הארץ

51 אג' שנה נ"ד/יום א' כ"ד אלול תשל"ב 3 בספטמבר 1972 V. 54/16,152/SEPTEMBER 3,

פיג'ו
המכונית
הנמכרת ביותר
בישראל
לפי דוח תוצרים לרכב פרטי של משרד התחבורה לשנת 1971

ישראל מוכנה להחזיר למצרים יותר משני־שלישים מחצי־האי סיני

השבועון „טיים" מפרסם תכנית־שלום שהועברה לסאדאת

ניו־יורק, 2 (א.פי., ע"ר וע"צ) — ישראל הצביעה למצרים תוכנית־שלום המציעה באמצעות מתווכים אמריקאים ובה הציעה לפתוח מיד במשא ומתן מאחורי דלתיים סגורות — מודיע השבועון האמריקאי „טיים".

השבועון מוסר, כי התוכנית הוגשה לקהיר לפני שבועיים, אך הנשיא סאדאת טרם השיב על ההצעה. לדברי השבועון יתכן, כי דבר זה מצביע על כך שמצרים שוקלת את ההצעה בכובד ראש.

השבועון מציין, כי הסכיים דיפלומטים שנתבקש להגיב על הידיעה, הודיע כי לא ידוע לו דבר על הצעה חדשה כלשהי.

בתוכנית שלה מציעה ישראל להחזיר למצרים יותר משני שלישים של חצי־האי סיני ולהחזיר לכנו את קו שביתת־הנשק הישראלי־מצרי מ־1949 לאורך רוב הגבול. ישראל תחזיק בידיה את רצועת עזה וחלק של צפון סיני וכמו כן את חוף מפרץ עקבה מאילת עד שארם א־שייך ומעיינות הנפט באבו רודס.

לפי התוכנית הישראלית יפורז החלק המרכזי של סיני, אך לפי־שעה טרם החליטה ישראל איזה מעמד משפטי יינתן לחלק של סיני שישאר בידיה — אם יסופח, ישאר במצב של כיבוש או יוחכר לישראל על־ידי מצרים.

לדברי „טיים" יהפוך דרום סיני למבצר צבאי ישראלי שממנו יוכלו הישראלים לפקח באמצעות מכ"ים על האיזור שיוחזר למצרים, לרבות תעלת סואץ. בידי ישראל יישאר גם שליטה מלאה על חוף ים סוף ומעיינות הנפט שם וכך יובטח מעבר ספינותיה. המתקנים הצבאיים שבנתה ישראל מאז 1967 בדרום סיני יישארו על כנם.

לדברי „טיים" החליטה ישראל לפנות במתקפה דיפלומאטית ולהגיש את הוכניתה בעקבות גירוש היועצים הצבאיים הסובייטיים במצרים. „הגירוש הפתאומי וההיסטורי הותיר את ישראל כבעלת עליונות צבאית במזרח התיכון ולכן יש ביכולתה להתכונן בהצעת שלום נדיבה. כן לא יכלה ישראל להסתמך על איות בסתמך כניסוג להחזקת השטחים שנכבשו מידי הערבים במלחמת ששת הימים", אומר „טיים".

הישראלים סבורים, כי הצעתם כוללת ויתורים אלה:

✶ מאפשרת את פתיחתה של תעלת סואץ מחדש.

✶ מאפשרה למצרים לפתוח את החוף הצפוני של סיני עד רפיח.

מגע עם ירדן

„טיים" מוסיף, כי בד בבד עם ההצעה שהוגשה לקהיר קיימה ישראל מגע נוסף עם חוסיין מלך ירדן. „בפעם השניה השנה נפגש סגן ראש הממשלה יגאל אלון עם חוסיין באזור אילת־עקבה כדי לדון בתוכנית אלון בת חמש השנים להסדר בגדה המערבית. ביסודה מציעה תוכנית אלון החזרת החלקים המאוכלסים בערבים של הגדה המערבית לירדן, בעודה מבטיחה את בטחון ישראל באמצעות הקמת ישובים צבאיים לאורך נהר הירדן, על טריטוריה שישראל תמשיך להחזיק בה. ישראל כבר הקימה 11 ישובים כאלה, כחמשה מהם צבאיים. הנוסחה האחרונה של תוכנית אלון כוללת מספר הצעות שהעלה חוסיין עצמו בשיחות קודמות עם מנהיגים ישראליים, ביניהם ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר, שעמה נפגש במארס" — כותב „טיים".

השבועון מצטט שר ישראלי שאמר: „אלה הצעות מוחשיות שכן הראוי, כי ישכנעו את העולם הערבי שמדובר בחוזה מכובד".

„הסיפור מצוץ מן האצבע"

חוגים מוסמכים ורמי דרג בירושלים אמרו אתמול, כי הסיפור בשבועון „טיים" על כל חלקיו מצוץ מן האצבע. אותם חוגים אמרו, כי אין כל שחר לידיעה על תכנית שלום חדשה וכי הסיפורים על פגישות שונות של חברי ממשלה עם המלך חוסיין אין בהם כל בסיס במציאות.

„שר הבטחון מכחיש"

„טיים" מציין, כי ההצעה שהוגשה למצרים תעניק לישראלים פרס שאינו קשור כלל בבטחונה: בארות הנפט של אבו רודס.

השבועון מוסיף, כי התוכנית הועלתה בקבינט המצומצם של ישראל, אולם שר הבטחון משה דיין לא סמך ידיו עליה. הוא העדיף תוכנית משלו, שבמסגרתה תחזיק ישראל בהרבה יותר שטחים כבושים. דיין אמר בישיבת ממשלה בשבוע שעבר, כי התוכנית שנתקבלה איננה מיבצעית, הוסיף השבועון.

היה ברור, כי דיין יפיק תועלת פוליטית בתור השר הרוצה להחזיק בחלק גדול יותר של השטחים הכבושים מאשר עמיתיו. פופולריות זו עשויה לסייע לו בהתמודדות אפשרית על המנהיגות, אולם היא באה במחיר של בידוד דיין מעמיתיו הבכירים בממשלה — נאמר בכתבה. „דיין אמר לשר החוץ אבא אבן, כי הוא יהיה מוכן לפרוש מממשלה אותה עשוי אבן להקים — כותב השבועון.

להלן כותב השבועון כי ספק הוא אם הנשיא סאדאת יוכל לשאת ולתת על תוכנית זו ולהישאר בשלטון, מאחר שההצעה רחוקה מלענות על תביעתו המוצהרת, כי מצרים תזכה מחדש בריבונות על כל שטחיה.

משרד החוץ מכחיש

דובר משרד החוץ מר אברהם אבידר אמר אמש, כי הידיעה על תכנית שלום חדשה של ישראל שכביכול נמסרה באמצעות ארצות הברית למצרים, איננה נכונה. הדובר הוסיף, כי מאז מסרה ישראל לארצות הברית בפברואר על נכונותה לבוא לשיחות הקירבה ומאז פניותה של ראש הממשלה לנשיא מצרים מעל במת הכנסת — לא ארע דבר.

בון תעניק מילווה למצרים

קהיר, 2 (יופי"ע וע"ר). גרמניה המערבית תעניק למצרים הלוואה בסכום של 100 מיליון מארק למימון מפעלי פיתוח — על כך הודיע היום העתון הקהירי אכבר אל יום.

העתון מציין, כי ההסכם בעניין זה יחתם בבון בתחילת חודש אוקטובר.

עוד הודיע העתון, כי מצרים תסלק את חובותיה למערב גרמניה.

העתון מציין, כי מצרים שילמה כבר סכום כולל של 352.8 מיליון לירות מצריות (82 מיליון דולר) מתוך הסכום הכללי של חובות שהיא חייבת למדינות חוץ, לשנת 1971/2.

הייכל אצל בראנדט

צ'ארלס ליצ'י, סופר „הארץ" בגרמניה, מוסר: שר החוץ המצרי מוראד גאלב יוועד בבון בשלהי ספטמבר עם עמיתו המערב־גרמני ולטר שאל. על כך הודיע היום מר שאל אחרי שנפגש היום בבון עם עורך אל אהרם מחמד חסנין הייכל (ביום ב' נועד הייכל עם הקאנצלר בראנדט בקרבת מינכן). בהודעה הרשמית, שנתפרסמה אחרי הפגישה נאמר, כי הייכל הסביר לו את השקפת מצרים על המצב במזה"ת. נמסר, כי הייכל לא העלה כל אפשרות של תיווך גרמני בין קהיר לוואשינגטון, ולא בין קהיר וישראל.

בהודעה הרשמית הגרמנית נאמר, כי ממשלת בון מעוניינת ביצוב מצב יציב יותר במזה"ת ותתמוך בכל מאמץ שיגיש למטרה זו.

סבורים, כי גאלב יבוא להשיג הבנה מצד גרמניה לעמדת מצרים במזה"ת. כן יסדיר בביקורו את תשלומי חובותיה של ארצו לגרמניה המערבית.

הייכל בטלוויזיה: הקץ לתסביך האשמה

בראיון בטלוויזיה הגרמנית תקף חסנין הייכל את רצון היחסים המיוחדים שיש לגרמניה עם ישראל. הוא אמר, כי הגיעה השעה שגרמניה תשתחרר מתסביך האשמה כלפי ישראל. „אינני מבין מפני מה רוצים אתם הגרמנים להיות כבולים כל חייכם בגלל מה שאירע לפני 25 עד 30 שנה ואיני רואה כל סיבה שתקיימו יחסים טובים עם ישראל" — אמר.

הרמטכ"ל: צה"ל שוקל לקצר שרות החובה

תכנית להתארגנות חדשה העשויה לייעל השרותים ✶ מיפקדות עורפיות יצומצמו ✶ שרות החיילים יקוצר ב־3 חדשים

„אנחנו שוקלים, בהגבה חיובית, את קיצור שירות החובה לגברים ויש סיכויים של קיצור השירות בשלושה חודשים" — אמר הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר בראיון שהעניק ערב ראש השנה ל„במחנה" וגלי צה"ל.

בתשובה לשאלות המראיינים — יצחק ליבני, יוסף אשכול והדוי באור — אמר הרמטכ"ל, כי קיימת מגמה להתארגנות בצה"ל, בהתאם לרגיעה הצפויה בתקופה הקרובה. עם זאת הדגיש רב אלוף אלעזר, כי לישראל דרוש צבא חזק כדי להרתיע ממלחמה, כדי לעזור בהתקדמות לקראת שלום, כדי למנוע פיתוי להפרת הסדרים, במידה שאלה יושגו, וכדי לנצח במלחמה, אם תפרוץ. ההתארגנות מחדש, הטעים הרמטכ"ל, תיעשה תוך גיהול ביחידות הלוחמות ובעצמה העיקרית של צה"ל. ההתארגנות תצמצם את המפקדות העורפיות ותייעל את השירותים וכן תאפשר להקל על החברה והמשק במדינה.

יימשך צמצום שירותם של אנשי המילואים ויצומצם בצורה דרסטית גיוס הרכב האזרחי לשירות מילואים.

„התעצמות"

בדבריו פירט הרמטכ"ל את עקרונות ההתעצמות ומסר, כי לצה"ל יש תוכנית־אב להתעצמות לעשר שנים ותוכנית מפורשת לחמש שנים. „ההתעצמות היא למעלה ממחצית אחת מהתקציב, ופחות מחמישית אחת אנחנו מקדישים להוצאות שוטפות" — אמר.

יציאת מצרים

הוצאת היועצים הרוסיים והיחידות הרוסיות ממצרים היא תופעה חיובית — אמר ר/א אלעזר בתשובה על שאלה. — כאשר אני אומר חיובית אינני מתכוון שזה טוב ליהודים ורע למצרים, או להיפך, יכולה להיות תופעה שהיא חיובית לעצם ההתפתחות בצורת התיכון. מבחינת המזרח התיכון, הוצאתם של הרוסים היא תופעה מסוג זה. וזהי תופעה חיובית, כי היא מרחיקה אותנו מסכנת התנגשות צבאית קרובה. זהי אחת התופעות המאפיינות את סיום שנה תשל"ב ובזכותן אפשר לומר שאנחנו גומרים שנה ופותחים שנה כאשר המלחמה איננה בשער, אף כי צריך לזכור, כי גם השלום איננו בשער.

בעינינו שגם אם נגיע להסדר דרוש לישראל צבא חזק, כדי להרתיע מהפרת הסדרים, הוסיף ר/א אלעזר: צה"ל בונה את עצמו בתכנון לטווח רחוק. יש לנו תוכנית לעשר שנים ויש לנו תכנית לחמש שנים. התכנית לעשר שנים היא תוכנית כללית יותר, הבנויה על הערכת התפתחויות פוליטיות ודמוגרפיות באיזור ובעולם והתפתחויות טכניות בתחום הלחימה. הערכה זאת לעשר שנים איננה מתבטאת בתכניות מדוייקות, אלא בתכנית־אב העוזרת לנו לעבד תכניות קצרות יותר.

המעשית יותר היא התכנית לחמש שנים. זאת תכנית מפורטת יותר, בה אנו מציבים לעצמנו יעדים לגבי גודל הכוחות ולגבי יחס ההתעצמות בין הזרועות, ואנחנו קובעים, פחות או יותר, את העצמה ואת מבנה צה"ל שאליהם אנו רוצים להגיע תוך חמש שנים.

עדיפויות

י. לבני: בתוך המסגרת של המטרות המוגדרות והתקציבים המוגדרים, אני מניח שיהיה צורך לקבוע סדרי עדיפויות, ואני מבין, שלחמש שנים הקרובות כבר נוצרה תמונה של סדרי העדיפויות. מה הם סדרי העדיפויות של צה"ל, כפי שהם נראים כיום, על בסיס התקציבים הנראים כיום?

ר/א אלעזר: איני יכול לומר כמה המסגרת התקציבית המדוייקת לחמש השנים הבאות, אם כי אני חושב שהסכום בו נקב שר האוצר, פנחס ספיר, סכום של 40 מיליארד ל"י לחמש השנים הבאות, מבטא את סדר הגודל של הצרכים, אם כי לא את הסכום המדוייק.

איך מתחלק התקציב כיום ואיך אני רואה אותו מתחלק לחמש השנים הקרובות? בדרך כלל מתחלק התקציב לשלושה חלקים ראשיים —

(הסוף בעמוד 6, טור 1)

אין פרס לישראל בוונציה

סרט שוודי קיבל פרס המבקרים

מאת יצחק בן נר, שליח „הארץ" בוונציה

ונציה, 2 (מיוחד ל„הארץ"). פסטיבל הסרטים הבינלאומי ה־33 של ונציה ינעל הערב בטקס רשמי ובהקרנה חגיגית של הסרט הקלסי „אורות הכרך". יוצרו של הסרט, צ'רלי צ'פלין הישיש, עתיד להיות אורח־הכבוד בהקרנה, בכיכר סאן מרקו.

ועדת מבקרי הסרטים הבינלאומית, המהווה את חבר השופטים היחיד מטעם הנהלת הפסטיבל, הכוללת 48 מבקרים מ־24 ארצות, בהם שניים מישראל, החליטו היום בישיבתה להעניק את „אריות" (פרסי ונציה), שלא הוענקו במסגרת הפסטיבל מזה ארבע שנים, לסרט השוודי התעודי למחצה „זרים" בבימויו של יוהן ברגנשטראהל, לשחקנית האמריקאית סיוזן האלד, לשחקנית הגרמנית יוטה הופמן ולבמאי הסקוטי הצעיר ביל דאגלס.

הסרט „זרים" מספר על קשיי קליטתם של פועלים יוונים בשוודיה.

שתי השחקניות הזוכות מחלקות ביניהן את פרס המשחק המעולה, כשסיוזן ואלד מקבלת אותו על הופעתה בסרט האמריקאי „קחי את הכל כמות שהוא" ויוטה הופמן זוכה בו על משחקה בסרט „השליטיש". הבמאי דאגלס זכה בפרס על סרט ביכורים „שנות ילדותי", המספר על שני יתומים בסקוטלנד בתקופת מלחמת־העולם השניה, הוא הסרט הראשון שיוצר מיד עם תום לימודיו בבית־הספר לקולנוע בלונדון.

הערב יחליט ארגון המבקרים הבינלאומי על מתן פרס משלו לסרט המצטיין. הסרטים הישראליים „הבד השני" ו„פלוזי", שייצגו את ישראל בשתי קטגוריות בפסטיבל, אינם עתידים לקבל ככל הנראה כל פרס — אך עוררו התעניינות ואהדה. השחקנית האמריקאית שרי רין־סמית, המופיעה בסרט הישראלי „הבד השני", אף היתה מועמדת לזכיה בפרס ועדת המבקרים, אך מועמדותה נפלה בהצבעה הסופית.

בגליון זה 16 עמודים — המחיר 50 אגורות

דרישה לדון בעצרת בענין הכופר

מחר בלונדון כינוס ארגונים יהודיים בשאלת העליה מבריה"מ

מאת רפאל רוטשטיין, סופר „הארץ" בניו־יורק

ניו־יורק, 2 (מיוחד ל„הארץ"). נגד כל התקוה כי ממשלת הנשיא ניכסון תוכל להשפיע בפניה מוצנעת על ממשלת בריה"מ בשאלת כופר ההשכלה, ושגריר ארה"ב באו"ם אמר כי הוא מחכה להוראות מוואשינגטון אם להעמיד את נושא הכופר לדיון בסדר היום של העצרת הכללית.

הנשיא ניכסון לא אישר במישרין כי העלה את השאלה בפיסגה שקיים באפריל במוסקבה, וכל מה שידוע הוא שבמהלך הפסגה נערכה פניה בדרג נמוך לסובייטים, וכי באחרונה נערכו פניות בעניין זה מטעם שגרירות ארה"ב במוסקבה.

אם תחליט ממשלת ארה"ב לפנות לעצרת צפויים לה ויכוח סוער והתנגדות עזה מצד בריה"מ. מוסקבה תבעה ממזכ"ל האו"ם קורט ואלדהיים שלא יסכים להכללת הנושא בדיונים.

הרוסי משסע דברי הנציג הישראלי

בשבוע האחרון שיסע הנציג הסובייטי בוועדה לזכויות האדם הנגד על מיעוטים מספר פעמים את הנציג הישראלי, כשניסה לדבר על הכופר.

התנצחות באו"ם בנושא כופר ההשכלה לא תשרת את טובתה של ארה"ב, אך ייתכן כי לממשלת ניכסון לא תהיה ברירה אחרת, מאחר שמקגאוורן יתקוף בלי כל ספק את הממשלה על מה שהוא מכנה [illegible].

הועד היהודי האמריקאי החליט לפעול להעלאת הנושא לדיון במושב העצרת הכללית; המתנה הדמוקרטי החליט לתקוף את התנהגות ממשלת ניכסון בשאלת יהודי ברית המועצות. פירושו של דבר שבשבועות הבאים יסעיר הנושא את הציבור האמריקאי.

ועידות חירום בלונדון ובניו־יורק

מטעם האמריקאי למען יהודי בריה"מ נודע, כי גדל והולך מספר היהודים האמריקאים המתעניינים לדעת כיצד להעביר כספים לקרוביהם בברית־המועצות.

נודע שכמה משפחות יהודיות בברית־המועצות סירבו לקבל כספים אלה לפרעון דמי הכופר שהושת, בהודיעם התנגדות מאוחדת מול גזירת הכופר.

קרוב לוודאי שהמדיניות שתגובש בוועדת החירום המתקיימת ביום ב'

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

הסכם בפגישת ניכסון — טאנאקה

הונולולו, 2 (ע"ר, ע"צ). הנשיא ניכסון וראש ממשלת יפאן מר טאנקה הגיעו אתמול לידי הסכם כללי שיהיה בו כדי להקל על בעיות הסחר בין שתי המדינות. כן קבעו מדיניות שכוונתה לשפר את היחסים עם סין.

יפאן התחייבה לצמצם את הגרעון המסחרי של ארה"ב עם יפאן על־ידי רכישה של סחורות אמריקאיות בסך 1,1 מיליארד דולר על יסוד של צעדי חירום ולנסות לפתור את הבעיה גם לטווח ארוך. נמסר, כי מר ניכסון קיבל הבטחה שגם לאחר קביעת יחסים דיפלומטיים בין יפאן לסין לא יימנע מארה"ב השימוש בבסיסי הגנה בתחום יפאן.

המשלחת הממשלתית היפאנית הראשונה המבקרת בפקינג מאז 1949 פתחה אתמול בשיחות עם פקידים סיניים לקראת ביקורו הקרוב של ראש ממשלת יפאן.

סוף השבוע באולימפיאדה
ראה סיקור מפורט במדור האולימפי
עמודים 4—5

מזג האויר

הטמפרטורות החזויות להיום: ירושלים מ־18 עד 28 מעלות, חיפה 23 עד 28, תל־אביב 22 עד 29, לוד 20 עד 31, אילת 25 עד 37, רמת הגולן 13 עד 27, עזה 22 עד 30, באר־שבע 18 עד 33, מפרץ שלמה 26 עד 37, הר שומרון 19 עד 28, יריחו 23 עד 37.

הלחות היחסית: ללא שינוי ניכר.

גובה הגלים: 50—100 ס"מ.

מודעות משפחתיות

עמודים: 2, 6, 8, 14

מיזוג־אויר
תדיראן
המוקד בע"מ
רח' הרצל 20, חיפה
טל. 668340־668349

למנויי „הארץ" וקוראיו

בשל גודלו של גליון „הארץ" ערה"ש תשל"ג תוקדם חלוקת העתון למנויים החל מיום שלישי 5 לח.ז. המנויים מתבקשים לרוקן את תיבות הדאר על מנת להקל ככל האפשר על חלוקה סדירה של גליונות „הארץ", מוספיו ותוספותיו, שיחולקו עד ערה"ש.

לקוני „הארץ" בקניה בודדת יצורפו כל חלקיו של העתון לגליון ערה"ש.

בברכת שנה טובה,
הנהלת „הארץ"

כרטיס כניסה למועדון הטעם הטוב.

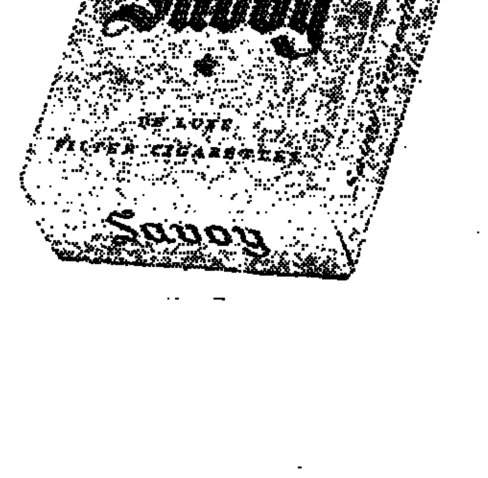

הצטרף גם אתה
אל מועדון אניני הטעם.
עשן גם אתה את סבוי זהב
המעודנת והמשופרת.
סבוי
טבק זהב באריזת זהב.

פרסום א. אריאלי

פישר אלוף העולם בשחמט

ספאסקי: אשמח להתמודד עם פישר בתחרות־גומלין

ריקיאוויק, 2 (ע"ר־וע"צ). בובי פישר הוכרז ביום ו' כאלוף העולם האמריקאי הראשון בהסטוריה המודרנית של השחמט, לאחר שהאלוף הרוסי בוריס ספאסקי הודיע טלפונית שהוא נכנע במשחק ה־21. נצחון זה העניק לפישר 12 וחצי נקודות, לעומת 8 וחצי לספאסקי.

בשוחחו בשבת עם עוזרו פרד קראמר, חייך פישר בן ה־29 ואמר: „בנחנו לבטוח, אבל עלי לציין שספאסקי הוא שחקן טוב מאוד וספורטאי טוב מאוד".

(פרטי המשחק ר' בעמ' 7)

קראמר אמר, כי עתידו המיידי של פישר „תלוי באויר. בובי מחזיק את הדלת פתוחה למשחק גומלין, אולם יש לתת לו הזדמנות להתבונן בכל ההצעות הפנטסטיות שקיבל בינתיים. אל תשכחו שבחודשיים האחרונים התרכז אך ורק בשחמט. אולם כבר נתקבלו די הצעות להעסיקו לשארית חייו, הצעות מהן מגיעות מעבר ל־300 אלף דולר".

אלוף העולם בובי פישר

פישר עצמו אמר לקויק, שהוגאי יוגוסלבי וחבר הפדרציה הבינלאומית לשחמט: „סבורני כי המשחק הששי או אולי החמישי היה משחקי הטוב ביותר".

כאשר נשאל מדוע נסתיימו משחקים כה רבים בתיקו, השיב פישר: „ספאסקי השתפר מאוד והיה הרבה יותר קשה לשחק נגדו".

הולכים לקולנוע

ספאסקי נח היום יחד עם אשתו לריסה ועוזריו יפים גלר וניקולאי קרוגיוס, לקראת טכס הנעילה שייערך מחר (היום). ביום ו', אחרי שנכנע, הלך עם אשתו לקולנוע לראות סרטון אמריקאי.

הידיעות שנתפרסמו בעתון איסלנדי, לפיהן עשוי ספאסקי

(הסוף בעמוד 2, טור 6)

צל"ש לסגן־אלוף שאול שמאי ז"ל על הישגיו בתחום חיוני לצה"ל

הרמטכ"ל רב־אלוף דוד אלעזר העניק ביום ו' בלשכתו ציון־לשבח — שלאחר־המות לסגן־אלוף שאול שמאי ז"ל. את הצל"ש מסר הרמטכ"ל לאשתו של המנוח בנוכחות ילדיו.

והרי נוסח הצל"ש:

„הנני לציין לשבח את סא"ל שאול שמאי ז"ל על תרומתו ועל השגיו היוצאים מהכלל בתחום חיוני לפעולתו של צה"ל. בכל פועלו הצטיין במסירות ללא סייג, כושר המצאה, מחשבה מקורית ודביקות במשימה, שהיו לברכה ולתועלת לבטחון המדינה".

סא"ל שאול שמאי נולד בבגדאד ב־1922 למשפחה יהודית ציונית ידועה. את חינוכו היסודי והתיכוני קיבל בבית־ספר עברי. ב־1942 עלה ארצה במסגרת עליית הנוער. את שנותיו הראשונות בארץ עשה בתנועת „הנוער־העובד" בה התחנך והדריך. ב־1946 עלה יחד עם חבריו להתיישבות בקיבוץ בארי, שם גם הצטרף לפלמ"ח ושירת במלחמת השיחרור בחטיבת הנגב. מאז 1948 ועד יום פטירתו, ב־29 ביוני 1972, שירת בצה"ל בתפקידי פיקוד ומטה. שירותו בתפקידים אחראיים וחיוניים היה רצוף הישגים והצטיינות אישית.

מיזוג אויר
למכוניות
VOLKSWAGEN
K 70 ✶ 411
כוחירים ללא
תקדים
אטמור
ת"א פישמן מימון 16
(פינת רח' סוטין)
טלפון 228166
חיפה, המקפיא, טל. 512755

היום ב„הארץ"

מפקד חדש
לחיל הים
מאת זאב שיף
בעמוד 3
✶
זעם מילולי באו"ם
מאת דן מרגלית
✶
קרע חדש
בין המחבלים
מאת [illegible]
בעמוד 9
✶
מי יספק חשמל
לחברון
מאת יהודה ליטני
בעמוד 10
✶
קולנוע
בעמוד 12

הזמנות
לבתי מרגוע
ומלונות
בכל הארץ, ללא
תשלום נוסף
קל
רח' גורדון 28,
תל־אביב.
טל. 222042.
סניף רמת־גן:
רח' המעגל 1
(פינת ביאליק 53)

אלקטרוניימו
מדידה אלקטרונית
בציוד עתיר ידע
נוימו
ת"א רח' יצחק שדה 34

RCA
שפופרות, טרנזיסטורים, מיישרים סריאק, מעגלים משולבים, ספרים, ריאוסטאטים, קבלים, נגדים מדוייקים, ולכוח. לוחות למעגלים מודפסים, מבחר במפרים שונים, מכשירי בקרה.
סוכנים מורשים לישראל
חברת רדיו ישראלית
נחלת בנימין 18, טל. 50156 ת"א
פתוח מ־8 עד 15.00 רצוף
הגיעו רמקולים
פוליה, פולי־פלנר ועוד

נקניק
נהריה
בשר
זוגלובק
ת.ד. 70 נהריה, ישראל

סוף
סוף
תוכל להגיע
לדירה

המתנה הלא נורמלית
היא כמובן תקליט מאלחוט! כל אחד ישמח לקבלה,
ינגן פעמים אין ספור ויזכור אותך שוב ושוב!
כדאי לבקר בחנות התקליטים הגדולה בארץ,
בעלת המבחר העצום והמחירים הנמוכים
אצלנו המחירים עוד מלפני הפיחות!
אך כמובן שהמלאי מוגבל וכל הקודם זוכה.
זאת ועוד: מבחר משגע של ארוכי נגן קלאסיים
וקלים במחירים משוגעים כגון במקום 21.90
רק 7.— ל"י ר 9.— ל"י
לרה"ש הגש לידידך (ולעצמך) שי מתקליטי אלחוט!
זוהי מזכרת — שאינה נגמרת!
אלחוט רח' אבן־גבירול 21, תל־אביב

אנו פותרים בעיות אוורור

Venta
REVERSIBLE המאוורר הדו־כיווני
שרון תעשיות מיזוג אויר בע"מ
רמת־גן, רח' גלעד 2, פינת אבא הלל 12) טל. 725257 - 737626

هكذا من الأصل

סאדאת ינאם בעצרת האו"ם

ביקורת על ארה"ב בנאום על הפדרציה

מאת סופר „הארץ" לענינים ערביים

נשיא מצרים אנואר סאדאת הכריז בנאום שהשמיע בסוף השבוע במלאות שנה לכינון הפדרציה המשולשת בין סוריה, מצרים ולוב, כי נחושה החלטתם של הערבים להחזיר לעצמם את השטחים הכבושים על-ידי ישראל „יהיה המחיר אשר יהיה". סאדאת טען, כי מדינות קטנות אינן יכולות לעמוד על רגליהן כאשר „עוצמתה של ארה"ב הגיעה לנקודה המאיימת על השלום וכופה את רצונה בצדק או שלא בצדק".

משקיפים בקהיר תיארו את נאום סאדאת כמתון ואף הביקורת שהשמיע נגד ארה"ב היתה צוננת. סאדאת לא הצביע על הפעילות המדינית של מצרים לקראת מושב עצרת או"ם ולא דן ביחסי קהיר—מוסקבה.

בנאום שנמשך 20 דקות ואשר שודר בעת ובעונה אחת מתחנות קהיר, טריפולי ודמשק, שיבח סאדאת את מנהיגי סוריה ולוב וכינה אותם „נושאי הלפיד של האחדות הערבית". באשר ליחסי מצרים עם מדינות העולם אמר סאדאת: „אנו נהיה ידידים לאלה שהם ידידותיים כלפינו, אך נדבק בעקרונותינו ובאמונתנו. נלך רק עם אלה שהצדק איתם".

תוקף את בריה"מ על „הסכם עם ניכסון"

עורך השבועון הקהירי „אח'באר אל-יום", אחסאן עבד אל-קדוס, שוב תקף אתמול במאמרו השבועי את בריה"מ בציינו, כי יחסי קהיר—מוסקבה לא ישובו לאיתנם כל עוד ימשיכו מנהיגי הקרמלין בסירובם לספק לצבא המצרי סוג מסויים של נשק התקפי. הוא אמר עוד, כי סירוב זה נובע כנראה מהסכם שהושג בין ניכסון לברז'נייב בשיחות הפיסגה האחרונות במוסקבה. עבד אל-קדוס התאונן על שמנהיגי הקרמלין לא הסכימו להפסיק את חופשתם בקרים כדי לדון ביחסי שתי המדינות ויש לצפות, לדעתו, לתגובה סובייטית בענין זה אחרי סיום החופשה.

אשר להתקפות שנערכו נגדו בעתונות הסובייטית אמר עורך „אח'באר אל-יום", כי הוא מקווה, „שיבוא יום ומנהיגי הקרמלין ידברו גם [illegible]".

על הרווחים המדיניים, הצבאיים והכלכליים שהיו לבריה"מ מן הידידות עם מצרים". הוא טען עוד, כי בעקבות מלחמת ששת הימים נעשתה מצרים תלויה לחלוטין בנשק הסובייטי, מרובים ועד טילים.

סאדאת לפאריס — ינאם בעצרת האו"ם

מקורות דיפלומאטיים בקהיר מסרו אתמול, כי הנשיא סאדאת עשוי לבקר בחודש נובמבר הקרוב בצרפת ולאחר מכן ישתתף בדיוני עצרת או"ם ואף ישא נאום מדיני שם.

החודש יבקר בצרפת שר החוץ המצרי ד"ר מראד גאלב והמשקיפים מציינים, כי ביקור זה נועד להכשיר את הקרקע לביקורו של סאדאת בנובמבר בפאריס.

„טיימס" הלונדוני כתב אתמול, כי הנשיא סאדאת עשוי אף לבקר בבריטניה. פקידים בריטיים הכחישו אתמול ידיעה זו וציינו, כי אין כל תכניות לביקור מצד סאדאת בבריטניה השנה. הפקידים הטעימו יחד עם זה, כי אם אמנם יבקר סאדאת בצרפת ובעצרת או"ם תיתכן אפשרות של עריכת מגעים בינו ובין ממשלת בריטניה.

נשיא סוריה נתבקש להשפיע על מוסקבה

רדיו דמשק מסר אתמול, כי הנציג הדיפלומטי המצרי בבירה הסורית מסר בסוף השבוע איגרת מנשיא מצרים לנשיא הסורי חאפז אסד. הרדיו לא מסר פרטים על תוכן האיגרת, אולם משקיפים סבורים, כי היא דנה ביחסי מצרים-בריה"מ והאפשרות שהנשיא אסד יטול חלק בפעילות מאחורי הקלעים בענין זה.

„מגעים שקטים"

לונדון, 2 (עספ"א). כתב „דיילי טלגראף" בקאהיר מביע את הדעה, שהעובדה כי סאדאת נימנע מלהזכיר את הסיכסוך הערבי-ישראלי בנאומו האחרון, מעידה כי קיימים עתה מגעים שקטים במישורים שונים למען הסדר במזרח התיכון.

לדברי העתון אומרים מקורות יודעי דבר בקאהיר, כי יוזמה חדשה חייבת לבוא בפומבי מצד שלישי, שהיא מדינה מערב-אירופית. בעוד שחוגים דיפלומטיים משוכנעים שיוזמה חדשה חייבת לבוא מצד אר-

לוותר על העקרון של מו"מ ישיר — מציע ח"כ יצחק רפאל

מאת מתי גולן, סופר „הארץ"

ישראל אינה צריכה לעמוד עוד על העקרון של משא ומתן ישיר — דברים אלה אמר יו"ר הצד הפועל של המפד"ל ח"כ יצחק רפאל, בהציגו את הפרק המדיני בפני ועדת המצע וראשי צוותות התכנית של „הגוש לליכוד ותמורה" במפד"ל.

ד"ר רפאל הסביר, כי העקרון של מו"מ ישיר אינו ראוי שנעמוד עליו בכל מחיר, שהרי לא צורת המו"מ חשובה אלא תוכנו.

ח"כ רפאל גינה במחילה את מה שכינה „ההכרזות המתמדות בין חברי ממשלה מסויימים על כותרות העתונות, בהעלותם מדי פעם תכניות מתכניות חדשות לשאלות הגבולות ולבעיית השלום. התנהגות זו, אמר, אינה מקרבת אותנו למטרה, אלא מרחיקה אותנו ממנה".

ח"כ רפאל יצא גם נגד מה שכינה „מדיניות רעשנית באמצעות העתונות" הטעים, כי יש לרכז את כל המאמצים בכיוון מצרים, מכיוון שההתפתחויות האחרונות בה מכשירות את הקרקע לאפשרות של הדברות נפרדת עמה.

ח"כ רפאל שלל את האיחוד הבלתי-פוסק לעבר המלך חוסיין, בו בזמן שאין הוא יכול ואין הוא צריך לשמש שותף במשא-ומתן, מכיוון שכל מה שאנו יכולים להציע לו הוא יסכים לקבל, לאחר שייכרת שלום עם מצרים. כן דרש ח"כ רפאל את החלת הדין הישראלי על יהודה ושומרון, תוך מתן זכות לתושבי שטחים אלה לבחור בין האזרחות הישראלית ובין אזרחות אחרת.

ולדהיים לא יבקר במזרח התיכון

בלגרד, 2 (עי"ר, יופי"א ועי"צ). המזכיר הכללי של או"ם, קורט ולדהיים, אמר אמש, כי אינו מתכוון לבקר במזה"ת עד שיגיע לידי מסקנה שביקור כזה יסייע ויתרום לפתרון הבעיה.

בדברים במסיבת עתונאים בעת ביקורו בן שלושת הימים ביוגוסלביה אמר מר ולדהיים, כי אין הוא מעז לנבא את ההתפתחויות במזה"ת בעתיד. הוא אמר, כי או"ם מעונין באורח פעיל בפתרון הבעיה אך הוסיף: „אינני מעז לומר כיום מתי ואם יוליכו מאמצים אלה לפתרון הבעיה".

מר ולדהיים קיים שיחה ממושכת וידידותית עם הנשיא טיטו במעונו של הנשיא היוגוסלבי באי בריוני שבים האדריאטי.

לשאלה אם תוכל יוגוסלביה למלא תפקיד מתווך במזה"ת אמר ולדהיים: „יוגוסלביה מילאה תפקיד מועיל באו"ם. אינני יכול לומר מה הם הסיכויים לתפקיד של תיווך במזה"ת אך ברור שיוגוסלביה מעורבת בשאלת המזה"ת בגלל קרבתה לאזור."

פלישת האסיאנים מדאיגה את בריטניה

לונדון, 2 (יופי"א). ראש ממשלת בריטניה, אדוארד הית, כינס אתמול את מיניסטר החוץ ואת מיניסטר הפנים לשיחות חירום על „הפלישה" של רבבות אסיאנים מגורשי אוגנדה המאיימת על בריטניה. מיניסטר הפנים רוברט קאר נקרא מחופשה באי קורפו.

גאלב נפגש עם יארינג

הפגישה בג'נבה ★ יארינג חזר למוסקבה

ג'נבה, 2 (עי"ר, יופי"א). מיניסטר החוץ המצרי מראד גאלב נפגש אתמול למשך שעתיים עם השגריר גונאר יארינג.

השגריר יארינג הגיע לכאן ביום ד' לפגישה זו, בלי שנודע לעתונות על בואו. גאלב הגיע ביום ו'. הוא אמר, כי הוא והשגריר יארינג הסכימו להמשיך בשיחותיהם בניו-יורק בעוד שבועות מספר, כאשר יבוא לעצרת הכללית של או"ם.

שר החוץ המצרי אמר לכתבים במלונו: „הערב סקרנו סקירה כללית את המצב כולו במזה"ת. הסכמנו להמשיך בדיונים בניו-יורק". גאלב הגיע מניו-יורק. הפגישה כאן נחשבת כהמשך למערכה המדינית של מצרים בתחום הדיפלומטי. גאלב עומד לבקר בקרוב בלונדון, רומא ובריסל. הוא ייצא לקהיר ביום א' (היום) או ביום ב'. את שיחתו עם ד"ר יארינג תיאר כשיחה שגרתית.

דובר רשמי של או"ם אמר, כי השגריר יארינג [illegible] שהוא ייצא למוסקבה, שם הוא משמש שגריר שבדיה, ובעוד שבועות מספר ישוב לניו-יורק.

כמו כן נמסר, כי שר החוץ המצרי יבקר בסוף חודש ספטמבר בגרמניה המערבית כחלק מסיורו במערב אירופה.

מגנים שימוש באינטרסים יהודיים בתעמולת הבחירות בארה"ב

מאת אירווינג שפיגל
מיוחד ל„הארץ"
ב„ניו-יורק טיימס"

ניו-יורק, 2 (מיוחד ל„הארץ"). שמונה ארגונים יהודיים בארה"ב, גינו ביום ו' את גישות התעמולה ליהודים של הרפובליקאים והדמוקרטים, המבוססת אך ורק על תמיכתה של ארה"ב בישראל.

„הפניות ליהודים הטוענות, כי הצבעתם חייבת להיקבע מתוך שיקול זה לבדו גורמות נזק לאומה האמריקאית וליהודים עצמם", נאמר בהכרזה.

בהתייחסה להכרזות שנשמעו בשבועות האחרונים מפי אישים יהודיים קובעת ההודעה, כי טעות היא לחשוב, כי תמיכה פוליטית של יהודים המוחזים כחברי ארגונים מסויימים, משקפת את דעותיו של הארגון כולו.

כן קובעת ההכרזה שמדיניות המוצהרת של הממשלה האמריקאית נשענת על „אינטרסים יסודיים של ארה"ב" ותמיכת שתי המפלגות כאחת היתה נתונה לה בכל שנות קיומה של מדינת ישראל.

התנהגותן של שתי המפלגות הגדולות בארה"ב — נאמר בהכרזה — נותנת יסוד איתן לצפות שיהיו אשר יהיו תוצאות הבחירות, הממשלה האמריקאית הבאה תמשיך במדיניות התומכת בישראל.

בין החותמים על ההכרזה: הועד היהודי האמריקאי, הקונגרס היהודי האמריקאי והליגה נגד השמצה של בני ברית.

(עי"צ ויופי"א). „ניו-יורק טיימס" כותב היום ביקורת על מידת החשיבות שמייחסים שני המועמדים לנשיאות ארה"ב לענינים יהודיים, הן אלה הנוגעים ליהודים בארה"ב עצמה, והן אלה שיש להם נגיעה ליהודים בבריה"מ. העתון הדגיש, כי היהודים מהווים רק שלושה אחוזים מאוכלוסית ארה"ב.

שום טובה לא תצמח ליהודי ארה"ב מן הטענה שהיהודים מצביעים כולם בצורה [illegible] וכי סולם הערכים הפוליטיים של היהודים מתחיל ונגמר בעניני ישראל — כותב בעל המאמר.

באורוגוואי נתפס מנהיג הטופאמארוס

מונטבידיאו, 2 (עי"ר). ראול סנדיק, המנהיג והמייסד בן ה-47 של תנועת הגרילה העירונית השמאלנית „טופאמארוס" נפצע קשה ונתפס על-ידי המשטרה לאחר קרב אש קצר, במרתף באחד מבנייני רובע העסקים של העיר.

תפיסתו של סנדיק באה כשנה לאחר בריחתם של 105 אנשי טופאמארוס מבית הכלא פונטה קארטאס, לאחר שחפרו מינהרה ארוכה דרכה נמלטו.

פאריס, 2 (מיוחד ל„הארץ"). 20 קברות חוללו בבית עלמין יהודי בסאר-אוניון, עיירה צרפתית בצפון אלזאס, בקרבת הגבול הגרמני.

42 ניספו באולם ריקודים במונטריאול בשל הצתה

מונטריאול, 2 (עי"ר, יופי"א ועי"צ). משטרת קנדה הודיעה היום, כי לפחות 42 אנשים נהרגו אמש לאחר ששלושה גברים השליכו פצצות תבערה לתוך מועדון לילה במונטריאול. הפצצות גרמו לדליקה שבעקבותיה פרצה בהלה בין מאות באי המועדון.

הבוקר הודיעה המשטרה, כי הכבאים ממשיכים להוציא גופות מן מועדון הלילה, „כלוב הציפור הכחולה". יתכן שמספר הקרבנות יהיה גדול הרבה יותר.

לפחות שישים איש נפצעו ומבין הפצועים נמסר, כי 12 מהם נמצאים במצב חמור.

דובר משטרת מונטריאול אמר, כי שלושה אנשים נעצרו, אך הוא הוסיף: „איננו בטוחים שהעצורים קשורים למעשה".

המשטרה אמרה, כי עדים סיפרו, ששלושת הגברים השליכו את פצצות התבערה לתוך הבנין [illegible] בתחילה, הצרב מבועדון הלילה [illegible].

רוב שלוש מאות באי המועדון היו בקומה העליונה של הבנין, שם נמצא אולם הריקודים. „בר הקוקטיילים" נמצא בקומה הראשונה.

הממשלה תאשר היום מינוי י.ש. שפירא

שרים בכירים לא השתתפו בישיבת לשכת „עבודה"

מאת מתי גולן, סופר „הארץ"

הממשלה תאשר בישיבתה היום את החזרתו לממשלה של ח"כ יעקב שמשון שפירא כשר המשפטים. את ההצעה הביא ראש הממשלה הגב' גולדה מאיר. יש להניח, כי ההצעה תאושר פה אחד, לאחר שהמערך והמפד"ל כבר החליטו לתמוך בה.

עמדת הליברלים העצמאיים היא שמינוי שרים הוא פרארוגטיבה של ראש הממשלה ולפיכך יש להניח שגם השר משה קול יצביע בעד ההצעה. לאחר האישור בממשלה יתבקש יו"ר הכנסת לקבוע מועד למסירת הודעה על המינוי בכנסת. קרוב לודאי שההודעה והדיון עליה ייערכו מחרתיים.

שר החוץ אבא אבן ידווח לממשלה על פעולת צוות הכופר שנוקם במשרד החוץ, כדי לתאם את הפעולות נגד גזירת הכופר שהטילו שלטונות בריה"מ על אקדמאים יהודיים הרוצים לעלות לישראל. מר אבן גם יסקור את המגעים שיזמו כמה מדינות עם בריה"מ בענין זה ואת ההדהוד בעולם על הטלת הכופר.

כן תקיים היום הממשלה דיון על הסקירה שמסר בישיבה קודמת יועץ ראש הממשלה לענינים ערביים, מר ש. טולדאנו. ההשתתפות בדיון זה אמורה להיות ערה וכנראה שרוב שרי הממשלה יביעו דעתם בנושא היחסים עם הערבים.

ישיבת לשכת „עבודה"

סופר „הארץ" לענייני מפלגות מוסיף:

לשכת מפלגת העבודה, בישיבתה המשותפת עם שרי המפלגה וחברי הנהלת סיעת המערך בכנסת, אישרה ביום ו' פה אחד את הודעת ראש הממשלה על החזרת ח"כ שפירא לממשלה בתפקיד שר המשפטים. חלק מחברי הלשכה, ביניהם השרים דיין ואבן, וכמעט כל חברי אחדות העבודה לשעבר, כולל את השרים אלון וגלילי ומר בר-אהרון, לא השתתפו בישיבה. גם מזכיר המשמרת הצעירה מר יחיאל לקט נעדר. לעומת זאת כמה מחברי „הגרעין", אשר תחילה הודיעו שלא להשתתף בישיבת הלשכה, נמלכו בדעתם ואף הצביעו בעד אישור הודעתה של גב' מאיר.

היחיד שהביע התנגדות לחזרת שפירא לתפקיד שממנו התפטר בלחץ דעת הקהל, היה מזכיר איחוד הקבוצות והקיבוצים (קיבוצי מפא"י) מר מאיר זרמי. מר זרמי אמר, כי הוא מרגיש חרדה, אך נקטע על ידי גב' מאיר, אשר ביקשה לדעת ממה הוא חרד. מר זרמי השתתק תוך גימגום הצהיר, כי הוא אינו מוכן לפרט.

„צדוק אינו פסול"

הגב' מאיר, שהיתה היחידה שדיברה בישיבה הקצרה, הסבירה כי פנתה אל מר שפירא בבקשה שיצטרף לממשלה ושמחה שהוא קיבל את בקשתה. „אני חושבת שהוא היה חבר ממשלה טוב ושר משפטים טוב" — אמרה. לדבריה התהלכו במפלגה שמועות, כי „הגרעין" תמך בח"כ חיים צדוק וכי ראש הממשלה התנגדה לו מכיוון שהוא פסול בעיניה. גב' מאיר הכחישה כי מר צדוק פסול ומסרה, כי נפגשה עמו והסבירה לו אישית את נימוקיה להחזרתו של מר שפירא לתפקיד.

גב' מאיר אמרה, כי מכיוון שחוקת המפלגה אינה קובעת את הדרך למינוי שרים מטעם מפלגת העבודה, היא נהגה לפי התקדימים והביאה את הודעתה לאישור הלשכה. לאור הצהרה זו הציע מנכ"ל המפלגה, ח"כ אהרון ידלין, לקיים הצבעה לאישור הודעתה של גב' מאיר.

הצעתו של המנכ"ל גרמה למבוכה בין משתתפי הישיבה והקריאה ביניהם התנגד אחד מהם לעריכת הצבעה בטענה: „מה יש פה להצביע? [illegible]". על כך הגיבה גב' מאיר: „מה יש? כל כך קשה להרים ידיים?", וההצבעה נערכה.

שפירא נמנע מלהסביר החזרתו

ח"כ י.ש. שפירא נפגש ביום ו' עם כ-100 חברי חוג רעיוני בבית ברל והתבקש להשיב על שאלות הקשורות עם חזרתו לכהונת שר המשפטים. בין השאר נשאל מר שפירא [illegible] באותן הנסיבות שהניעו אותו להתפטר, עד כדי [illegible] בהחלטתו.

ח"כ שפירא התחמק מתשובה וטען, כי החלטת ראש הממשלה לצרף אותו לממשלה דורשת את אישור הממשלה וכל עוד לא התקבל האישור הזה הוא נמנע מלדבר על הנושא. הוא הבטיח להרחיב את הדיבור על סיבת התפטרותו וחזרתו לתפקיד לאחר שמינויו ייכנס לתוקפו.

בהמשך דבריו דיבר מר שפירא על תוכניות החקיקה של משרד המשפטים.

★ חוג האקדמאים של המפלגה הליברלית (גח"ל) פנה אתמול בקריאה להנהלת גח"ל לעשות הכל כדי למנוע את החזרתו של מר י.ש. שפירא לתפקיד שר המשפטים.

צעיר כושי חמוש בניסה ביום ו' לשדוד סוכנות אשראי בברוקלין, מכוון אקדח לראשה של בת ערובה, גב' קילה אזל, המתייפחת בבכי. השודד נורה ונהרג דקות ספורות לאחר מכן על ידי שוטרים, לאחר ששיחרר את בת הערובה ונס לעבר מכוניתו. קודם לכן שיחרר בת ערובה אחרת, אף היא פקידה בסוכנות האשראי. (צילום רדיו של אי.פי.)

58 שוטרים נפצעו בהתנגשות במינכן עם מפגינים שמאלנים

מינכן, 2 (עי"ר). 58 שוטרים נפצעו היום בהתנגשות עם מפגינים קומוניסטים צעירים במינכן. דובר המשטרה מסר, כי שוטר אחד נפצע בקודקדו כאשר אחד המפגינים הלם בו בפטיש, ולארבעה אחרים נגרמו פצעים קשים.

16 מפגינים נעצרו.

אשה נהרגה בהתנגשות חזיתית

(ע.). אשה נהרגה ושלושה אנשים נפצעו קשה בהתנגשות חזיתית בין שתי מכוניות בכביש גדרה—בילו. התאונה אירעה בשבת אחה"צ, כאשר מכונית נהוגה בידי חיים גיסוס (58) מתל-אביב, שנסעה מדרום לצפון, סטתה לפתע לשמאל הדרך ופגעה חזיתית במכונית נהוגה בידי יצחק הרץ (55) מירושלים. כתוצאה מכך נהרגה אשתו של נהג המכונית השניה, ברוריה הרץ, בת 50. נפצעו קשה שני הנהגים, אשתו של נהג המכונית הראשונה, רבקה גיסוס, בת 50, ובתו בת 19.

תלם מונה למפקד חיל הים

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

תת-אלוף בנימין תלם בן 44, מונה למפקד חיל הים במקומו של אלוף אברהם בוצר. עם מינויו הועלה תא"ל תלם לדרגת אלוף. האלוף בוצר פורש מצה"ל. בשלב ראשון יסיים לימודיו האקדמיים, אותם נאלץ להפסיק ערב מלחמת ששת הימים.

מפקד חיל הים החדש הנו יליד

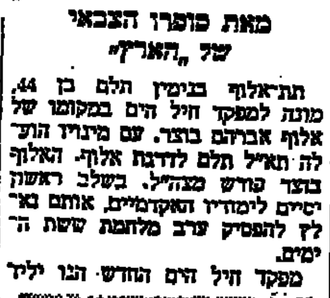

אלוף בנימין תלם

העיר דסאו בגרמניה. עם עליית הנאצים לשלטון נאלץ אביו (ד"ר בלומנטל), שהיה רופא, לנטוש עבודתו וכל המשפחה עלתה ארצה. תלם סיים את בית-הספר התיכון ליד הטכניון ועם פרוץ המאורעות הצטרף לפלי"ם, במסגרת הגדוד הרביעי של הפלמ"ח. בשלב ראשון הוצב על אניות המעפילים קוממיות, שהיתה בפיקוד קברניט אנגלי. האניה עסקה בהובלת נוסעים והברחת נשק. במאי 1948 החל לשרת כקצין קשר על גבי הקורבטה „הגנה", אניה שלא היו לה בתחילה תותחים ואחר כך הוברגו לסיפונה בחבלים תותחים צרפתיים ישנים. את הפיקוד הראשון קיבל על ספינת המשמר פלמ"ח ולאחר מכן על נתות מהר צרת אמריקאית.

ב-1950 שוגר תלם לצרפת עם הצוות שנועד לקלוט את ספינות הטורפדו הראשונות. שנים מספר לאחר מכן היה למפקד שייטת ספינות הטורפדו. לפני מבצע סיני ובעת המלחמה היה ראש ענף בחיל הים ובמסגרת תפקידו זה קיים מגע עם הנציגים הצרפתיים ועסק בקליטת הציוד הרב שהועבר מצרפת ארצה.

בין תפקידיו לאחר מכן — מפקד בית-הספר לפיקוד ומטה לקציני ים ומפקד שייטת המשחתות. תלם חזר לצרפת כראש המשלחת הישראלית שטיפלה בבניית ספינות הטילים במספנות שרבורג. ערב מבצע חטיפת ששת הספינות נקרא לשוב לארץ. היה מיועד לפקד על כוח נחיתה ליד אל עריש, אך התכנית לא יצאה לפועל. במהלך המלחמה פיקד תלם על כוח משימה ליד פורט סעיד.

ממחצית 1968 כיהן כראש מטה ים במטה החיל בדרגת תת-אלוף. בשנה האחרונה למד כלכלה ומנהל תיכון באוניברסיטת חיפה. קודם לכן למד בבית הספר לפיקוד ומטה „בוריניג'" שבאנגליה.

צ. לבנון — מפקד פיקוד הדרכה

מאת סופרו הצבאי של „הארץ"

אלוף-משנה צבי לבנון, שהיה עד לאחרונה מפקד הנח"ל, מונה למפקד פיקוד הדרכה במקומו של אלוף-משנה גרשון פלד.

אל"מ צבי לבנון

אל"מ פלד סיים את שרותו בצה"ל. הוא קיבל תפקיד בכיר במשרד התחבורה. אל"מ לבנון פיקד על הנח"ל למעלה משלוש שנים. קודם לכן מילא תפקיד בכיר בחטיבת ההדרכה במטכ"ל. במלחמת ששת הימים פיקד על הגדוד שכבש את העיר עזה ואת מוצבי ה[illegible]. באותה פעולה נפצע.

יועצים יהודיים השפיעו על מקגאוורן למשוך הקול היהודי

מאת צ'ארלס [illegible]
סופר „הארץ" בוואשינגטון

וואשינגטון, 2 (מיוחד ל„הארץ"). הופעתו של מקגאוורן במערכת הבחירות שלו בשבוע שעבר בניו-יורק, משקפת החלטה שנפלה במטהו לעשות כל מאמץ כדי לזכות מחדש בקולות היהודים, שעברו בהמונים למחנהו של ניכסון בששת החודשים האחרונים.

יועציו היהודיים של הסנטור הדמוקרטי אומרים לו, כי יתכן שלבני היהודים יש אמנם ספקות לגבי הצהרותיו הדו-משמעיות על ישראל, על תמיכתו במתן מכסות הגירה לארה"ב למיעוטים שאינם יהודים ועל מדיניותו המבשרת סלחנות כלפי הפשע בערים הגדולות, אך בסופו של דבר ישובו היהודים למקומם האמיתי — המחנה הליברלי.

היועצים של מקגאוורן מצביעים על הועידה הרפובליקאית שלא הקדישה תשומת לב לנושאים המעניינים יהודים ואף לא ליהודים, כשרתים [illegible] ברוב הרפובליקאי של ניכסון.

הם טוענים שהמפלגה הריפובליקאית היא עדיין מפלגת ה„וואספים" (לבנים אנגלוסכסים פרוטסטנטים), מפלגה של החברות הגדולות, אנשי הימין והאנגלוסקסים הסמויים. „היהודים לא ירגישו לעולם בתוך מפלגה זו כבתוך ביתם", אומרים לו יועציו „ועליך להתחיל לפעול במהירות כדי להתוודע אליהם, ולהשפיע עליהם".

מקגאוורן מתחייב לקיים עוצמת ארה"ב בים התיכון

וושינגטון, 2 (עי"ר). מקגאוורן אמר היום, כי הוא יקיים את העוצמה הימית והאמריקאית הנוכחית בים התיכון ובסביבתו לשם הבטחת הבטחון הלאומי וכדי להפגין את ההתחייבות האיתנה שיש לארה"ב כלפי ישראל.

בהגיבו על הודעתו של הנשיא ניכסון שהנגנה מלווין ליירד בחודש אוגוסט, כי הוא מציע לצמצם את כוח הצי השישי אמר הסנטור מקגאוורן: „מר ליירד מדבר כנראה על משהו אחר".

המועמד הדמוקרטי השמיע את השקפותיו בתשובות בכתב לשאלות שהוגשו לו על-ידי כתב רויטר.

בהגיבו על הודעתו של הנשיא ניכסון מן ה-27 ביולי שסיוע אמריקאי נמשך ליוון ולטורקיה הוא חיוני, במיוחד לצורך בטחונה של ישראל, אמר מקגאוורן: „כל הגנה אמריקאית על ישראל חייבת להתבצע באורח בלתי תלוי ולהולכין מכל תמיכה מצד בעלות הברית של נאט"ו".

בתשובה לשאלה אם הצעתו להפסיק את הסיוע הצבאי ליוון עלולה להביא לשלילת הבסיסים מן הצי האמריקאי שממשלת ניכסון השיגה אותם זה עתה אמר: „המשטר ביוון הבהיר שהוא לא יסייע בהגנתה של ישראל וכי לא ירשה שימוש בנמלי יוון על-ידי ארה"ב לשם הגנת ישראל.

„אסור שישראל הדמוקרטית תשמש עוד תירוץ לשם מתן סיוע צבאי לדיקטטורה השלטת ביוון" — אמר.

אמש האשים מקגאוורן את הנשיא ניכסון בהעלאת תכניות שלום פרו-ערביות במזרח התיכון ובהפעלת לחץ בלתי-פוסק על ישראל למען תוותר לערבים. ב„ספר לבן" שפורסם על-ידי מטהו של מקגאוורן נאמר, כי נעשה מאמץ גדול כדי לסלף את עמדתו ותמיכתו בישראל.

ראשי אי.ר.אי. מבקשים להיפטר ממנהיגם הקנאי

לונדון, 2 (אי.פי.). ראשי ארגון הטרור אי.ר.אי. (הצבא האירי הרפובליקאי) ניסו להדיח את מפקדם שתום-העין שון מקסטיופין (סטיבנסון) ולשים קץ למעשי הדמים בצפון אירלנד — נודע כאן הלילה.

נימסר, כי כמה מנהיגים ריאליסטים של ארגון הטרור דנו באפשרות לרצוח את ראש הארגון, כדי להפסיק את שפיכות הדמים, אולם מקסטיופין הצליח להתגבר עליהם.

את הגילויים מוסרת מריה מקגייר, יפהפיה מפעילות הצבא האירי הרפובליקאי.

לונדון, 2 (יופי"א). משלחת של הועד המרכזי של המפלגה הקומוניסטית הסובייטית עומדת לבקר בקרוב בקהיר, כדי להיוועץ על המצב במדינה ולעמוד על עתיד הקשרים הסובייטיים-מצריים — אמרו כאן ביום ו' מקורות דיפלומטיים.

דרישה לדון בעצרת

(סוף מעמוד 1)

(כתר) בלונדון, [illegible] שתיערך ביום ד'. בארה"ב החליטו להמשיך בהתנגדות לכופר, אך כבר [illegible] רים, כי יותר ויותר יהודים יתגייסו כספים לקרוביהם בברית-המועצות לתשלום הכופר.

פגישה עם מקגאוורן

(עי"צ, עי"ר עספ"א וכתב „הארץ"). מיניסטריון החוץ האמריקאי הודיע ביום ו', כי מספר היהודים שיצאו מבריה"מ עד סוף השנה כדי לעלות לישראל עשוי להגיע ל-35 אלף. יתכן שיש בכך אישור עקיף לדברי מושל מדינת ניו-יורק נלסון רוקפלר, שאמר לא מכבר, כי הנשיא ניכסון השיג בהתערבותו במוסקבה הבטחה, כי 35 אלף יהודים יורשו לצאת מבריה"מ השנה.

ההודעה [illegible] המועמד הדמוקרטי ג'ורג' מקגאוורן [illegible] שבוע שעבר, שהאשים את ממשל ניכסון [illegible] מפרסמים בדרך היהודים הרוצים לצאת מבריה"מ [illegible].

במוסקבה אמר מקור יודע דבר, כי השלטונות הסובייטיים הרשו ל-2300 יהודים לעלות לישראל באוגוסט. המקור טען, כי מספר העולים לא גדל [illegible]. לדברי [illegible] הכופר בין 10 ל-20 אחוז. המקור במוסקבה [illegible] מספר היהודים שיצאו עד סוף השנה לישראל ב-35 אלף.

[illegible]

בינתיים נודע, כי כל היהודים המבקשים לעלות לישראל [illegible] תריסה של כופר העליה. [illegible] גולדמן: יתכן שיאלצו לשלם את הכופר

בגיא הקונגרס היהודי העולמי ד"ר נחום גולדמן, אמר כי לא מן הנמנע [illegible] יהיה צורך לשלם את הכופר [illegible] הוצאות בינלאומיות. בראיון לשידורי ישראל אמר ד"ר גולדמן, כי אין הוא אופטימי ביותר ולדעתו אין שום סיכוי שארה"ב תפעיל לחץ מסחרי על בריה"מ לביטול הכופר. צריך לנהל מערכה ציבורית, אך אין הוא מאמין שהיא תשפיע ובמקרה זה יהיה צורך לגייס את הכסף.

(ראה מאמר ראשי בעמ' 9)

שילם ועלה

ביום ו' הגיע ללוד עולה חדש מבריה"מ, הראשון ששילם כופר עבור היתר יציאה. האיש הוא יורי אליעזרוב ממוסקבה, מהנדס טכסטיל ששילם 6000 רובל.

★ הרב הראשי ליהודי צרפת הרב יעקב קפלן שלח לשגריר הסובייטי בפאריס מברק מחאה נגד הכופר.

★ ציר בית הנבחרים האמריקאי פיטר ה. רודינו, דמוקרט ממדינת ניו-ג'רסי, הודיע הערב, כי הוא יזום הצעת החלטה [illegible] לנשיא ניכסון להפעיל את מלוא השפעתו [illegible] לביטול הכופר.

פינקוס דוחה הודעת גולדמן: קובע: אין לשלם הכופר

(ע). „העם היהודי כולו מלוכד בדעה, שלפנינו מערכה שחייבים לנהלה עד הסוף, לגייס את דעת הקהל העולמית, כדי להשיג ביטול גזירת הכופר, ולא לנהל את המערכה תוך הנחה, שאין כל סיכוי שהיא תצליח", — אמר יו"ר הנהלת ההסתדרות הציונית, מר אריה פינקוס. הוא הגיב על דברי ד"ר נחום גולדמן, בראיון ברדיו, כי בסופו של דבר יהיה צורך לשלם הכופר.

מר פינקוס ציין, בראיון שמסר בשבת ביומן הקבוע ברדיו, כי הרוסים לא אמרו, שאם ישולם הכופר הם יתנו ליהודים לצאת, אלא אמרו: „אם נוליך להוציא אקדמאי — אז התשלום יהיה התנאי לכך".

„אנו לא יכול להתווכח עם [illegible] — התריע מר פינקוס. [illegible] אם נגייס את הכסף, [illegible] — אין דבר קל יותר מאשר להתכבד.

[illegible]

נעצרו עשרות חשודים בביצוע פריצות וגניבות

מאת סופר „הארץ" לענייני משטרה

עשרות חשודים בביצוע פריצות, גניבות, הונאות ועבירות אחרות, נעצרו בימים האחרונים על ידי משטרת מחוז תל-אביב. כמה מן העצורים [illegible].

בין העצורים:

● צעיר וצעירה נעצרו אור ליום ו', כחשודים בהתפרצות לדירה. השניים נעצרו ליד ימים להמשך החקירה. אשה שהתעוררה לבהלה לפנות בוקר, ראתה את הצעיר והזעיקה את המשטרה. הנערה נמצאה [illegible].

● צעיר בן 36 [illegible] חשוד בביצוע הונאה, פריצה, גניבת רכב, נעצר ביום ו' בבוקר. הוא מבוקש במשטרה רבות ברחבי הארץ.

● שני צעירים בני 16 ו-18 נעצרו בליל שבת כחשודים בנסיון לגנוב רכב בתל-השומר.

● 5 צעירים וצעירות נעצרו ביום ו' אחרי הצהרים ליד מלון [illegible] כחשודים בגניבת רכב באזור יפו.

● בליל שבת נעצרו שני צעירים [illegible] לפרוץ למשרד ברחוב [illegible] בתל-אביב. [illegible] הזעיק את המשטרה שעצרה את החשודים.

שלושה נפצעו בחתונה

מאת סופר „הארץ" בגליל המערבי

שני ילדים וגבר נפצעו אתמול ביריות שנורו במהלך חתונה שנערכה בכפר [illegible], שליד כביש עכו—צפת. הנפגעים הם: [illegible] בת 13, [illegible] בת 6 ו[illegible] בן 38. כולם תושבי הכפר. אחרי שקיבלו טיפול בבית החולים לגליל המערבי, הוחזרו לבתיהם. היורים, אף הם בני הכפר, נעצרו על-ידי משטרת כרמיאל [illegible].

[illegible] על אף העובדה שמדי פעם נפצעים אנשים.

פישר

(סוף מעמוד 1)

[illegible] של אלוף העולם לשחמט.

הפרס הכספי

בטקס [illegible] יגיש נשיא הפדרציה הבינלאומית, ד"ר מקס אויבה, את הפרס הכספי לשני היריבים. פישר יקבל 78,125 דולר וספאסקי 46,875 דולר. [illegible] לשחק באיסלנד, הוא יחולק לפי [illegible]. אולם מקורות [illegible] אמרו, כי [illegible] יצטרכו לבוא ל[illegible] כדי לקבל את הכסף.

בליל שבת יצא פישר העירה, כדי לחגוג את נצחונו. הוא ביקר בבתי [illegible] ובמועדוני הלילה.

[illegible]

„הוא צריך היה לשחק — [illegible], והיה בקלות משיג תיקו" — אמר ד"ר אויבה.

הזמנה לבית הלבן

דובר משרד החוץ האמריקאי, צ'ארלס בריי, שיגר ביום ו' בבוקר איחולים רבים לפישר על נצחונו על ספאסקי. נמסר, כי לפישר נשלחה הזמנה לבקר אצל הנשיא ניכסון בבית הלבן, כאשר ישוב לארה"ב.

[illegible]

(ע. פ.). בוריס ספאסקי אמר שהוא רוצה להתמודד שוב עם בובי פישר בהקדם. [illegible] יוכל להביס אותו בפעם הבאה.

אנו אבלים על מותו הפתאומי
של יקירנו

אינג' קרל (ארתור) המרמן

ההלויה תצא היום, יום ראשון, 3.9.1972
בשעה 13.00 מבית החולים רמב"ם, חיפה,
לבית העלמין החדש שליד כפר סמיר

אוטובוס ייצא בשעה 12.30 מרח' עקיבא 41

המשפחה

נא להמנע מביקורי תנחומים

בצער רב ובינגון קודר אנו מודיעים על מותו
של בעלי, אבינו ואחינו היקר

צבי קלנר ז"ל

ההלויה תתקיים היום, יום ראשון, כ"ד באלול תשל"ב
3.9.72 בשעה 3.00 אחה"צ בבית הקברות בהרצליה

אוטובוס יעמוד לרשות המלוים בשעה 2.30 אחה"צ מבית קלנר רח' שער הים 33, נוף-ים, הרצליה

המשפחה המתאבלת

הננו מודיעים בצער רב על פטירת יקירנו

מרדכי (מקס) בן בנימין גלטנר

ההלויה תצא היום, יום א', כ"ד באלול תשל"ב (3.9.72)
בשעה 14.30 מבית החולים רמב"ם בחיפה לבית העלמין
חוף הכרמל

אוטובוס יצא מבית המנוח רחוב ארלוזורוב 74, חיפה
בשעה 14.00

המתאבלים:
אשתו: סלי גלטנר
בתו: קלרי בירנבוים וב"ב, ארה"ב
משפחות: גלטנר הגל

בצער ובינגון אנו מודיעים על פטירתה
של יקירתנו

רחל קימל

ההלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ד באלול תשל"ב (3.9.72)
בשעה 1.45 בצהרים מבית החולים רמב"ם אל בית העלמין
החדש בכפר סמיר חיפה
אוטובוס יצא מבית המנוחה בשדרות הברדיבים 15 חיפה
אל בית החולים רמב"ם בשעה 1.15 בצהריים

המשפחה המתאבלת

בצער רב ובינגון קודר הננו להודיע על פטירתו ללא עת
של בעלי, אבי, אחינו היקר

משה גסט

על מועד ההלויה תבוא הודעה בעתון ערב

משפחת גסט האבלה

לטלמון צדיק

אנו משתתפים באבלך הכבד
במות
אמך

הנהלת מ.ב.ס.
ועובדיו

שופר-סל
מתנות לחג
אנו מסדירים
שי לחג,
עוד ביום ההזמנה
התקשרו
טלפונית לרותי:
781136-781137
שופר-סל

נעורים בריאות וגיל
עם מזון מלכות "גליל"
אם עברת את גיל ה-40 וברצונך לשמור על רעננותך — לאורך ימים, הננו ממליצים על "עזוז" — 6000 מיליגרם. כל כפית מכילה 500 מג. מזון מלכות.

בבקשה: סיגרים
אגיו
סיגרים הולנדיים
באיכות מעולה!
נסה
ותהנה גם אתה!

הארץ

יום ראשון, כ"ד באלול תשל"ב
3 בספטמבר 1972

ירושלים: רח' התבצלת 2 טל' 224245-6, ת. ד. 273
חיפה: רחוב נורדוי 20 טלפון 661166-8, ת. ד. 5259

בתל־אביב: המערכת וההנהלה מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 623311. מח' המודעות רח' מזא"ה 56, ת. ד. 233, טלפון 611576, 623311. מח' הפצה ומנויים מזא"ה 75, טל' 623311 ת. ד. 233. מס' מיקוד: 61000.

המו"ל: הוצאת עתון הארץ בע"מ. דפוס הארץ מזא"ה 56 ת"א
העורך: גרשום שוקן. האחראי: גדעון סאמט.
אין המערכת אחראית לתוכן המודעות ואינה מחזירה כתבי־יד.
HAARETZ Daily Newspaper, Tel-Aviv, Israel - P.O.B. 233, Tel. 623311

אין לממן את הכופר

חוות דעתו של ד"ר נחום גולדמן — כי אמנם נחוץ להמשיך להכהות נגד כופר התעודה, אך בסופו של דבר לא תהיה לנו ברירה אלא „לממן את הכסף הזה" — אינה מתקבלת על הדעת. הוא צודק כשהוא מדגיש כי דרוש סיוע מצד גורמים לא־יהודיים כדי לשכנע את הממשלה הסובייטית כי מוטב לה להדול מהטלת הכופר. אפשר כי הוא רואה נכון גם כשהוא מביע ספק אם הממשל האמריקאי יהיה מוכן לאיים בהפסקת המסחר עם בריה"מ כדי להפעיל תוקף לתנועת המחאה.

הערכתו את סיכויי מערכת המחאה נראית מבוססת על מעין בקנות עקרונית אם ניתן להניע את ממשלת בריה"מ מעמדה שהחליטה עליה. אפשר כי הפאסיביות כלו תיראה מוצדקת כעבור זמן, אך אין זה מן הנמנע כי אף יתבדה; ככלות הכל כבר קרה שהסובייטים נסוגו מעמדה מאוחר ונתחוור להם כי אין ביכולתם, או לא כדאי להם, להכביד ולהתעקש עליה.

יהיה הדבר אשר יהיה: לא מתוך אופטימיות נכנס העולם היהודי למהלך של ארגון מחאה נגד כופר התעודה, אלא מתוך הכרה עקרונית כאין להשלים עם האקט השרירותי של השלטון הסובייטי. ברור היה מראש כי ימצאו בודדים המוכנים לשלם עבור קרוביהם כדי שיוכלו לצאת מרוסיה; אך מקרים כאלה אין בהם חשיבות. אם הארגונים היצוגיים של יהודי העולם והופכי יסרבו לצעות לפי רצונה של מוסקבה וגל המחאות ילך ויגאה, יש מקום להניח כי השלטונות הסובייטיים יוותרו על גזירה שאינה מגדילה את ההכנסות במטבע קשה. סירוב כנ"ל נראה למעשה כאמצעי הבטוח ביותר שאמנם כך יקרה.

ואם הכוונה העיקרית בהטלת כופר התעודה אינה פיסקאלית אלא פוליטית, היינו בלימת העליה מרוסיה — אין ודאות כי הקרמלין לא ימצא דרכים נוספות כדי להגשים את רצונו. הוא יכול להכפיל ולשלש את דרגות הכופר מתוך תקוה כי אף נכונות הארגונים היהודיים „לממן" אותו לפי הדירוג המקורי, תתערער ותפוג. נניח כי הסובייטים מעוניינים בעיקר במטרה הפוליטית ורק סבורים כי מוטב להסוותה על ידי דריכת הכופר: עד היכן עלינו להרחיק לכת בבתן פרס לסהסוותם?

ד"ר גולדמן מערבב בין בשאינו מינו כשהוא מזכיר את מילוות חבר הלאומים לכינון יישובם מחדש של טורקים ויוונים בשנת 1926 אחר חילופי האוכלוסין. לו הקרמלין היה מוכן לשחרר את כל היהודים הרוצים לעלות ארצה, אפשר להניח כי השפעה יהודית תופעל כדי לסייע לבריה"מ בפיתוחה הכלכלי. אך עתה לא מדובר בכגון זה אלא בנסיון רוסי למכור יהודים במספר בלתי ידוע, אחד אחד, תמורת כסף לפי תמחיר שהקרמלין לבדו קובע אותו.

להמרת זה אין להסכים. סירוב זה עשוי להכביד לזמן מה על מצבם של רבים מבין יהודי רוסיה וביחוד של אלה אשר הכנותיהם לעליה כבר הגיעו לשלבים מתקדמים. קשה עלינו ההרגשה כי במובן מסויים אנו הורידים על גבם כאשר אנו מתנגדים לכופר התעודה ומאמנים לשלוח להם את הכסף הנדרש. אך בסופו של דבר יצוור סירוב זה גם ליהודים אלה וליהדות הרוסית כולה. נוכל לקוות כי ידידי רוסיה למודי הסבל יכתינו עוד זמן מה. לא ניטיב עמם אם נבליע את הכופר, אלא רק נזמין גזירות נוספות.

נאום פורמלי

נאומו כסוף השבוע של הנשיא סאדאת במלאת שנה להכרזת „איחוד הרפובליקות הערביות" בין מצרים, סוריה ולוב, היה בבחינת ביאת דברים פורמאליים כדי לצאת ידי חובה כלפי המסגרת האיחודית בין שלושת המדינות, שלא חרגה כאן כיוונה ועד היום מהמסגרת הפורמאלית הראוותנית. סאדאת לא יכול היה להצביע על השגים ממשיים, דרך פעולה או תכניות לעתיד שיבטיחו לפחות את המשך קיומה של הפדרציה המשולשת.

זה ועוד. בעקבות הכרזת „האיחוד המיזוגי בשלבים" בין שתים מחברות הפדרציה — מצרים ולוב — נתרופפה אף המסגרת האיחודית המשולשת. אמנם לא יצאה דמשק בגלוי נגד ההחלטה הדו־צדדית של קהיר וטריפולי, אולם אין ספק שהבעתי הסורי ראה בה חריגה מהסכם האיחוד המשולש שאין הוא יכול לקבלה או להתחייב לפיה.

הנשיא סאדאת מבקש לעוכת זאת בכל מחיר להמשיך ולקיים את המסגרת הפורמאלית של הפדרציה המשולשת מחד, ולהפגין צעדים איחודיים להלכה, לפחות עם לוב, מאידך. על כך מצביע נאומו הפורמאלי מיום שיכוי שבמסגרתו העתיד שבהים על קדאפי ואסד כאחד וכינה אותם „נושאי הלפיד של האומה הערבית".

גם במישור המדיני וביחס לבעיות האיחוד לא היה לסאדאת מה לחדש או להציע דרך פעולה כל שהיא. נראה שבקהיר נמשכת עדיין ההתרוצצות סביב הנושאים המרכזיים והפוסקים את ההנהגה המדינית בטרם יתגבשו החלטות או הכרעות ביחס ליחומות חדשות לקראת כינוס המושב הקרוב של עצרת או"ם, הדו־שיח עם וושינגטון, היחסים עם מוסקבה והבעיות הבין־ערביות הבסורתיות.

משטרה פוליטית

מאת אליהו סלפטר

עד יום החמישי האחרון אפשר היה לראות בהחלטת גבי מאיר להחזיר את מר י. ש. שפירא לממשלה ולמשרד המשפטים קנות חו[illegible]דים או זילזול בדעת רוב הקהל. ביום ה' בערב קיבלה הפרשה מימד חדש ומדאיג.

ביום ה' בערב הופעלה בתל אביב משטרה לסטרה פוליטית. קבוצת סטודנטים החתימה, ברח' דיזנגוף, עוברים ושבים על עצומה נגד שובו של מר שפירא. בשעה הופיעה המשטרה וכינה כי אקט החתמה היא הפגנה בלתי חוקית [illegible] רבע שעה בא סמל והסיר [illegible] שקרא להתום על העצומה — שוב דרש רשיון, כשנאמר לו שוב אין זאת הפגנה — השיב שישאל [illegible]קד. במקום תשובה הופיעה [illegible], קסצו כמנה שוטרים ופקחי עירית ת"א (!) אייכו להוציא את הרשימות של החתומים על העצומה, [illegible]יורו את הסטודנטים.

משפטנים איתם שוחחתי שוללים [illegible] נסיון להגדיר איסוף החתימות של [illegible]חים כהפגנה אשר זקוקה לרשיון [illegible] משטרה.

לא זכור שהמשטרה ראתה [illegible]ם הפרת הסדר הציבורי בהצבת [illegible]לחנות ברח' דיזנגוף לאיסוף תרומות למוסד כלשהו או לכטרה ציבורית נכבדה. היא לא הצזה להתערב גם כאשר אספו חתימות להכנסת דיין לממשלה. ומובן אין היא מתערבת כאשר מתהימים למען שיחרור יהודי סוריה או למען יציאת יהודי בריה"מ וגם פעתרים שחורים בקיימים סביבות סבה בלא שיורהקו.

יתכן, כמובן, שהיועץ המשפטי לממשלה ימצא סעיף והתוספיף על פיו אפשר לתרץ את התערבות המשטרה; אך אין לכך כל חשיבות. שכן איסור המשך ההחתמה מנע ללא כל הצדקה מתן ביטוי לגיטימי לדעתו ולרצונו של הציבור, הנוגד במקרה זה את רצונה הדעה של ראש הממשלה.

כל אזרח רשאי להחליט אם הוא הודם למען דבר אדם, דורש את החזרת דיין — או מתנגד לשובו של מר י. ש. שפירא. למשטרה (ולמיליציה של מר רבינוביץ) אין שום זכות להבחין בין סוגי ההחתמות. במדינה דמוקראטית שום קצין משטרה אינו רשאי לקבל החלטות פוליטיות ושום אדם המצווה על המשטרה לנהוג כך אינו יכול להמשיך בתפקידו.

מה שאירע ברח' דיזנגוף בשבוע שעבר הוא דבר הרבה יותר חמור כאשר מינויו מחדש של שר שהציבור אינו חפץ בו. זה לא היה כבר זלזול בדעת הציבור. זה היה נסיון להסיתה — בכוח.

שנה־טובה מניכסון ומקגאוורן

הסנטור ג'ורג' מקגאוורן, המועמד הדמוקרטי לנשיאות ארה"ב, בירך את יהודי ארה"ב לרגל השנה החדשה. בברכתו מציין מקגאוורן כי ראש השנה מסמל את הערכים שעיצבו את תפקיד העם היהודי בקהילה העולמית. „אני מצטרף לקהילה היהודית בתפילה שהשנה החדשה תביא שלום, צדק ואחווה לכל בני האדם באשר הם שם", אומר הסנאטור בסיום ברכתו.

הנשיא ניכסון פירסם ברכה כשגרתית משפם הבית הלבן לקהילה היהודית בארה"ב לקראת ראש השנה. הנשיא אומר כי ימי החג המתקרבים מזכירים לנו את התפקיד החיוני והחשוב שמילאו היהודים תמיד במאבק האדם לחופש, כבוד אנושי וצדק. בסיום ברכתו כאומר הנשיא ל„אחינו האמריקאים בני הדת היהודית הגשמת מאווייהם האישיים, שלום ועולם צודק".

זעם מילולי באו"ם

הדיכדוך במצרים ישפיע על דיוני העצרת

מאת דן מרגלית

היום מתחילות במשרד החוץ בירושלים ההתייעצויות לקראת עצרת האו"ם הנפתחת בעוד 16 יקים. לכאורה יש לצפות ל„פזמון חוזר". שר־החוץ אבא אבן והשגריר יוסף תקוע יבחנו את אירועי השנה שחלפה ויצביעו על מגמות המסתמנות לקראת המושב הקרוב. שוב יוצגו ידידיה המוכיחים של ישראל ולצידם מיגבלותיה הנובעות באופיו של האירגון המונה 132 מדינות, אשר 40 מהן אינן מקיימות כל יחסים דיפלומטיים עם ישראל.

העצרת הקרובה עתידה להיות אחד המעניינות מבחינתה של ישראל, אם כי יש להניח ששוב יחזרו המשלחות על ההולמות המכפיסות את ירושלים. העניין המיוחד הצפוי בעצרת זו הוא תוצאה מהתמורות אשר התרחשו סביב בניין הזכוכית בניו־יורק מאז השנה שעברה.

כאשר הסתיימה העצרת לפני שנה גילה ד"ר גונאר יארינג בקשה במרכבו להודיע כי החלטותיה החדגדיות אינן בהירות אותה. הוא הדעקש להגיד שאינו מוסמך להשמיע הסתייגות כזאת. בכך שקעה שליחותו בקפאון עמוק יותר. אף־על־פי־כן, אירעו בזירה האו"ם כמה התפתחויות טקטיות. פעם הצליח השגריר תקוע להסביר למזכיר האו"ם ד"ר קורט ואלדהיים שאין טעם ללכת בדרכי קודמו או ואגם. — ולחבר דו"ח המחלק ציונים טובים ורעים לישראל ולערבים. ואלדהיים קיבל זאת.

פעם אחרת היה זה מאמץ ישראלי לשכנע את יארינג לא להתדרז בפירסום הדו"ח שלו. הערכים רצו בכך מאוד. זו הייתה כנראה העקידה הבהירה העיקרית בשליחותו הכושלת למדי של שר החוץ המצרי החדש מוראד גאלב. תקוע שכנע את ההיפך. יארינג, שכבתה את יחסיו עם ישראל יותר על המידה, הסתלק למוסקבה בלי לחבר דו"ח.

מה תעשה עתה ישראל? אחת האפשרויות היא להטיל על השגריר תקוע לשכנע את יארינג לדחות את דיווחו מתאריך פתיחת העצרת בספטמבר עד לקיום הדיון בבעיית המזרח התיכון בנובמבר. הפיתוי: דחיית הדיווח לנובמבר תעניק לו מידה של אקטואליות בדיונים בכך שהוא יתבטא תוך התמכות של תוצאות הבחירות בארצות־הברית.

מתי „יהיה טוב"?

אבן רואה את העצרת כפעילות מאחורי פרגוד. זוהי „בורסה" לקיום מגעים עם עשרות שרי־חוץ. יש להניח כי לא במקרה הצמיד משרד החוץ את דיוניו לקראת עצרת האו"ם לבירורים על היחסים עם אירופה. אבן יוצא לבוא בנדריך ההתכנסות נחות לשוחה עם בציגי המדינות האירופיות בשאלת ההצעה הצרפתית (הנראית לישראל) בדבר הקמת איחוד סחר חופשי, ובעניין זיהוה בארץ לקיים ועידת או"ם לעצבי המזרח התיכון.

כעניין במיוחד היא העמדה הרוסית. מאז מלחמת ששת־הימים דבקה בריה"מ־המבצבצת בכל העצבות הקייאפלוציה הערבית. מה היא תעשה עתה?

עד כה לא דיווח השגריר תקוע על סימנים לבקע כלשהו ביחסי הערבים עם הסובייטים. יתכן כי אף הגבר התמיכה המדינית־מילולית של הרוסים במצרים. כאשר ניתקה מוסקבה את יחסיה הדיפלומטיים עם ירושלים היה זה כאשר לא יכלה להגיש לקהיר סיוע צבאי, או כל עזרה במשורה אחרת. פרט לצעד הפגנתי כזה. ובאשר מגירושים יחסי הרוסים המצרים, עלולה בריתה־מוצעות להפגין את ההיפך על־ידי הקשחת עמדותה המילולית באו"ם.

גם הרוסים אינם יכולים להסתיר את תהליך חידוד היחסים בין הערבים לבין הסובייטים. איש אינו יכול לבצא היכן תיעצר ההידרדרות. פירוש הדבר, כי תוך קיום הדיונים באו"ם עשויה ישראל לראות גם את ראשיתו של סדק בין הסובייטים לבין המצרים. עצרת האו"ם תהיה תזדמנות נוחה לעקוב אחרי התפתחויות אלה, יותר בקבלות הפנים ובמסדרונות מאשר באולם העצרת הכללית.

אך לפה צצה ההנהגה היסודית היא הפוכה: הדיכדוך בקהיר כה רב, עד כי למרות ההידרדרות ביחסים ולמרות הסירוב הרוסי לקיים פיסגה עם מצרים, יש עדיין בקרמלין רצון לעודד לאבאר סאדאת בעצרת האו"ם. על מידת הדיכדוך המצרית סיפר בשבוע שעבר מישהו שהגיע לישראל מקהיר. להנאת ירושלים הוא סיפר מה היא בדיחת „הוודקה" הרווחת עתה סביב ארמון הנשיאות של סאדאת:

„מעשה בליאוניד ברז'נייב שהתייצב בפני האלוהים וביקש סיוע להתגבר על סין. ברז'נייב תיאר את מצבו הקשה, שעליו לעשות קנוניה עם האמריקאים האימפריאליסטים נגד הסינים. השיבו לו משמים: „יהיה טוב". שאל ברז'נייב: מתי? השיב אלוהים: „בעוד 20 שנה". ביקש ברז'נייב להקדים את המועד אך לשווא. פרץ בבכי והסתיר: „אבוי, יהיה טוב — אבל לא בימיי". הלך ברז'נייב ובא ניכסון. סיפר הנשיא האמריקאי על צרותיו עם הרוסים הסינים והאינפלציה. הבטיחו האלוהים כי ארצות־הברית תראה ימים טובים בהם ייפתרו בעיותיה, אך הימים הטובים יהיו בעוד 15 שנה. ניכסון ניסה להקדים את המועד וסיפר שכהונתו תסתיים בעוד ארבע שנים, אך לשווא. פרץ הנשיא האמריקאי בבכי ובצאתו מלפני האלוהים רטן: „יהיה טוב — אבל לא בימיי".

בא סאדאת לפני האלוהים וסיפר על רצונו העז להחזיר למצרים את השטחים שכבשה ישראל מן הערבים. מתי זה יקרה? — שאל סאדאת — מתי? אמנם „יהיה טוב" — השיב לו האלוהים — „אבל לא בימיי".

כדי להקל בבעט על הדיכדוך בו שרויה עתה קהיר, צפויה דווקא מתקפה מילולית סובייטית נגד ישראל באו"ם.

קרע בין המחבלים

מאת אדוארד סאאב, מיוחד ל„הארץ" ול„לה מונד"

ביירות

פולמוס חדש פרץ בין הקבוצות השונות של המחבלים הפלסטינאים. הוא נוגע לבעיות האיחוד ביניהן וגם להיחוך סעודי אפשרי בין המלך חוסיין ובין המחבלים, לקראת הסדר פוליטי „אפשרי" בין ירדן לישראל.

[illegible] באוגוסט של נאיף חואתמה, [illegible] החזית הדמוקרטית העממית לשחרור פלסטין. בהצהרה זו מתח ביקורת עקרונית על יאסר ערפאת, מנהיג הפתח. ערפאת חזר למחרת היום לבירות, לאחר שביקר באלג'יריה, בלוב, בטוניסיה ובמצרים. הוא גילה ש־8000 מתנדבים מארצות ערביה עוברים אימונים בלוב לקראת „קרב ההכרעה" נגד ישראל.

אמנם הכחיש ערפאת קיומו של תיווך סעודי בין ירדן למחבלים, אך בביירות רווחת שמועה הנראית בעיני משקיפים מבוססת: בכל הנקודות זה זמן־מה יש חיכוכים בין האגף השמרני ובין המיפה השמאלנית של הפתח, הגדול בין ארגוני המחבלים. העיצור הזה, הקיים כבר כמה שנים, הפריף בעקבות חיסול המחבלים בירדן. עתה הוא עלה מחדש על פני השטח, כשל הצעדים שעשה חוסיין במסגרת תכניתו להקים מדינה פדראלית ירדנית־פלשתינאית.

האגף הימני של הפתח סבור, כי צעדים אלה עשויים להביא הפעם לתוצאות מכריעות, בגלל האינטרסים המשותפים של כל המחבלים. בין אינטרסים אלה יש להזכיר קודם כל את אלה של החצר ההאשמית, שמצליחה לשתף ביוזמה שלה את נכבדי הגדה המערבית, ואת הנכבדים של ערביי ישראל, שהסכמתם הכרחית להצלחת הפעולה.

מצרים רוצה שהמלאכה תיעשה בידי אחרים

מצרים מצידה רוצה שתהליך להשגת שלום ייפתח על־ידי משטר שמרני ערבי, אחד או אחרים, בעוד שארצות הברית וברית המועצות פועלות כנראה למען הסדר לסכסוך, עם או בלי הפלשתינאים. בתנאים אלה, כך סבורים חוגים יודעי־דבר בביירות, יש למחבלים עניין רב להיות שותפים במשא ומתן המתנהל עתה, כל עוד לא חרג ממסגרת ערבית טהורה, כדי לשבוע ביחסות ישירות עם ישראל.

אשר לסעודים, סבורים הם שהסדר פוליטי, אפילו יהיה מוגבל לירדן ולישראל, יהיה בעל חשיבות רבה הרבה יותר אם ישתתפו בו יסודות מתונים מקרב תנועת ההתנגדות הפלשתינאית; שכן, כפי שמציינים בסביבתו של המלך פייסל, אם לא יהיו שותפים יסודות אלה להסדר כזה, יהיה חוסיין המנהג היחיד מקוכתה של מדינה ירדנית־פלשתינאית. נראה שהגיון זה הוא שקבע את שיחות התיווך בין נציגי הצדדים העיקריים הנוגעים בדבר.

סודיים, כי שיחות אלה התנהלו בסעודיה, שם נמצאה באחרונה — אין יודעים על־פי איזה מקרה — משלחת סעודית [illegible]

[illegible] בביזיון של התוקבצות על הכתר ההאשמי, דגל השמאל הפלשתינאי — המיוצג בעיקר על־ידי שני הפלגים של החזית העממית, בראשות חבש וחואתמה — בתכנית פעולה המכוונת לשים לאל את המיזוג של חוסיין. בהצהרה מ־27 באוגוסט לשעבר בירדו סגן חואתמה, כי התיווך הסעודי התחיל כבר לפני שבוע חודשים ו„בתבנית בבמגרה התקרבבות המתפחתה צוה בין ירדן לישראל". חואתמה הוסיף שתיווך זה הופעל, אם כי אינו רצוי לחוסיין, שהיה מעדיף לבדוק הוא לבדו עם נכבדי השטחים את האפשרויות של דו־קיום עם ישראל.

חואתמה — שכבר בעבר אותו יום נמתחה עליו ביקורת מפי דובור בביירות של אש"ף (הארגון לשחרור פלשתין) — מדגיש, אגב, שתנועת ההתנגדות מוסיפה להיות בלתי־מסוגלת להעמיד כנגד התכנית ה„ריאקציונית" המכוונת לחסל את המאבק הפלשתינאי, „פעולה כאחדגנת ומתוכננת" שתתבטא לא רק ב„סירוב עקרוני". הוא כאשים את הימין של תנועת ההתנגדות, כי על־ידי מדיניות הפשרה שלו עם החצר הירדנית הוא איפשר לחוסיין „לנצל את הפסקת הנגישה שניתנה לו ביולי 1971 כדי לבסס את עמדותיו ולעמוד מחדש להתקפה."

כלבד זה כאשים חואתמה את הימין שהוא „ממשיך במדיניות הפילוג שלו ואינו סומך ידיו על תכנית ביניבים שתוכל לשמש בסיס לאיחוד אמיתי של ההתנגדות". כן קובע הוא שעמדת סוריה שנה במידה ניכרת כזו של מצרים. בהקשר זה הוסיף:

„ישראל הכריזה בהזדמנויות שונות על רצונה שלא להחזיר את הגולן. הריסת העיר קונייטרה, גירוש התושבים הערבים מן הגולן, הקמת קיבוצים שם, וכן כולם אמצעים המכוונים ליהוד חלק זה של השטח הסורי אשר הכליטים בתל־אביב החליטו סיפחות לספח אותו. שיקולים אלה דוחפים את סוריה לנקוט עמדה עויינת כלפי כל השתתפות בצד תנועת המרי בחיסול המאבק הפלסתינאי, כי השתתפות זאת תחליש את דמשק בזירה הניכרת במאבקה לכינון השגתם מחדש של שטחיה הכבושים."

מחבלים מתאמנים במחנה בירדן

בקיעים במשבר השוקולד

מאת אמנון ברזילי

ההסתדרות טעתה כשבחרה בעלית כאובייקט לשביתה

בסוף השבוע החמישי לשביתה במפעלי עלית, החלו להופיע הבקיעים הראשונים במערך. ההתדרות, לפתע התברר כי במאבק הממושך משתתפת כמה קבוצות־להץ שלכל אחת מהן האינטרסים שלה וכל אחת מושכת לכיוון אחר. התוצאות של שחיקת הכוחות במחנה ההסתדרותי עשויות להתקבל עכשיו, עם הוילת השבוע השביעי לשביתה.

הגילויים הראשונים של הילוקי הדעות והבדלי הגישות, הופיעו עם כניסתו לתמונה של מזכיר מועצת פועלי נצרת עילית מר כנחם אראב, שבתחומו נמצא מפעל צ.ד. על 650 עובדיו. אריאב הצביע על חוסר האמינות שבהופעתו של מזכיר הסתדרות פועלי המזון מר אליעזר בר־חיים, שניהל עד אז את מאבקם של 2000 עובדי קונצרן עלית. הוא היה אחד הגורמים העיקריים לדחיקתו של בר־חיים מהמאבק ולמסירת הטיפול לידי ראשי האיגוד המקצועי מר אריאל אברהמוביץ, ומכלא מקומו מר יהושע ושציבא.

אלא שכניסתם של השניים באה מאוחר מדי. מספר מחדלים שנעשו כבר לא ניתן להקן. ניתוח של שלבי המאבק ופתיחת השביתה בעלית כלכלי על סקטיקה כושלת. והקוות ורודות כדי שהפיהו נציגי האיגוד המקצועי בליבותיהם של עובדי עלית. כתברר כי גם לתגוונותיהם של העסקנים שנטלו חלק במגעים עם ההנהלה לא היה יסוד. שכן בחשובים מרוחיקי הלכת ביותר, לא האמינו כי השביתה תכנס ליומה ה־36. לגורם האנושי התפקיד עיקרי בשביתה, ולהחמה הפסיכולוגית השפעה גדולה יותר מאשר לתביעות שכר צודקות. כאן גילו העסקנים שהלהיבו את העובדים לשבות, קהות חושים כשלא לקחו בחשבון את העמדות הקשיחות והעקשניות של הנהלת עלית.

הטעות הראשונה בשיקולי ההסתדרות, היתה, מן הסתם, בחירת מפעלי עלית כמטרה לשביתה. אמנם הנהלת עלית אינה יכולה להתפאר

אריאל אברהמוביץ

במשכורות הגבוהות שהיא מעניקה לעובדיה. נכון הוא כי אין הן נופלות מהשכר הממוצע שניתן בבשק היצרני, אך יחסית לרווחים העצומים של הקונצרן — המשכורות הן נמוכות. קשה מאוד להשתכנע כי אין באפשרות הבעלים להעלות את שכר העובדים. אלא שכל זאת לא יכול לשמש עילה לשביתה משתי סיבות:

- עובדי עלית אינם מקופחים בהשוואה לשכר שאר העובדים במשק.
- מפעלי עליה הם בבחינת משק סגור.

מאבק על פרסטיג'ה

נצחונה של ההסתדרות ייטיב את תנאיהם של עובדי הקונצרן בלבד. אך אין זה כאבקם של כלל עובדי התעשיה. זאת משום שההסתדרות הודיעה מראש כי בעלית היא מנהלת מאבק מיוחד במינו בגלל הרווחים הגדולים של הקונצרן שאין להם כמעט אח ודוגמא במשק הישראלי. יוצא איפוא שעד היום הוציאה ההסתדרות אנרגיה ומאמץ גדולים מבלי להשיג דבר. בינתיים היא תשלם מקרן השביתה שלה לעובדי עלית כבר ביתים אלה כ־700 אלף ל"י (50% של השכר, כ־300 ל"י לעובד בממוצע). היא גרמה עד כה לאובדן של יותר כ־74 אלף ימי עבודה שלפי הערכת כלכלניה יעלו למשק כ־3.7 מיליון ל"י. (כל יום שביתה של עובד עולה כ־50 ל"י למשק). גם אם ישאו כל ההוצאות האלו את פירות המקווים לא יהיה בכך יותר מאשר נצחון של פרסטיג'ה. כיסוים של העובדים בענפי תעשייה אחרים לא יוספו בהכנסות נוספות.

חוסר ערנות למבנה המפעלי של קונצרן עלית, עומד אף הוא בעוכרי ההסתדרות. בקונצרן 8 מפעלים, שבעה כהם מייצרים שוקולד, ממתקים וקפה והם שובתים. (השמיני, פרימן — מפעל שימורים, אינו שובת). מבין השבעה 4 מייצרים ממתקים ושוקולד (עלית ר"ג, ליבר ת"א, צ. ד. נצרת עילית ושחל בצפת). שלושת האחרים מייצרים קפה נמס („בן־ריגע" בבית שמש; „קפה־קור" בלוד, וקפה נמס בצפת). המספר המדוייק של עובדי הקונצרן — הוא 2180 איש מהם 1300 עובדים בעלית וליבר. הרכב כוח האדם במפעלים ומיקומם הגיאוגרפי עשוי להשפיע במידה ניכרת על המשך המאבק.

הסדקים בהופעת ההסתדרות בהמשך המאבק נקבעו במפעלי עלית בעיירות הפיתוח נצרת עילית ובית שמש. הם צפויים גם בשני מפעלי עלית בצפת ובמפעל הקפה בלוד. לכך שתי סיבות, שעשויות לפגוע בכל מאבק ההסתדרות והכנראה נציגי ההסתדרות לא היו ערים להן. התביעה לפיצויים מוגדלים רטרואקטיביים מהווה בעיה של שני מפעלי הקונצרן עלית וליבר, שהוקמו לפני עשרות בשנים. במפעלים אלו ישנם עובדים בעלי ותק של כלושים שנה ויותר. שאר המפעלים, להוציא את שחל שהוקם עם קום המדינה, הוקמו לכל המאוחר לפני 15 שנה (בשחל רק 50 עובדים). מכאן שהבעיה לפיצויים רטרואקטיביים אינה מציקה להם באופן מיידי. זו בעיה הקשורה בעובדים במפעלי עלית בגוש דן בלבד.

משקל הנשים

גם משקלן של הנשים העובדות בקונצרן, עשוי להיות גורם בהמשך המאבק. בעלית ובליבר כ־50% מכל העובדים הן נשים (גם במפעלי הממתקים האחרים קיים יחס דומה). אלה הן נשים ששכרן בהרכיב ההכנסה של המשפחה קטן לאין ערוך מחלקן של הנשים העובדות במפעלי הקונצרן בעיירות הפיתוח. לכן עבור הראשונות השביתה והקטנת ההכנסה, פגיעתה קטנה הרבה יותר מאשר פגיעתה בנשים העובדות במפעלים בעיירות הפיתוח. גם על רקע זה עשויה להשבר השביתה בנצרת עילית ובבית שמש.

אינו משכנע גם הנסיון לשוות לשביתה בעלות צביון של מאבק להשוואת שכר הפועלת לפועל ולביטול ההפליה בין שני המינים. ב־1964 נקבע החוק לשכר שווה עבור עבודה שווה. על הפרת חוק צפוי בעל מפעל למשפט ולקנסות כבדים. אם אמנם הפרו בעלי עלית את החוק, מדוע ההסתדרות לא תובעת את ההנהלה לדין? נציגי ההסתדרות יודעים כנראה כי מאבק כשפטי לא יצליח במקרה זה, מאחר שהנהלת עלית לא הפרה את החוק. ולולא כן ודאי היו מנדרדים מזמן ופונים לערכאות.

סביר להניח כי בחירה מפעלי עלית כאובייקט לשביתה נכשלה בעיקר בגלל הרכב מוצרי הקונצרן. ההסתדרות הודרה להודיע כי השביתה מתקיימת במפעלים המייצרים ממתקים ושוקולד ולכן לציבור לא יגרום כל נזק. בחירה זו היא למעשה כחרב פיפיות שסוב לא היו עסקני האיגודים המקצועיים ערים לקיומו. בבחירה זו ניסו להבליט את התחשבותם בציבור ואת אי־רצונם לפגוע בו. כה שהתברר הוא, כי הציבור כשאר שאנן, והשביתה אינה פוגעת בו. באין לעובדים עמדת לחץ וכוחם להשפיע על, יכולה הנהלה עלית להשאר באדישותה [illegible] המאבק ללא משרות.

חשיבותו של המצעד

מאת חיים הרצוג

תקופת רגיעה מחייבת הגברת המשמעת

בימים אלה התבשרנו על ויכוח שהתקיים בממשלה סביב השאלה אם לקיים מצעד צבאי ביום העצמאות אם לאו. הסתבר כהידיעות שפורסמו, כי הדעות בממשלה היו חלוקות בנושא זה. בסופו של דבר צידד הרוב בקיום המצעד.

מאז קום המדינה התקיימו מצעדים כדי שנה בשנה במקומות שונים בארץ, עד לקיום מצעד הניצחון בשנת 1968 בירושלים המאוחדת.

המצעד הפך לחלק בלתי נפרד מחגיגות יום העצמאות. אין כל ספק כי היה למצעד כוח משיכה רב, ויהודים מרוחבי הבל נהרו לארץ על־מנת לחזות בביטוי הבוחסי הזה של עצמאות מדינת ישראל. הרושם של רוב המצעדים היה הוק חיובי, והיה בו מעין גורם כלכד בקרב הציבור. כל משקיף ראה בשורות הצועדים גם את עצמו כממלא תפקיד חיוני של הגנה על המולדת.

מכעים הם האירועים במשך השנה, אשר מרגישים ביתר שאת את העובדה, כי אנחנו עם אחד עם מטרה לאומית אחת.

אין כל ספק כי המצעד של יום העצמאות היה מקרה בולם אשר בו [illegible] פעמים בינינו במשך כל השנה. קשה להאר את הרגשתו של תתייר, המזה לראשונה בביטוי לעצמאות ישראל ולכוחה הצבאי.

בניגוד לטיעונים רבים, אין המצעד גורם איזשהו רגש של מיליטריזם. בדיוק כפי שהצם הזה הצליח לבריות כהוא צמוד לשירות צבאי וחי חלק מוכנו במסגרה צבאית, לא להיהפך לעם מיליטריסטי, כך הצליח לא לתת למצעד את האופי המיליטריסטי המובהק המתקבל במדינות אחרות. התוצאה אצל היהודי הבודד היא יותר של גאוה לאומית, של השואה תת־הכרתית של השורות האלה העוברות בצורה גאה בשק עם נשק חדיש בידם, עם מצעדים של יהודים, שעברו בעבר עם ראש מורכן ובכבט טרגי ומר על פניהם, כאשר האופי הצבאי היהודי של אותו מצעד הוא השמירה הורה הצבאית עליהם.

*

הבעיה אינה מציאת נושא מרכזי לבידור ביום העצמאות. הבעיה היא להחדיר ללבבות של יהודים, תירים, עולים וותיקים כאחד את ההרגשה הגם שקרה לעמנו.

מאז מלחמת ששת הימים עלו ארצה רבבות עולים חדשים. רבים נחלו אכזבות מרוה עקב היחס של הציבור, ובעיקר מהביורוקרטיה. הם מאוכזבים מהליכלוך ברשות הרבים, מהתנהגות האזרח כלפי רעהו, מהאווירה של שנאת אחים שהם מוצאים לפעמים, מחוסר הרצון המופגן לסייע איש לרעהו שהם מגלים על כל צעד ושעל בכבישים, במשרדי ממשלה, בחיי יום־יום. דומני כי דווקא אירוע מרכזי, המסמל את אשר הוא מסמל בתת־ההכרה היהודית, כמו המצעד הצבאי, עשוי להכניס את רגשות התיסכול האלה למסגרת מסודרת, ולתת להם פרספקטיבה נכונה. ויש לקוות כי החייב הרב שבקיומנו כמדינה יהודית עצמאית יתגבר בתודעתם על השלילה שבתופעות יום־יום.

אפשר להבין את אלה שהתנגדו להרצאה העצומה הכרוכה במצעד כזה, לנוכח הבעיות החברתיות המעיקות על חברתנו. אולם לא ניתן למדוד לפי קריטריונים כאלה. אפשר להצביע על מקרים הרבה יותר חמורים של ביזבוז בחייו הציבוריים, מאשר המקרה הזה, ואשר אינם נותנים את התוצאות שמקרה זה יתן. כותר גם להניח כי קיום המצעד כגורם מרכזי מיוחד במינו לציון 25 שנה לעצמאות, יגרום להכנסה כתאימה מתיירות. אולם אין זאת המסורה. המסרה היא הרבה יותר עמוקה, הרבה יותר חשובה, הקבה יותר קשורה בבעיה של ההזדהות ההיסטורית של עם ישראל והבלטת ההזדהות האת דווקא לרגל חגיגות שנת ה־25. המצעד חייב להזכיר ולשים דגש על ערכים השובים וחיוניים אשר בתהליך המאבק היומיומי של האזרח הולכים לפעמים ונשכחים.

לכן היתה החלטת הממשלה בנידון, לפי הערכתי, החלטה חיובית וחשובה.

ישנם צדדים חיוביים אחרים, העשויים לצמוח מכלל ההחלטה לקיים מצעד צבאי מרכזי. קיום מצעד כזה מחייב את צה"ל להתכונן, להערוך ולהציג את עצמו בפני הציבור. יש לקוות כי הוא יעשה זאת על הצד הטוב ביותר, ויצור את הרושם הדרוש של יעילות, סדר ואירגון. יש להניח כי הכנות כאלה יביאו לידי בדק־בית יסודי, אחד הדברים אשר עלים רבים כבריה המועצות מצפינים לכשל בנוסף ללכלוך ברחובות, הוא השתוממות כהתופעה המרושלת המלוכלכת לפעמים של חיילי צה"ל.

החומר בכך הוא כי התופעה הזאת היא ביטוי לחוסר משמעת, כי ההוראות המחייבות בצה"ל אוסרות על רשלנות. המשמעת איננה ניתנת ניתנת לחלוקה. אם קיים חוסר משמעת בשטח אחד, קיים לבטח חוסר משמעת בשטחים אחרים. איש לא ישכנע אותי כי אפשר להפריד בנושא זה. כאשר חייל מסתובב מלוכלך ברחובות, מאין לי האמון כי הטיפול שלו בציוד היקר שנמצא ברשותו, באחריותו ביחידה, הוא נאות וכדבעי? משלם המסים רואה תופעות כאלה ברשות הרבים, והן רבות. הוא מכפיל אותן במספר התופעות בארץ ועשוי להגיע למסקנות חמורות. כי מדובר לא רק בקיפול בציוד, כי אם גם בכמיעות בבטיעות בדרכים ותאונות בשעת אמונים. לו פורסמו מספרים על תאונות ואבידות בנפש, יתכן שהיה נוצר לחץ ציבורי לסיפור ברמת המשמעת.

*

התופעה של נעלים בלויות, אשר [illegible] פה מאשר בישראל. כי סוף סוף מדובר ברכוש ציבורי ואם אתה מכפיל את הפריט הקטן הזה בכספר החיילים, תמצא כי בפריט קטן כמו נעל אתה כבר מגיע לביזבוז של כספי הציבור בסכומים די ניכרים. הופעה של החייל ברחוב היום איננה מוסיפה לנו כבוד. כאשר אני רואה את יחס הזלזול של החייל למדיו, פוגע הדבר ברגש הלאומי שלי. אפשר להצדיק לאיזה דרג של חוסר התחשבות בדעת הקהל הנבנו, כאשר רואים את הופעת החיילים הנמצאים בשדה התעופה בלוד היום. מסתובבים ללא כובע בתפקיד, עם נעליים בלויות ומלוכלכות שהעקב כבר נעלם מהם, עם מדים בלויים ולא מתאימים.

האם הופעה נקיה ומסודרת בהתאם להוראות צה"ל היא מנוגדת לרוח הלחימה של צה"ל? האורח יכול לשפוט רק לפי מה שהוא רואה, ומה שהוא רואה ברחובות הוא הכתה של חוסר משמעת, של אי־יכולת של הפיקוד בצה"ל להטיל את מרותו, ושל ביזבוז כספי האזרח. לפני זמן מה ניתנה הוראה אומללה בצה"ל שהתירה לחיילים ולחיילות להסתובב בחוצות ללא כובע, בתנאי שה[illegible] רוב החיילים והחיילות היום מסתובבים ללא כובע וגם אינם מקיימים את ההוראה ביחס לכתפיה השמאלית. הוראה זו באה בזמנה כהשלמה עם מצב של חוסר משמעת כללי. בעית המשמעת מחריפה שבעתיים בעת רגיעה. אנו נמצאים כבר זה שנתיים בעת רגיעה. במקום לוותר לתופעות של חוסר משמעת, חייב הפיקוד להקפיד ולהחמיר. תקופת רגיעה היא למעשה מבחן הרבה יותר כבד ליכולת הפיקוד בהטלת משמעת מאשר תקופת מלחמה.

יש מקום לכן, שהפיקוד העליון בצה"ל יחזור ויבטל את ההוראה שניתנה, המרשה הליכה ללא כובע ברשות הרבים והמקנה אופי מרושל לצה"ל. היא גם פתחה פרצות הרבה יותר רחבות מאשר צצם חבישת כובע או אי־חבישת כובע. הציבור רוצה לראות בצבא שלו גוף יעיל ומסודר בעל הופעה טובה ולא גוף מרושל. מסביבנו אנו רואים מספיק רשלנות מדי יום בלאו הכי. לצה"ל תפקיד חינוכי ממדרגה ראשונה, והוא חייב להיות הגורם המרכזי בחינוך לסדר, לניקיון ולמשמעת.

את הסיבות הפיקודיות לקיום המצעד מניתי לעיל, אבל אם כתוצאת להואי יתחיל צה"ל לתת את הדעת על הופעתו בציבור, והמשמעות הנובעות מכך, תהיה זו הצלחה נוספת חשובה של הצלחה בדבר המצעד.

דירה ברמה־

ברמת־האוניברסיטה

רמת האוניברסיטה UNIVERSITY HILL

אם רצונך בדירה נאה מרווחת ומתוכננת היטב.

אם רצונך בסביבה תרבותית ושקטה שיחד עם זאת אינה מרוחקת מן העיר.

אם רצונך בחניה נוחה ליד ביתך...

בקצרה: אם רצונך בדירה ברמה, רכוש דירה ברמת האוניברסיטה!

למכירה: דירות בנות 4 חדרים ודירות קוטג' (דופלקס) בקומות העליונות.

חברה לבנין בע"מ.
מיסודם של החברה לנכסים ולבנין בע"מ והאחים גולדשטיין.
משרדים: תל־אביב. רח' דיזנגוף 173. טל. 22 67 46 - 23 07 25
רמת־גן. רח' ביאליק 45. טל. 72 59 53
ירושלים. רח' שלומציון המלכה 4. טל. 22 77 75

דחף:

مكذا من الأمل

هكذا من الأصل

עלבון לחטיבת „הראל"

אין לקרוא אתרים ליד חומת ירושלים על שמם של נדבנים

מאת נתן ילין-מור

שלא יזילו דמעות על „כירסום ב־תודעה", על „התנכרות לערכים" אצל הנוער. שלא יטיחו האשמות במורים ובמחנכים. הם, העומדים ב־ראש, המטיפים מוסר — הם האשמים. אבד להם קנה־מידה ערכי למוד בן עובדות, הצעות וצרכים. הם שוקלים בעיות במאזניים של פרגמטיות שנהפכו עד מהרה למאזני פרקטיקה. הם האשמים, הם האחראים.

עניין קריאת השמות לשני אובייקטים ציבוריים הוא ההוכחה הטובה ביותר.

את החלטת ועדת השמות הממשלתית לקרוא את הגשר מעל לכביש ירושלים, ליד הקסטל, על שם חטיבת הראל של הפלמ"ח, ביטלה הממשלה במליאתה. מה הטעם ?

נימוק ראשון, אומרים, הוא סכנת התקדים. (כמה החלטות מעוותות אפשר להלות בתירוץ קלוקל זה). שמא „עלולים גופים בעלי השפעה, או נדבנים עשירים, להפעיל לח־צים לקרוא לקטעים מדרכים בין־עירוניות על שמם, ויהיה קשה לעמוד בלחץ".

ככה ? ! בשם חטיבת „הראל" לו־חצים „גופים בעלי־השפעה", ולא הדם הרב ששפכו במקום ההוא לוח־מי החטיבה ; ולא יותר מארבע מאות חיי צעירים שקופדו בימים ההם, באחד מרגעי המשבר החמורים ביו־תר בתולדות עמנו הארוכים ? !

מי הם „גופים בעלי השפעה" אח־רים העשויים להפעיל לחצים, בעק־בות „התקדים" ? אם יבוא מי לתבוע לקרוא לשטח שליד מלון המלך דוד בירושלים על שם אצ"ל — מדוע לא תתקבל הצעתו ללא לחץ ? ואם יוצע לכנות את בתי־המלאכה של ה־רכבת במבואות כפר־אתא בשם לח"י, שהקריב אחד־עשר מחבריו בהתקפה על מיתקן חשוב זה, בימי „תנועת המרי העברי" — מדוע לא ייעשה כן ? ! האם יגרע הדבר מן החינוך לערכים או מערך כל־שהוא שראוי כי ייחרת בתודעת הדור הזה והדורות הבאים ?

כשם שאין לתאר את תולדות מל־חמת השיחרור נגד הכובש הבריטי בלי פעולות של מחתרות לח"י ו־אצ"ל, כן אין לשער את עמידתנו במלחמת ההגנה של תש"ח נגד ה־פולשים הערביים בלי מערכות ה־פלמ"ח. אלה ואלה הירוו את מרחבי המולדת בדמם וראויים הם ששמם ייחרת על דרכים וגשרים, למען ייז־כר תמיד קורבנם. למען יעורר שמם תמיד לשמירה על החירות, להגנה על העצמאות.

הנימוק השני מדכא עוד יותר. היתה כוונה לקרוא את הגשר על שמו של מהנדס מע"ץ. מלחשים ששר־העבודה אלמוגי התחייב להנ־ציח את שם המהנדס ואי־מילוי ה־התחייבות יגרום לו אי־נחת במש־רדו. האם זו סיבה ? יהיה המהנדס בעל זכויות ככל שיהיה, איך אפשר בכלל להעלות על הדעת שהנצחתו במקום זה דווקא קודמת להנצחת זכ־רה של החטיבה המהוללת ? האם לא די שבשולי הגשר יהורה בבטון, כי בתיכנונו ובנייתו עסק מהנדס פלו־ני ? בעוד שחטיבת „הראל" ראויה ששמה יתנוסס באותיות חשמל אדו־מות כדם, משני צדי הגשר, להאיר ביום ובלילה את אגדת כיבוש ה־קסטל.

המעלה נימוקים כגון אלה שהוש־מעו, מעיד על עצמו שחסר הוא תחושה היסטורית להבדיל בין מאו־רעות ותופעות בעלי ערך קיים ו־מתמשך, מופתיים מבחינה חינוכית, לבין זכויות שערכן לשעה, תהא חשיבותן אשר תהיה.

קהותו של החוש ההיסטורי באה לגילוי גם בבזיון הלאומי העומד להתרחש בימים הקרובים, כאשר ראש־הממשלה וראש עיריית ירוש־לים יבואו לטכס חנוכת הטיילת על־שם קורוב, לאורך חומת העיר הע־תיקה, משער יפו עד השער החדש.

„על שם קורוב" ? מי זה קורוב ? ! אנו למדים, כי מתעתדים לקרוא את הטיילת על שמו של הזוג ריי ולוף קורוב מלונדון בזכות תרומה שתרם בנם סידני ואשתו אליזבת להקמת הטיילת. כאן לא הופיע הנימוק ה־ממשלתי על „נדבנים עשירים הצלי־חים להפעיל לחץ". לא יוסף אלמוגי קבע פה אלא טדי קולק. ספק אם צריך היה ללחוץ עליו הרבה כדי שיאות לכנות את הטיילת בשמם של הנדבנים.

אנו מתבשרים, כי אין זה אלא הקטע הראשון של הפארק הלאומי סביב חומת העיר העתיקה. אפשר לשער, לפי התקדים של „קורוב", מה יהיה תוכנם התרבותי של שמות שאר הקטעים.

זו בושה ! זה חילול רגשותיו של כל אדם המתקרב למקום הקשור יותר מכל מקום אחר בעולם בנימי הנפש של מיליונים בכל רחבי תבל. „על שם קורוב". מדוע לא על שם הרמב"ן, שבא לירושלים מספרד לפני שבע מאות שנה והניח את היסוד לישוב העברי המחודש ? מדוע לא שדרות לזכרו של יהודה הלוי, משורר „לבי במזרח" ו„יפה נוף" ? במה עדיף הזוג קורוב על יואל משה סלומון, ממייסדי „נחלת שבעה" מחוץ לחומות ; או של ניסן בק, מייסד שכונת „קריה נאמנה" מחוץ לשער שכם ?

מדוע ? מדוע ?

אין תשובה אחרת אלא זו, שכך התנו הנדבנים. שאחרת לא היו תור־מים את תרומתם.

שלא יתרמו ! מוטב לדחות את הקמת הפארק הלאומי לזמן מה, מא־שר להיכנע לתביעות חסרות טעם של בעל־מאה. אם באמת היתה תבי־עה אולטימטיבית. אני נוטה להניח שמר קורוב היה נסוג מתביעתו לוא הוסברו לו האימפליקציות הרגשיות שבדבר. גם הוא היה מסתפק בכתו־בת, חתומה באבן ירושלמית, שתז־כיר על תרומתו ; אם ורחוק הוא מן המסורת של מתן בסתר.

מה כי נלין על צעירים העוזבים את מולדתם והולכים לבקש את אושרם (לאמתו של דבר, את עושרם) מעבר לים. המוטיבציה שלהם זהה לזו של טדי קולק ורוב אנשי המימסד : כסף. כמעט כל הצעירים מאמינים כי יחזרו לאחר שיתעשרו ויביאו ברכה לארץ. כמו שטדי קו־לק מאמין כי כל מעשיו הם למען כבודה ותפארתה של ירושלים. מת־קיים מה שקיבלתי מפי סבי : „כדי להיות גביר, חייב אדם במשך חמש שנים להיות חזיר. אחר כך הוא כבר נשאר חזיר"...

קריאה זו מכוונת אל יוסף אלמו־גי, שיבטל את ערעורו נגד קריאת שם חטיבת „הראל" על גשר הקסטל; ולוועדת השמות שתעמוד בהחלטתה הראשונה ותדחה את הערעור.

ברגע האחרון מופנית הקריאה אל טדי קולק, שיעכב את קריאת טיילת

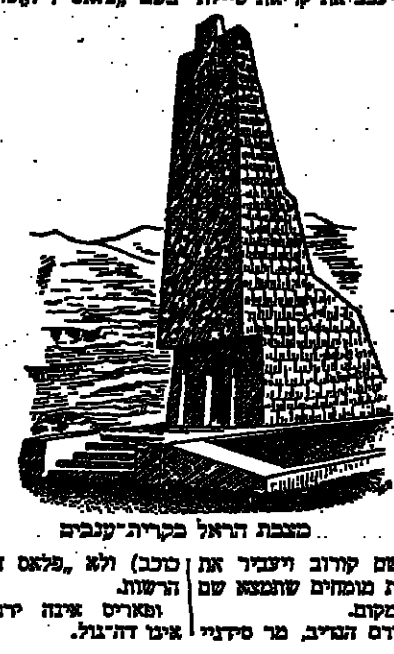

מצבת הראל בקרית־ענבים

החומה על שם קורוב ויעביר את העניין לוועדת מומחים שתמצא שם ההולם את המקום.

גם אל התורם הגיב, מר סידני קורוב ומרת אליזבת אשתו, מופנית הפניה : ותרו על תביעתכם. אל תיתלו שם אביכם במקום שלעומתו יתגמד. מינעו את הבושה מן העם ומכם.

חושבני שגם אם יעמידו את ה־ציבור בפני עובדות מוגמרות הוא יתעלם מהן. לא מעט דוגמאות יש בעולם, שהעם קורא למקום כאוות רוחו הבריאה ולא כמצוות עסקנים. בפאריס קוראים עד היום לכיכר העגולה המקיפה את „שער הנצחון" בשם „פלאס דיל'אטואל" (כיכר ה־כוכב) ולא „פלאס דה־גול", כרצון הרשות.

ופאריס אינה ירושלים, וקורוב אינו דה־גול.

הקרב על החשמל

חברון מקבלת חשמל משני גנרטורים ומסרבת להתחבר לרשת הישראלית

מאת יהודה ליטני

בימים אלה מתנהל מאבק משפטי בין חברת החשמל למזרח ירושלים לבין משרד הביטחון על הזכות לספק חש־מל לחברון. שורשי המאבק המשפטי נעוצים בתחילת המאה, בעת שבאר־ץ פלשתינה השתמשו בעששיות נפט ובנרות. חברת החשמל המזרח ירו־שלמית טוענת כי זכותה לספק חש־מל לחברון בהתאם לחוק החשמל הירדני משנת 1965, לפיו חל הזכיון שלה גם על איזור חברון. לטענת משרד הבטחון אין לחברה זכיון — היות ובשלהי מלחמת 1967 היתה צריכה מועצת המיניסטרים הירדנית להוציא צו המאשר זכיון זה, אך המלחמה הקדימה את הצו. בהתאם לכך חוברו גוש עציון וקרית ארבע לקו הישראלי.

ראש עיריית חברון, השייך מוחמד עלי ג'עברי הודיע כבר כי עירו אי־נה מעוניינת בחשמל הישראלי, וכי זכותה לקבל חשמל ממזרח ירוש־לים אינה נופלת מזכותה של בית לחם או רמאללה. ברור כי המאבק בין חברון וחברת החשמל המזרח ירושלמית לבין משרד הביטחון הוא פוליטי בעיקרו. החברונים סוברים כי חשמל ישראלי בחברון פירושו צעד נוסף לקראת סיפוחה המלא של הגדה. חברת החשמל המזרח ירושל־מית הגישה עתירה לבג"ץ בעניין זכותה לספק חשמל לחברון, וזו תי־דון בשבועות הקרובים.

מדוע לא נכללה חברון בתחום הזכיון של החברה המזרח ירושלמית מלכתחילה ? בשנת 1914 העניקה ממשלת תורכיה ליווני אבריפידס מברומטיס זכיון לספק חשמל לאי־זור ברדיוס של עשרים ק"מ שמרכזו בנקודת הגבוהה ביותר בירושלים דאז — כיפת כנסית הקבר. מברומ־טיס לא הספיק לנצל את זכיונו שכן בדיוק אז פרצה מלחמת העולם ה־ראשונה. בתום המלחמה ביקש היווני לחדש את הזכיון אך השלטון הבריטי לא נעתר לכך. מברומטיס פנה לבית הדין הבין לאומי בהאג וזה החליט כי שינוי בריבונות לא משפיע על זכויות קנין פרטיות. הבריטים נאל־צו לחדש למברומטיס את הזכיון.

בשנת 1929 העניקו הבריטים שני זכיונות לחשמל, האחד לפנחס רוטנ־ברג על כל שטחי ארץ־ישראל (להוצ־יא את הזכיון שקיבל מברומטיס) והשני ל„חברת החשמל והשירות ה־ציבורי לירושלים בע"מ", חברה ברי־טית שרכשה את זכיונו של היווני.

עזרת הגנרטורים

החברה הירושלמית (הספקה ה־מירבי היה 950 קילוואט) פעלה עד שנת 1948. כבר אז מסתבר כי אין מס־פיק חשמל לתעשיה בירושלים. בזמן מלחמת השיחרור נשארה התחנה (שמקומה ליד תחנת הרכבת) בתחום ירושלים הישראלית. עד 1950 לא היה חשמל בירושלים המזרחית ובה־אותה שנה הובא לעיר גנרטור קטן, שסיפק חשמל בכמויות זעומות.

בשנת 1954 מכרה החברה הברי־טית את מניותיה לחברת החשמל ה־ישראלית, תוך התחייבות מצד החב־רה הבריטית לחסל את כל פעולותיה במזרח ירושלים. החברה המערב ירו־שלמית הפכה להיות חלק מחברת ה־חשמל לישראל, אך פעלה בתוקף שני הזכיונות.

במקביל, בשנת 1956, הקימו הירד־נים את חברת החשמל למחוז ירו־שלים הירדנית שפעלה על סמך ה־זכיון המנדטורי שניתן למברומטיס. ההון הציבורי של החברה היה 750.000 דינאר ובעלי המניות היו עיריות ירושלים המזרחית, רמאללה, אל בירה, בית־לחם, בית־ג'אלה, בית־סאחור, יריחו ואלפי בעלי מניות פרטיים (חלקם ממצרים, סוריה ו־ירדן). מועצת המנהלים היתה מור־כבת בחציה מנציגי העיריות וחציה האחר מנציגי בעלי־המניות הפר־טיים.

שנתיים לאחר מלחמת ששת־הימים נוצרה בעית חיבור של הבתים הרא־שונים ברמת אשכול לרשת החשמל. רמת אשכול נמצאת בתחום הזכיון של החברה הירדנית וזו עמדה על זכותה לספק חשמל לשכונה ה־יהודית. החברה הירדנית הסתמכה על התקדים של היווני מברומטיס, כי שינוי ריבונות אינו משפיע על זכויות קנין פרטיות. ואכן, חברת החשמל הירדנית מספקת היום חשמל לרובע היהודי, לגבעת המבתר לרמת אשכול.

לאחר עיכובים רבים מצד הח־ברה הירדנית מונו שני נציגי עיריית ירושלים המאוחדת (מר יוסף בחיר שהיה נציג ירושלים הירדנית מ־לפני 1967, ומר מירון בנבנשתי) להנהלת החברה.

חברת החשמל הירדנית מנוהלת בצורה ברטית, וברמה טכנית גבוהה (בעת השלג הגדול בשנה שעברה בירושלים זכתה מזרח העיר לא־ספקה סדירה של חשמל בעוד שב־רב העיר נותקו חלקים רבים), ו־החברה הירדנית משתמשת בכבלים תת־קרקעיים).

חברון לא זכתה עד עתה לאספקת חשמל בצורה סדירה. והחשמל מס־פק משני גנרטורים קטנים שהוצבו לעיריה על־ידי הממשל הצבאי. ה־זרם מופסק לעתים קרובות. אין ... שרות לצפות בשידורי טלוויזיה ... עיר. אחד הגנרטורים נמצא עתה בתיקון. אם יתקלקל גם השני ... אר חברון ללא חשמל.

עתה, כשקרית ארבע וגוש ע... חוברו לקו הישראלי, מעוניין הממשל הצבאי לחבר גם את ... לאותו קו ועל־ידי כך לפתור בעיות החשמל המזורות במקום. לפני שתיפתר בעית החשמל לחברון חייבת למצוא את פתרונה הב... המשפטית : מי יהיה בעל ה... לספק לה את החשמל? רשות ה... בור לבית המשפט הגבוה לצדק.

נסיון חינוכי חדש

חטיבת ביניים ארצית כמכינה למדרשיה התיכונית נועם

מאת יהודה אריאל

בשעה שמשרד החינוך החל לבצע את הריפורמה לחטיבת ביניים, קמה התנגדות לתוכנית זו מצד מחנכים דתיים. בראש המתנגדים היו הישי־בות התיכוניות — המשלבות לימוד ישיבתי ועל־יסודי. במסגרת של אר־בע שנים. הם מקבלים תלמידים מכל הארץ בתנאי פנימיה.

חדר לימוד במכינה בכפר־סבא

הקמת חטיבת ביניים נראתה ל־מנהלי הישיבות התיכוניות כמת־נקשת בעתידם, שכן אחר שהתלמיד כבר סיים את חטיבת הביניים, דהיינו כיתה ט' קשה יהיה למשוך אותו למוסד לימודי אחר. וגם היה חשש שלשלש שנות לימוד בישיבה תיכונית לא תספקנה להחדיר את כל התורה כפי שהיו רגילים בארבע שנים.

היחידים בקרב מנהלי הישיבות התיכוניות שלא התנגדו, אלא סברו שיש להתמודד עם המגמות החדשות של חטיבת ביניים, היו הרב ישראל סדן והרב יוגל, מיסדי ומנהלי מד־רשית נעם בפרדס חנה (קיימת זה 27 שנה). בימים אלה הוכח, כי יוזמתם נשאה פרי ורבים כמנהלי ישיבות תיכוניות בארץ ילכו בעקבותיהם.

בכפר סבא הוקמה המכינה למד־רשית נעם, מוסד חינוכי־תורתי ל־בני כיתות ז' וח'. בסיום לימודיהם במקום יעברו התלמידים למדרשיה בפרדס חנה. המיוחד בבית ספר זה הוא, שאינו חטיבת־ביניים מלאה (3 כיתות) וכי אינו מוסד לימודי מקו־מי של רשות מקומית, אלא פרטי (פנימיה) ומוכר על־ידי משרד ה־חינוך. הורים שאינם מעונינים ב־פנימיה יכולים לשלוח את ילדיהם ליום לימודים ארוך, כשהם מגיעים למוסד בבוקר בהסעה מאורגנת מ־רחובות בדרום ועד חדרה בצפון, ו־חוזרים בערב.

עד כה הושקעו 7.5 מיליון ל"י ב־רכישת 44 דונם והקמת המבנים ה־ראשונים, ועוד כ־4 מיליון ל"י יוש־קעו בהרחבת המוסד, כולל בריכת שחיה. מנהל המוסד גר במקום. ה־מנהל החינוכי הרב אהרון לפידות, בעצמו בוגר מדרשית נעם ועד כה מנהל תיכון דתי בנתניה. כמנהל אד־מיניסטראטיבי נבחר הרב בנחם פור־מן מקבנה.

יום הלימודים במכינה הוא ארוך. [illegible] כל התלמידים ב־הסעה מאורגנת לבתיהם ושבים ל־מוסד ביום א' בבוקר.

שעות הערב מיועדות לחוגים שו־נים, כגון מלאכת יד, ספורט, מו־סיקה ומקהלה וכו'.

שוחחתי עם תלמידים שהחלו את לימודיהם שבועיים לפני תום ה־תופעה הנהוגה בארץ, ממש כמו בכל הישיבות התיכוניות. מתברר, כי 60% מהתלמידים בחרו לבוא לפני־מיה, בעוד שבתכנון מוקדם סברו שהאחוז לא יעלה על 40%.

מרבית הילדים הביעו שביעות רצון מהסידורים ובעיקר מהמבנים וחדרי המגורים הנאים. רבים מהתלמידים באים מבתים מרובי ילדים ומוצאים כאן מרחב חיים שונה וחדש : ארבעה ילדים בחדר מרווח, לכל אחד ארון משלו ; חדרי לימודים ומעבדה מסו־דרים ללא צפיפות, דברים שלא היו רגילים להם ; אוכל טוב, אבל לא כל הילדים התרגלו לו, כי לכל עדה תבשילים מיוחדים משלה.

מרבית תלמידי הפנימיה שבעים רצון, אם כי נמצאים בודדים שה־פרידה מהבית נראית להם עתה שו־נה מכפי ששיערו לפני בואם למוסד.

ביום הפתיחה החגיגית של המוסד נפגשו ילדים עם הוריהם. ניכר היה הילד המתגעגע הביתה : הוא לא מש מהוריו. האחרים חמקו מההו־רים. מובן, קשה יותר מצבם של ילדי חו"ל, שהתחליף לבית הורים הוא בית הקרובים בשבתות ובחגים.

בשיחות עם הורים שומעים לרוב את אותם הדברים : שלחנו את ה־ילד למכינה כדי לתת לו חינוך תו־רני וכללי־יסודי טוב, בתנאים ה־טובים ביותר. ישנם ילדים הבאים מ־מקומות שבהם בית־הספר הדתי לא ענה על דרישות ההורים, או שחששו מהשפעת הסביבה לרעה. נראה שקב־לת ילדים לפנימיה מסיבות פנים־משפחתיות היא במקרים בודדים בל־בד.

בשיטות החינוך שמים לב לקשר הדוק בין המחנכים ובין בתי ההו־רים. שמים דגש על העקרון של „הגרעש בעל עם תכלית" בכל שטחי החיים והלימודים. מקפידים על חי־נוך גופני — על כך מעיד גם אולם הספורט המצויד והמודרניים בארץ. במוסד פועל פסיכולוג־יועץ העומד לרשות התלמידים והוריהם. כל סגל המכינה חוזר הבהרה שעליהם לבוא במקום בית ההורים במידת האפשר, ובפרט בזמן הראשון עליהם להיות גמישים ולהתחשב גם עם שינוי או־רח החיים של הילדים.

בשנת לימודים זו נתקבלו למכינה בכפר סבא 120 ילד, רק לכיתות ז', ואילו לקראת שנת־הלימודים הבאה, עם השלמת הבניה של פנימיות נו־ספות, יתקבלו עד 400 תלמיד בכי־תות ז' וח'.

צורת המבנים, הדשאים הגינון, הסדר הנקיון, כולם עשויים להרחיב את דעתו של התלמיד. הקמת המו־סד החדש נתאפשרה בעיקר על־ידי תרומותיהם של ידידי המדרשיה ב־אנגליה, בדרום אפריקה, בארצות אחרות ובישראל, שתרמו מכספם ו־מאמציהם כדי להגשים רעיון חינוכי חדש זה.

כלכלה ועסקים

הוקמה קרן של 4 מילי' ל"י לשיכון לזוגות צעירים

קרן הלוואות של 4 מיליונים ל"י, שמטרתה מתן הלוואות לזוגות צעירים הוקמה בימים אלה על־ידי חברת שיכון ופיתוח לישראל. הקרן הוקמה כחלק מסכום הרווח נטו של החברה בשנת 1971/72, שהגיע לאחר הפרשה למסים ל־5.15 מיליונים ל"י. לפי תוכנית חברת שיכון ופיתוח תחלק החברה הלוואות מהקרן הזו־זה לזוגות צעירים שימצאו זכאים מבחינת מצבם הכלכלי לקבלת ה־הלוואה. כל הלוואה תהיה 3000 לירות ליחידת דיור והיא ניתנת ל־15 שנים בריבית של 11% ללא הצמדה.

לפי התוכניה עומדת חברת שי־כון ופיתוח לישראל להתחיל בשנת הכספים הנוכחית בבניית 5,000 יחי־דות דיור לזוגות צעירים נוסף ל־250 יחידות שהחל בבנייתן בשנה הקרו־בה.

הוכפל יצוא התעשיה הקיבוצית באמצעות „אלדא"

יצוא מפעלי התעשיה הקיבוצית „אלדא" הוכפל במחצית הראשונה של 1972 והגיע למיליון דולר, לעו־מת 550,000 דולר בתקופה המקבילה אשתקד — נמסר מטעם הנהלת איגוד התעשיה הקיבוצית.

איגוד התעשיה הקיבוצית רכש 10% ממניות חברת היצוא „אלדא" לפני למעלה משנה ובעקבות זה גדל מספר המפעלים המייצאים לאירופה, לאפריקה ולאסיה באמצעות החברה. במחצית הראשונה של השנה ייצאו באמצעות החברה 35 מפעלי תעשיה קיבוציים לעומת 24 מפעלים בתקופה המקבילה אשתקד.

הוחל בהקמת מפעל צבעי טמבור בעכו

מפעלי הצבעים טמבור־צבע בע"מ החלו בימים אלה בהקמת מפעל צב־עים על 70 דונם בשטח דרום־נעמן באזור השיפוט של העיר עכו. השקעה תהיה כ־10 מיליון ל"י בשלב ראשון.

עם השלמתו של המפעל החדש בעוד שנה וחצי, יחוסל מפעל „צבעי" בקרית־אתא. מפעל טמבור הקיים כיום באזור התעשיה של עכו ייוחד לייצור ספציפי של צבעים מיוחדים, בצד ייצור מוצרי החברה שהם כיום בגבולות של למעלה מ־700 מוצרים ייוצרו במפעל החדש.

המפעל החדש יתבסס רובו ככולו על שיטות חדישות אוטומטיות מל־אות הנהוגות במפעלים המודרניים בעולם. יופעלו מערכות אלקטרוניות בקווי־הייצור. תוכניות פיקוח וייצור ייעשו בעזרת מחשבים.

לקראת הקמת המפעל יצאו מומחי החברה לביקור בכמה מפעלים מו־בילים בעולם, כדי ללמוד את השי־טות החדישות.

נשר תספק יותר מ־900 אלף טון מלט עד סוף 1972

עד סוף 1972 תספק „נשר" לשוק 907 אלף טונה מלט, רובו מן הייצור המקומי וחלקו מן היבוא. על כך נמ־סר בישיבת מועצת מנהלים של חברת „נשר". כמות זו יש בה כדי לענות על כל צרכי השוק.

בעקבות דיווח של משרד חקירות, אשר הוזמן ע"י הנהלת „נשר" וגי־לה ספסרי מלט, החליט להפסיק להם את האספקה. כן החליט לשגר מכתב למרכז הקבלנים עם העתק למשרדי הממשלה ובו אינפורמציה על קב־לנים וסוחרים המספסרים במחירי מלט. במכתב נדרשים הקבלנים לאחוז באמצעים נגד חבריהם אלה.

תיקון

בידיעה שנדפסה במדור כלכלה ו־עסקים („הארץ" 29.8) במדור על הגדלת הון מניות של חב' מימון, צ"ל: הוגדל הון המניות של חב' הכימון של הבנק הישראלי לתעשיה, ולא כפי שנכתב.

2.56 מ' ל"י חובות אבודים לבנק ליצוא ב־1971

מאת מרדכי צבי
סופרו הכלכלי של „הארץ"

בשנת 1971 הפריש הבנק ליצוא 2.56 מיליונים ל"י לחובות אבודים. בתקופה של 15 חודשים, שנסתיימה ב־31 בדצמבר 1970, הפריש הבנק לאותה מטרה 817 אלף ל"י. באו־תה תקופה היו לבנק הפסדים בניי־רות־ערך בכמיליון ל"י.

פרטים אלה נוגלו עתה לראשו־נה, כאשר הבנק נאלץ לתת פומבי לעסקיו לרגל מיזוגו עם הבנק ה־חדש להון חוזר. הנתונים שפורסמו מגלים כי בשנים האחרונות היו עסקיו של הבנק דלים למדי מבחי־נת התוצאות העסקיות. במשך 15 חודש, מאוקטובר 1969 עד סוף 1970, היה הרווח המצטבר של הבנק 4,346 ל"י בלבד, על הון נפרע של 12 מיליון ל"י ומאזן שהיקפו 255 מיל־יון ל"י. בשנה שעברה, כאשר הבנ־קאות הישראלית זכתה לרווחיות גדולה מאד, סיים הבנק ליצוא את עסקיו ברווח נקי לפני מס בקצת פחות מחצי מיליון ל"י.

הנה התוצאות העסקיות לגבי שתי התקופות (אלפי ל"י):

	1971	אוקטובר 1969 — דצמבר 1970
הכנסות רגילות	18,932	13,515
הוצאות רגילות	18,393	13,511
רווח מפעולות רגילות	539	4
שינויי שיטה חשבונאית	(45)	—
רווח נקי לפני מס	494	4
הפרשה למס	160	—
רווח לאחר מסים	334	4

מאזן הבנק ל־31 בדצמבר 1971 הסתכם ב־293 מיליון ל"י, לעומת 254 מיליון ל"י שנה לפני כן. הפק־דונות בסוף השנה שעברה הגיעו ל־125 מיליון ל"י, הפקדונות למתן הלוואות ל־27 מיליון ל"י וסעיף ההתחייבויות על חשבון לקוחות ל־138 מיליון ל"י.

מן ההערות למאזן מתברר כי בסוף 1971 מכר הבנק ליצוא להב־רה־זאס — מאיר חברה להשקעות — את תיק המניות שהיו ברשותו תמורת 2,573,548 ל"י. המניות ה־סחירות נמכרו לפי השער בבורסה באותו תאריך והמניות הבלתי סחי־רות לפי ערכן בספרים. מתברר כי זה היה אחד התנאים במו"מ להתי־כת הסכם למיזוג הבנק עם הבנק החדש להון חוזר. נקבע כי החברה תשלם לבנק ליצוא בעד המניות שרכשה עד 30 באפריל 1972 או תאריך מזה אחר, אם הסכם המי־זוג לא ייחתם עד אז.

עוד מתברר כי הבנק קיבל מיליון ל"י ועמד להוציא שטר חוב הוני. הסכם זה בוטל והסכום הוחזר אשתקד.

נתנאל כץ — מנהל מפעל השטיחים בנצרת

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

כשהחליט נתנאל כץ, כהנדס כימי צעיר ממונטריאול שבקנדה, לעלות לישראל ולהגשים בכך חלום של שנים לא ידע במה יעסוק בארץ. לכתיו בן ה־29 היה נסיון רב ב־תעשיית הטכסטיל, ובעיקר בענף ה־שטיחים, אולם איש לא הציע לו עבודה דווקא בתחום המומחיות שלו.

אלא שנתמזל מזלו ובאותו זמן ש־התכונן לעלות לישראל חיפש ג. ליפסון, יו"ר מועצת המנהלים של „אבנ־הו", אחת החברות הגדולות ביותר בעולם לייצור שטיחים, ש־הקים מפעל חדש לשטיחים בנצרת, אנשים צעירים לניהול המפעל היש־ראלי שלו.

ליפסון, אחד התורמים הגדולים ב־יותר בעולם ל„מגבית", רצה ב־כיוחד בעלי מקצוע צעירים כדי שי־וכלו לתרום למפעל מהיעילות ה־אמריקאית המאפיינת אותם. נפלה הבחירה על כץ, שבידיו הופקדה ה־אחריות על רכוש של תשעה מיל־יונים ל"י שהושקעו במפעל. ליפ־סון בחר גם לשתי עמדות מפתח אחרות במפעל, מנהל מכירות מקומי ומנהל מכירות עולמי, בצעירים אמ־ריקאים שקיבלו על עצמם לעלות לארץ עם התחלת עבודתם במפעל.

כץ, המדבר עברית שוטפת, למ־רות המבטא האמריקאי הבולט שלו, הוא אחד המנהלים הצעירים ביותר בארץ. דבר זה אינו מפחיד אותו משום שבאמתחתו נסיון עשיר בני־הול מפעלי טכסטיל. פחות בטוח היה לו ברזי הביורוקרטיה הישראלית וה־חוקים המסובכים של השקעות. ל־מעשה, הוא ידע מעט מאד, ועמו ה־יזמים של המפעל, שכמו רבים דוב־כתו הוא תולדה של העידה הכל־כלית, על הטבות של המשקיעים ותנאי ההשקעה בארץ.

אולם, מדגיש כץ, השלטונות — משרד המסחר והתעשיה ומרכז ה־

נתנאל כץ

השקעות — הגישו את מלוא העזרה והסירו את המכשולים בדרך להקמתו של המפעל. כך הוקם המפעל תוך פחות משנה והחל בייצור, כשבק־רוב יוחל בשיווק התוצרת.

יוזמי המפעל אף הצליחו לקבל הבטחה מהממשלה כי הינתנו להם עזרה אם יהיו בעיות ביצוא התו־צרת. כמעט ברור, כי בעיות כאלה יהיו ולמפעל יהיה קשה ליצוא את תוצרתו בשער המקובל, כולל תמ־ריצים, של 5.15 ל"י לדולר.

המפעל בנצרת ייצר שטיחים מ־חומר סינתטי, ניילון ואקרילק, ב־שיטה הידועה בשם „טפטינג", ה־שונה לחלוטין מהשיטה של אריגה המקובלת בארץ ושהייתה מקובלת ב־עבר בחו"ל: שיטת ה„טפטינג" הונ־הגה בארה"ב לראשונה לפני 20 שנה וכאן דוחקה את האריגה. כיום למעלה מ־90 אחוז מייצור השטיחים בארה"ב הוא בשיטה זו שעדיין אי־נה ידועה בארץ. בשנים האחרונות התפשטה השיטה גם לאירופה וגם בה עברו לצבור לפיה 70% מהמפ־עלים.

היתרונות של השיטה החדשה — מסביר נ. כץ, הם היותה יותר מהי־רה והעבודה מועטה יותר. זה עו־שה את התוצרת הרבה יותר זולה. הוא מבטיח כי הדבר עשוי להת־בטא במחיר נמוך ב־20% לצרכן מהשטיחים שמצרו עד כה בארץ.

השטיחים עשויים 100% חומר סינ־תטי וגם לכך יש יתרונות. חומר זה רגיש פחות לחרקים ומזיקים הידו־עים לעשות שמות בשטיחים העשו־יים מהסיבים המקובלים. הוא מד־גיש כי כיום שוברים יותר ויותר החומרים סינתטיים, שכבשו כ־50% מהייצור העולמי. בשיטה הייצור ה־קיימת דרוש כח־אדם רב והוצאה בכך כתיקר המוצר.

כתיהם הנמוך של השטיחים יאפ־שר להכניס לארץ את המקובל כ־עם מבנים רבים בעולם והמקובל בכל בתי המלון החדשים בארץ — שטיחים מקיר אל קיר במקום הר־צפות. במחסור השורר כיום בפועלי ריצוף ואף במרצפות, יהיה כדאי להמיר את המרצפות בשטיחים, סבור כץ, המטעים שמחיר ריצוף מ"ר הוא 30־50 ל"י בעוד ששטיחים לא יעלו ארבה יותר מ־40־60 ל"י.

מחירם גבוה יותר בשל המס ה־מוטל על חומר הגלם המייקר את מחיר הקייף של ליברה ניילון מ־80 סנט ל־1.60 סנט, וכמו ישראלי ותיק מעלה גם כץ את התביעה ה־מסורתית של הורדת מכסים, בטעמו זאת בטענה של טובת המדינה ש־היא, להבריח, המרת המרצפות ב־שטיחים.

בינתיים, מסכים כץ, שתהיה דרו־שה עבודת חריש עמוקה בקרב אז־רחי ישראל להחדיר בהם את הד־עה השטיחים ולשכנע אותם ביתי־רונות שלהם: חסיני־אש, מונעים החלקות ונפילות, שומרים על החום בחורף ועל קרירות בקיץ, ניקוי קל, פחות רעש ועוד.

ל„אבנ־הו" יש מפעלי שטיחים בארה"ב, אנגליה, קנדה ואוסטרליה. המפעל הישראלי הוא השקעה פר־טית של ליפסון ואינו שייך לקונ־צרן שהוא עומד בראשו. אולם עצם ההשתייכות לקונצרן זה, ולו גם עקיפה, עוזר לו ברכישת חומר גלם זול וקבלת ידע. רוב התוצרת של המפעל, 80%, מיועדת ליצוא וכבר נעשו הצעדים הראשונים בכיוון זה. השוק לתוצרת מצוין אך תידרש עזרה ממשלתית בצורה של תמריץ נוסף ליצוא. כץ מסביר זאת בכך שחלק מהעבודה צריך המפעל למ־סור החוצה, טויה וצביעה למשל, והוכם של מפעלים אלה אינם יעי־לים די צרכם.

במפעל יעבדו בשלב הסופי 200 איש והוא יוכל לייצר 350 אלף מ"ר שטיחים לחודש. עכשו מייצר המפ־על 23 אלף מ"ר בלבד, אולם כבר בינואר יגיע למאה אלף מ"ר. ב־שלב הראשון יעבדו 60 פועל ומהם כבר עובדים עתה 30. בגיוס הפו־עלים שמוצאם הם אנשי־מקצוע, לא היו קשיים. הבעיה היתה רק ללמד אותם את שיטת העבודה ש־טרם קיימת בארץ.

כמה אנשים, ביניהם מנהל המפ־על, ד. גנץ, שהיה בעליו של מפעל שטיחים קטן בנצרת, נשלחו ללמוד את הייצור במפעלים של ליפסון.

הקמת המפעל התעכבה בשנה ב־של משפטים של מתחרים, שרצו למנוע את הקמתו של המפעל. דחיה זו, שגרם לה מפעל קיים לשטיחים שהפסיד במשפט, הסבה למפעל ה־חדש הוצאות גדולות נוספות בשל התיקרות הבניה והפסד מכירות של שני מיליונים דולר — טוען כץ. הפסד זה רוצה המפעל לכסות ב־מכירה מוגברת של תוצרתו, מאשר הם כבר הזמינו כמה בתי מלון חד־שים הנבנים בארץ. שווי הזמנות אלה מסתכמות במיליונים ל"י.

יבוטל פיקוח על מחירי נעליים

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

משרד המסחר והתעשיה מניח, כי מחירי הנעלים יעלו במספר אחוזים בלבד עם ביטול הפיקוח על המחי־רים בענף זה. ההערכה היא שהע־לאת המחירים תהיה קטנה מזו ש־היו צריכים לאשר אם היו דנים בבקשת יצרני הנעלים לפי הפרוצ־דורה הקיימת של הפיקוח על ה־מחירים.

ההנחה בדבר עליית מחירים קט־נה מתבססת על התחרות הגדולה הקיימת בענף, שבו 300 מפעלים. כן קיימת תחרות חריפה של יצרני נעלים ביהודה ושומרון, המוכרים את תוצרתם בישראל. גורם זה הש־פעתו בשוק גדלה והולכת. גורם תחרות נוסף הוא יבוא הנעלים מ־חו"ל. נעלים אלה הוזלו באחרונה עם הורדת המכסים והם השפיעו על ריסון המחירים של הנעלים מייצור מקומי.

ענף הנעלים הוא הענף הראשון שמסירים ממנו את הפיקוח על ה־מחירים ומשרד המסחר והתעשיה מוכן עקרונית להמשיך במדיניות זו גם בענפים אחרים אם ישררו בהם תנאי תחרות שירסנו את העלאות המחירים.

מפעל הגילוון יופעל בספטמבר

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

העבודה בהקמת תשלובת הפלדה „פלדות דרום" בקרית מלאכי נמ־שכת כסדרה, לפי לוח הזמנים ה־מתוכנן, ובשלב הראשון יופעל ב־ספטמבר מפעל הגילוון, עתה מרכי־בים את הציוד במפעל זה.

בשלב הבא, באמצע השנה הבאה, יושלם המפעל לצנורות פלדה. ב־סוף השנה הבאה יוקם מפעל לפרו־פילים ובאמצע 1974 יוקם מפעל ה־פנלים. ההשקעה המתוכננת בתש־לובת היא 10 מיליונים ל"י. התש־לובת מוקמת ע"י קונצרן „פקר־פלדה" שברשותו נמצאים כיום מפעל לחיתוך פלדה בכפר סבא ו־מפעל קרמיקה בירוחם. בכפר סבא עומדים להרחיב את המפעל הקיים ולהכניס בראשית השנה הבאה מע־רכת חדשה לעירגול ולחיתוך בהש־קעה של 10 מיליונים ל"י. המערכת תופעל בראשית השנה הבאה.

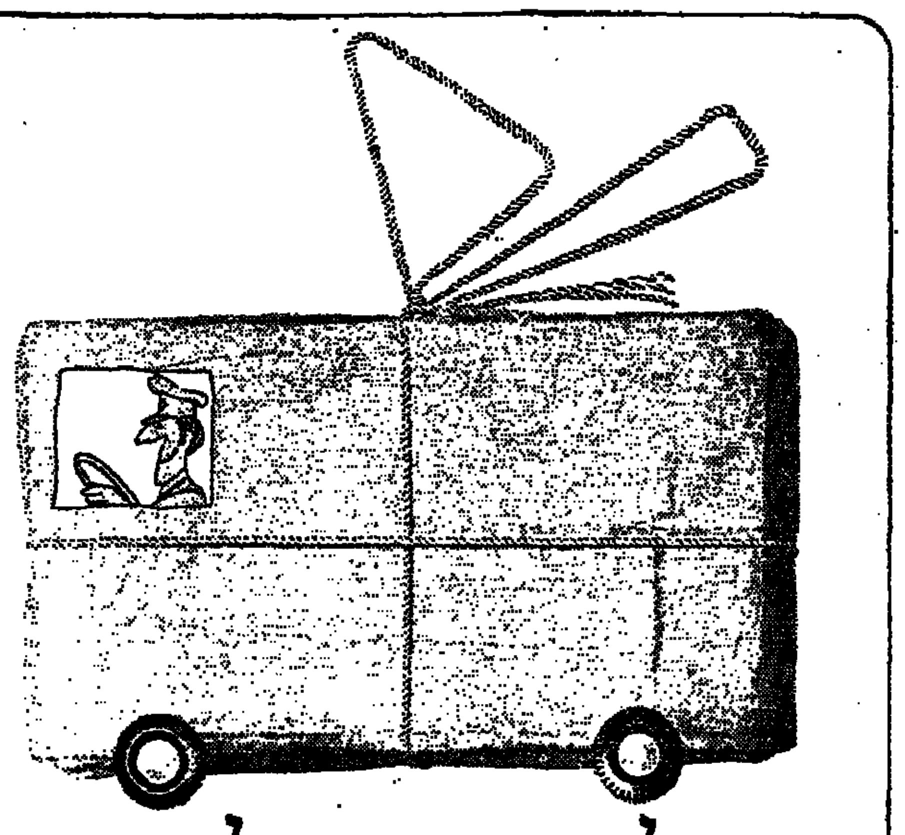

שלח את חבילותיך באגד

מקומות מסירה וקבלה חדשים

בירושלים

בעטרות, בנוה־יעקב, ברמת־אשכול, הגבעה הצרפתית, הר־הצופים, הר גילו, איזור ארמון הנציב, בית־חולים הדסה, עין־כרם, צפון תלפיות.

למר משה ליליאן וצוות עובדיו

זר ברכות

לפתיחת המוסך החדש ברחובות לשרות מכוניות „פיאט"

FIAT

א' רפפורט — סוכנות „פיאט" לרחובות
סוכנות מכוניות לים התיכון בע"מ — תל־אביב

שיכון ופיתוח לישראל

מכרז

למכירת חנויות בקרית־גת

בדבר פרטים
וקבלת חוברת להשתתפות במכרז נא לפנות:

1. שיכון ופיתוח לישראל בע"מ, רח' מרדכי בן־הלל 15, ירושלים.
2. המועצה המקומית קרית־גת — מחלקת גביה.

את ההצעות יש להגיש במשרדי החברה בירושלים עד ליום 22.9.72 שעה 12.00.

החברה אינה מתחייבת לקבל את ההצעה הגבוהה ביותר או הצעה כלשהיא.

דובק בע"מ
בית חרושת לסיגריות

הודעה
לבעלי מניות רגילות מבוכרות

למוכ"ז בנות 2.— ל"י המניה הזכאות לדיבידנד מבוכר צבור של 8% ומשתתפות.

ניתנת בזה הודעה כי: —

א. בהתאם להחלטת האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי המניות, מיום 27.6.1972, לחלק דיבידנד בשעור של 12% על המניות הנ"ל, יבוצע התשלום ע"י בנק לאומי לישראל בע"מ, בסניפו הראשי, ברחוב הרצל 19, תל־אביב, החל מיום 15.9.1972, נגד תלוש מס. 14.

ב. תמורת „שובר לקבלת תלושים חדשים" הרצוף לכל תעודת מניה, יקבלו בעלי המניות הרגילות המבוכרות בנות 2.— ל"י המניה למוכ"ז, גליון תלושים חדש ממספר 15 עד מספר 35.

ג. בהתאם להחלטת האסיפה הכללית השנתית הרגילה של בעלי המניות, מיום 27.6.1972, לחלק מניות הטבה בשעור של 33⅓% על המניות הרגילות המבוכרות למוכ"ז, בנות 2.— ל"י המניה, תבוצע חלוקת מניות ההטבה באמצעות בנק לאומי לישראל בע"מ, בסניפו הראשי, ברחוב הרצל 19, תל־אביב, החל מיום 15.9.1972, נגד תלוש מס. 15.

בפקודת מועצת המנהלים
ח. מילשטיין, מזכיר

המרכז הישראלי לניהול

ערב עיון

„ההכשרה הדרושה למנהל בתעשייה"

ביום ג', 12 בספטמבר 1972 בשעה 16.00 במלון „דן", תל־אביב

פרטים והרשמה בסניפי המי"ל:
ירושלים: טל. 224141
תל־אביב: טל. 257202
חיפה: טל. 640678

חסכון נכון
תקן שטיחיך בזמן ושמרת ערכם וטיבם
שטמפף
ת"א, רחוב הס 1, טל. 55531

אל תעבוד שעות נוספות!
התקן לך „מזכירה אוטומטית ATD—11 העונה לטלפון שלך 24 שעות ביממה.
היה בטוח שאיש לא נותר ממקורותיך!
באפשרותנו לגלות מיקרופונים סמויים בעזרת ציוד הגילוי החדיש שלנו.
סוכנים כלליים: רדיו־דוקטור, רחוב שלום עליכם 18, ת"א, טלפון 286444

ירידים בגרמניה

3.11.—9.11.1972 Munich
IFAT, 3rd International Trade Exhibition of Waste & Sewage Engineering
התצוגה המקצועית הבינלאומית השלישית של הנדסת פסולת וביוב, ב־מינכן

21.11.—24.11.1972 Frankfurt
28th INTERSTOFF, Trade Fair for Clothing Textiles
יריד מקצועי לאריגי לבוש, ב־פרנקפורט

23.11.—29.11.1972 Munich
Electronica' 72, International Trade Fair for Production in the electronic Industry
אלקטרוניקה' 72, יריד מקצועי בינלאומי לייצור בתעשיה האלקטרונית, ב־מינכן *

8.10.—15.10.1972 Frankfurt
IKA' 13, International Exhibition of Culinary Art and 22nd Federal Hotel and Restaurant Trade Show
תערוכה בינלאומית לאמנות הבישול והתצוגה המקצועית ה־22 למלונאות ומסעדות, ב־פרנקפורט

13.10.—5.10.1972 Cologne
International Fair for the child
יריד בינלאומי „לילד", ב־קלן

15.10.—17.10.1972 Cologne
SPOGA, International Trade Fair for Sports Goods, Camping Equipment and Garden Furniture
יריד מקצועי בינלאומי למוצרי ספורט, אביזרי מחנאות ורהיטי גינה, ב־קלן

15.10.—17.10.1972 Wiesbaden
8th International Souvenir and Gifts Show
התצוגה הבינלאומית השמינית למזכרות ומתנות, ב־ויסבדן *

19.10.—25.10.1972 Munich
IKOFA, 9th International Food Industry Trade Fair with 1st International non-food products Trade Fair *
היריד המקצועי הבינלאומי התשיעי לתעשית מזון והיריד המקצועי הבינלאומי הראשון למוצרים, ב־מינכן

22.10—26.10.1972 Düsseldorf
95. IGEDO, International Fashion Fair
היריד הבינלאומי לאופנה, ב־דיסלדורף

20.9.—24.9.1972 Frankfurt
AUTOMECHANIKA, Equipment for automobiles, motor, car-workshop, service station and garage.
אביזרים וציוד למכוניות, מנועים, תחנות שירות ומוסכים ב־פרנקפורט

23.9.—25.9.1972 Düsseldorf
34 GDS, European Footwear Sample Display
תצוגת נעליים בדגמים אירופאיים, ב־דיסלדורף

23.9.—1.10.1972 Cologne
Photokina, World Fair of Photography
יריד בינלאומי לצילום, ב־קלן

27.9.—1.10.1972 Düsseldorf
GLASS' 72, International Trade Exhibition for Industry, Commerce and Handicraft
תצוגה מקצועית בינלאומית של זכוכית לתעשיה, מסחר ומלאכה־יד, ב־דיסלדורף

28.9.—3.10.1972 Frankfurt
Book — Fair *
יריד ספרים, ב־פרנקפורט

5.10.—8.10.1972 Stuttgart
FAMETA, Metal working machines Trade-Fair
יריד מקצועי למכונות לעיבוד מתכת, ב־שטוטגרט

8.10.—12.10.1972 Berlin
8. Interchic — Fashion Fair
היריד הכמיני לאופנה, ב־ברלין

בכל מקצוע או עסק שלא תהיה, קרוב לוודאי שאיזשהו כינוס בינלאומי בשטח הקרוב ללבך יתקיים בגרמניה השנה. בקש מסוכן הנסיעות שלך את „לוח האירועים של לופטהנזה".

„לופטהנזה" מטיסה אותך, דואגת למלון בשבילך, שוכרת למענך מכונית לנהיגה עצמית ומבטיחה לך מקומות לטיסות ההמשך שלך.

לנוחותך — טיסות קבוצתיות של „לופטהנזה" המאפשרות לך שילוב עסקים עם חופשות מסעירות באירופה.

Lufthansa

תל־אביב, רח' הירקון 75, טל. 53041־3 להזמנות בלבד: טל. 53020, 53030

* השתתפות ישראלית

המכון לפריון העבודה והייצור
מרכז ההדרכה

אזור חיפה והצפון
מודיע על הרשמה לקורס
מינהל עסקים

מיועד: לבעלי נסיון ניהולי במפעלים בחברות ובשרותים עסקיים.
משך הלימודים: שנתיים, פעמיים בשבוע, בשעות הערב.
• בדבר פרטים והרשמה נא לפנות למשרדי המכון, דרך העצמאות 82, חיפה טל. 666388, 66735.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה — 1965
מרחב תכנון מקומי רמלה

הודעה בדבר הפקדת שינוי תכנית מפורטת

נמסרת בזה הודעה, בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה, תשכ"ה—1965 כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ולבניה, מחוז המרכז ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה רמלה הופקד שינוי תכנית מפורטת הנקרא „שינוי תכנית מפורטת מס' לה/100/1" קביעת דרכים חדשות, אזורי מגורים, שטחים ציבוריים וצבוריים פתוחים. ביחד עם התשריט המצורף אליו.

ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית גוש 4346 חלקות: 331—332, 190—289, 25—188. חלקי חלקות: 333, 300—329, 10, 9, 3, 1.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל.

כל המעונין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה את עצמו נפגע על ידי שינוי התכניות וכן מהנדס ועדה מקומית שמרחב התכנון שלה כלול בתחום התכנית או גובל אותו, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו בעיתונות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

א. חיון, יו"ר
הועדה המחוזית לתכנון ולבניה מחוז המרכז

י"ד אלול תשל"ב (24.8.72)

مكتبة الأمل

هكذا من الأصل

קולנוע „מוגרבי" ת"א

בהצגות יומיות כ־4.30

עזית של הצנחנים

בהצגות ערב ב־7.15—9.30

„הארגון"

עם סידני פואטייה

ירושלים

אדיסון — הגנטלמנים בבנגל
אוריון — נורית
אורנע — הפורצים
ארנון — ספורי ביאטריס פוטר
הבירה — וולדו מגיע
חן — הארטיסטים בצבא
ירושלים — גמל תעופה
סמדר — הרחק מן ההמון הסוער
עדן — פאוסט הקטן והזלוף הגדול
רון — כנופית העקומים

חיפה

אורה — הגן של פינצי קונטיני
אוריון — ספרטכוס
אורלי — שגעון הגדולות
אמפיתיאטרון — נדנדה בשדה
ארמון — כנופית ההמקר
רוטשילד — בעלים
גל-אור — שעת האפס
חן — דקמרון
מוריה — טריניטי
מירון — הזמן להרוג
עצמון — נורית
עממי — שתי דפיקות לב
פאר — תתולים בצמרת
רון — תקיפה בואינג 707
שביט — כיתת האלימים

קריות (חיפה)

אורות — מבצע חץ מקשת
בית-העם — המטרה הקלה
היובל — שמש אדומה
זהר — שבעת המופלאים
יובל-אור — הבתולה הצועני
ניצן קרית ים — המטרה הקלה
סביון — שמש אדומה
כפיר — התיירים באים

חדרה

גן-זהר — פתוח — הפרס
כנור — שלוף צ׳יקו, שלוף
הוק הדרה — נערת הטלפון ה

נתניה

אסתר — החתול בעל 9 הזנבות
יגיל — הארי המזוהם
סטודיו — סגור — השיטה
החל
פתוח — התחילו את המהפכה ב
שרון — נורית

רמת־השרון

גיל — ההסופה

הרצליה

דוד — רסובים ותליים
דגניה — הפורצים
תפארת — מלחמה ושלום ב
היכל — יום הדגב הנקם

פתח־תקוה

אורגן — ספור אחד של פעם
הדר — שתי דפיקות לב
היכל — המבתיגה שלי
שקום — נורית

רמת־גן גבעתיים

אורדע — נורית
אורלי — כדב X
ארמון — אריזונה קולט
אראזים — בגלל קפה קטן
גל-אור — הבית בעל הצבים
הדר — הראש
לילי — בונר וקלייד
רבה — קטת האש
רבת-גן — כנפים
שביט — נערת הטלפון הבלש

ראשון־לציון

תפארת — הבריחה אל השמש

חולון

ארמון — נורית
דינה — הארטיסטים בצבא
—9.30

בת־ים

אורנים — הארי המזוהם
בת-ים — ג׳ק הגדול
עצמאות — הבטחה עם שחר

יפו

ציון — במהירות מהירה

תל־אביב

שעות ההצגה: 7.15—9.30
אופיר — השור האלגנטי
אורלי — המערבולת
אלנבי — מגל עין הלוי
אסתר — שמש אדומה
בן-יהודה — דפיקת הרוח
גורדון — הגן של פינצי קונטיני
גת — התולים בצמרת
דן — בכה הסביתה
הוד — תקיפה בואינג 707
זביר — נשים הבית
חן — ציד המדיצים
ירדן — מיסטר ביגס
מוגרבי — הארגון
מקסים — הצופדים
מרכז — נשים ערוה דינג דונג
כרמייה — אהבה זכות

סינרמה

גאה בכבוד
מייקל קרדון
כריסטין בלמוד

המפתח לקשר

7.15—9.30

סטודיו — יום א׳ האחד
עדן — כריאזה
פאר — בה בשמע דוק
פריז — מלבנית טלי
צפון — המרוץ לחיים
רמת-אביב — הארי המזוהם
שדרות — המעגל האדום
תכלת — כאבים ואוהבים
זמר — גופי המתוק לרצח

קולנוע „תל-אביב"

עדית

עבור 5

Reiss·Cohen

1100 Madison Avenue·New York,

גלריה רייס כהן, ניו־יורק

מהגלריות הגדולות בעולם. ברשותה
אוסף רישומים והדפסים מקוריים
של גדולי הציירים מהמאות ה־19 וה־20
גאה להודיע על מינויו של מר

ויליאם סטרום

(מסביון)

כנציגה בישראל

ברשותו אוסף גדול מיצירות

שאגאל * רנואר * דאלי * ארנסט * ווסארלי

ובמיוחד

Picasso

הגדול ביוצרי ההדפסים

השקעה טובה המהנה את בעליה

לקביעת ראיון נא לפנות אישית אל 752760

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב—יפו

תיק עזבונות 3463/72

הזמנה

בענין: עזבון המנוח ד״ר ארנסט בוהם, שנפטר בתל־אביב, ביום 25.11.1971.

המבקשת: יהודית שטרן, לבית בוהם, רחוב הקליר 8, תל־אביב.

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה ליתן צו קיום צוואת המנוח הנ״ל, והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח, והרוצה להתנגד לקיום הצוואה, להגיש, תוך חמישה עשר יום מיום פרסום הזמנה זו, התנגדות לצו המבוקש, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

ד. ולך, רשם

האנסמבל הקאמרי הישראלי

מנהל אמנותי: גארי ברתיני

6 קונצרטים למנויים · עונה ח׳ תשל״ג · 1972/73

קונצרט פתיחת העונה

מנויים מס׳ 1

טיטוס

אופרה ב־2 מערכות מאת ו. א. מוצארט

המנצח: **גארי ברתיני**

הסולנים: **פליסיטי פאלמר** — סופראן
גילה ירון — סופראן
לויס יבניאלי — סופראן
אניטה טרזיאן — מצו־סופראן
קנט בואן — טנור
וילי הפרנס — באריטון

קריין: **עודד תאומי**

בהשתתפות: **מקהלת „רינת"**

עיצוב הבמה: משה שטרנפלד, חיה איזנברג

חיפה, „שביט" יום ה׳ 21.9	תל־אביב „בית החייל"
גבעת חיים מוצ״ש 23.9	סדרה ראשונה יום א׳ 24.9
ירושלים „בנייני האומה"	סדרה שניה יום ב׳ 25.9
יום ה׳ 28.9	סדרה שלישית יום ד׳ 27.9

תחילת הקונצרטים בשעה 8.30 בערב בדיוק.

כרטיסי מנוי להשיג:

חיפה: משרד „עברבר", מרכז הכרמל, שד׳ הנשיא 129, כל יום.
ירושלים: משרד „כהנא", רחוב הרברט סמואל 1, כל יום.
תל־אביב: משרד האנסמבל הקאמרי הישראלי, רח׳ אבן־גבירול
כל יום בין השעות 09.00—14.00.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

חדוש מנויים

החל מהיום, יום א׳, 3 בספטמבר 1972, במשרדי התזמורת בהיכל התרבות, הכניסה מרחוב דיזנגוף, בכל יום בין השעות 10—13, 16—18. בימי ששי בשעות 10—13 בלבד.

חסוך זמן! חדש את המנוי בדואר, באמצעות הגלויה שצורפה לפרוספקט שנשלח אליך.

על חדוש המנויים בירושלים וחיפה תבוא הודעה בנפרד.

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

מארחת את

תיאטרון מחול אלוין ניקולאיס

„להקת היצוג מספר אחד של ארה״ב"

20.9 היכל התרבות, תל־אביב, כרטיסים בקופת היכל התרבות
23.9 בנייני האומה, ירושלים, כרטיסים בסוכנות כהנא
24.9 יד לבנים, יגור (לתושבי חיפה והסביבה), כרטיסים במשרד יד לבנים בקבוץ יגור, ובחיפה אצל גרבר, הר־הכרמל, בקופת „מבבי" ובמשרד „נתיב"
26.9 אולם „כוכב", באר־שבע, כרטיסים במשרד „ביקור" ובמשרדי כרטיסים אחרים
29.9 קיסריה, כרטיסים למנויי במשרדי חברת סיטיכונת, חבריה מפעלי הירות עין־גב, ובמשרד אלופיף — קבריה

מכירת הכרטיסים להופעות שהתקיימנה בת״א ובירושלים בלבד, תחל ביום ראשון 3.9.72, בשעות 10—13, 16—18

הכניסה ביפנה, באר־שבע ועין־גב, תחל ביום רביעי 6.9.72

הגהה לכבתיים לפי תהודש 811

נורית הטורקית

קולנוע
מאת יוסף שריק

„שושנת האהבה", עדן, תל־אביב

שני הנאהבים: פאדיק ומאמו

נערה עניה, פאדיק, מתאהבת בגבר שעשועים מאמו — הו בוגד בה. למזלה, פאדיק זוכה במיליונים אחדים במפעל הפיס הטורקי והיא נעשית לאשה עשירה, אפילו יותר מ־מאמו. אם ראיתם את „נורית" אינכם חייבים לראות את „שושנת האהבה" — וכמובן להפך.

שתי סיבות היו לכך, שהלכתי לראות את „שושנת האהבה". ראשית, משום הרכילות ש„נורית" הישראלית היא פלגיאט של הסרט הטורקי; שנית, משום שבתי־הקולנוע בתל־אביב המשיכו „להריץ" את סרטיהם הקודמים — כיוון שבעלי האולמות והמפיצים אינם מוזרזים עתה להציג סרטים חדשים. הסיבה לכך, מן הסתם, היא שקהל הצופים רתוק עתה לרדיו ולטלוויזיה כדי להקשיב ולחזות במשחקי האולימפיאדה במינכן.

מסתבר, כי ל„נורית" ול„שושנת האהבה" יש הרבה מן המשותף. ואולם: אם כל סיפור אהבה טורקי ייתכן שהוא דומה לעלילת „שושנת האהבה". לא הוגן כלל לקבוע, כי „נורית" היא דווקא העתק של סרט זה ולא של מחומר טורקי אחר...

בשני הסרטים (בטורקי שהופק ראשון ובישראלי שהופק אחר־כך) מתאהבת הנערה בגבר צעיר המתפרסם אחר־כך ועומד להתחתן עם צעירה עשירה. בסרט הישראלי יר־לדת העניה ילדה; בטורקי — פאדיק נשארת טהורה ותמימה, שיד גבר לא נגעה בה (לאמיתו של דבר, כאמנית קרקס, נוגעות בה לרוב רגליהם של גברים, — שכן היא יושבת או שוכבת עליהם, בעת ביצוע ה„סאלטו מורטאלה").

הנערה הטורקיה יודעת לרקוד, לשיר, להלך על החבל, לטפס על סולם. הישראלית — יודעת לכבס גרביים, לתקן לבניהם של שלושה ליצנים השומרים עליה. לפיכך — הסרט הטורקי קצת יותר „מתוחכם". אהובה של הישראלית נהפך לזמר „פופ" מפורסם ואילו אהובה של פאדיק נהפך לסופר מפורסם מכאן — שהסרט הטורקי הוא יותר „אינטלקטואלי" מרעהו. בשני הסרטים — העשירים אכזריים ואנוכיים ואילו העניים טובים ועתורים לזולת. בשני הסרטים הבעייה העיקרית היא כיצד להביא את שתי הנערות אל „סוף טוב". הנערה הישראלית מתעוורת; הנערה הטורקיה זוכה כבמה מיליונים ב„פיס". הסרט הטורקי הוא, איפא, פתוח סנטימנטאלי וקצר יותר „בן זמננו".

הבדל מהותי

קשה לקבוע אם המקור הטורקי טוב יותר מן החיקוי (כפי שטוענים) הישראלי או להיפך — כיוון שיש דמיון רב בין שניהם. בכל זאת, יש הבדל זעיר: „נורית" נחשב לסרט ישראלי בעיניהם של אנשי המרכז לעידוד הסרט (של משרד המסחר והתעשיה) ומפיקיו עתידים לקבל המ־תאוה על סך כמה מאות אלפי לירות — כהחזר מס עינוגים. לעומת זה, בטוח אני ש„שושנת האהבה" לא נחשב לסרט טורקי על־ידי משרד המסחר והתעשיה הטורקי והמפיק יאלץ לעמוד על שתי רגליו שלו — בלי עזרה כלשהי.

יש לקוות שהממונים על המרכז לעידוד הסרט, לא יילכו לראות את „שושנת האהבה". ייתכן כי מחמת נקודות־הדמיון שבין שני הסרטים, הם עלולים להכריז על הסרט הטורקי כעל סרט ישראלי ויעניקו את החזר־המס לטורקים. בכך יגבילו את יבוא הסרט הטורקיים לישראל, לאחר שנכשלו במאמצים להגדיל את יצוא הסרטים הישראליים לטורקיה. סוף סוף הישג מסויים.

תיאטרוני ישראל

הערב 3.9

הבימה:
הכנסת כלה:
ת״א, האולם הקטן

הקאמרי:
הן לא תקחהו עמך:
תל־אביב

PHILCO

זה ממש אוצר

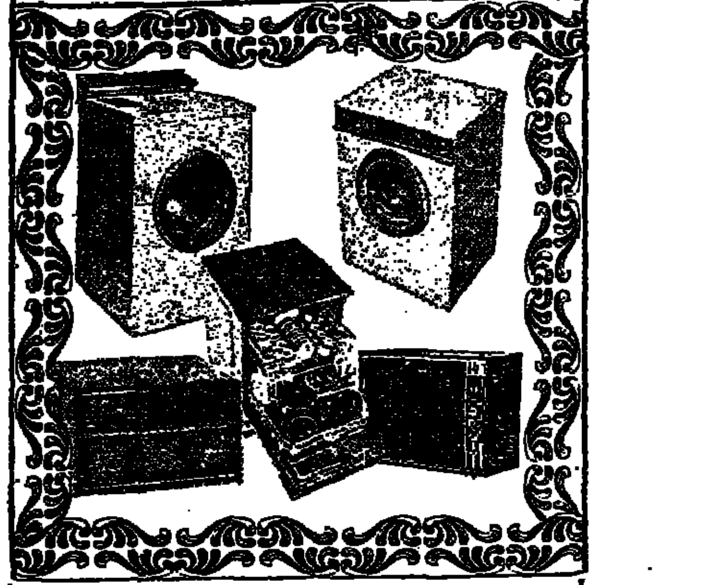

✱ מכונות כביסה ✱ טלוויזיות ✱ מכונות יבוש
✱ מדיחי כלים ✱ מזגני אויר תוצרת ארה״ב

פילקו תמיד באיכות עולמית

PHILCO

איזור התעשיה בת ים, רח׳ הסוללים 9, טל: 86 01 11

מכתבה של מירית

מאת אלי רביב

מירית — מספר לי ידידי — מרסיפה לגרום צרות. בדרכי לכרכו העיר אספתי לא מכבר שכבה אכסטרוברטית וזה הסיפור שסיפרה לי:

בשבת האחרונה, בשעות אחר הצהריים, שיחקו מירית וחברותיה מתגיים ליד ביתנו, במקום המיועד לחנית אורחים. תוך כך הגיעו אחרי וגיסי במכוניתם, עצרו ובקשו מהילדות לאפשר להם לחנות. מסתבר שהדבר לא עלה בקנה אחד עם תכניותיה של מירית שלכם. במקרים כאלה מירית כידוע היא פה לכולם, ואיזה פה! היא הועיפה פנים ושאלה את אורחינו באיזו זכות מסלקים את הילדים ממגרש המשחקים. אחותי, שהיא מנהלת בית־ספר גדול בדרום, הסבירה בסבלנות, כי זה עתה הגיעו ממרחקים, עייפים ורצוצים, נפשם יוצאת לראות את קרוביהם והמקום הזה כ־יועד לחניה. מירית סרבה להשתכנע. היא הצביעה על מעלה הרחוב והמליצה בפני אורחינו, בסגנונה החפשי, להתכבד ולחנות שם. „כאן עכשיו מגרש משחקים ולא חניה. זהו זה". הודיעה בפסקנות, הסבה גב ונפנתה לעניניה.

אחותי שאלה את מירית היכן למדה לדבר בסגנון ובטון כאלה, וקבלה הסבר מיידי ומנצח: „בבית משפחת י״ן, זה הבית השני מצד שמאל. עוד מקבלים שם הלימודים. שכר לימוד בזול", וחזרה לכדור.

אחותי נשארה פעורת־פה נוכח החוצפה ולא ענתה („היא רגילה לילדים קשים, אולם לא במקומותינו"). אבל אני תושבת שכונתו, כי תדעו על כך.

אני חשבתי, מוסיף ידידי, שנחוצה שיחה דחופה עם מירית בנושא. בשיחה זו אומתו העובדות בעיקרן. על יסוד העובדות האלה לא היה קשה לשכנע את מירית שנהגה שלא כראוי, מכל בחינה. סוכם איפוא (1) מירית תכתוב מכתב התנצלות למנהלת בית הספר; (2) הכדור יוחרם עד לקבלת התשובה. תחילה התייחסה מירית בהסתייגות לסעיף השני בהסכם, אולם שוכנעה לבסוף שפטור בלא עונש אי־אפשר, ועם קבלה תשובת המנהלת אפשר יהיה לראות את הפרשה כמחוסלת.

וזה המכתב אשר כתבה מירית והראתה לי בטרם שלחתו:

„לגברת מ״ם שלום רב. אני מצטערת על מה שקרה בשבת. אני חושבת עכשיו שהייתי צריכה לתת לכם לחנות ולמצוא מקום אחר למשחקים. את המגנון לא למדתי בבית, אלא ברחוב. לא הייתי צריכה לדבר אליכם ככה. בכבוד רב, מירית י״ן".

לזה הצעתי להוסיף משפט אחד: „אני מקווה שאת סולחת לי". מירית אולי לא הבינה, אבל הכוונה היתה לרמוז למנהלת — אם היא זקוקה לכך — שיש מקום למכתב תשובה קצרצר (חשבתי כמובן גם על הכדור המוחרם).

עברו ארבעה ימים ותשובה אין.

מירית החלה לדאוג לגורל הכדור. הוא נח בקרן זוית, התופש הגדול בעיצומו, ומירית בלי כדור — כגולש סקי בעיצומה של עונה ללא מגלשיים.

עוד יומיים, ובדברי מירית מורגשת נימה תקיפה: „תראה אבא, לא נקבל שום תשובה". אני מביע בטחון מוחלט שהתשובה בוא־תבוא.

תחילתו של השבוע השני לתקרית ומירית נעשתה תוקפנית: „אבא, תשכח מהמנהלת הזות׳הי, היא שכחה מאיתנו. בינתיים האוויר יוצא מהכדור ואתה יודע, המשאבה שלי מקולקלת". אני עדיני מאמין שהתשובה תבוא (וגם נודע לי בינתיים, שמכתבה של מירית הגיע ליעדו). „בסדר אבא, מוכן ליתערב על דמי הכיס שלי לחודש, שהיא לא תענה?!"

המצב היה קשה. התערבות איננה אולי הדרך הכי־חינוכית בנסיבות כגון אלה, אבל סירוב היה מתפרש כחולשה. החלטתי להיענות לאתגר ונקבע זמן מבחן: שלושה שבועות מיום התקרית.

בימים הבאים השתפר מצב רוחה של מירית, כמעט משעה לשעה: במועד המתקרב והולך במהירות יהיה לא רק כדור, אלא גם זכיה בהתערבות (שבה, כך הודיעה לי מירית מראש, תממן רכישת משאבה חדשה); וכפי שתבין, ככל שהשתפר מצב רוחה של מירית, הלך והידרדר מצב רוחי שלי.

את הסוף אתה משער כבר בעצמך: הכדור הוחזר ללא תנאי וגולגלתי אלי 8 לירות מצלצלות. ונדמי פרעון חוב הכבוד שלי גברתי בסיכסומה של בני־העשרה באמריקה: אל תאמין אף לאחד מעל גיל שלושים.

צלום ספרים
בלי לפרק דפים

פוטו אופנהיים
ת״א, רחוב סטרומפסטר 3
טלפון 52598

האגף לתרבות, נוער, חברה וספורט
המחלקה לתרבות

משרד החינוך והתרבות
המחלקה לתרבות תורנית

במרכז לתרבות ע״ש סבוזר — רח׳ סבוזר 54

תערוכת הרב קוק

צילומים, מסמכים, כתבי־יד, עיתונות

פתוחה לקהל הרחב עד יום חמישי, כ״ח באלול, 7 בספטמבר
משעות 10.00—13.00, 17.00—20.00
יום א׳ 3.9 ויום ה׳ 7.9 מ־10.00—13.00, יום ב׳ 4.9 מ־17.00—20.00

התזמורת הפילהרמונית הישראלית

סיור ביבשת אמריקה 1972

קונצרטים
בניצוחו של זובין מהטה

יום ב׳ 4.9 ריו דה ז׳ניירו, ברזיל
יום ב׳ 5.9, סאן פאולו, ברזיל
יום ד׳ 6.9, סאן פאולו, ברזיל
יום ה׳ 7.9, פורטו אלגרה, ברזיל

מרתף מואר

למעלה מ־400 במ״ר ברכז ת״א, אזור הבנקים

בהזדמנות להשכרה

מתאים לכל מטרה
כולל אולם תצוגה
ומשרדים

בפניות רציניות בלבד לפנות סיכן בע״מ, נכסים והשקעות, מגב׳ אלנבי 113, ת״א, לפנה״צ

לחברי „אגודת הציירים והפסלים בישראל"

✱ בוקר אהרון למסירה מסמך פה ההתבקשה היום 5.9.72 בשעה 13.00.
✱ ההרשמה לארוחי „בן הצייר הפסלי" הבתים ב־12.9.72.

בבית המשפט המחוזי
בתל־אביב — יפו

תיק עזבון 3497/72

בענין: — ארטור לנגום ז״ל ת. ז. 181199 מרחוב ז׳בוטינסקי 5, ראשון לציון, שנפטר בתאריך 18.7.1972.

המבקשים: דבורה לנגום, בבה ר בתה, ת. ז. 107524 מרחוב ז׳בוטינסקי 5, ראשון לציון, ע״י ב״כ עו״ד יצחק ארצי מרחוב בארי 5, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו הכבר״ן על ירושת המנוח הנ״ל, והנני מזמין כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון הרוצה להתנגד למתן הצו הנ״ל, להגיש תוך 15 יום מפרסום הזמנה זו התנגדות לאוותה הכרזה, שאם לא כן יתן בית המשפט צו הכבר״ן כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

תחבורת העתיד

בעיות התחבורה מחמירות מיום ליום, ולא רק בישראל. במקומות מספר בעולם מנסים למצוא דרכים כדי להתגבר עליהן על-ידי תכנון כלי-רכב חדשים ומתוכננים. אחד הפתרונות המוצעים הוא קרון להסעת מספר קטן של נוסעים, למרחק קצר ולפי הזמנה. קרון בסוג כזה תוכנן על-ידי המעבדה לפיסיקה שימושית של אוניברסיטת ג'ון הופקינס. הדגם הראשון של מערכת הסעה שתשתמש בקרונות כסוג זה הולך ונבנה עבור האוניברסיטה של ואסט וירג'יניה. מניחים שמערכת ההסעה החדשה תושלם ותופעל ב-1976.

הקרוניות, שלא יגרמו לזיהום אויר, ינועו על צמיגי גומי בתוך תעלה מובילה, שתשמש כעין מסילה ויוכלו להסיע 15 נוסעים במהירות של כ-50 קמ"ש. המסילה תיבנה מעל לאדמה, ואורכה באוניברסיטת ואסט וירג'יניה יגיע לחמישה ק"מ. לאורכה ינועו 100 קרונות שיוכלו להסיע בין שש תחנות כ-1100 נוסעים, מדי עשרים דקות. מערכת ההסעה של אוניברסיטת ואסט וירג'יניה תשמש גם לאיסוף נהוגים לבפעלים הזמים בערים קטנות.

על גבי לוחות הרישום של המתכננים בארצות-הברית מצויות כבר הבניות רבות לכלי תובלה מסוגים אחרים. אלה כוללים רכבות מהירות לנסיעה בין עירונית. מהירותן תגיע עד 500 קמ"ש, והן עשויות להתחרות בתחבורה האווירית הבין-עירונית. אם אמנם יופעלו רכבות כאלה, לא יהיה כדאי לטוס למרחקים קצרים, כאשר שהנסיעה לשדה התעופה וכמנו והמתנה למטוסים ולנחיתתם גוזלות עתה זמן רב. מאידך, מגיעות הרכבות עד למרכזי הערים, זמן ההמתנה להן הוא קטן, ועם הגדלת מהירותן ודאי ישובו רבים להשתמש בהן.

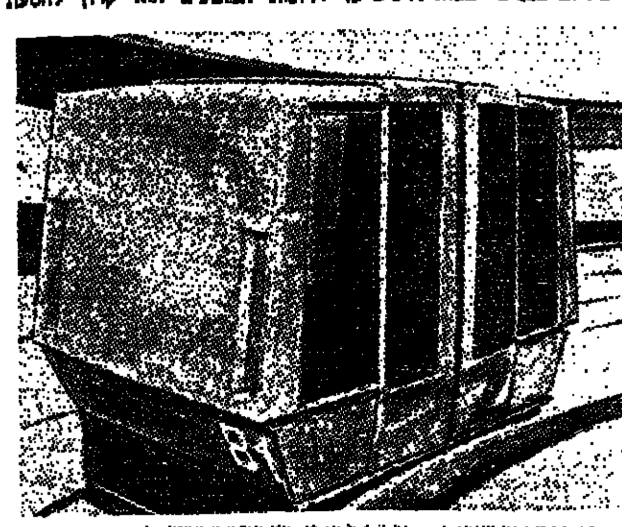

ציור של קרונית להסעת נוסעים למרחקים קצרים ולפי הזמנה, מתוך איורים עתידניים. מערכת תחבורה המשתמשת בקרוניות כאלה תופעל באוניברסיטת ואסט וירג'יניה שבארה"ב ב-1976. רכבת מהירה המובאת בשלבי תכנון בארה"ב. הדגם המתואר בציור יוכל להגיע למהירות של 250 קמ"ש ונועד לשמש לתחבורה בין-עירונית. דגמים משוכללים יותר, כזה המתוכנן על-ידי חברת ג'נרל אלקטריק המתואר בתמונה, יגיעו למהירות של 500 קמ"ש ויוכלו להתחרות בטיסה למרחקים בינוניים.

חיידקים מרחיקים גז מתאן ומגבירים הבטיחות במכרות פחם

חוקרים במכון למכרות שבמוסקבה פיתחו שיטה לשימוש בחיידקים להרחקת גז המתאן הסמוך במכרות. המחקרים בנושא זה החלו לפני כחמש שנים על ידי פרופ' בורוצקוב וחבריו. השיטה החדשה נוסתה בהצלחה במכרה של סחודולסקאיה, באזור מכרות הפחם של דונבאס.

לפי שיטתם של החוקרים ממוסקבה, קודחים חורים אופקיים באורך של כ-30 מטר בכיוון למקום אליו מתקדמת הכרייה. לאחר מכן מזרימים אל תוך החורים חיידקים, כשהם שרויים במרק מזין. כמו כן מזרימים אויר, שיספק בשפע את החמצן הדרוש לחיידקים לגידול ולהתרבות.

החיידקים בהם משתמשים למטרה זו הם מין הגדל יפה על גז המתאן. הם מפרקים את המתאן לפחמן דו-חמצני ומים, ועושים זאת ביעילות גם בחורים שבמכרות. בניסויים שנערכו במכרה של סחודולסקאיה, נמצא, כי עשרה ימים לאחר הזרקת החיידקים אל תוך החורים, נעלם שם כמעט כל המתאן. החוקרים הסובייטים ממליצים, כי בשימוש בקנה מידה גדול, ישאבו את החיידקים אל תוך סדקים במכרות כשנה לפני התחלת הכרייה במקום.

מומחי מכרות סובייטים מתלהבים מן השימוש בחיידקים להגברת הבטיחות במכרות. לבד מחיידקים אוכלי מתאן, מקווים הם להשתמש למטרה זו גם בנזים אחרים בעלי תכונות שונות. בשנה שעברה למשל נמסר על אפשרות של גידול חיידקים כציפוי מגן על פני משטחי פחם במקומות שהפסיקו את השימוש בהם. במקרה זה ישמרו החיידקים על הפחם בפני הרס, ביקוע או מפולת שתגרום נזק לסביבה.

מדע וטכנולוגיה

משגר טילים ללוחם יחיד

„בלופייפ" (BLOWPIPE) — זה הכינוי של משגר טילים חדש, שיוחל בקרוב ביצורו בבריטניה. זה כלי נשק מיוחד במינו: חייל יחיד יכול לשאתו, לשגר ממנו טילים לטווח של שלושה קילומטרים, ולפגוע אף במטוסים מנמיכי-טוס, אך אפשר יהיה תה על-ידי חברת שורטס הארלנד הבריטית, והוא נמצא עתה בשלבי בדיקה והערכה אחרונים במסגרת הצבא הבריטי.

טילים נגד מטוסים, אותם אפשר לשגר ממתקנים מיטלטלים, אינם בחזקת חידוש. צבא ארצות-הברית החל להשתמש ב-1959 ברקיטה בשם רדאי, שלהפעלתה הספיקו שני חיילים בלבד; ב-1970 הפסיק הצבא האמריקאי לקנות רקיטה זו. כפי שנמסר היתה אחת הסיבות לכך שהרקיטות הללו לא הבחינו בין אויב לידיד. יתרה מזאת, בחלק מהרקטות השתמשו בהנחיה בצורת מתקן שנמשך אל מקורות חום — ולרקיטה רדאי היתה הנטיה לטוס לכיוון השמש. לטיל הבריטי החדש אין חסרונות אלה: הוא מסוגל להבדיל בין אויב לידיד, הוא מכוון על-ידי המפעיל, בעזרת בקרת רדיו.

אורכו של הטיל הבריטי כ-140 ס"מ, ומשקלו 21 ק"ג. הוא מיועד בעיקר להגן על חילות קדמיים מפני מטוסים מנמיכי-טוס, אך אפשר יהיה להשתמש בו גם נגד מטרות על הקרקע, עד לטווח של שלושה ק"מ.

מעל למהירות הקול

את הבלופייפ יורים מן הכתף (ראה תמונה). השלב הראשון של הרקיטה המניעה את הטיל נשרף בתוך כתיקן השיגור, ואילו השלב השני אינו ניצת אלא שניות אחדות לאחר מכן, כך שהמפעיל אינו נפגע מלהבות. שלב זה מביא את הטיל למהירות על-קולית, בה הוא יכול לעקוב ולהשיג מטרה נעה ומתמרנת במהירות זו.

את מתקן השיגור מספקים בשני חלקים: מיכל שבתוכו הטיל ומכשיר הכיוון. לפני הפעולה מחברים את השנים, מכוונים דרך כוונת ויורים ממש כמו ברובה רגיל, על-ידי לחיצה על הדק. ההדק מפעיל את הטיל באופן אלקטרוני וכל מה שהמורה צריך לעשות לאחר הלחיצה, הוא לשמור, כי מרכז הכוונת יהיה צמוד למטרה. תנועת הכוונת מדריכה באופן אוטומטי את הטיל. הפצצה כך שהוא יתפוצץ כתוצאה ממכת פגיעה במטרה, או בהתקרבו עד למרחק מסוים ממנה.

עף כחץ גדול

מבחינה אווירודינמית, עושה הטיל כמו חץ גדול. סנפירי זנבו פועלים רק במיצבים, ואילו סנפירי ה„אף" שלו מסתובבים על מיסב שהכוח שלו יקנה, ומשמשים להגוי, בהתאם להוראות המתקבלות בגל רדיו. המערכת מכילה גם אמצעי בטיחות, המאפשרים בין היותר להרוס את הטיל לאחר השיגור.

חברת שורטס והארלנד פיתחה גם מכשיר מיוחד לאימון חיילים בשימוש בבלופייפ. במקום טיל, זורק המשגר קרן אור, ופעולתו של החייל נרשמת על גבי לוח מיוחד. מכשיר האימון עשוי כך שהוא נותן את ההרגשה כאילו שוגר כמנו טיל אמתי, „חי".

הצבא הבריטי סבור, כי הבלופייפ מתאים למטרותיו, בין היתר מבחינת כושר ההרס שלו. עדות בלתי-ישירה ליעילותם של משגרי טילים הניצאים על-ידי חיילים יחידים, באה מאזורי הקרבות בוייטנאם.

חיילי צפון וייטנאם החלו בחודש מאי להשתמש לפעם בטיל הסובייטי מסוג „סטראלה" (שפירושו חץ). טיל זה דומה כנראה דמיון רב לבלופייפ הבריטי. בעזרת הסטראלה הצליחו הצפון וייטנאמים להפיל מספר מטוסים אמריקאים.

חייל בריטי בעת ניסוי שיגור של הטיל החדש בלופייפ. טיל ליחיד הדומה מאד לזה שפותח על-ידי הסובייטים, ומשמש בהצלחה את הצפון וייטנאמים בהתקפותיהם האחרונות.

שיפורים מרחיקי לכת במחשבים אלקטרוניים

שיפורים מרחיקי-לכת בזכרון מחשבים ובטכנולוגיה של התיכנות, שהם החידוש הטכנולוגי הבולט ביותר של חברת י. ב. מ. מאז הכרזת משפחת ה-360 בשנת 1964 הזכרון בראשית החודש שעבר בעת ובעונה אחת ב-117 ארצות על ידי חברת י. ב. מ. השיפורים הוכנו להעביר את התפוקה של המחשבים ולזרז את הפיתוח של יישומים חדשים.

„זכרון בפועל" הוא השם שהוענק לשיטה של זכרון מחשבים המאפשרת למשתמש לעבוד עם המחשב כאילו עמד לרשותו זכרון גדול פי כמה וכמה מן הזכרון הפיזי הבנוי במחשב והוא ניתן להפעלה במידת במחשבי 370/145 ו-370/135.

נמסר גם על מחשבים נוספים שבהם יהווה הזכרון בפועל חלק אינטגרלי: י. ב. מ. 370/158 ו-י. ב. מ. 370/168 — אלה מחשבים בעלי עוצמה רבה ביותר שבביניהם השתמשה י. ב. מ. בטכנולוגית מעגלים חדשה.

שיטת הזכרון בפועל נוסחה על-ידי י. ב. מ. במשך 7 שנים של מערכות נסיוניות ועיבודי את כל המבחנים. הזכרון בפועל מאפשר למשתמש לעבוד עם מחשב י.ב.מ. 370 כאילו עמד לרשותו זכרון בגודל עד 16 מיליון אותיות וספרות (מחשבי 370 מצוידים בזכרון פיזי של 96 אלף עד 4 מיליון אותיות וספרות) כך שאפשר יהיה להפעיל בו זמנית תוכניות מחשבים הצורכות זכרון הגדול פי כמה מן הזכרון הפיזי הבנוי בתוך המחשב.

הזכרון בפועל נוצר על-ידי מעגלים אלקטרוניים ותוכניות פיקוח הקושרות תקליטים מגנטיים עם הזכרון המרכזי של המחשב. בזמן העיבוד, מכניסים לזכרון במחשב רק את אותם חלקי התוכניות שיש בהם צורך מידי, ואילו שאר החלקים מאוחסנים על התקליטים והם ייכנסו באופן אוטומטי למחשב כאשר יהיו נחוצים לעבודה.

פישוט בפעולה והסכון במחיר

הטכנולוגיה החדשה מפשטת באופן ניכר את התכנון של יישומים חדשים במחשב. התיכנות נעשה ללא התחשבות בגודל הזכרון הפיזי, ניסוי ובדיקת היישומים נעשית במחשב הנוכחי, אף אם הם צורכים כמות גדולה של זכרון מן הכמות הנמצאת בו. היות ומתבטל הצורך בהזמנה מוקדמת של ציוד נוסף או בקנית זמן מחשב במערכת אחרת, גדולה יותר, יש בכך חסכון ניכר למשתמש. לא יהיה צורך לתכנת מחדש את התוכניות הפועלות היום במחשבי י. ב. מ. במפעלים הכוברות בארץ על מנת לנצל את הטכנולוגיה החדשה של הזכרון בפועל.

שני המחשבים החדשים הם מחשבי י. ב. מ. הראשונים המצוידים במעגלי זכרון בטכנולוגיה המשוכללת של פילד אפקט טרנזיסטור. כל מעגל זכרון שגודלו שמינית אינטש מרובע מכיל 1024 יחידות אינפורמציה. מהירות הביצועים בממוצע של י. ב. מ. 370/158 גדולה ב-40% ממהירות הביצועים של המחשב הקודם לו ומהירות הזכרון שלו גדולה פי 2—3. הזכרון הפיזי שלו הוא בעל תכולה המגיעה עד שני מיליון אותיות וספרות. עמדת ההפעלה שלו מצוידת במסך דמוי טלוויזיה והמפעיל יכול להתקשר עם המחשב על ידי נגיעה באמצעות „עט אור" אלקטרוני במסך הטלוויזה. המחשב פותח במפעל י. ב. מ. בפוקיפסי שבארה"ב ויוצר בצרפת וביפן.

המחשב 370/168 מצויד בזכרון של מיליון עד ארבעה מיליון אותיות וספרות ומהירות הביצוע שלו עולה במידה ניכרת על המחשב הקודם לו.

בעריכת פרופ' נתן שרון ופרופ' שמואל שאלתיאל

שיטה חדשה לשימור דם

הקפאה בגליצרין מאפשרת החזקת הדם למשך עשר שנים

מחסור בדם, הדרוש להצלת חייהם של חולים ופצועים קשים, קיים לא פעם בעתות שלום, והוא מחריף מאד בימי מלחמה, או לאחר אסונות טבע. למשל, אחת הדרכים להתגבר על המחסור, ביחוד בימות מלחמה, הוא לשמר דם במצב תקין וראוי לעירוי, לתקופות ממושכות. עתה נודע על פיתוח שיטה חדשה בעזרתה אפשר יהיה להשתמש בתאי דם אדומים לאחר ששימרו אותם בהקפאה במשך תקופת זמן ממושכת. השיטה פותחה על ידי ד"ר ה. ט. מארימן וחבריו מהמעבדה לחקר דם של הצלב האדום הלאומי האמריקאי. לדעת מומחים, עשויה השיטה לפתור אחת ולתמיד את בעיית המחסור בדם, בין בימי שלום או בעת חירום.

עוד בתקופת מלחמת העולם השניה פיתחו מדענים אמריקאים, ובראשם הפרופ' אדווין קוהן מבית-הספר לרפואה של אוניברסיטת הרווארד, שיטות יעילות להפרדת, חלבוני נסיוב הדם, ייבושם ושימורם לתקופות זמן ממושכות. אולם עד לזמן האחרון לא היתה דרך טובה ונוחה לשימור תאי הדם האדומים. אם מקפיאים את התאים הללו, ואחר-כך מפשירים אותם — הם נפגעים קרומיהם נקרעים וההמוגלובין, החלבון האדום שבתוכם, יוצא מהם החוצה. תאים כאלה אינם טובים לשימוש והם עלולים לגרום נזק רב לחולה שאל גופו הוזרקו.

הקפאה בגליצרין

מזה כעשרים שנה שהמדענים יודעים, כי גליצרול (או גליצרין), כהל מיוחד שהוא מרכיב של שמנים שונים, המתקבל בין היתר כתוצר לוואי של תעשית הסבון) מגן על תאי הדם האדומים בפני הנזק שבהקפאה. תאים שהוקפאו בתמיסות המכילות גליצרין, ולאחר מכן הופשרו בזהירות והגליצרין הורחק מהם — ראויים לשימוש קליני מבט כמו תאים טריים. אולם שיטת השימור בגליצרין לא זכתה לשימוש נרחב, בעיקר בשל העובדה כי הרחקת הגליצרין לפני השימוש בתאי הדם, היתה יקרה ומסובכת.

ד"ר מארימן בחן מספר שיטות הקפאה שונות והסיק, כי זו המבוססת על הגליצרין היא הנוחה והבטוחה ביותר. בטמפרטורה של 85 מעלות צלסיוס מתחת לאפס ניתן לשמור את תאי הדם האדומים בשיטה זו בבטחון במשך 10 שנים. כמו כן אפשר להוביל את תאי הדם המשומרים בתוך קרח יבש. אין צורך בציוד מיוחד להקפאה הפשרה, או בכלים העשויים חמרים מיוחדים לאחסון התאים.

עדיין נשאר הקושי של הרחקת הגליצרין; על קושי זה הצליח ד"ר מארימן להתגבר: בשיטה החדשה שפיתח, אוספים את הדם כמקובל, בתוך שקיות עשויות חומר פלסטי והמכילות חומר מונע הקרישה. את תאי הדם האדומים משקיעים בצנטריפוגה, ומרחיקים מהם את הפלסמה ותאים מסוגים אחרים, דוגמת תאי הדם הלבנים (לויקוציטים) והטסיות. לאחר מכן מוסיפים לתאים האדומים גליצרין, תוך כדי בחישה, ומעבירים את התערובת לשקית פלסטית שניה, שקית זו מכניסים לתוך מיכל מתכת, המועבר למתקן הקפאה בטמפרטורה של —85°.

מיליון מנות דם משומרות

בעת הצורך, מפשירים את תאי הדם הקפואים על ידי כך שמכניסים את מיכל המתכת למים בטמפרטורה של 37 מעלות. לאחר ההפשרה רוחצים את התאים מספר פעמים במי מלח המכילים את סוכר הענבים, הגלוקוזה. רחיצה זו מרחיקה את הגליצרין, ובסופה אפשר להשתמש בהם לעירוי דם.

בדיקות מקיפות של השיטה החדשה הראו, כי הקפאה והפשרה חוזרות, אינן גורמות לנזק ניכר לתאים. אחד היתרונות הגדולים של שיטת הגליצרין, בצורה שעובדה על-ידי ד"ר מאריםן, הוא שאין כמעט חשיבות למהירות הקירור וההקפאה של התאים האדומים. יתרון נוסף — היא טמפרטורת האחסון, שאינה נמוכה ביותר, ושאפשר להשיגה על ידי קרח יבש.

לדברי מר מאריםן, שימשה שיטתו לשימור של מיליון מנות דם, ללא השפעות מזיקות על התאים האדומים. הוא מקוה כי שיטתו תאומץ על ידי כל בנקי הדם והמכונים לעיבוד דם בארה"ב, ואולי אף מחוצה לה.

בית מרגוע „עלומים"
רחוב קדימה 27, חיפה
הר הכרמל. טל. 81366
כשר
* סידור מיוחד לזקנים עם השגחה רפואית קבועה, מטפל אינדיבידואלי.
* אמבטיות פרטיות.
* גן נהדר ● בחדרים מטבחים
* הנופשים מוזמנים עם או בלי טיפול.

בית המשפט המחוזי תל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3501/72

בענין: עזבון המנוח חסן מבצור ת"ז 3001319 משכון רסקו רעננה.

המבקשת: 1. רומיה מבצור ת"ז 48736 משכון רסקו רעננה, ע"י ב"כ עו"ד רפאל קורנפלד מרח' אחוזה 125 רעננה.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בקשה למתן צו המכריז על יורשת המנוח הנ"ל. הנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בנכסי המנוח הנ"ל הרוצה להתנגד להכרזה הנ"ל להגיש תוך 15 יום מיום פרסום ההזמנה הזו התנגדות להכרזה המבוקשת, שאם לא כן יתן ביהמ"ש צווים כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

תיק עזבונות 3402/72

בענין: צוואת המנוח יעקב אריה ריציק ז"ל.

המבקשת: הינדה פרלוק מרגיא, רח' דיזנגוף 11

הזמנה

להוי ידוע כי הוגשה לבית המשפט בתיק זה בקשה למתן צו קיום צוואת המנוח הנ"ל. כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון המנוח הנ"ל ורוצה להתנגד לבקשה, יגיש התנגדות להכרזה תוך 15 יום מיום פרסום הזמנה זו, שאם לא כן יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולך, שופט
רשם בית המשפט המחוזי

גלי קול מודדים גודל הלב

שיטה חדשה למדידת גודל הלב, בעזרת מכשיר שהיה בשימוש בבתי-חולים, פותחה ושוכללה בזמן האחרון. המכשיר שהותאם למטרה שימש בעבר לגילוי פגמים במוח. בצורתו החדשה הוא ידוע בשם „אקוקארדיוגראף" (רושם לב בעזרת הד).

האולטרהסונוסקופ שולח גל קול אל דפנות הלב: הדפנות מחזירים את הקולות, האלה חוזרים אל המכשיר, שם הם מוצגים בצורה גראפית על פני מסך פלואורסצנטי. עומקם של גלי הלב, צורות התנועה שלהם, וכמות הדם הנשאבת על-ידם — את כל אלה ניתן לקבוע מהחושים המופיע על פני המסך הפלואורסצנטי. השוואת הרישום המתקבל מן הנבדק, לזה של אנשים נורמלים, מאפשרת לקבוע נכונותם של פגמים שונים בלב.

האקוקארדיוגראף יפותח על ידי שלושה רופאים מבית-הספר לרפואה של אוניברסיטת אלבאמה שבבירמינגהם, מדינת אלאבמה.

תחליף לשמרים

ד"ר ג'ין ביגנסון מאוניברסיטת קאנזס שבמנהטן, מדינת קאנזס, פיתח תערובת של חומרים, שאם מוסיפים אותה לבצק, היא מקנה לו את הטעם והריח המקובלים בדרך-כלל בעקבות תסיסת הבצק ע"י שמרים.

התערובת מכילה מספר חומצות אמוניות, ולדברי ד"ר ביגנסון עשוי השימוש בה לבטל את הצורך בתוספת שמרים לבצק, ובזמן הדרוש לתסיסתו. בסה"כ אפשר יהיה לקצר בתהליך ייצור הלחם זמן של כארבע וחצי שעות, וכך גם להוזיל את מחירו.

ד"ר ביגנסון מוצא גם כי ללחם המיוצר בשיטה החדשה טעם טוב, דומה לזה של הלחם המקובל מבצק שתסס ותפח בשיטה המקובלת.

אגודה צרכנית שיתופית המאוחדת תל אביב - „דן השרון"
שרשרת של 75 סופרמרקטים מנתניה עד אילת

לכבוד ראש השנה!

אנו מכריזים על הוזלות בכל ענפי המזון
מחירים לדוגמא:

דבש „תנובה" צנצנת 450 גרם	2.30 ל"י
לפתן משמש „פרי טעים" קופסא	0.99
אפונה סטנדרד „יכין" קופסא	0.89
קריקר „לחמנו" חבילה	0.82
פתי-בר קטן „לחמנו"	0.62
סוכריות „כרמית" „פנג" 250 גרם שקית	1.82
סוכריות „כרמית" „איריס" 250 גרם שקית	1.65
מיץ ענבים „נאות"	1.25
מיץ תפוחי עץ „נאות"	0.90
קרפיון שבת „יונה"	1.95
סרדינים „סטאר" „יונה"	1.05

חבילות שי „שטוק"
1 בקבוק ברנדי 1884 750 סמ"ל
1 בקבוק ורמוט לבן 750 סמ"ל
1 בקבוק ישן נושן 650 סמ"ל
17.25 ל"י

חבילות שי „כרמל מזרחי"
1 בקבוק ברנדי 777
1 בקבוק יין נצחון
1 בקבוק יין הוק אקספורט
כולל קרטון מהודר
16.90 ל"י

בקבוק ברנדי לורד 750 סמ"ל	9.20 ל"י
בקבוק ורמוט „כרמל מזרחי"	3.30
בקבוק ויסקי „אסקוט"	21.95

הוזלות גדולות של בשר בקר טרי

חזה	1 ק"ג	12.49 ל"י
צלעות	1 ק"ג	13.99
כתף	1 ק"ג	15.79

סופרמרקט
שרשרת סופרמרקטים: תל-אביב, בת-ים, חולון, רמת-גן, גבעתיים, פתח-תקוה, בני-ברק, קרית-אונו, אור-יהודה, כפר סבא, נתניה, ראשון-לציון, רחובות, אשדוד, קרית-גת, באר-שבע, דימונה, ערד, מצפה-רמון, אילת.

הלירה אצלנו שווה יותר!

צורה / יהודה לימור

مكزو من الأمل

هكذا من الأصل

ליעקב רויכמן ומשפחתו

אתכם באבלכם הכבד
בהלקח מכם יקירתכם

הגב' נחמה רויכמן ז"ל

בעבודתכם הפוריה תנוחמו

משפחת רוטמן אהוד
משפחת ליובין אבשלום

ליעקב רויכמן ומשפחתו

תנחומינו במות הרעיה והאם

נחמה ז"ל

רוטשטין מרדכי
מנהל בנק דיסקונט לישראל בע"מ הדר
ברילינבסקי דב
מנהל בנק אגוד בע"מ הדר

אקרשטיין צבי בע"מ

משתתפים באבלו הכבד של

יעקב רויכמן

במות אשתו

נחמה ז"ל

ליעקב רויכמן והמשפחה

השתתפותנו הכנה באבלך הכבד במות רעיתך

נחמה ז"ל

שקד אריה
שקד נתנאל ומשפחותיהם
נתניה

למשפחת רויכמן

אתכם באבלכם הכבד
במות הרעיה והאם

נחמה ז"ל

משפחות קליאוט ורחמילביץ'
וחבר עובדים ח. קליאוט בע"מ
סוכנות סונול

ליעקב רויכמן
ומשפחת רויכמן

השתתפותנו הכנה באבלכם בהלקח ללא עת הרעיה והאם

נחמה ז"ל

בירנהולץ שרה, דהאן חווה,
איריס גבריאל, יעקובי חיים,
כהן חיים, קרפ שמעון
שורץ חיים ושביט פנחס

לידידנו מר יעקב רויכמן ובני משפחתו

השתתפותנו בצערכם על מות

רעיתך ואמכם

סופיה ואברהם ויסלפיש
נ.ש.ר. בע"מ

ליעקב רויכמן
ולמשפחתו

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם

אם המשפחה

מכשירי תנועה בע"מ
תעשיות רכב בע"מ

ליעקב רויכמן ומשפחתו

אנו משתתפים בצערכם הרב בהלקח מכם

הרעיה — האם

נחמה ז"ל

חברת „חריש" בע"מ

למשפחת רויכמן האבלה

אין נחמה על

נחמה ז"ל

רחל ויוסף באב"ד
יוסף באב"ד ושות'
וחבר העובדים

למשפחת יעקב רויכמן

אתכם אנו באבלכם הכבד בהלקח הרעיה והאם

נחמה ז"ל

עובדי משרד חברת אחים רויכמן,
שומרון בע"מ
וציבור העובדים

לידידנו
יעקב רויכמן ובני משפחתו

אתכם באבלכם הכבד בהלקח מכם

הרעיה — האם

פרי-טעים בע"מ
משפחות: הוכברג, גבירצמן, קמינגר

למנהלנו
רויכמן יעקב
ולמשפחתו

אתכם באבלכם בהלקח מכם ללא עת הרעיה והאם

נחמה ז"ל

עובדי מחצבת ורד

מדינת ישראל
ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית
יו"ר ועדת הבחירות

הודעה על כינוס רבני שכונות

ועדת הבחירות למועצת הרבנות הראשית מודיעה בזה על כינוסים של רבני השכונות משלוש הערים הגדולות, על פי תקנה 3 (3) לתקנות הבחירות למועצת הרבנות הראשית תשל"ב — 1972.

הכינוסים יתקיימו ביום רביעי כ"ו אלול תשל"ב (6.9.72) בהיכל שלמה רח' המלך ג'ורג' 58 ירושלים.

רבני שכונות תל-אביב בשעה 9.00 בבוקר.
רבני שכונות חיפה בשעה 12.00 בצהרים.
רבני שכונות ירושלים בשעה 4.00 אחר הצהרים.

במידה ובפתיחת הכינוס לא יהיה מנין חוקי, יתקיים הכינוס כעבור שעתיים מהמועד הראשון ויפעל בכל מספר משתתפים.

מרדכי סורקיס
יו"ר ועדת הבחירות

מדינת ישראל / משרד החקלאות
השירות לבקורת ת. חקלאית
ת. ד. 15030, יפו.

אזהרה

משלוח אתרוגים — מתנה, ואתרוגים
במטען אישי המיועדים לארצות הברית

את האתרוגים יכולים לרכוש בכל חנות העוסקת במסחר אתרוגים, בתנאי שאתרוגים אלה עברו הסגר ובדיקה בשרות הבקורת לתוצרת חקלאית במשרד החקלאות.

כל קונה ידאג שהמוכר יספק לו את האתרוג בקופסא סגורה בגבגדרולה רשמית עם תעודת בריאות מודבקת.

אתרוג שלא יעבור את התהליך הנ"ל ויגיע לארצות הברית ינתנו בו שלטונות המכס שם לפי ראות עיניהם והנא עלול להפסל ולהשמד.

כל אינפורמציה נוספת בנוגע אפשר לקבל במשרדי שרות הבקורת, רח' דרור 6, יפו, טל. 821213, כל יום במשך שעות העבודה הרגילות.

תה וקפה — LYONS
קפה ונמס קפה — HILLS U.S.A.
קקאו — DROSTE

להשיג בחנויות שופרסל:

ירושלים —	רח' אגרון 1; קרית היובל, מרכז מסחרי הדר
תל-אביב —	בן-יהודה 55; ארלוזורוב 79; נורדאו, פינת אבן גבירול
רמת-גן —	הרצל, פינת ז'בוטינסקי
חיפה —	מרכז הכרמל
גבעתיים —	סירקין 17
חולון —	סוקול 40
נתניה —	ויצמן 27

רימון

קופת תגמולים לעצמאים ולעובדים שכירים
ליד בנק לאומי לישראל בע"מ

ניתנת בזה הודעה כי האספה הכללית השנתית של החברה תתקיים ביום ד', 13 בספטמבר 1972, בשעה 12.30 במשרדי הקופה, שדרות רוטשילד 19, תל-אביב, לשם המטרות הבאות:

1) לקבל את הדין-וחשבון הכספי ליום 31 בדצמבר 1972 ואת הדין-וחשבון של המנהלים ושל רואי-החשבון עליו;
2) לבנות רואי-חשבון;
3) לבחור בחברי המועצה;
4) לטפל בכל ענין אחר של החברה אשר יש לטפל בו באספה כזאת.

אם לא יהיה מנין חוקי תוך שעה לאחר המועד שנקבע לפתיחת הדיון באספה, תדחה האספה ליום ד', 20 בספטמבר 1972 ותתקיים באותה שעה ובאותו מקום והחברים שיהיו נוכחים באספה זו יהוו מנין חוקי.

חבר הרשאי להיות נוכח ולהצביע, רשאי למנות בכתב בא-כח אשר יהיה נוכח ויצביע במקומו; בא-כח חייב להיות בעצמו חבר בחברה.

תל-אביב, 3 בספטמבר 1972
בפקודת המנהלה
י. שגיא, מזכיר

ההגרלה השלושים ותשע של איגרות חוב למוכ"ז
החברה הישראלית לפיתוח כלכלי (חיל) בע"מ
1960 — 1984

ההגרלה תתקיים ביום ששי, ד' בתשרי תשל"ג — 15 בספטמבר 1972 — בשעה 11.00 לפנה"צ במשרדי הסוכנות היהודית לארץ-ישראל, בנייני המוסדות, רחביה, ירושלים.

הציבור מוזמן — הכניסה חפשית!

חברה לנאמנות של בנק לאומי לישראל בע"מ
הנאמן

בית ספר לאחיות שיינברון
שליד בית-חולים איכילוב
מודיע
על פתיחת קורס
לאחיות מעשיות
(ללא פנימיה)
מתקבלות גם מועמדות נשואות עם ילדים

נא לפנות למזכירות בית-הספר — רח' הנריטה סולד 17 ת"א בין השעות 08.00—14.00 כל יום.

להנאתך
הסיגר הנהדר
לאניני הטעם

הסיגר השויצרי שזכה למוניטין בינלאומי

להשיג
בכל התנויות המובחרות לסיגריות וטבק

סוכן כללי לארץ:
נתן מרקשייד בע"מ
חיפה, רח' פבזנר 2, טל. 662738

דרוש
מבנה תעשייה
מ-500 עד 1000 מ"ר
עם חצר בגודל דונם — להשכרה בשכ"ח
באזור התעשיה באזור

לפנות לת.ד. 14142 ת"א עבור מס' 278.

קורס לאחיות מעשיות
בבית החולים השרון פתח-תקוה
ייפתח בקרוב

הרשמת מועמדות, בנות 17—45, בעלות השכלה של 8—10 שנות לימוד, במקום

מינהל המחקר החקלאי
מרכז וולקני, בית-דגן

מודיע שהחל מיום 3.9.72, בשעה 10.00

ישונו מספרי הטלפון
של
הנהלת המינהל
המכון לטכנולוגיה של מזון
המכון לקרקע ומים

ל- 940111

ידיעון כיס תשל"ג

זהו הפרס
המובטח
לכל קוראי
הארץ

פרטים בגליון הארץ

מדינת ישראל
משרד הפנים
הממונה על מחוז ירושלים
ירושלים, 8.72
מס' תיק 2013

לכבוד
מר יעקב רובין, עורך-דין
רח' כאפו 4
ירושלים
א.נ.,
הריני מתכבד לאשר בזאת קבלת מכתבכם מיום 25.3.1972 בצרוף הודעה לפי סעיף 6 של החוק העותומני לאגודות על יסוד אגודה כלקמן:
1. שם האגודה: מוזיאון ירושלים לארצות התנ"ך.
2. כתובת האגודה: עו"ד יעקב רובין, רח' כאפו 4, ירושלים.
3. הבורד הראשי של האגודה כנ"ל.
4. מטרות האגודה: א. הקמת מוזיאון ירושלים לארצות התנ"ך, הקמתו וניהולו. ב. איסוף עתיקות, יצירות ספרות ואמנות הקשורות לארצות התנ"ך. ג. קבלת ורכישת אוספים ארכיאולוגיים שונים. ד. [illegible] הדעת ההיסטוריה והארכיאולוגיה של ארצות התנ"ך [illegible] והחוצה לה. ה. קיום יחסי גומלין עם מוזיאונים ואוניברסיטאות בישראל ומחוצה לה. ו. עריכת הרצאות, כינוסים והשתלמויות. ז. פירסום ספרות. ח. צירוף חברים ותומכים לאגודה. ט. רכישת נכסים [illegible] באמצעי הם קשורים למטרות האגודה. י. כל פעולה אחרת שיש בה כדי לשרת במישרין או בעקיפין את מטרות האגודה דלעיל.
5. המנהלים: [illegible] — יו"ר [illegible] בית אל [illegible] שלום — חבר. ראובן הכט, היובל 3, חיפה — חבר.
ד"ר [illegible]
הממונה על מחוז ירושלים (בפועל)

בלוח הכפול הארץ ידיעות אחרונות

יועץ לעניני תפעול מפעלי

מציע את שרותיו למפעל ההולך לקראת פשיטת רגל
במגמה להביא אותו לרמה תפעולית מתקדמת, תשלום עבור הצלחה בולטת

לפנות בכתב ת. ד. 29027 תל-אביב.

דרושה מרכזנית טלפון

שעות העבודה 18 — 14

לפנות לטלפון 614736

לחברת בטוח גדולה
דרוש לעבודה בת"א
מדריך/מפקח סוכנים

הכישורים הדרושים:
- בוגר תיכון
- נסיון בקבלת עסקים בבטוח אלמנטרי
- ידיעה בבטוח חיים
- נסיון בהדרכה
- שליטה בשפות עברית ואנגלית
- גיל עד 45.

לפנות בכתב יד לת.ד. 20207 עבור מס' 160

לחברה קבלנית לבנין
בתל-אביב
דרושים
אנשים בעלי נסיון
בהרכבת מיבנים ממתכת

להתקשר טלפון 252588 ; 253114
בין השעות 8.00—9.00; 12.00—14.00
לגב' מרגלית או עידית

אורט ישראל
המשרד הראשי

דרושה פקידה/מזכירה

הכישורים הדרושים:
- השכלה תיכונית
- שפות: עברית ואנגלית
- נסיון: 3 שנים לפחות

דרגה: דיא—י"ג לפי כישורי המועמדת.
נא לפנות בכתב אל מחלקת תכנון ופתוח במשרד הראשי של אורט ישראל, שד' דוד המלך 39, ת"א, טל. 269165.

לבנק גדול בירושלים
דרושים
פקידים

שעות העבודה מפוצלות.

המעונינים יגישו הצעות כמועמדות בצירוף קורות חיים, בכתב יד לת.ד. 1687 ת"א

אורט ישראל

דרושה
שרטטת/מכונאית מעולה

בעלת נסיון
ידיעת השפה האנגלית רצויה

נא לפנות בכתב אל מחלקת תכנון ופתוח במשרד הראשי של אורט ישראל, שד' דוד המלך 39, ת"א, טל. 269165.

דרושה פקידה

בוגרת תיכון, ידיעת שפות
עברית אנגלית

רצויה ידיעה בהנהלת חשבונות

על המעונינות להתקשר ל-ישפאר בע"מ
כביש חולון ת"א 52431

הלוח הכפול — הארץ — ידיעות אחרונות

המשרד הראשי: תל-אביב שד' רוטשילד 77 (פנת שינקין)
טלפונים: מחלקת מודעות — 248905, 230521, 238401
המחיר: יום חול: 1.00 ל״י לשורה / יום ו׳: 1.20 ל״י לשורה

פרקי היום בתנ״ך

● דברי הימים, פ׳ (י״ב-י״ז).

המשנה היומית

● נזיר, ו, (רז).

רדיו — גל א׳

טלויזיה

בטלויזיה הלימודית

וילות ובתים

קבלנים

הגל הקל

גלי צה״ל

תורנות רופאים לפי המקומות

תל-אביב
● ד״ר סגל, בזוך 12, טל. 247860. ד״ר הר-אבן, אפשטיין 6, טל. 443281.
● במד״א, טל. 101, 614333. רופא בין השעות 8 בערב עד 7 בבוקר. המבקר חולים בבתיהם.

ירושלים
● הזמנת רופאים במקרים דחופים מ־8 בערב עד למחרת ב־7 בבוקר, טל. 101. בתחנת מד״א מרפאה ורופא לטיפולים דחופים מ־7 בערב עד כחצות. מיועד למקרים דחופים בלבד.

חיפה
● רופא תורן במד״א, טל. 101
קופת חולים כללית — תורנות לילה
● בין השעות 8.00 בערב עד 7.00 בבוקר.
● תל-אביב: מגן דוד אדום, טלפון 101.
● בת-ים: מד״א, טל. 843134. ● פתח-תקוה: מד״א, טל. 912333 ● אשדוד: מד״א, טל. 22222 ● ירושלים: מד״א, טל. 101. ● חיפה: טל. 63333 כל לילה עד שעה 7 בבוקר וכן בימי שבת וחגים. עזרה ראשונה בעכו.
● שרות טלפוני: 69911—2.

תורנויות בתי חולים

● תל-אביב: הדסה.
● ירושלים: הדסה (ילדים, עיניים, כירורגיה), שערי צדק (פנימית, נשים).
● חיפה: רמב״ם.

תורנות בתי מרקחת

● תל-אביב: גרינברג, המלך ג׳ורג׳ 46, טל. 226208; ״קסטל״, אבן גבירול 147, טלפון 443716; גנה, יפו, עליה קלונע 6, טל. 821696.
● ירושלים: עזה, עזה 15, טל. 38262. פרטי: ג. איתן, בן שבאי 6, טל. 62880. אל בתרא, רח׳ צלאח א־דין, טל. 84123. פרטי: ע. אלחלאקי שועפט.
● חיפה: בלפור, מסדה 1, טל. 662289.
● מכל הארץ: חדרה: נגבי, סמואל 74.
● נתניה: הדסה, הרצל 24. ● מחוז השרון: רחמות, רמת השרון, שבתי ישראל 79 ● פתח תקוה: אסותא, ברמן 21, טל. 911710 ● רמת-גן ובני-ברק: רמה, ז׳בוטינסקי 65, טל. 723483 ● בת-ים וחולון: גנה, יפו, עליה קלונע ״גנה״ ● אילת: ״מרלין״.

דירות מרוהטות

ביקוש עבודה

חנויות

עסקים

חדרים מרוהטים

הצעות עבודה

דירות

דירות למכירה

ביקוש דירות

מגרשים

משרדים

אולמות

מחסנים

דירות בשכר חודשי

מכוניות

אופנועים וקטנועים

השכרת רכב

ביקוש רכב

מציעים למכירה

רוצים לקנות

דודי שמש וחשמל

מכונות כביסה

מכונות גילוח

מכונות כתיבה

הלוואות

שרותים

מקררים

טלויזיה

כלי נגינה

הלבשה

חקלאות

חיות בית

ריקודים

בתי״ס לנהיגה

נופש

רהיטים

תריסים

שטיחים

בתי-ספר ושיעורים

מי מצא?

● אבד תיק ניילון עם תקליטים בבבירדיזנגוף. המוצא הישר יבוא על שכרו. טל. 376097

להחברה מסחרית
דרושה
פקידה כללית אחראית
לאחר שרות צבאי או סטודנטית, לעבודות משרד שונות (לא כתבנות).
לפנות אישית ל״ביקולף״ בע״מ רח׳ מאז״ה 40 ת״א בין השעות 09.00—13.00

הודעות לציבור

מכרז מס׳ 73—23/72
למכירת בקר

המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־450 ראשי בקר ברפתים על תנאי המכרז ד מפסים להגשת הצעות אשר לקבל במשרד המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר, תל-אביב, רחוב נחמני 57. את ההצעות יש להגיש בפסף סגורות למשרד המועצה הנ״ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ג׳ 5.9.72 שעה 9.00
ז. למדני

מכרז מס׳ 73—23/72
למכירת צאן

המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר מודיעה על מכירת כ־650 ראשי צאן ברפתים על תנאי המכרז ומפסים להגשת הצעות אשר לקבל במשרד המועצה לייצור ושווק של בקר וצאן לבשר, תל-אביב, רחוב נחמני 57. את ההצעות יש להגיש בפסף סגורות למשרד המועצה הנ״ל. על המציעים להגיש את הצעותיהם עד יום ד׳ 6.9.72 שעה 11.30
ז. למדני

לרגל
הרחבת המפעל
דרושות
תופרות
2,3 מחטים
״פשלון״, רחוב בר אביגדור 26, הכניסה מרחוב המסגר 62 טל. 36327 ת״א

לרגל
הרחבת המפעל
דרושות
עובדות
לעבודות גמר ואריזה
״פשלון״, רח׳ בר אביגדור 26, הכניסה מרחוב המסגר 62 טל. 36327, ת״א

דרושה בחורה
למשק בית
בלי או עם לינה
(רצוי עם)
תנאים מצויינים
רק על פי המלצות
לטלפן 56035
או 268463
אחה״צ עד 21.00

ד ר ו ש
מבונאי עצמאי
למנועי דיזל ומדחסים
לפנות לגוש ציוד בע״מ
רחוב חימנע 19
אזור תעשיה חולון (ליד תמ״ס) טל. 852076

ד ר ו ש
מוטוגרידריסט
לעבודה קבועה
ובתנאים טובים
לפנות לרבד:
טל. 823160

עירית באר-שבע

מכרז חיצוני מס׳ 65/42/72
לבית ספר על יסודי מקיף ד׳
דרוש מורה לערבית
½ משרה
מועמדים בעלי השכלה ונסיון מתאימים יגישו מועמדות למחלקת המנגנון עד יום ששי כ״ט באלול תשל״ב (8.9.72).
אליהו נאוי, ראש העיריה

לבנית מלון באילת
דרוש מנהל עבודה
לעבודות גמר
להתקשר בשעות הבקר טלפון 58940, ת״א

למלון שרתון
ד ר ו ש
קופאי קבלה לילה
עם נסיון קודם וידע באנגלית
נא להתקשר לטלפון מס. 445111, קו פנימי 010

דרושה פקידה
אחרי צבא, לקבלת קהל. בוגרת תיכון אי בקיום מקצועי לפקידות, כדפיסה במכונה
◆
נא לפנות לדינמומטר ת״א מול הסינרמה בשעות העבודה, טלפון 33574.

לציון חברה לביטוח בע״מ
דרושים
מכיני - בודקי
פוליסות אלמנטר
לעבודה אחה״צ
תנאים מצויינים למועמדים המתאימים
נא לפנות טלפונית אל: 614711 ת״א, מחלקת כח אדם לקביעת ראיון

לחנות יוקרה ידועה בצפון תל-אביב
דרושות

1. **מנהלת מחלקת אופנה**
בעלת הופעה נאה ונסיון מכירה בבית אופנה לישראלים ולתיירים. דיבור בשפות עברית ואנגלית הכרחי. התפקיד כולל פיקוח מקצועי וניהול צוות עובדים.

2. **עוזרת בכירה למנהל מחלקת מתנות**
התפקיד כולל פיקוח מקצועי (תצוגה, עזרה בהכנה הזמנות וכו׳) וניהול צוות עובדים.
דיבור בשפות עברית ואנגלית הכרחי.

3. **מוכרות**
למחלקת אופנה, מתנות ותכשיטים, דוברות עברית ואנגלית.

אפשרויות קידום בכל הדרגות.

לפנות בכתב לת.ד. 33157 ת״א עבור מס. 578 עם פרוט קורות חיים ונסיון קודם.

هكذا من الأصل

ראיתי שמעתי

זוהמה בבריכה

קיבלתי מכתב מקבוצת מתרחצים קבועים בבריכת גורדון בתל־אביב, הקובלים מרה על זוהמה בלתי־נסבלת במדרגות המובילות לבריכה.

רוחלי ת.,סברים המצטיחים משליכים את קליפות הפרי ספרימות, ואלה מרקיבות ומעלות צחנה. המדרגות מכוסות ניירות וגללי צואה. הנהלת הבריכה טוענת כי מצב הנקיון במדרגות אינו עניינה, אך אין היא מוכנה גם לפנות לעיריה או למשרד־הבריאות.

כי איפוא ידאג לנקיון המדרגות ולהסרת בריאותי של האורח, שהאלים המתרחצים. אם עיריה אינה דואגת לסילוק הזוהמה מהים ומהחוף של תל־אביב, יסלקו לפחות את הזוהמה בכניסה לבריכה השחיה.

רימונים בעזה

הסבר מקדי לחידוש התופעה המדאיגה של השלת רימונים בעזה קיבל ח״כ שלום כהן, תוך מגעיו עם אישים פלשתינאים בהכנות למפגש ישראלי־פלשתינאי שאותו ערך בשבוע שעבר בתל־אביב.

אחד מנכבדי עזה אמר לח״כ כהן בבדיחות הדעת: „אינך יודע מי עורך עכשיו ריכונים אצלנו? אלה אנשים שלכם. אנשי העולם התחתון בתל־אביב! בצורה זו הם רוצים להיפטר ממשטר הגבול, המפריע להם לשוטט בעזה, ולגרום להחזרת השיטה אלינו. לרצונם".

כופר רציונלי

„בניו־יורק טיימס" פירסם בימים אלה מכתב נגד כופר התעודה שהטילו שלטונות ברה״מ על אקדמאים יהודים המבקשים לעלות לישראל, בצד מכתב המצדיק את הטלת הכופר. נשיא הליגה הבינלאומית לבטחון עליית יהודי רוסיה, מר ל. ד. הנקין, כותב כי רוסיה מפרה את חוקתה היא בהטילה את כופר התעודה. לעומת זאת כותב ג׳ין מוראן, פרופסור לפילוסופיה בקולג׳ של מנהאטן, כי כל הצוקי באורח רציונלי את הטלת הכופר אל לו להיות מופתע ונרגז מכך שבריה״מ דורשת מהמהגרים תשלום בהתאם להוצאות שהיו כרוכות בהקניית השכלתם על־ידי המדינה.

מסע התיזמורת

התזמורת הפילהרמונית, שיצאת ביום ו׳ למסע של יותר מ־50 יום ליבשת אמריקה, תופיע ב־35 קונצרטים, 15 מהם בארצות אמריקה הלטינית (ארגנטינה, ברזיל, ונצואלה ומכסיקו) והשאר בארה״ב ובקנדה.

בניו־יורק תגיש התזמורת קונצרט גאלה כיוזמי מטעם „הקרן האמריקאית למוסדות בישראל", בניצוחו של לאונרד ברנשטיין עם הסולן הכנר איזק שטרן. על שאר הקונצרטים ינצח היועץ האמנותי של התזמורת זובין מהטה. בין הסולנים יהיה ארתור רובינשטיין, גרגור פיאטיגורסקי, דניאל ברנבוים, יצחק פרלמן, כרים פריה.

בול לשיקום בית־הקהילה

בית הקהילה היהודית במינכן, שבעצתו ביד זונית נשרפו חיים אשתקד שבעה מתושבי בית האבות במקום, שוקם באחרונה במאמץ כספי משותף של כ־3 מיליון מרקים מטעם הממשלה הפדראלית של גרמניה, מדינת באוואריה ועיריית מינכן.

טכס חנוכת הבית נערך ביולי בהשתתפות ראשי השלטון הד־עיר. לציון אירוע זה הוציא הד־דואר הגרמני חותמת דו־לשונית מיוחדת בגרמנית ובעברית (ראה צילום).

אגב, החברה הממשלתית ל־מטבעות ומדליות בירושלים הנפיקה לכבוד המאורע הזה מדלית כסף מיוחדת במחיר 50 מרקים. בצידה הקדמי נראית רפרודוקציה של מטבע מ־1887 ובו תבנית של בית־הכנסת הגדול במינכן שנהרס על־ידי הנאצים בליל הבדולח ב־1938, ובצידה האחורי — הסמל של ירושלים, המקדש את הבניה הראשית של בית הקהילה החדש.

רז״ן

מכתבים למערכת הארץ

כישלון נוסף של הממשלה

המינוי של ראש הממשלה לשר המשפטים לשבת מתוש על „הכסא המאובק" איננה תמוהה כל עיקר. היא משקפת לא מעט את התאבנות השלטון במדינת ישראל, והיא חלק זעיר ביותר מכשלונותיה של הממשלה בשטח הכלכלי והחברתי — בצד השביתות, והאלימות, הפשע הד־באורגן השחיתויות הכלליות. הד־בנה לשר שבכשל היא תופעה יוצאת־דופן בעולם כולו ומהווה זילזול מר־חיק לכת בדעת הקהל, בבוחרים ובכ־נסת עצמה.

העדות־עניות היא למפלגה הגדו־לה בישראל שלא ידעה. למצוא מתוכה שר משפטים אחר. כנראה שלא נמצא כוח כי גם המפלגה על כל הסיבותיה מסואבת ונשלטת ע״י קומץ של מנהיגים זקנים ואין דור־המשך ראוי לשמו. לדעתי מצב זה נוצר לא מעט בגלל שיטת הבחירות הנוכחית בישראל, ורק החלפתה תמ־נע בעתיד מצבים מבישים כאלה.

ראובן ויסקה

תל־אביב

*

עם הצעתו של מר י.ש. שפירא לחזור לכהונתו כשר־המשפטים, נד־אה לי שיש מקום לפנות למר מרדכי פרידמן שמא גם הוא יענה לקריאה לדגל ויסכים לחזור ולנהל את נתי־בי נפט.

בהזדמנות זו חיתי מציעה להחזיר לעורכי־הדין, שהופיעו בפני ועדת ויתקון וגזל שכר־טרחתם, את מלוא השכר שאושר להם ע״י הוועדה ב־המלצת משרד המשפטים.

פזורנס בן־דב

תל־אביב

*

שפר מזלה של ראש הממשלה הגב׳ מאיר שעליה לשאול את דעתם של שרי מפלגת העבודה בעניין מי־נוי מחודש של שר משפטים, ואין עליה לשאול לדעתי.

אני עומדת להיות אזרחית המתי־יישת בשר המשפטים אשר בממ־שלתה, ויש אומרים כי תקופת בוש־תי עתידה להמשך אל הקאדנציה ה־באה של נשיאות המדינה.

שר המשפטים ונשיא בישראל חייב להיות נקי — לא רק נקי כפים, אלא נקי אפילו משמץ השכבה. על אחת כמה וכמה שאסור לו להיות מעורב באופן עמוק בפרשיות כאלה שהיה קשור בהן מר שפירא.

אגב, מי יגלה אוזנה של הגב׳ מאיר כי אני לא „נרגעתי" מפרשת נתיבי נפט.

לאה גורה

הרצליה

להסביר הבדיקות הביטחוניות

בעקבות נסיון החבלה האחרון ב־מטוס אל־על באמצעות חבילת תופת והידיעות על תכניות של המחבלים לחזור על נסיונם, ברצוני להעיר: אני טס לחו״ל ובחזרה לעתים תכו־פות בענייני עבודה. כשאני עולה על מטוס אני אמנם נשאל אם נמסר לי חפץ כלשהו ע״י אדם זר. אולם משום מה לא רואים לנחוץ להסביר מה פשר השאלה. כנראה שחברות התעופה מניחות כי תכסיסי המחב־לים ידועים לכל נוסע.

הנסיון האחרון מוכיח שאין להנ־חה זו כל יסוד. ביחוד בעידן של תיירות עממית, אין מקום להניח שכל נוסע זר הוא בעל ידיעות רחבות ומ־עודכנות על המתרחש באזורנו. מת־קבל על הדעת שלפחות חלק מהנוס־עים הלא־ישראלים קושר את השאלה לענייני מכס.

חיוני, איפוא, שבעת הצגת השא־לה בדבר חפץ שנמסר ע״י אדם זר יינתן גם הסבר קצר על משמעות השאלה. דבר זה אפשר לעשות; או בעל־פה או באמצעות מודעות בול־טות בשפות שונות.

עמנואל לוי

הרצליה־פיתוח

קול ברמה

בעוד שממשלת ישראל, הכנסת ו־הציבור היהודי בישראל ובעולם מת־געשים על תביעת הכופר ברוסיה והורשים התערבות העולם הנאור ל־ביטולה, אנו שותקים מול גירוש רב־בות האסיאנים מאוגנדה.

עדיין לא שמעתי על שום תגובה רשמית או בלתי רשמית בישראל על מעשה זה, שהוא שיא הגזענות והנד־גוה וגורם סבל בל ישוער לרבבות אנשים שאין בהם שום אשמה מלבד צבע עורם.

נשיא הקונגרס העולמי ד״ר נחום גולדמן הוא הראשון והיחיד שנשא את קולו. כל הכבוד לו ואני מקווה שדוגמתו תעיר מנהיגים אחרים מ־אדישותם.

אלכסנדר נוי־מאיר

שבי־ציון

המחלקה לקשרי־חוץ

במאמר „ההסתדרות מצליחה ב־חו״ל", („הארץ" 17.8) מביא אמנון ברזילי ציטטה בשמי בזו הלשון: „אין להסתדרות מחלקה ראויה ל־שמה לקשרי חוץ ולבעיות הסברה, וכאן בעוצה חולשתה".

אכנון ברזילי לא ציטט אותי במ־דוייק. לא יכולתי לומר שאין להס־תדרות מחלקה לקשרי חוץ ראויה לשמה. בתוקף תפקידי כנציג ההס־תדרות באירגון העבודה הבינלאומי, יודע אני להעריך את פעולתה של המחלקה. מה שאמרתי למר ברזילי הוא — טענה שאני טוען גם בפני המחלקה — כי אין ההסתדרות ערו־כה במידה מספקת כדי שתוכל ל־התמודד עם הבעיות שאנו נדרשים להתמודד איתן.

אלי מואל
חבר הוועדה המרכזת
של ההסתדרות

ברומא התקנו לאנדרונה מכשירים כאלה, המבטיחים קשר מיידי אל מוקד המשטרה. המתלונן צריך ללחוץ על כפתור, לדבר אל המיקרופון והודעתו הגיע במהירות ליעדה.

המועצה הציבורית למען יהדות ערב | ארגון עולי סוריה חיפה

מרכז ההסברה

מתכבדים להזמינכם
לעצרת הזדהות
עם
יהודות סוריה

העצרת תתקיים בבית הכנסת לעולי סוריה רחוב נפתלי אימבר 17 חיפה, ביום שני כ״ה אלול תשל״ב — 4.9.72 בשעה 7.00 בערב, בהשתתפות:

יושב ראש הכנסת — מר ישראל ישעיהו
חבר כנסת — מנחם ידיד
יהודה גבראי — חבר אפיקים
עובדיה דניאלי — נציג עולי סוריה.
המנחה — שלמה בוקעי.

הציבור מוזמן | נא לדייק

היא מצפה...

למתנת חג
של
REVLON

בארזית-חג מיוחדת
בקניה-אחת, במחיר פרסומת של-13 ל״י

4 בשמים מובחרים שונים, כל אחד ושימושו שלו:
• לבוקר ולבית - Vent Vert • לערב - Miss Balmain
• לקפה של אחה״צ - Réplique • למאורע-חגיגי - Jolie Madame

Réplique
או-דה-טואלט

בנרתיק חגיגי לאשה
בעלת הטעם המעודן...
במחיר מיוחד של 10.80 ל״י.

...ולגבר PUB COLOGNE בנרתיק-שי גברי, במחיר מיוחד לחג של 8.85 ל״י

מכירת תפוחי־אדמה נמשכת כסדרה

באחרונה התפרסמו ידיעות שונות על הנהגת שיטה חדשה במכירת תפוחי־אדמה על ידי „תנובה". בקשר לכך הננו להבהיר:

1. קיים כעת מלאי גדול של תפוחי־אדמה המאו־סמים בבתי־קרור. מלאי זה יספיק בהחלט עד להופעת היבול החדש בסתו 1972.

2. „תנובה" ממשיכה בכל סניפיה ומחסניה בארץ למכור מצרך חיוני זה לרשת השיווק הקמעונית ללא כל הגבלה, ובמחיר סיטוני של —.520 ל״י הטונה, כפי שנקבע על ידי הגורמים המוסמכים.

3. לקראת העונה הנוכחית נעשו על ידי „תנובה" סידורים לעבור לשיטת שיווק תפוחי־אדמה י ש י ר ו ת ל ק מ ע ו נ א י ם, מבלי להזדקק לחולית תיווך נוספת, דבר שהיה מאפשר הוזלת מחיר מצרך חיוני זה לצרכן.

לצערנו נתקלה פעולה חיובית זו בהתנגדות תמוהה מצד מועצת הירקות, שמצאה את ביטוייה בהטלת סנקציות כספיות על „תנובה" על ידי ביטול חלקי של תמיכה המש־תלמת לענף תפוחי־האדמה, בטענה של הפרת הסכם, שמעולם לא נחתם על ידי „תנובה", או על ידי גורם אחר.

הננו רואים בחומרה רבה הטלת סנקציות בלתי מוצדקות אלה והננו מודיעים לציבור הרחב ש„תנובה" לא תשלים עם צעד זה ותמשיך לפעול גם להבא בכל האמצעים העומדים לרשותה לצמצום פער התיווך בשיווק התוצרת החקלאית.

מרכז תנובה

מפקד חדש לחיל הים

מאת זאב שיף

בין משימות האלוף תלם: בניית כוח ימי באזור חדש

כל מפקד בצה"ל קוצר את מה שזורע קודמו באותו תפקיד. כפ־קד חיל־הים הפורש, האלוף אב־רהם בוצר, זכה לקבל את ספי־נות הטילים שתוכננו ונבנו ב־זמנו של האלוף שלמה אראל. מפקדו החדש של החיל, האלוף בנימין תלם, יקטוף את הפירות שנזרעו בזמנו של בוצר. מבחי־נה זו יהיה מבורך יותר, מאחר שתקופתו של בוצר היתה פוריה לחיל־הים והיוותה מעין תפנית. קו המעבר הוא באסון. טיבועה של המשחתת אילת. הספירה ה־חדשה של חיל הים החלה מאר־עו זעזוע בשלהי 1967. אחרי הולם השתנתה התפישה לא רק בחיל הים אלא גם בצמרת צה"ל בהתייחסותה לחיל הים. כיום קרוב יותר חיל הים לשאר זרו־עות צה"ל, וקירבה זו תתן אר־הותית יותר בעתיד. אלוף תלם מקבל לידיו חיל שהוא אינטג־רלי יותר בצה"ל. אין הוא צו־עד עדיין בצעד אחד עם שאר הזרועות, אך הוא משתלב טוב יותר בהיכנון ובחלוקת המשאי־בות השוטפות, מאשר אי־פעם בעבר.

במסגרת שינויי התפישה צו־מצמו והוגדרו המשימות המו־טלות על חיל הים בצורה רי־אלית יותר. אין מדברים יותר על משימות בעלמא שאין סי־כוי לעמוד בהן. צימצום המשי־מות נעשה בזמנו של בר־לב, אך הרמטכ"ל רב אלוף דוד אל־עזר הוסיף עליהן משלו. מה ש־ברור הוא כי כאשר מדברים על כך שתפקידו של חיל־הים להגן על חופי ישראל, אין הכוונה להגנה ארטילרית מתוך ומקיר־בתו. פרוש הדבר שחיל־הים ה־ישראלי יכול והתכוון לפתח פ־עילות התקפית מלאה בזירה ה־קרובה במטרה להשמיד את יחי־דות הצי של האויב. כיום אין מדברים יותר על כך שחיל־הים יעניק הגנה לכל „טריטוריה יש־ראלית צפה", אך בהחלט אין מסירים מכלל אפשרות פעילות יכית, הגך סיתוף פעולה בין־זרועי, גם בזירות רחוקות יותר. וכידוע לצה"ל עניין גם בכבי־רות בשטחים גדולים, אם בנמ־לים מצריים ואחרים הרחוקים מחופי ישראל, ואם בבצרי־ים שבקירבתם עלולים לפגוע בספי־נות ישראליות.

בשנים האחרונות נעשו הש־קעות גדולות בציוד בהקדם ד־כתחכם. אך לא אחת כשייטות חיל הים קושה בעניין זה. החל מסירות הטילים, נחתות, צול־לות, אנשי הקומנדו הימי וכלה בסירות משמר „ביטיזן". המגמה בה החלו בשנים האחרונות תמ־שך גם בעתיד, והיא: מעבר ל־כלים קטנים, אך בעלי עוצמת אש גדולה, מהירים יותר וכבד־ידים בציוד בתחומם יותר וכ־שצוותי הספינה קטנים יותר. בחיל־הים מקווים כי השקעות אלה אינן דבר חד־פעמי. אחרת עלולים לחזור על שגיאות ה־עבר, כאשר הציוד התיישן ול־פתע נתגלה כבלתי מתאים לצ־רכים. הסכנה היא כי כבר עתה יש צורך בתכנון לטווח ארוך: לקראת סוף שנות השב־עים והחילת שנות השמונים.

מזווית אחרת

היכנון זה יהיה אחת ממשי־מותיו של המפקד החדש של חיל הים. מלבד זאת יפלו ב־חלקו שני תפקידים חשובים נו־ספים: העתעות הזרה מרבה ל־פרסם כי ישראל בונה מספר ספינות תותחים מהירות. ב־דרך שבניית כוח ימי אינה מס־תכמת רק בספינות כאלה ואחי־רות. לשם כך יש צורך באינפרא־סטרוקטורה כמועצת באזור, בו יקום הכח, שהכלול בין השאר מתכנים, מאגרי ציוד, כלי־לחימה ותחמושת, ובעיקר — הורמת כח מקצועי בעולה — טכנאים, אלקטרונאים וחמשים.

זה מביא אותנו למשימה ה־שניה — הכשרת קאדר של כוח אדם מקצועי גדול יותר לחיל־הים. ככל שבניה חדיש ובתוח־כם יותר לחיל, כך יגדל הצורך בכוח אדם מקצועי כעולה. ה־זרוע הימית עוברת כיום תהליך דומה למה שעבר חיל־האויר בשנות השישים. בחיל־הים אר־מרים כי אין הם חוששים מתנד־בים ליחידות המיוחדות. הבעיה היא בתחום כח האדם המקצ־צועי. על מפקד חיל הים החדש יהיה לחפש אתגר לבעלי מקצוע צעירים, אתגר שיראה בעיניהם חשוב לא פחות מזה העומד ב־פני הצוללנים או אנשי הקומנדו הימי.

אלוף א. בוצר — עם פרישתו מתפקידו:

גדלו טווחי השליטה של חיל הים

„נמל לטקיה בסוריה קטן ואינו יכול לשמש לרוסים תחליף לנמליהם במצרים"

מאת כתבנו הצבאי של „הארץ"

„חיל הים ביצע בשנים האח־רונות עשרות רבות של פעולות מעבר לגבול, בחלקן משולבות עם קוות אחרים ומורכבות מאד. מרביתן של הפעולות הללו היו מוצלחות" — אמר מפקד חיל־הים היוצא, האלוף אברהם בוצר, עם פרישתו מתפקידו.

האלוף בוצר אמר, כי אינו מכיר את כל הפעולות הללו, אך בכולן הפגינו יחידות חיל הים רמת ביצוע גבוהה. יחידות החיל הצליחו בשנים אלה למנוע פגיעות וחדירות דרך ה־חופים הארוכים — בעיקר בים ה־תיכון.

בין ההישגים של החיל בשנים ה־אחרונות היתה, לדברי האלוף בוצר, הקמת מערכת תחזוקה גדולה ב־שטחים המוחזקים. הפריסה בזירה הימית תהיה גדולה ביותר והדבר הגדיל, ויגדל גם בעתיד, את טווחי השליטה. בשנים אלה היו פעולות רכש צפויות, החל בספינות טילים, ספינות משמר, נחיתה וכן שיפור יסודי של האמצעים להתמודדות זעירה.

בתשובה על שאלה אם נכונות הידיעות כי נמל לאטקיה שבסוריה עתיד להחליף בשביל הרוסים את נמל אלכסנדריה, אמר האלוף בוצר, כי נמל לאטקיה קטן מכדי להיות תחליף לנמלים המצריים. בינתיים נמצאים הרוסים בנמלים במצרים ולא ידוע על יציאתם.

אלוף א. בוצר

אשה – ראש המועצה המקומית בכפר יאסיף

(ע). אשה נוצרית אם ל־3 ילדים, נבחרה ביום ד׳ בערב לראש המועצה המקומית בכפר יאסיף בגליל המערבי, לאחר הפי־כת הצר במועצה ואסיפה סוערת.

ראש המועצה החדשה היא גב׳ ויולט חורי, בת 43, אם ל־3 ילדים ועובדת סוציאלית במקצועה. עד ל־פני חודשיים כיהנה כסגנית מנהל בית הגפן בחיפה.

בקואליציה הקודמת של המועצה, המונה 9 איש, היו 5 חברים: 3 כרק"ח, אחד מהמפד"ל ואחד מרשי־מה מוסלמית מקומית. כראש המוע־צה כיהן מר אבו־שחדה.

באופוזיציה היו 4 חברים, ביניהם ויולט חורי, נציגה של רשימה עצ־מאית.

ביום ד׳ נערכה ישיבה מיוחדת וסוערת של המועצה המקומית שנמ־שכה 4 שעות. בחוץ הצטופף קהל של כ־500 מתושבי הכפר. גם כח משטרתי היה במקום.

בתום הדיונים, נבחרה הנהלה חד־שה למועצה המקומית, בראשותה של גב׳ חורי. זו גם הפעם הראשו־נה שנבחרה הנהלה ללא השתתפות רק"ח.

ג. מאיר: יציאת הרוסים ממצרים לא שינתה עקרונות ישראל להסדר

יש לנו רעיונות למפות אבל לא מפות ✱ לא נסכים לדחות פעם נוספת הבחירות לרבנות הראשית

(ע). ראש הממשלה, גב׳ גולדה מאיר, אמרה שלנוכחות הרוסים במצרים וליציאתם מהם אין הש־פעה על העקרונות שישראל עו־מדת עליהם בקשר להסדר שלום.

בראיון ששודר בליל־שבת ביומן האירועים בטלויזיה, לקראת ראש השנה, הסבירה גב׳ מאיר כי אם וכאשר תנהל מצרים משא ומתן אתנו יהיו ויתורים. אין אנו אומרים שקו הפסקת האש הוא גבול־השלום. עם יציאת הרוסים, לא מאתנו צריך לצפות להיערכות חדשה אלא מ־מצרים. סאדאת צריך לשבת עם עצמו ועם יועציו ולעשות את חשבו־נו: „הנה, הרוסים כבר היו ויצאו... קיוויתי שהם יביאו לי את הפתרון הרצוי לי; קיוויתי שארה"ב תעשה זאת, שיוולד משהו בפיסגה במוסק־בה — שום דבר לא קרה. אני צריך להחזר, מה אעשה עתה ?"

ראש הממשלה הוסיפה, כי לישראל יש רעיונות למפות אולם אין מפות. יש לנו עקרונות אולם איננו מגישים לשכנינו אולטימטום ואומרים: „התד־תמו". אנחנו הולכים בדרך המשא ומתן.

משנשאלה ראש הממשלה, אם לא הגיע הזמן לחולל שינויים בתכנית המדינית של המערך ולהביא, דרך משל, להכרעה בין תכנית־אלון לתכ־נית־דיין. אמרה: איני חושבת ש־בעיית השלום תלויה בכך. אם דיין ואלון יכולים להגיע להסדר על התכנית. ביניהם אין קווים ואין שטחים כבושים והם יכולים להיות בשלום בכל קו. השאלה היא, מה התכנית שלפיה יש יותר סיכוי לנהל מו"מ עם הצד השני — והצד השני לעת עתה איננו מסכים לתכנית־אלון או לכל תכנית אחרת".

בתשובה על שאלה נוספת אמרה, כי מצבו של המלך חוסיין טוב יותר משהיה לפני שנתיים שלוש והוא יותר בטוח בעצמו ואולם אין לדעת אם הוא יוצא ללכת למו"מ על הסכם־שלום נפרד, כיוון שהוא רוצה נסיגה מלאה של ישראל מן הגדה המערבית ומירושלים המזרחית.

בתשובה לשאלה אחרת אמרה, כי אינה רואה בהתנחלויות ציור מפה.

בתשובה על שאלה, אמרה ראש הממשלה, כי עד היום לא הובאה לפניה או בפני הממשלה כל תכנית להקמת עיר בשטחים. אילו היה מובא נושא זה לדיון, היתה ה־ממשלה בוחנת זאת, אם הכרחי ה־דבר או לא, ושוקלת מתי והיכן ניתן לבצע את הדבר. לעת עתה אין שום תכניה כזו.

ראש הממשלה הביעה תקווה ש־אפשר להביא לביטול החלטתה של ממשלת בריה"מ בדבר כופר־ההשכ־לה, אולם לשם כך יש לעשות פעו־לה מאומצת ומרצת בכל המישו־רים. בריה"מ אינה נשארת אדישה לתגובות חריפות של דעת הקהל ה־עולמית.

בתשובה על שאלה אחרת אמרה, כי אינה סבורה שהממשלה תסכים לדחות פעם נוספת את מועד הבחי־רות לרבנות הראשית.

ספר תולדות ההגנה יוגש היום לממשלה

גולדה מאיר: אנו אשמים בחוסר התודעה של הנוער ✱ פרשת דכאו — בושה

ספר תולדות ההגנה שהושלם ב־ימים אלה, יוגש היום לממשלה, במהלך ישיבתה השבועית, על־ידי חברי מערכת הספר, בראשות מר שאול אביגור, מראשי ההגנה.

הצעה זו הועלתה ביום ו׳ על־ידי ראש הממשלה גב׳ גולדה מאיר בעת שהספר הוגש לה על־ידי חברי מער־כת הספר בלשכתה בקריה בתל־אביב.

„רצוי שהממשלה תברך על גמר המפעל הזה, הרכב הממשלה כיום הוא כזה, שענין ההגנה לא היה זר לאף אחד משריה", אמרה גב׳ מאיר. בהתאם להצעתה יוגש הספר כשי לכל אחד משרי הממשלה, והממשלה תפסיק את דיוניה השוטפים כדי להביע דברי הערכה לספר.

בדבריה עמדה גב׳ מאיר על ה־צורך להנחיל לדור הצעיר את התוד־עה של מפעל ההגנה. „לא יתכן ש־כבר יהיה לנו דור שאינו יודע על מפעל היסטורי זה", אמרה.

בהקשר זה הצביעה ראש הממשלה על „בושה במינכן", כאשר חלק מחברי המשלחת הישראלית לאולימ־פיאדה לא השתתף בטכס בדאכאו, כעדות לשכחת פרק נוסף בתולדות העם. „הבינו למה שהגענו: הבושה הזו במינכן. האם היה עולה על הדעת כזה אפשרי? כיצד יתכן שיהודי לא יבקר שם באורח אוטומטי, בלי כל צורך לארגן אותו לביקור כזה? הגעתי למסקנה שאנחנו אשמים ב־חוסר התודעה של הנוער", אמרה. כן ציינה כי הנוער אמנם לומד כה עקרה בתולדות העם היהודי לפני אלפי שנים, אולם חל ניתוק בלמוד זה לגבי פרק סרי שהתחולל בחיי הדור.

גב׳ מאיר הביעה מישאלה שקיצור של הספר יתורגם בקרוב לרוסית ולאנגלית בשביל העולים.

„תשובה למבקיעים"

מר שאול אביגור, יזום רעיון הספר, אמר כי הספר צריך להוכיח שצה"ל הוא המשך ישיר של ההגנה, ואין מקום להריה שאלה שהי קטר־גוריות, ללא קשר. „רבים חורצים את לשונם ועסם בשנים האחרונות על ה„הגנה". איני חושב שענינו להם כדרוש. ספר זה מנסה לספר את כל „תולדות ההתגוננות והוא צריך להיות התשובה הקובעת זה־כקיפה למלעיזים", אמר.

אגודה שיתופית לבניית שי־כונים למורים ערביים, חברי ההס־תדרות במזרח ירושלים, הוקמה ב־ימים אלה. האגודה הוקמה ביוזמת המחלקה למזרח ירושלים במועצת פועלי ירושלים והמחלקה הערבית בועד הפועל.

הייצור הבטחוני השנה יגיע ל־1.8 מיליארד לירות

(ל.ע.ב.). ועדת הכספים של הכנסת קיימה ביום ו׳ דיון על תכנית הייצור במפעלי מערכת הבטחון.

בישיבה השתתפו מנכ"ל משרד ה־בטחון, מר י. עידוני יו"ר מועצת המנהלים של התעשיה האוירית, מר ג. פירון, היועץ הכספי לרמטכ"ל, תא"ל י. אלרון, ועובדים בכירים של התעשיה האוירית ומשרד־הבטחון.

בין היתר מסר מר עידוני לועדה, כי הייצור התעשייתי—הבטחוני ב־ארץ בשנת העבודה 1972 יגיע ל־1.8 מיליארד ל"י, שהם כ־35 אחוז מתק־ציב הבטחון. נוסף לכך מושקעות במשק עוד כ־0.7 מליארד ל"י ב־נושאי בינוי, שירותים והובלה.

ראוי לציין, כי הייצור התעשייתי גדל מאז מלחמת ששת־הימים פי חמישה — מכ־370 מיליון ל"י בשנת 1966 ל־1.8 בליארד ל"י בשנת 1972.

שטחי ההתעצמות — אלקטרוניקה, מתכת, כלי הובלה וחימוש — מס־תכמים ב־1.4 מיליארד, כ־80 אחוז מכלל הייצור התעשייתי—הבטחוני, גידול פי שישה לעומת שנת 1966.

תעשיית החימוש בארץ הגיעה ל־יכולת מלאה בייצור נשק קל, בינוני וארטילריה וכן רוב סוגי התחמושת. בתחום האלקטרוניקה חלה התקדמות ניכרה.

פומות מלונדון לגן החיות בבירה

מאת סופר „הארץ" בירושלים

משלוח של שתי פומות הגיע בסוף השבוע לגן החיות ה־תנ"כי בירושלים מגן החיות וויפסנד שבלונדון. תמורתן יק־בל גן החיות הלונדוני בעלי־חיים מגידולי גן החיות בירוש־לים המגדל למטרות החלפה ב־עיקר איילים, תיגריסים, אריות וחזירים שונים.

הפומות, שהן ממשפחות החת־תולים, גודלן כגודל הנמר וצבען חום חולי, נקראות גם „האריה ה־כסוף". הן הגיעו לארץ בעק־בות מסע בחו"ל של מנהל גן־החיות הירושלמי פרופ׳ א. שו־לוב.

נמסר כי פרופ׳ שולוב הצליח לרכוש מספר רב של בעלי חיים שיגיעו בתקופה הקרובה לארץ. הפומות הן הראשונות.

כן נמסר כי הפומות מרגישות טוב ומתאקלמו יפה בביתן הח־דש — למרות השינוי במזג ה־אויר.

דו"ח נגיד בנק ישראל – לממשלה היום

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ" בירושלים

הממשלה תדון היום, בישיבתה השבועית, בדין־וחשבון שיגיש נ־גיד בנק ישראל על עליה של יותר מ־15 אחוזים באמצעי התשלום מאז חודש פברואר.

בדו"ח על העליה שחלה באמצעי התשלום בחמשת החדשים האחרו־נים (בכמות המזומנים שבידי הצי־בור ובפקדונות עובר ושב שבבנ־קים), מצוין שעיקר העליה נובעת מהמרת מטבע חוץ לכסף ישראלי. המרה זו אינה ספקולטיבית, לצורכי עשית רווחים והוצאת הכסף הזר מה־ארץ לאחר מכן, אלא בעיקר השקעה לזמן ארוך. בדין־וחשבון נאמר כי זו תופעה חיובית ואין לפגוע בה.

ע מתאת כלל הדו"ח שורה של צעדים שלדעת בנק ישראל יש לנקוט לריסון הלחצים האינפלציוניים. יש להמשיך לדעת בנק ישראל בצעדים שננקטו עד כה בתחום המדיניות ה־מוניטרית, לצמצום הרחבת האשראי לציבור. בתחום התקציב יש להמ־שיך במדיניות המרסנת שננקטה מאז תחילת שנת התקציב הנוכחית. יש לבחון דחיפות של ביצוע פרויקטים שונים בתקציב הפיתוח ולדחות כאלו הניתנים לדחיה.

אם תהיה חריגה בתשלומי שכר, מעבר למוסכם בהסכם המסגרת של מדיניות השכר, יש — לדעת בנק ישראל — לממן זאת או על ידי ספיגת כספים מהציבור (באמצעות מיסים). או על־ידי קיצוץ בסעיפים אחרים בתקציב.

חברי מועצת דיר אל בלח מגנים ההתנקשות

מאת עמוס הדר, סופר „הארץ"

חברי מועצת עירית דיר אל בלח המוכתרים בעיר גינו את הטלת ה־רימון בשבוע שעבר לעבר רכב מקו־מי שנע בדיר אל־בלח.

במכתב ששלחו למפקד נפת חאן יונס גינו הנכבדים את הפגיעות ב־סדר הציבורי והביעו התנגדותם לכל פעולת חבלה או פעולה אחרת אשר תפגע בחיים התקינים של האוכלו־סיה.

זה מכתב הגינוי השני ברצועת נגד פעולות חבלה. המכתב הרא־שון שלחו חברי מועצת עירית חאן יונס. רק ראש עיריה עזה לא גינה את פעולות החבלה בעירו.

נאסרה כניסת הרב כהנא לחברון

(ע). צו, האוסר על הרב מאיר כהנא, מנהיג הליגה להגנה יהו־דית, להיכנס לחברון ולקרית אר־בע, הוצא ביום ו׳ על־ידי מפקד אזור יהודה ושומרון, תת־אלוף רפ־אל וורדי.

דובר מפקדת האיזור, סרן רפי הורוביץ, שמסר על כך, ציין כי ה־צו הוצא כדי להבטיח את הסדר הציבורי בחברון והוא נכנס לתוקפו ביום הוצאתו, 1 בספטמבר 1972.

הוצאת הצו נעשתה נוכח המתיחות הרבה שנוצרה בקרב תושבי חברון, לאחר הפגנת אנשי הליגה בעיר ל־יד ביתו של ראש העיריה שייך עלי אל ג׳עברי, בראשית השבוע שעבר.

רימה ותרז מערערות

(ע). סניגוריהן של שתי המחבלות, רימה טנוס ותרז הלסה, עוה"ד אש־ר קרני־ויעקב הניגמן, הגישו ער־עור על גזר־דינן של השתיים. רימה ותרז שהשתתפו בחטיפת מטוס סב־נה, נידונו בחודש שעבר על ידי בית המשפט הצבאי בצריפין למאסר עולם.

לכתב עתיים נודע כי הערעורים יתבררו בחודש הבא בבית הדין ה־צבאי לערעורים.

כלל ופרט

ד"ר ב. וולמן, עורך אנציקלופדיה ל־פסיכולוגיה ופסיכיאטריה העומדת ל־צאת לאור בארה"ב — מניו־יורק.

אסותא ׳אלישע׳

נולדו ל:

אנה ושלמה קסטרו — בת
נורית וצבי גלבוע — בן
סלבה וצבי זייקובסקי — בן
אסתר ואברהם הנדלר — בת
תמם ויעקב מיקבל — בת
חנה ודניאל כמורס — בן
אסתר ומשה אוחיון — בן
עפאף ומורים והבי — בת
פאולה ומיכאל מינץ — בן
סעדה וסובחי הלבי — בת
רוחמה ואפריים כהן — בת
אורנה ויעקב לבב — בת
זהיה ושקיב האלבי — בן
אנג׳לה וישראל גרלניק — בת
שרה ואפרים בן חמו — בת
חנה ומשה רייזמן — בת
דבורה וקרול חיכוביץ׳ — בן
מבינה ואברהם גיסלר — בן
גניה ויואל כרנר — בן
עולמית ומאיר אזולאי — בת
טובה ואליהו שטו — בת

שרות חיתולים הביתה
לפנות לבוטי־הולים
אסותא ׳אלישע׳
חיפה 87414 תל־אביב 245215

בית־ספר לפקידות „במעלה"
רח׳ שמריהו לוין 30 חיפה
מודיע לכל הנרשמים לביה"ס בוקר וערב על פתיחת שנת הלימודים היום ומאחל לכולם שנה פוריה.

כתב אישום נגד שלישי בפרשת שולמן

מאת סופר „הארץ" לעניני משטרה

אדם שלישי הנאשם, כי היה שותף לפרשת שולמן ישלם נעצר ביום ו׳, עד לסיום ההליכים ה־משפטיים נגדו, על פי החלטת בית משפט השלום בתל־אביב. ביום ו׳ הוגש נגדו כתב אישום.

מרדכי מזרחי מואשם כי ב־2 ב־אוגוסט, ברחוב המעגל, תקף יחד עם אחר את המתלונן, פיטר קובץ׳ — הטוען כי נאנס על־ידי ארבעה אנשים בדירתו של שולמן בגבע־תיים. קובץ׳ התלונן כי הנאשם הכ־ניסו למכונתו, השקה אותו משקה חריף ואף אילצו לבלוע גלולה.

עו"ד מ. הכרין, עוזרת לפרקליט מחוז תל־אביב, מאשימה את מזרחי כי הוא וחברו עשו זאת במטרה להכשיל את עדותו של המתלונן. היא ביקשה לעצור את הנאשם עד תום ההליכים.

סניגורו, עו"ד חיים קאויס, התנגד לבקשה וטען כי הנאשם שולל לק־בל שולחו יתכן שיהיה של יותר כמעצר קייפסק נגד עד תום ההלי־כים. השופט גרס כי לאור המקרה החמור, יש להגן על בטחון הציבור ולכלוא את מזרחי עד לסיום ההלי־כים נגדו שייפתחו בבוקרם.

תיקון

ברשימת האלופים שהשתתפו ש־הופיעה ביום ו׳ ב„הארץ", נפלה טעות: האלופים אסף שמחוני, חיים בר־יהוד ודוד מרכוס ז"ל, נפלו בתפ־קידם, והאלוף משה צדוק מת בהיותו עדיין בשרות.

נגנבה מכונית 743523
כרמל דוכס מודל 68
פרס כספי ינתן למוצא
טל. 04—722509

כשאתה עומד לרכוש מכונית משפחתית שמחירה 25,000 ל"י, בדוק את המתחרות!...

שים דגש על

מרחב — 1.63 מטר רוחב, 4 דלתות, תא־מטען ענק

בטיחות — ראות פנורמית, 4 מעצורי־דיסק, בשתי מערכות נפרדות

עוצמה — תאוצה מפסטית: מ־0 עד 80 קמ"ש ב־8.2 שניות

דגם 1973

„פיאט 124" החל מ־25,000 ל"י
משיגה תוצאות העולות על מכוניות יקרות ממנה בהרבה...
ובודאי על אלה הזולות ממנה במעט!

הנך מוזמן לבדוק בעצמך את ההבדל הגדול!

סלון-ספיישל-סטיישן-ספיישל אוטומט

FIAT 124

هكذا من الأصل

האולימפיאדה 72

רק צילום הגמר הפריד בין שחמורוב והתהילה

הגיעה חמישית בחצי־הגמר בזמן זהה לאמריקאית פארל (11.49) — והחמיצה עליה לגמר בגלל מאית שניה בלבד

מאת יחיאל ארזי
שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). רק מאית השניה הפרידה היום בין אסתר שחמורוב לתהילה אולימפית במינכן — ריצת הגמר ל־100 מ' נשים. ושוב נתברר, כי ספורט עלול להיות לעתים אכזרי.

לאחר שהחלה את ריצת חצי הגמר בצורה מפתיעה, מלהיבה ומרגשת — לפתות אותנו הישראלים — קבעה המצלמה על קו הגמר של ריצת 100 מ' כי אסתר שחמורוב, מלכת האתלטיקה שלנו, לא תעלה לריצת הגמר האולימפית ב־100 מ'.

יומיים ניהלה אסתר מערכה קשה ודראמטית, כדי להבטיח את מקומה בין שמונה הרצות המהירות ביותר באולימפיאדת מינכן. אבל למרות שסיימה באותו זמן כמו הרביעית במקצה חצי־הגמר השני, ברברה פארל מארה"ב — 11.49, הכריעה המצלמה האלקטרונית לטובת האמריקאית.

תהיה בחצי הגמר

במה אפשר לנחם את אסתר שלנו — אולי בכך שהיה זה ההפסד הנכבד ביותר שניתן להעלות על הדעת לגבי ספורטאי ישראלי, או בזה שגם רצות טובות ומפורסמות ממנה נשרו בחצי הגמר שהיה כאן בשבת אחר־הצהריים.

לוא חזרה על ההישג (11.45) מן המוקדמות, או 11.46 שלה ברבע־הגמר, היתה עולה באורח בלתי־צפוי לגמר ה־100 מ'. אבל בכל מקרה נשארה ההופעה בגדר חוויה לכל ובעיקר לנו הישראלים.

מירוץ חצי הגמר הראשון הציג למעשה לעיני 80 אלף הצופים, שמילאו את האיצטדיון האולימפי, את האלופה המיועדת, רנטה שטכר, שותפה לשיא העולמי בריצה זו — 11 שניות בדיוק.

שטכר סיימה את מקצה חצי הגמר ב־11.18, לפני איריס דייויס מארה"ב — 11.36, שותפה אחרת לשיא העולמי גלסקובה מצ'כיה — 11.43, ואלופת כינוס הפועל, אליס אנום מגאנה — 11.47.

זינוק מושלם

שעה קלה לפני שהתייצבה למירוץ חצי־הגמר במקצה השני, כאשר התחממה סמוך לאיצטדיון, גילתה אסתר שחמורוב התרגשות טבעית. פניה היו קפואים. אבל היא הכינה עצמה בדקדקנות. היא לא תארה לעצמה שדווקא הפרש של סנטימטרים ספורים יבדילו בינה לבין מירוץ הגמר האולימפי.

היא זינקה בצורה מושלמת. עד ל־25 המטרים האחרונים עוד היתה ברביעיית הרצות הראשונה. אבל הפיניש היה למעלה מכוחה, נראה היה כי אילו היא מאיטה קצת, או שמא יריבותיה מגבירות את הקצב, היא הצליחה רק לנהל את המאבק עם האמריקאית ברברה פארל כדי לסיים יחד עמה ב־11.49.

במקצה זה ניצחה ראלן בויל מאוסטרליה — 11.32. שניה היתה סילביה שיבאו — 11.33, ושלישית אנגרט ריכטר ממערב גרמניה — 11.39.

בריצת הגמר, שהיתה שעתיים לאחר מכן, ניצחה המזרח גרמניה רנטה שטכר בת ה־22 השולטת מזה שלוש שנים, כמעט ללא עוררין, בריצה זו. זמנה היה 11.07 שניות. היא הקדימה את האוסטרלית ראלן בויל (11.23), את הקובאנית סילביה שיבאו בת ה־17 (11.24), את האמריקאית איריס דייויס (11.32), את המערב גרמניה אנגרט ריכטר (11.38), את הגאנאית אליס אנום (11.41), את האמריקאית ברברה פארל (11.45), ואת הצ'כית אווה גלסקובה (11.48).

אסתר שחמורוב עשתה היסטוריה במינכן:

גם לנו היתה מנצחת

בפעם הראשונה הופיע שם ישראל בראש הלוח האלקטרוני, כאשר האצנית שלנו ניצחה במקצה המוקדם ב־100 מ' (11.45 שנ') והיתה רביעית ברבע הגמר (11.46) בדרך לחצי הגמר

מאת יחיאל ארזי
שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). בשעה 5 דקות לשלוש אחר־הצהרים, ביום ששי, הדהדו באיצטדיון האולימפי במינכן צלילי מוסיקה מרגיעה ועליזה — אבל ספק אם אסתר שחמורוב, בבגד האימון האדום, קלטה את הנעימה, כשהיא עשתה דרכה לעבר אדני הזינוק.

מישהו, ללא ספק ישראלי, קרא לעברה מן היציע. ממרחק כ־200 מטר הבחנתי בחיוך הנבוך על פניה. היא היתה עדיין מתוחה מאד, גם בזאת ניתן להבחין מעל גבי הטלוויזיה הקטנה הצמודה לשולחני, שהותקנה לכל ימי המשחקים בנדיבותה הרבה של חברת גרונדיג. אסתר נשכה את שפתיה ממש ברגע זה, אבל המתח פג במקצת, כאשר הוסע לתוך האיצטדיון אבאבא ביקילה, על כסא גלגלים — אלוף אולימפי דגול, נכה ומשותק בעקבות תאונה, אך עדיין נערץ על הכל.

לרגע הזה חיכינו

אלם מוחלט. יריה חדה — ושמונה רצות יוצאות לדרך, בראשונה מבין ארבע ריצות רבע הגמר ל־100 מ' לנשים. 20 שנה חיכינו לרגע הזה, שנתגשם דווקא על אדמת גרמניה. האם נתאכזב?

אין זמן אפילו לחשוב, כדי להשיב על כך. זו ריצה קשה ואכזרית, חבילה צפופה, פרושה על פני שמונה מסלולים. אחרי 50־60 מטרים כבר מסתמן הפרש קל. ברור לנו, כי אסתר לא תהיה ראשונה, אך מה זה חשוב, בעצם? הקובאנית שיבאו והאוסטרלית בויל יוצרות לעצמן יתרון קל. אסתר נאבקת בחירוק שיניים עם האמריקאית פארל, מפגרת אחריה במקצת ומטילה את עצמה בסיום — כך זה נראה מלמעלה — יחד עם המזרח גרמניה סטרופאל, השותפה לשיא העולמי — 11 שניות. שיבאו ניצחה 11.22, בויל שניה — 11.30, פארל שלישית — 11.38, ושחמורוב מישראל — 11.46.

על הלוח האלקטרוני מופיעים בינתיים רק שלושה שמות. היינו כמעט משוכנעים שאסתר רביעית, אבל עברו עלינו כמה דקות של התרגשות, עד שנתקבל האישור הרשמי — אחרי פיתוח צילום הגמר.

לפתע, כן... רביעית — שחמורוב 11.46, חמישית שטרופל 11.48 לפני ניל מבריטניה 11.58, מוליבארי מאיטליה — 11.63, וכאותיס מניו זילאנד 11.87.

שחמורוב בחצי־הגמר, בין 16 הרצות המהירות ביותר במינכן — מי היה מאמין בזה לפני כמה שעות בלבד?

שלוש הריצות הבאות סיפקו, כל אחת, עוד ארבע רצות לחצי הגמר בשבת — רובן בזמנים מהירים יותר — אבל בשלבים אלה קובע הדירוג. וזה הספיק בהחלט. כמה אמריקאיות, כמה אירופיות, אפריקאיות ואוסטרליות נשרו מהמשך המערכה, כדי להגביר עוד יותר את גאותנו.

ללא רגשי נחיתות

כעבור רבע שעה כבר התבהרה התמונה כולה, כאשר נתברר מי ה־12 שעלו מיתר המקצים. בתום הריצה השנית — השותפה לשיא העולמי שטכר ממזרח גרמניה 11.27, שבינסקה מפולין המוכרת יותר בשם קירשנשטיין (יהודיה כשרה) 11.49, מיקלר ממערב גרמניה והאלוף מג'מאיקה 11.72 והמקצה השלישי ריכטר ממערב גרמניה 11.33, עד תמה נוספת לשיא העולמי גלסקובה מצ'כיה 11.43, הגאנית אנום 11.45, ליגך מבריטניה 11.57. במקצה הרביעי והאחרון עלו לגמר דייויס מארה"ב 11.27, שיטולס ממערב גרמניה 11.42, והאלדאן מקרבה ב־11.46, ולבסוף גם רוסיה אחת לרפואה זוקובה 11.46.

שעות אחדות קודם לכן בשעה 11 לפני הצהרים עדיין לא העזנו להרים את הראש, אבל עד מהרה הוברר לנו, כי אנו רשאים לעשות זאת ללא רגשי נחיתות. אסתר התייצבה בשביל 7 במקצה המוקדם מספר 2, ולא נתנה לנו הזדמנות להרהר זמן רב בסיכוייה, כי אפילו בעין בלויה הבחנו ללא צל של ספק, כעבור 11.45 שניה בלבד, כי היא ראשונה.

בתנופה מרשימה, בהופעה אדירה 7 יריבות במקצה, בתן הבלגיה וולקובה 11.49, הצ'כית גלסקובה 11.50, המזרח־גרמניה קאופר 11.59 והרוסית בוקאיבה 11.69. כל החמש עלו לרבע הגמר, אולם קשה לתאר באיזו הנאה הבטנו על שמה של אסתר שחמורוב בראש הלוח האלקטרוני, לפני ארבע יריבות מבורות אירופה.

היסטוריה אולימפית

ברגעים בלתי נשכחים אלה, כבר לא שמנו אפילו לב לעובדה, כי הרומאניה [illegible] לא הטילה עלינו מרב פלילי, והצטבה לזינוק ושימה שביעית — 12.56, אחרי לאנגו מטאהיטי 12.42, אך לפני ראשל מניקאראגואה 13.45. בתוך חוויות שקבנה במהירות של 0.9 מטרים לשניה בגבנו לרוחות, כאשר ראינו את אסתר נעלבת באותה המבטרות כמבות ליציע.

זו היתה ראשיתה של היסטוריה אולימפית מבית ישראל. הדף הבא, המפואר יותר, עתיד היה להיכתב כמה שעות לאחר מכן.

הרוסי הראשון על הירח

יומן אולימפי

מאת יחיאל ארזי

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). אמריקאי היה האדם הראשון שדרך על פני הירח, אבל נדמה לי, כי אמריקאים רבים היו מוכנים לוותר על הכבוד הגדול הזה ובלבד שלא לראות ביום ששי את הדגל האדום מונף לראש התורן, לצלילי ההימנון הסובייטי — לאחר נצחונו של ואלרי בורזוב בריצת היוקרה למרחק 100 מ'.

היה זה הישג היסטורי משתי סיבות: ראשית — מאחר ששום אתלט רוסי, מלבד בורזוב, לא זכה מעולם בתואר אולימפי בריצה למרחק קצר יותר מ־5000 מ'. שנית — משום שמאז משחקי 1936 בברלין — שם ניצח בריצה זו ג'סי אוונס היושב עמנו כאן בתא העתונות — נכשלו רצי ארה"ב ב־100 מ' רק במשחקי רומא ב־1960, שם גזל מהם את התואר ואת מדלית הזהב הגרמני ארמין הארי.

היתה זו מהלומה כבדה ליוקרתה של אמריקה, לא משום שבורזוב אינו רץ מעולה, אלא מפני שמתווה לספק ההכרה מוסיף לקונן אצל רבים הספק, אם באמת ראוי האוקראיני בהיר השיער בן ה־26, לתואר האדם המהיר ביותר במשחקי 1972.

שאלה זו תישאר בגדר תעלומה נצח, כשם ששוב לא יועיל לחזור ולבחוש בפרשה המסתורית שגרמה לאי־הופעת שני האצנים הכושים מאמריקה — אדי הארט וריי רובינסון — השותפים לשיא העולמי (9.9 שניות). מזל שלא היו אלה שני ישראלים שאיחרו את האוטובוס...

אבל צחוק בצד, כל ההשתלשלות היתה, ככלות הכל, רצינית למדי, ואם אני רשאי להביע את דעתי האישית, השפיע כל העניין בצורה שלילית מאד על אחד המירוצים המרתקים ביותר של האולימפיאדה כולה. הוא נטל ממנו את העוקץ ועשה את הריצה, לפחות בעיני, אירוע שיגרתי למדי.

* * *

כבר הערתי בהזדמנות קודמת, לאחר המירוצים המוקדמים ב־100 מ', כי רק גם יכנע בנצחון מבורזוב הרוסי הבוצע השדירי הזה, בגופייה אדומה, התחיל לעשות חיים ברגע שהוברר לו, כי נפטר מן הסיוט של שני שיאני העולם. הוא לא נוצח בשנתיים האחרונות וזכה בבכורה גם בהתמודדות הישירה עם האמריקאים במפגש הבין־יבשתי האחרון.

הוא בעל קסם אישי טובה לב, אצן מלידה, בעל זינוק מצויין וקצב מסחרר — בסוג הרצים שאתה אוהב לראות את גב יריביהם. ואם בזה לא די, הרשו לי לצטט כושים אמריקאים האומרים, כי הישגי 9.9 של בני גזעם במבחנים שהיו בגין שבמדינת אורגון, נמדדו בשעוני עצר ידניים ולא במכשירים אלקטרוניים, ומשום כך אין כל סיבה לתת אמון על מהימנותם.

כל זה נכון, אמת ויציב, אבל נכונה לא פחות העובדה, כי המירוץ ל־100 מ' איבד מקסמו מן הרגע בו הוברר, כי בורזוב הוא המועמד היחיד לנצחון. ומכיוון שהוא מסוגל לרוץ מרחק זה בגבולות 10 שניות, היה ברור, כי לא נזכה לראות בינתיים 9.9, ובוודאי לא 9.8 על הלוח האלקטרוני, כפי שקיוו הפעם כה רבים.

* * *

הרמה הבינונית, כפי שנגלתה כבר בשני מירוצי חצי הגמר — לא עוררה כל התרגשות ביציעים העמוסים לעייפה ב־80 אלף צופים. לא, זה לא הזכיר משום בחינה את טוקיו, או מכסיקו סיטי, כי היעדרם של שני הכוכבים האמריקאים, המועמדים הטבעיים למדליות, הפיג הרבה מן המתח.

היווני (נא לנשום עמוק) פאפאגיאורגופולוס נעדר מחצי הגמר הראשון בגלל פציעה, בחצי גמר זה טייל בורזוב להנאתו וניצח בקל, כשהוא מותיר מאחוריו ששה יריבים חסרי אונים. העובדה שהישג של 10.48 שניות הספיק למיכאל פריי מג'מאיקה לסיים רביעי ולעלות לגמר, מסבירה את הכל. בחצי הגמר האחר ניצח, כצפוי, רוברט טיילור, הנציג השלישי והיחיד מארצו של הדוד סם, בזמן 10.30 שניות. לקביעת הרביעי שעלה לגמר, הפולני נובוש (10.42) היה צורך לצפות לפיתוח צילום הגמר, כי בזמן זה הגיע גם סאפי מסנגאל. אך למי איכפת?

וכך התייצבו לזינוק הגמר שני רוסים (השני: קורנליוק) שני ג'אמייקאים, אמריקאי אחד לרפואה, מערב גרמני, פולני וטרינידדי, שלא זכה לסיים בגלל פציעה שנגרמה באמצע הדרך.

* * *

לא היה זה הרגע הדרמאטי של אולימפיאדות קודמות, שבהן כיכבו דמויות מסוגם של בוב הייס, ענק שחור ומרשים שהיה מקים את האיצטדיון כולו על רגליו, בריצה שהיתה משמשת נושא לשיחה במשך שבועות רבים.

בורזוב עשה זאת בדרכו שלו, בצניעות ובתבונה האופייניות לספורטאים סובייטיים, כאילו על פי צו מגבוה, מן הקרמלין. הוא זהר מן הזינוק בטוח אציל, סיים תוך 10.14 שניות, הניף את ידיו בצהלה מאופקת והדף הסתערות של צלמים.

כמה עתונאים ממוסקבה התנשקו, ואולי הרהרו בוודקה שישתו בליל, אך מלבד זה היה הכל שיגרתי. טיילור נטל את מדלית הכסף, כפיצוי על עשיית שלמה, כי הזינוק שלו, האיטי יחסית, לא הניחו לו מראש שום סיכוי להפתיע. שלישי היה לינוקה מילר המתוק מג'מאיקה, וכל האחרים היו ראויים אף בקושי לכבוד נוסף.

מכיוון שאינני בחסידי הוודקה (יסלחו לי הרוסים) ירדתי לבאר של אנשי העתונות, כדי להזמין כוסית בורבון אמריקאי. וכל אותו הזמן לא פסקתי להרהר: מה היה קורה אילו התייצבו לזינוק ל־100 מ' ב־1 בספטמבר בשעה 17.46 גם אדי הארט וריי רובינסון.

פרשת דכאו היום בממשלה

לאחר דיווחו בממשלה יפרסם השר יגאל אלון את תגובתו על הפרשה

מאת גדעון אלון
כתב „ספורט הארץ" בירושלים

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות מר יגאל אלון, ידווח היום בממשלה, בישיבתה השבועית על פרשת היעדרותם של מרבית חברי המשלחת הישראלית לאולימפיאדה במינכן בטקס ההתייחדות המתוכנן לי־ [illegible] ההיבואה, כהיה לפני עשרה ימים בדכאו — נודע לי במקור מהימן.

עוד נודע, כי לא כן הנמנע שבדיווחו של מר אלון לממשלה יועלו עוד כמה אספקטים פגומים בהופעת המשלחת הישראלית באולימפיאדה.

לאחר ישיבת הממשלה צפויה תגובתו הרשמית של שר החינוך להתנהגותה של המשלחת האולימפית בדכאו.

השר אלון: יש למלא את כל המלצות ועדת עציוני

יפגש עם יו"ר ההת' לכדורגל ✶ ח"כ א. ידלין: השבוע יפורסם שמו של נשיא ההתאחדות החדש

מאת כתב ספורט „הארץ"

סגן ראש הממשלה ושר החינוך מר יגאל אלון, יזמן השבוע בדיוק בבוקר המדינה על ההתאחדות לכדורגל שפורסם לפני כשבועיים.

במקורות מקורבים לשר החינוך נמסר, כי בדעתו להיפגש עם יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל מר זאב בר־סבר, בעקבות דבריו שאין בכוח ההתאחדות למלא את כל המלצות של ועדת החקירה הממלכתית, בראשות שופט בית המשפט העליון ד"ר משה עציוני.

עוד נודע, כי מר אלון סבור שעל הנהלת ההתאחדות ליישם את כל המלצותיה של ועדת עציוני ולא רק חלקים ממנו.

נקבע נשיא ההתאחדות

„המועמד לכהונת נשיא ההתאחדות לכדורגל, כבר נבחר על־ידי. עוד השבוע, לפני ראש השנה, אפרסם את שמו. הוא הביע את הסכמתו לכהן בתפקיד זה, במידה שהאסיפה הכללית של ההתאחדות תאשר המינוי" — אמר לי אמש נשיא ההתאחדות לכדורגל ומזכיר מפלגת העבודה, ח"כ אהרון ידלין.

מר ידלין סירב לגלות את שמו של המועמד ולציין אם שמו נזכר כבר בפרסומים קודמים כמועמד אפשרי.

ווטל העניק לארה"ב את מדלית הזהב הראשונה (800 — 1:45.9)

הזהב בקפיצה במוט למזרח גרמני נורדוויג (5.50 מ') לפני בוב סיגרן שהסתפק בכסף (5.40)

אתלטיקה

מאת שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). אחרי שלושה ימים של תחרויות אתלטיקה הצליחה ארה"ב לזכות במדלית הזהב הראשונה והיחידה שלה בריצת 800 מ' לגברים, תודות לדייב ווטל שסיים ראשון באורח מפתיע, לאחר שלאורך כל הדרך נראה היה, כאילו ישמוט גם סיכוי זה של מדליה מוזהבת לארצו.

בשני ימי תחרויות האתלטיקה, ביום ו' ובשבת, נטלה מזרח גרמניה 3 מדליות זהב, ברית־המועצות אחת, ארה"ב אחת, צ'כיה אחת ואוגנדה אחת.

לאחר האכזבה שנכונה לאמריקאים בריצת 100 מ' ביום ששי כאשר שניים מכוכביהם, אדי הארט וריי רובינסון, לא הופיעו למיקצה חצי הגמר והוצאו ממעגל התחרויות, לא הצליח גם האמריקאי השלישי, רוברט טיילור להציל יוקרת ארצות־הברית — כאשר תפס את המקום השני בגמר 100 מ' אחרי הסובייטי ואלרי בורזוב (ראה „יומן אולימפי").

הטאקטיקה המהודרת של ווטל

את המדליה הראשונה לארה"ב השיג כאמור דייב ווטל ב־800 מ' לאחר שנקט טאקטיקה מהודרת ביותר לאורך הריצה כולה. הוא רץ מאחורי הרצים המובילים לאורך הסיבוב הראשון, ניסה להקדים קצת בהמשך, ו־200 מ' לפני סיום הריצה ביצע את הדבר המהיר ביותר והאסור על פי הטאקטיקה של ריצות אלה, כאשר החל לעקוף דווקא בסיבוב. הוא ניסה להדביק את הקנייתי מייק בויט, שהוליך, ואת הסובייטי המצויין יבגני ארזנוב. איש לא האמין שהוא יצליח לעשות זאת, לאחר שנתן לאחרים להוליך בהפרש ניכר לאורך המירוץ כולו. אבל ווטל, כנראה, סומך יותר מדי על יכולת הסיום הנפלאה שלו, אשר עמדה לו גם הפעם, בצירוף של שמץ מזל. הוא סיים ראשון 1:45.9 לפני ארזנוב באותו זמן ובויט עשירית אחת אחריהם.

אלוף כינוס הפועל בריצת 400 מ' משוכות ג'ון אקיבואה, מאוגנדה, אשר כמעט ולא השתתף במשחקים האולימפיים בגלל החרם שעמדו מדינות אפריקה להטיל על האולימפיאדה בגלל רודזיה, קבע היום לאחר ריצה מצויינת שיא עולמי חדש בריצת 400 מ' משוכות — השיא הראשון שהושג בתחרויות האולימפיות באתלטיקה כאן.

אקיבואה, אחד המועמדים לזכיה במדליה, עשה זאת בצורה שאיש לא האמין, כי יוכל לעשותה. לצד האמריקאי ראלף מאן, בעל הישג השנה בריצה זו (48.4), השיאן העולמי דייב האמרי מבריטניה, נתקל אקיבואה ביריבות קשה מדי אבל לא עד כדי שיוכלו למנוע ממנו את הנצחון, אותו השיג בסיום מצויין אשר הוכיח, כי נותרה בו רזרבה נכרת של כוח. הוא עצר את השעון על 47.82 שניות, שלוש עשיריות מהר יותר משיאו של האמרי. לאחר שעבר את קו הגמר עוד המשיך אקיבואה לחלוף מעל למשוכות, כשהוא מעורר סאגות של אהדה בקרב הקהל ולא רק אצל שחורי העור. שני היה ראלף מאן מארה"ב (48.51) ושלישי, דייוויד האמרי מבריטניה (48.52).

רק כסף לבוב סיגרן

נראה שהחלטת ההתאחדות הבינלאומית לאתלטיקה לאסור על השימוש במוט החדש היתה ההחלטה שגרמה בעקיפין לשלילת מדלית הזהב האולימפית בקפיצה במוט מהשיאן העולמי בוב סיגרן מארה"ב. לאחר שהוליך ברוב שלבי התחרות, לא הצליח סיגרן לעבור יותר מ־5.40 ואילו יריבו המזרח גרמני וולפגאנג נורדוויג קפץ 5.50.

כאשר הסתיימה התחרות ניגש סיגרן לנורדוויג, לחץ את ידו ואמר לו: „עם המוט החדש אני הנצחתי. במוט שהשתמשנו אתה המנצח".

הצ'כי לודוויג דאנק, שיאן עולם לשעבר בזריקת דיסקוס, זכה במדליית הזהב במקצוע זה, עם הישג של 64.40 — לפני שני ספורטאים — האמריקאי ג'יי סילבסטר (63.50) והשוודי ריקי ברוך (63.40). היתה זו הפעם הראשונה מאז 1952 בה לא זכה אמריקאי במדליית הזהב בזריקת דיסקוס. זו הפעם השישית בתולדות האולימפיאדה.

שיא אולימפי של פוקס

ביום ו' ניצחה שיאנית העולם בהטלת כידון, המזרח גרמניה רות פוקס שהרחיקה את הכידון ל־63.88 מטרים לפני ז'אקלין טודטן (62.54) והאמריקאית קייט שמידט (59.94). הזריקה של פוקס מהווה שיא אולימפי חדש.

ביום ו' היו המיקצים בריצת 3000 מ' מכשולים. באחד המקצים פרש בן הריצה שיאן העולם קרי אובריאן, לאחר שמעד ואיבד את נעלו. בריצות המוקדמות נשבר השיא האולימפי של הבלגי גאסטון רולאנץ 8:30.8 על־ידי הקנייתי עמוס ביווט. הזמן הטוב ביותר קבע הקנייתי עמוס ביווט 8:23.8.

בשבת החלו גם תחרויות קרב 5 לנשים. לאחר היום הראשון מוליכה הבריטית מרי פיטרס עם 2969 נקודות לפני שיאנית העולם בורגלינדה פולאק ממזרח גרמניה 2872 נקודות, הסובייטית טיכומירובה 2744 נקודות, קריסטין בוגדד ממזרח גרמניה 2709 נקודות, היידי רוזנדאל (מערב גרמניה) 2668 נקודות ובת ארצה קארין מאק 2648 נקודות.

בליגה האנגלית בכדורגל:

ארסנל (1:1 עם צ'לסי) ואברטון (0:1 על ברומיץ') — בלתי מנוצחות

לונדון, 2 (ע"ר). — קבוצות הכדורגל, ארסנל ואברטון, הן היחידות שלא נוצחו עד כה בליגה האנגלית הראשונה, כשלשתיהן מספר נקודות זהה — 11 בשבעה משחקים.

לארסנל, שסיימה בהייבורי בתיקו 1:1 עם צ'לסי, יחס שערים עדיף (4:11), לעומת 3:8 של אברטון.

ארסנל ניצלה מהפסד, בזכות שער עצמי שכבש מגן צ'לסי, דיוויד וואב, בדקה ה־79. צ'לסי קוק כבש לצ'לסי בדקה ה־28.

אברטון ניצחה את הווסט־ברומיץ 0:1, משער שהבקיע ג'ו רויל. היה זה שערו השישי משבעה משחקים.

דרבי — ליברפול 1:2

דרבי ניצחה את ליברפול 1:2 — היה זה ניצחונה השני של דרבי השנה וההפסד השני של ליברפול תוך שבוע.

ג'ון תושאק היקנה יתרון לאורחים במחצית הראשונה, אך שער עצמי שנפל ע"י המגן פרנק ליין, היקנה למארחים תיקו. 4 דקות לפני הסיום, כבש ג'ון אוהר את שער הנצחון.

טוטנהם חילצה נקודה כאשר מרטין פיטרס הבקיע את שער השוויון בבעיטה ה־11, הוא תפס את המקום השלישי.

לידס עלתה למקום הרביעי, נצחה את נוריץ' 0:2, בשעריהם של ג'ו יורדאן וניקי צ'רלטון.

מנצ'סטר־סיטי ניצחה את לסטר 0:1, בשער שהבקיע רודני מארש בדקה ה־30, אך שלוש דקות לפני הפסקה החמיץ רודני בבעיטה ה־11 כי הכדור נהדף בקורה. פראנסיס לי, מלך כובשי השערים המומחה לבעיטות מסוג אלה, שנפצע קודם לכן, חזה בבעיטה מחוץ לשדה.

מנצ'סטר־יונייטד חילצה תיקו בלונדון (2:2) מווסטהאם. ג'ורג' בסט כבש אחד משני השערים למנצ'סטר. השני הובקע ע"י איאן מור.

יתר התוצאות: קריסטאל פאלאס — ניוקאסל 1:2, קובנטרי — סטוק 1:2, שפילד־יונייטד — סאות'המפטון 1:3, והלם — בירמינגהם 2:3.

כך עלתה אסתר שחמורוב לחצי הגמר

זהו צילום ריצת רבע הגמר, מיקצה ראשון ל־100 מ' נשים, בו נראית הישראלית אסתר שחמורוב בגופיה כהה (מס' 211), כשהיא חוצה את קו הגמר לפני אלן סטרופאל ממזרח גרמניה, ברברה פארל מארה"ב (הכושית), ראלן בויל מאוסטרליה בחולצה בהירה, והקובאנית סילביה שיבאו. זמנה של אסתר היה 11.49 שניות. (צילום רדיו של אי.פי.)

אוֹ־לימפיאדה

מאת זאב

שיין גולד שוב בכתה מאושר

כאשר זכתה במדלית הזהב השניה (200 חתירה — 2:03.56) בהקדימה האמריקאית באבאשוף ✶ ספיץ הגיע פעמיים שני, אחרי וונדן, ב־100 חת[ירה]

מינכן, 2 (שרות „ספורט הארץ"). ארה"ב גזלה ארבע מדליות זהב מבין השש שהוענקו ביום ששי ובשבת בבריכה האולימפית במינכן. אבל ההצלחה הגדולה ביותר היתה של השחיינית האוסטרלית שיין גולד שזכתה במדליית הזהב השלישית שלה באולימפיאדה, והשיבה לעצמה את השיא העולמי בתחרות אותו לקחה ממנה לפני שבועות אחדים האמריקאית שירלי באבאשוף. התרגשותה היתה גדולה ושוב נראו דמעות האושר בעיניה.

גולד שחתה את המרחק ב־2:03.56 דקות (השיא העולמי הקודם 2:05.2). באבאשוף היתה שניה ב־2:04.33 ושלישית היתה המערב גרמניה קינה רוזמאיר 2:04.92.

ריק דאמונט מארה"ב, השיאן העולמי במשחה חתירה ל־1500 מ', ניצח ב־400 מ' חתירה עם שיא אולימפי חדש 4:00.26 דקות, לפני האוסטרלי בראד קופר (4:00.27) וסטיבן גנטר מארה"ב (4:01.94).

יפאן גזלה את מדליית הזהב השניה שלה בשחיה, כאשר מיורי אאוקי ניצחה במשחה 100 מ' פרפר בשיא עולמי ואולימפי חדש 1:03.34 דקה. שניה היתה רוזמרי בייאר ממזרח גרמניה 1:03.61 וההונגריה אנדראה גיארמטי 1:03.73.

מדליה שניה למאתאס

היום היה זה שוב יומו הגדול של המזרח גרמני רולאנד מאתאס שזכה במדליית הזהב השניה שלו באולימפיאדה, הפעם במשחה 200 מ' גב. מאתאס, האלוף האולימפי ממכסיקו, קבע שיא עולמי במשחה זה 2:02.82 דקות. שני מייק סטאמ מארה"ב (2:04.09) שלישי מיטש איבי מארה"ב 2:04.33.

שתי המדליות האחרות בזהב היום בבריכה נפלו בידי השחיינים האמריקאים. ג'ון הנקן מארה"ב בבכורה במשחה 200 מ' חזה, בשיא עולמי חדש — 2:21.55 דקות. הקדים את הבריטי דויד ווילקי 2:23.67 ואת היפאני נובוטאקה טאגוצ'י, השיאן במשחה 100 מ' חזה 2:23.88.

מליסה בלום מארה"ב ניצחה 100 מ' גב לנשים, עם שיא אולימפי חדש — 1:05.78. היא הקדימה את ההונגריה אנדראה גיאר[מטי] 1:06.26 והאמריקאית סוזי אט[ווד] 1:06.34.

ספיץ הגיע שני

מארק ספיץ כבר השחיה [illegible] כיום היום פעמיים במקום שני [illegible] ל־100 מ' חתירה. במקצה [illegible] אחרי האלוף והשיאן [illegible] מייק וונדן מאוסטרליה קבע זמן של 52.34 שניות לעומת 52.46 של ספיץ. בחצי הגמר [illegible] קבע 52.32 לעומת 52.43 של ספיץ. ספיץ מחזיק [בשיא] העולמי ב־100 מ' חתירה [illegible].

במשחה 100 מ' חזה לנשים זכתה קתרין קאר מארה"ב בשיא עולמי חדש 1:13.58 דקה (השיא הקודם של קטי בול, גם היא מארה"ב — 1:14.2). היא ניצחה בגמר את הסובייטית גאלינה סטפאנובה 1:14.99 דקה ו[illegible] 1:15.73 דקה.

שיא אולימפי נקבע גם במקצה המוקדם ל־800 מ' חתירה לנשים על־ידי האמריקאית [illegible] 8:59.69 דקות.

ספיץ x 5

מארק ספיץ מארה"ב, מחזיק בידיו את 5 מדליות הזהב, בהן זכה עד כה במשחקים האולימפיים (צילום רדיו של אי.פי.)

מדלית זהב לרוסי בקפיצות על סוס

מינכן, 2 (שרות „ספורט הארץ"). מדליית זהב נוספת בהתעמלות הוענקה לבריה"מ על ידי ויקטור קלימנקו בקפיצה על סוס בהקדימו את היפאנים סאוואו קאטו והידשו קאנזאקי.

בהתעמלות על טבעות זכה היפאני אקינורי נאקיאמה 19.350 נקודות, שהקדים את הרוסי מיכאל וורונין 19.275 נקודות. בארד זכה היפאני מיטסואו טסוקהרה — 19.225.

כל המדליות במקבילים הגיעו ליפאנים. בזהב זכה סאוואו קאטו (19.475) בכסף שיגרו קאסאמטסו ובארד [illegible] (19.250). ניקולאי אנדריאנוב מבריה"מ נטל את מדליית הזהב בהתעמלות קרקע בצבירו 19.175 נקודות, במדליות הכסף והארד זכו היפאנים אקינורי נאקיאמה (19.125 נקודות) ושיגרו קאסאמטסו (19.025 נקודות).

אוסטרליה — ברזיל 69:75

בטורניר הכדורסל

נבחרת הכדורסל של אוסטרליה הנחילה תבוסה מפתיעה גדולה, בבצחה את ברזיל 69:75, לאחר מחצית 33:56. בתוצאות: יוגוסלביה — סנגל 56:73, קובה — יפאן 63:108, צ'כיה — מצרים 64:94.

ביום ו' ניצחה ברזיל את צ'כיה 82:83. הברזילאי [illegible] והצ'כי יאן בוברובסקי קלעו 22 נקודות.

יוגוסלביה — מערב גרמניה 56:81, איטליה — פולין 59:71, פיליפינים — סנגאל 62:68, בריה"מ — פורטוריקו 87:100, קובה — אוסטרליה 70:84, ספרד — יפאן 76:87 (היפאני [illegible] קלע 39 נקודות, לעומת 29 של [illegible]), ארצות הברית — מצרים 31:96.

זהב לפולני בירי אקדח

זכה [illegible] מפולין קבע שיא אולימפי חדש בדרכו לזכיה במדליית הזהב בירי כדור מאקדח. הוא צבר 595 נקודות, לפני הצ'כי [illegible] (594) והסובייטי ויקטור [illegible] — 593 נקודות.

זהב לרוסי בצלחות חרס

הרוסי [illegible] זכה במדליית הזהב בקליעה בצלחות חרס וקבע שיא עולמי — 569 נקודות. במדליית הכסף, זכה [illegible] (565 נק'). בארד זכה הבריטי [illegible] (562).

זהב לרוכב נורווגי

רוכב האופניים הנורווגי [illegible] זכה במדליית זהב בריכה למרחק 4000 מטרים בקבוצ 4:45.74 דקות. בכסף זכה השוויצרי [illegible] (4:51.96), לפני [illegible] ממערב גרמניה.

זהב לרוסי בג'ודו

הרוסי [illegible] זכה במדליית הזהב במשקל [illegible] (93 ק"ג). במדליית הכסף זכה הבריטי דייויד סטארברוק ובמדליית הארד זכו [illegible] והיפאני [illegible].

זהב לנורווגי בהרמת משקולות

המשקולאי הנורווגי לאיף ינסן, זכה במדליית הזהב במשקל חצי כבד, כאשר הרים 507.5 ק"ג, לפני העולמי [illegible] 497.5 ק"ג [illegible] 495 ק"ג.

המדליות

(לאחר היום השביעי)

	זהב	כסף	ארד	סה"כ
בריה"מ	21	16	12	49
ארה"ב	18	19	14	51
מז' גר'	16	9	13	38
יפאן	9	6	8	23
אוסטרליה	5	3	2	10
מע. גר'	3	5	8	16
פולין	3	1	1	5
הונגריה	2	5	9	16
בולגריה	2	4	1	7
שוודיה	2	2	2	6
בריטניה	2	2	2	6
איטליה	1	3	3	7
צ'כיה	1	2	2	5
צרפת	1	1	2	4
ניו־זילנד	1	1	0	2
נורבגיה	1	1	0	2
צ' קוריאה	1	0	1	2
הולנד	1	0	1	2
דנמרק	1	0	0	1
אוגנדה	1	0	0	1

חמי טבריה:
לבריאות ולשיפור הכושר
מעיינות "חמי טבריה"
יעשו ממך אדם חדש בכל גיל.
"חמי טבריה" טל: 21967-8 (067)

בינג־ליאל
בהט/בולטו-vision

תכשיטי „טיב" בע"מ

יצרני יהלומים ותכשיטי זהב
משובצים ביהלומים, פנינים ואבנים טובות
אולמי תצוגה ומכירה:
ירושלים, רח' המלך ג'ורג' 10, טלפון 02—226156
תל־אביב, רחוב בן־יהודה 41, טלפון 03—225273
נתניה, רחוב לילינבלום 13 טלפון 053—22145

היום הארוך ביותר של שאול לדני

...ך היום 50 ק"מ עם סיכויי הצלחה קלושים

מאת יחיאל אריה, ...ית „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הא־...). ההלך הישראלי ד"ר שאול ...ני יכנס ביום א' (היום) בשעה 3 ... שעון ישראל) למסלול ה... ...יכה ל־50 קילומטרים, מקצוע בו ...ג זמן של 4:18.20 שעות — מן ...חות מהירים בין 41 ההלכים עמם ...מודד.

שכן, שלושה הלכים כבר עברו מרחק זה בפחות מ־4 שעות ורק ארבעה־חמישה עברו את המסלול בזמן ממושך יותר מזה של הישראלי — דבר המחייב להעיד על ה־מאבק הקשה הצפוי לו.

אבל, ד"ר לדני, שהשקיע כאן מאמצים עצומים, באימונים רצופים מאז הגיעה המשלחת למינכן, הצ־דיק לוותר על התחרות בהליכה ל־20 ק"מ וצריך לקוות שיהיה לו מס־פיק כח לעבור את המרחק הגדול ללא תקלות.

אלא שלא היתר משלה את עצמו, ואת הקוראים, ביחס לתוצאה הצפוי־ה במאבק הפיזי הקשה והממושך כי רמת התוצאות במקצוע זה, כמו בכל יתר המקצועות, היא הרבה מעל לממוצע הישראלי.

דכאו

גם ראשי המשלחת הגיעו

...את שליח „הארץ" לאולימפיאדה

...מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הא־...). שבוע ימים לאחר הבדין ה־...ל יצאה סוף סוף ביום ו' משלחת ...ראל לביקור בדכאו — ובצירוף ...ריס. מוזר נעשה הדבר בדיוק ב־...צות בהן ניצחה אסתר שחמורוב ...מקצה המוקדם בריצת 100 מט־...

לסכם בדכאו יצאה משלחת יש־...לית ויהודית שקיימה במקום עצ־... זכרון. הודלקו שש נרות, לזכר ...ת מיליוני היהודים שהושמדו ...שואה. הפעם היתה המשלחת שלנו ...לאה, מלבד אסתר שחמורוב, וכן ...תתפה בעצרת משלחת נוער יש־...לית, ראשי שבע עיריות מיש־...ל, שגריר ישראל בגרמניה אלי־...ב בן־חורין, שהגיע למקום במסוק ...בן, ישראל קיסר מחזיק תיק הפו־... בהסתדרות, ובסך הכל השתתפו ...וב ל־100 איש, בהם גם נציגי ...הילה היהודית ממקומות שונים ב־...בניה.

...תוך מבית הכנסת בברלין התפלל ... מלא רחמים ואמר קדיש חזי"ח ...נתן יפרח, ראש עיריית שדרות, ...א פרקי תהילים. משלחת הנוער ...ישראלית הניחה זר פרחים ליד ...אנדרטה הבין־לאומית.

האולימפיאדה 72

כשלון ישראלי נוסף:

ניר „טבעה" במינכן

היתה אחרונה במקצה שלה (100 חזה — 1:20.9) ובסיכום הכללי דורגה 34 מבין 40 משתתפות

מאת שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). לגבי אלופת השחיה שלנו, שלומית ניר, בזינתנו היחידה בבריכת מינ־כן, הסתיימה ביום ו' האולימפיאדה — דקה אחת 20 שניות ו־9 עשיריות בדיוק לאחר שזינקה למשחה המוק־דם ב־100 מ' חזה במסלול השמיני במקצה הראשון.

לא השלינו את עצמנו אף לא לרגע, כי בבושה הביצוע והסגנון המיושן במקצת, מסוגלת ניר להפ־תיע מישהי מיריבותיה. אבל ציפינו שלפחות תשפר את שיאה 1:19.9, אשר הושג בסקוטלאנד והבטיח את בואה למינכן.

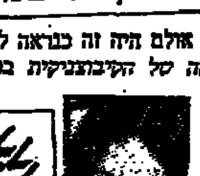

שחיה

אולם היה זה כנראה למעלה מכו־חה של הקיבוצניקית בת ה־22 מ־אילת־השחר, שייצגה את ישראל גם במכסיקו, אבל כמובן שהצליחה להשתפר מאז כמו... מארק ספיץ.

עד הסוף המר

היא הטיבה לזנק ופיתחה קצב מהיר, שלוא יכלה להתמיד בו עד הסוף, היתה אולי עולה לגמר. אחרי 50 מ' הסתובבה ניר ראשונה (לאחר 36.22 שניות) לפני כל יריבותיה, אלא שהקצב התיש את כוחה, ובעוד שכל המתחרות הגבירו את מהירותן, נאלצה שלומית להאט אחרי 60 מ', וכעבור 15—20 מטרים נוספים כבר היתה אחרונה. ההפרש גדל באורח הדרגתי עד הסוף המר.

המנצחת היתה הסובייטית פו־רובייקו 1:17.14 דקה, לפני פוגל ממזרח גרמניה 1:17.33, וויטפילד מאוסטרליה 1:17.59, פרודניקובה מ־ברית־המועצות 1:18.11, יאמאכוטו מיפאן 1:18.94, אריקנזר מאירלאנד 1:19.13 והאסטון מאוסטרליה 1.19.78.

אין לנו מה למכור

מבין 40 המשתתפות בחמישה מיקצים תפסה ניר מקום 34. רק שש שחייניות השיגו זמנים גרועים יותר שתי מכסיקאיות, דנית, קוריאנית, יוונית וליברית, שהיתה זו קצת יותר מחוצפה מצדה לבוא לכאן.

אחרי כשלונה הקודם של ניר ב־200 מ' חזה קשה לומר, כי שבענו נחת בבריכת השחיה, ואם זה כל מה שיש לנו למכור ביום בספורט המים — אין מנוס ממסקנה שצריך לחשוב כיצד להתחיל לפתח ענף זה מבראשית.

ברגר הלך בדרכי רומנו

נפסל 3 פעמים בתרגיל הדחיקה

מאת שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הא־רץ"). המשקולאי הישראלי השלישי דוד ברגר (חצי כבד), סיים את הופעתו האולימפית כמעט באותה דרך שעשה זאת קודמו יוסף רומנו. ברגר הצליח אמנם לעבור את התר־גיל הראשון והשני — אולם בתר־גיל השלישי, הדחיקה, נכשל בכל שלושת נסיונותיו להרים את המש־קולת.

ברגר החל את הופעתו בתרגיל הלחיצה בו הרים 132.5 ק"ג — ב־10 ק"ג פחות משיאו הישראלי. הוא בי־קש 5 ק"ג יותר ונכשל. ביקש עוד 5 ק"ג, בהישג שווה לשיאו, ונכשל שוב. בלחיצה דורג ברגר במקום ה־תשיעי מ־11 המשתתפים בבית א' של משקל זה.

ברגר הניף בנסיון השני שלו 122.5 ק"ג (שיאו עומד על 127.5 ק"ג) לאחר שנכשל בנסיון הראשון. נסיונו השלישי עלה גם הוא בתוהו. אבל לכרות זאת דורג במקום שישי בתרגיל זה מבין 11 המשתתפים.

כאשר התייצב לתרגיל השלישי והאחרון ביקש 165 ק"ג, 10 ק"ג פחות משיאו הישראלי, כנראה כדי לשפר את הסך הכל הכללי שלו בהמשך. אולם הסתבר שהיה זה מעל כוחותיו של ברגר והוא נכשל שלוש פעמים.

בסיכום הכללי היה לברגר סך הכל של 255 ק"ג בשני התרגילים, אבל מאחר שלא השלים את שלושתם יצא מהתחרות.

השייטים — 24 אחרי הסיוט ה־4

מאת שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הא־רץ"). השייטים הישראלים יאיר מי־כאלי ויצחק ניר, נהנים עתה ממנוח־

יאיר מיכאלי   יצחק ניר

חה של 48 שעות — בשבת וביום א' (היום) — לאחר ארבעת השיוטים הראשונים, מתוך שבעה, הנערכים בקיל שבצפון גרמניה.

השייטים שלנו אכן זקוקים ל־מנוחה זו לאחר כה שהשיגו בארבעת השיוטים הראשונים. ביום ו' אמנם השתפרו מעט, ותפסו את המקום ה־19 מ־29 מפרשיות — אבל הם עדיין במקום ה־24 בדירוג וזה בוודאי לא טוב.

סייפינו מצליחים מאד במסחר

מאת שליח „הארץ" לאולימפיאדה

מינכן, 2 (מיוחד ל„ספורט הארץ"). הסייפים שלנו מצלי־חים מאד בסחר ספורטיבי, מנה־לים מו"מ על קניית ציוד ספור־טיבי חדיש מהפולנים והרוסים, שרובם מסתבר יהודים. המגעים עם הפולנים מצליחי מבעיקר בד־כות ויקטור וידה, יהודי בן 38, שזכה במדליית הזהב בפלורט ל־יחידים, ללא שום הפסד.

במסחר עושים חיל גם שכנינו המצרים ויתר האפריקאים. הם הציבו בסוף השבוע ליד מעונר תיהם בכפר האולימפי שולחנות ופרשו עליהם דברי עור — חגו־רות, ארנקים וכיוצא באלה. כל המלאי אזל ביום אחד.

* * *

הספורטאים מארצות ערב מר־סיפים לגלות הצוה, הגובלת ל־עתים בהוצפה, בתחרויות האת־לטיקה. אחד מהם, סעיד פארוק כוויתי מערב הסעודית, זרק ב־יום ו' את הדיסקוס למרחק 33.78 מטרים, כאשר המינימום לעבור לשלב השני היה 59 מט־רים והשיא העולמי הוא יותר מכפליים ממה שהשיג הסעודי. כל זה לעיני יותר מ־75 אלף צו־פים. המצרי יוסף אסאד לא עבר גם הוא את המינימום בדיס־קוס.

מצרי אחר, השחיין בן ה־16 מוסטאפה קאמל קאנאווי („הא־רץ" 30.8, יומן אולימפי), אמנם שיפר את שיאו האישי ב־400 חתירה, כפי שהבטיח מאמנו, וקבע 4:25.0 דקות, אבל בכל זאת דורג רק במקום ה־41 מבין 43 משתתפים.

משחקי ידידות בכדורגל

● ביתי"ר נתניה מליגה א' סיים בתיקו 1:1 עם הפועל כפר־סבא. את השער לבית"ר הבקיע איבגורן (20) ולכפר־סבא שום (25).

● מכבי שעריים סיים בתיקו 1:1 את משחקו עם הפועל פתח־תקוה. את השער לפתח־תקוה הבקיע גבי רוזנדורן (78) ולשעריים אריה פלד (52).

● הפועל מחנה־יהודה, מליגה א', גבר על היורדת לליגה זו בני־יהודה, בשיעור 1:2 (0:1). השערים למחנה יהודה: עקרבי (17) ובחוני (65). השער לבני־יהודה: יעקב שרעבי (56).

● הפועל הרצליה ניצח בשיעור 1:3 (0:2) את הפועל ראשון־הציון. השערים להפועל הרצליה: ליבנבר (15), סלמן (22) וקוליץ (75). ה־שער לראשל"צ הבקיע לוין (60).

● הפועל דימונה, שעלה לליגה א', סיים בתיקו 1:1 את משחקו עם הפועל אילת.

שיא ישראלי בשחיה

שיא בוגרים הושג אתמול במכון וינגייט באליפות ישראל לנוער ב־שחיה. רביעית הנערות שער העמ־קים קבעה ב־4x100 מ' חתירה 4:36.1 (השיא הקודם של ב.מ.ע 4:39.3).

אמויאל ניצח באופניים

מיכל אמויאל מהפועל לוד ניצח אתמול באליפות הנוער של ישראל ברכיבה על אופנים, לאחר שהקדים בס"מ בודדים את יהודה מתפודה מהפועל רמלה. שניהם הגיעו בזמן זהה — 2:18.10. המרוץ היה למרחק 77 ק"מ, מרמלה דרך אשדוד, בית־שמש ובחזרה לרמלה.

בליגה בכדורמים

בליגה הלאומית בכדורמים: הפו־על פ"ת — הפועל אפיקים — 3:5, מכבי חיפה — הפועל טבעון 2:6, הפועל ת"א — ב.מ.ע 3:7. במשחקי חצי־גמר גביע המדינה בכדורמים: הפועל גבעת חיים — אס"א 4:10.

מתאגרפי כפפות הזהב של

גבעת שמואל ניצחו את כפפות הזהב מפרדס כץ 7:9. מחוץ לתחרות נע־רך קרב במשקל כבד בין עולה חדש מברית־המועצות אהרון אלישוילי לבין יעקב אלפרון. הקרב נסתיים בתיקו.

שידורים אולימפיים

● בגל ב': 18.05 — יומן ה־אולימפיאדה; 23.07 — יומן האו־לימפיאדה.

● בגלי צה"ל: 12.05 — רדיו ספורט; 17.50 — האולימפיאדה על הקו; 23.50 — האולימפיאדה על הקו.

● בטלוויזיה: 22.10 — ב־אתלטיקה: תחרויות גמר בהט־לת כידון (גברים), בריצת 10,000 מטר (גברים). ובריצת 800 מטר (נ־שים). מוקדמות בריצת 110 מטר משוכות, בריצת 400 וב־200 מטרים גברים. בשחיה: תחרויות גמר במשחה 200 מ' מעורב (גברים), במשחה 800 מ' חופשי (נשים), ב־100 מ' חופשי גברים) וב־4x100 מ' מעורב (נשים).

עונת הכדורגל נפתחה במשחקי שמינית גמר הגביע:

הפועל ת"א פיגר פעמיים והדיח את יפו

ניצח 2:3 * בית"ר י־ם ניצח בנהריה רק 0:1 * מכבי ת"א גבר על באר־שבע 0:1 בדקה ה־80 * מכבי חיפה–בית"ר ת"א 0:1

הפועל תל־אביב — מכבי יפו 2:3 (1:0 — 1:1)

השערים להפועל ת"א: משה ליאון (עצמי — 76), יהושע פיי־גנבוים (107), מאיר ברנר (109). השערים ליפו: משה אר־גנה (20), אלברט לוי (99).

שני שערים בלתי מחוייבי המצי־אות שספג מכבי יפו, בתוספת שער נצחון מהמם מרגלי הלוץ הפועל ת"א מאיר ברנר, הנחילו ליפואים הפסד אכזרי, לאחר שמשך מהלך המשחק דומה היה שדווקא היפואים יהיו אלה שיעלו לשלב רבע גמר הגביע.

יפו הובילה פעמיים והצליחה להי־כנע בשל חוסר מזל שפקד שניים משחקניה המצטיינים, המגן משה לי־און והשוער מרדכי מיכאלי.

ליאון הבקיע שער השווה הרא־שון לזכות הפועל ת"א, ואילו מי־כאלי ספג את שער המשווה השני כאשר הכדור חלף בין ידיו.

מכבי יפו זכה ביתרון ראשון ב־דקה ה־20, כאשר אוננה נגח לרשת כדור שהגביה לעברו המגן סדריה. הפועל ת"א הישווה בדקה ה־76, כא־שר ליאון תוך נסיון להציל את שערו מהבקעה בעט כדור חזק שמצא דווק־קא את רשת שערו — 1:1. 9 דקות מן הפתיחה להארכה ניצל אלברט לוי ערבוביה ליד שער הפועל ת"א ובעט ממרחק של מטרים ספורים ל־מרכז השער — 1:2 ליפו.

שוויון הפועל ת"א נקבע בדקה ה־107. כתוצאה ממישגה גם של השוער מיכאלי.

שתי דקות מאוחר יותר בעט מאיר ברנר כדור חזק ממרחק של 20 מטר הישר אל בין זוויות שערו של מי־כאלי הבלתי עירני — 2:3. שופט הבינוביץ', לעיני 10,000 צופים ב־איצטדיון בלומפילד ביפו.

מכבי ת"א — הפועל באר־שבע 0:1 (0:0)

השער: רחמים טלבי (80).

לאחר 90 דקות משעממות וחסרות ארועים היו אלה שחקני מכבי ת"א שיצאו ממאבק הגביע כשידם על העליונה — בזכות שער נצחון של רחמים טלבי בדקה ה־80.

טלבי שקלט כדור מדוייק שנמסר אליו ע"י עסיס, פרץ משמאל ותוך כדי ריצה בעט לפינת השער הקרו־בה בין הקורה לבין ידיו של שוער באר־שבע, דהאן.

כדור הנצחון שילח רחמים טלבי, ממכבי תל־אביב, בדקה ה־80, נחות בשער הפועל באר־שבע (0:1) אתמול בבלומפילד, כדי להעלות את אלופי הליגה לשלב רבע גמר של משחקי הגביע.

במכבי ת"א ניכרו עדיין אותות עייפות מן המסע הבלתי מוצלח ב־ארה"ב, דבר שנוצל ע"י שחקני באר־שבע שביצעו מספר התקפות על שער ת"א, אולם ללא הצלחה יתרה. שפט הבדורג, באיצטדיון בלומפילד, לעי־ני 8000 צופים.

מכבי פתח־תקוה — הפועל מגדל־העמק 2:3 (1:1)

השערים לפתח־תקוה: דני מ־סוקיני (38), יצחק אלצר (67), דוד ספיבק (87). למגדל הע־מק: יעקב ברנס (14), אברהם בנישתי (90).

במשחק דל רמה, אך עשיר באר־רועים, גבר אתמול מכבי פתח־תקוה על הפועל מגדל־העמק בשיעור 2:3 (1:1).

שחקני מגדל העמק הובילו ביתרון מרגלי ברנס בדקה ה־14. לאחר הב־קעת שער זה המשיכו האורחים בלחי־צם על שער פתח־תקוה, אולם לחץ זה הניב רק שתי בעיטות חזקות ש־נעצרו במשקופי השער.

בדקה ה־39 וכשו הבקמיים שער שוויון מרגלי דני ספקוקיני, ולאחר ההפסקה, תוך ניצול רפיון האורחים, כבשו שני שערים נוספים ע"י יצחק אלצר בדקה ה־67 ודוד ספיבק בדקה ה־87.

שחקני מגדל העמק, שכוחם לא עמד להם יותר, עשו מאמצים לשנות את התוצאה וממש עם השריקה ל־סיום הקטין בנישתי ל־2:3. שפט פינקלשטיין, לעיני 1,000 צופים, בפתח־תקוה.

הפועל חיפה — הפועל קרית־אתא 0:4 (0:2)

השערים: יעקב ניינודל (23), יצחק איבצ'י (41), יצחק אייכנר (77), יוחנן חלך (89).

כדורגלני הפועל חיפה לא נזקקו למאמץ מיוחד, כדי להכניע את יריביהם מליגה ב' שלא יכלו לעמוד בפני עדיפותם הברורה של יריביהם הלאומיים.

אצל החיפנים שותפו לראשונה מס־פר שחקני רכש צעירים שהשתלבו היטב. אחד מהם, יעקב ניינודל, כבש את השער הראשון לחיפה בדקה ה־23. יצחק איבצ'י הותיק הוסיף שער שני בדקה ה־41, ושער שלישי כבש אייכנר בדקה ה־77. יוחנן חלך קבע את התוצאה הסופית בשער נאה דקה אחת לפני הסיום. שפט שרם, 4000 צופים, בקרית־חיים.

הפועל ירושלים — הפועל לוד 1:2 (0:2)

השערים לירושלים: אלי בן־רימוני (33, 37). השער ללוד: ברשטרית (65).

שני שערים שכבש הלוץ אלי בן־רימוני לזכות הפועל ירושלים הב־טיחו את עליית הקבוצה לשלב ה־משחקים הבא בגביע המדינה, אחרי נצחון בשיעור 1:2 (0:2), על קבוצת הפועל לוד מליגה א'.

אחרי שני השערים שנכבשו במח־צית הראשונה נבצע שוער הפועל ירושלים לשער אחד מרגלי בן־שט־רית מהפועל לוד בדקה ה־65.

המשחק בו חזו 3000 היה באיצ־טדיון העירוני בלוד, ונוהל על־ידי השופט משה מזרחי.

בית"ר ירושלים — הפועל נהריה 0:1 (0:0)

השער: אבי אלקיים (85).

שער שהובקע 5 דקות לפני הסיום מעמדת נבדל ברורה, זיכה את בית"ר ירושלים בנצחון דחוק על קבוצת ליגה א' שהפתיעה בעמידתה ובאמי־צה מול מגינת האלופה.

את השער הבקיע אבי אלקיים ש־קלט מסירה מן המגן מאיר כהן. ה־שופט לא התחשב בנפנוף הדגל של הקוון ואיפשר לאלקיים לפרוץ בודד מול שוער נהריה ולהכניע.

שחקני נהריה עטו על השופט ב־נסיון לשכנעו לבטל את החלטתו, אך זה עמד איתן בדעתו והורה על מרכז המגרש.

בית"ר ירושלים הציג משחק כו־של ביותר וגם העובדה שהופיע ב־מלוא הרכבו לא מנעה בעדו לשחק בצורה מרושלת ובלתי מדויקת. שפט יוסף בכר, 2000 צופים, בנהריה.

מכבי חיפה — בית"ר ת"א 0:1 (0:0)

השער: משה אגמי (70).

משה אגמי, חלוץ מכבי חיפה, שנכנס למשחק בדקה ה־68, הצליח כעבור דקותיים בלבד, להבקיע את השער היחיד לזכות קבוצתו, ובכך להעניק לה את הזכות להתמודד ב־רבע־גמר בגביע נגד היריב העירוני, הפועל. אגמי ניצל הזיפת כדור בל־תי מדוייקת של מגיני בית"ר, ליד שערם, ממרחק של מטרים מעטים בעט שטוח פנימה.

המשחק בין שתי היריבות הלאו־מיות היה חלש ובלתי־מדוייק ולא היו במהלכו ארועים מצויינים במיו־חד. משחקן של שתי הקבוצות הת־רכז רובו ככולו במרכז השדה כאשר הכדור עובר בצורה בלתי מדוייקת משחקן ליריבו. שפט מנחם אשכ־נזי, 6000 צופים, בנהריה.

מכבי נתניה — הפועל מרמורק 1:2 (1:1)

השערים לנתניה: משה שלו־מוביץ (37), ישראל חגג (52). השער למרמורק: ציון שרעבי (32).

מכבי נתניה עבר לשלב רבע גמר המדינה בכדורגל, אחרי שגבר ברחו־בות על המציג החדש בליגה הלאומית — הפועל מרמורק — בשיעור 1:2. דווקא מרמורק היתה זו שהובילה בדקה ה־32 ביתרון, של ציון שרעבי.

את השער הראשון כבש ציון שרע־בי אחרי ששוער מכבי נתניה הדף את הכדור שנבעט מנקודת הקרן ו־שרעבי הצליח לנגח במדויק לשער. יש לציין, כי כל שלושת השערים במשחק נכבשו בנגיחות.

שער המשוה של נתניה נכבש ב־דקה ה־37 על־ידי משה שלומוביץ. בדקה ה־52 נגח ישראל חגג את הכדור פנימה לרשת מרמורק. 1500 צופים חזו במשחק, שהיה באיצטדיון הפועל ברחובות בניהולו של אברהם קליין.

מי נגד מי ברבע הגמר

במשחקי רבע־הגמר על גביע ה־מדינה בכדורגל, שיהיו ביום ג' של השבוע הבא (12.9), יתמודדו:

● מכבי חיפה — הפועל חיפה;
● בית"ר י־ם — הפועל ת"א;
● הפועל י־ם — מכבי פ"ת;
● מכבי נתניה — מכבי ת"א.

תמר ויגאל שילה

שמחים לבשר על הולדת בנם

דרור

את לאיילת

הברית תתקיים ביום ג' כ"ו באלול, 5.9.72, בשעה 11.00 בבית חולים הדסה ירושלים

משפחות **דורות**

ממלון **דגון** אשקלון

מאחלות לכל ידידיהן ואורחיהן

שנה טובה בתשל"ג

ומודות על הברכות שקבלו.

במקום לשלוח ברכות אישיות תרמנו לקרנות עזרה סוציאלית

ללקוחותינו וידידינו
ולכל בית ישראל
שנה טובה ומבורכת

LONGINES   RECORD

לכל בית ישראל

שנה טובה

שנת בניין ויצירה וקליטת הפזורה

מרכז הקבלנים והבונים בישראל

דגמי 1973 כבר כאן

פנים חדשות בפולקסווגן
(L=LUXUS) 412L

זהו רגע הסטורי:

פולקסווגן מודה שלראשונה בתולדותיו נעשו במכונית שלו שינויים למען היופי בלבד...

בארבעת השנים שעברו מאז הוצגה לראשונה, הביאו מהנדסי פולקסווגן את ה־411 לדרגת שלמות טכנית כזו, עד שכיום היא מקבילה להיפושית של פולקסווגן. (עצה קטנה: הדרך הטובה ביותר להיווכח באמיתותה של הצהרה מחייבת זו, היא לשאול מישהו הנוסע ב־411...).

וכך, רק לאחר שהיה בטוח שגם דגם זה ראוי לסיסמא העממית „יש פולקסווגן — אין בעיות", עבר פולקסווגן מן האופי אל היופי.

המכונית קבלה עיצוב חדיש: קו המכסה הקדמי יורד בזרימה על קו המותניים של הרכב. הכנפיים עוצבו מחדש והותאמו לקו הספורטיבי. ארבעת פנסי ההלוגן שוקעו קמעה ופנסי האתות שולבו אתם בקו אחד — להענקת מראה אלגנטי ומודרני.

כדי לציין את הגיעה לבגרות טכנית ולהרמוניה חזותית, הועלתה ה־411 בדרגה והיא נקראת 412L.

האות L מצביעה על כך שזוהי מכונית בעלת תכונות ואבזרים של מכונית לוקסוס, אבל זהו כבר סיפור אחר...

צמפיון מוטורס (ישראל) בע"מ
יבואים כלליים של פולקסווגן ופורשה

כשאתה נוהג בכביש הלל בידידה, אשר אין בו מקום למעבר שני כלי רכב בכיוונים נגדיים, עצור ותן לרכב השלה להמשיך בנסיעה.

...ום אל"ד

مكذا من الأصل

هكذا من الأصل

שפירא: ח"כים יכולים לעסוק בניהול מפעלים או לעבוד כעורכי דין

(ע). „מבחינה קונסטיטוציונית, כיום, ואני חי על נורמות קונסטי־טוציוניות, המצב הוא שיש הצעה כראש הממשלה לקרב אותי לממש־לה. אם תחליט הממשלה בחיוב, יהיה צורך עוד באישור הכנסת. במצב הזה לא יהיה נכון שאדבר על נושאים בנידון בטרם יעבור העניין את כל השלבים. ציבור ה־שואלים יכול להיות בטוח שאחר כך לא אמנע לדבר ולהסביר על ה־בניינים שלי להתקרב מחדש לממש־לה".

דברים אלה אמר הח"כ יעקב שמשון שפירא בבית ברל ביום ו', בהשיבו לשאלות רבות שהופנו אליו בנושא, במיפגש ראשי הרשויות המקומיות והאזוריות, מזכירי מועצות הפועלים ועובדי מוסדות ציבור בשרון הדרו־מי.

מר אביהו ידפת, רכז החוגים הרעיוניים בבית ברל, קרא מברק ששלח מזכיר מפלגת העבודה אהרן ידלין ביום ו' לבית ברל לח"כ י. ש. שפירא. נאמר בו כי „לשכת המפל־גה וחברי הסיעה בכנסת בוטחים בך ומאחלים לך הצלחה".

לשואל „אם בנויה המדינה על יסודות חרות וצדק ככתוב במגילה העצמאות", השיב הח"כ י. ש. שפירא כי בישראל קיימת חרות, אבל לא פעם יש להגביל חרות של אדם כדי לא לפגוע בחרות זולתו. יש לנו במדינה מערכת שיפוט שכל עם בך תרבות היה מתברך בה (מערכת בתי־משפט, ועדות ערר) אולם עדיין יש הרבה מה לתקן, אמר. במציאות יש עיוות דין בשמשפטים רבים נדחים ואדם התובע צדק נאלץ ל־חכות זמן רב לבירור המשפטים. אין אנו מתנחמים בכך שמצב זה דומה למה שקיים בהרבה מדינות תרבותיות. משרד המשפטים השקיע הרבה מאמצים כדי לשנות אותו. בממשלה ובכנסת קיימת רגישות ל־נושא זה, אמר שפירא.

הפשע בארץ

לשאלה על גלי הפשע בארץ ועל העונשים הקלים שמטילים השופטים על העבריינים — אמר מר שפירא שהנושא העסיק אותו כאשר היה שר משפטים, ובמיוחד לאחר הריגת השוטר ויצמן בתל־אביב. „הצעתי", אמר, „ולאחר שעזבתי את הממשלה זה בוצע על ידי שר המשטרה שלמה הלל, להכריז על חנינה למחזיקי נשק, כדי שכאלה יחזירו את הנשק הרב שנמצא בידיהם. במשך חודש אחד, מתברר, החזירו 2500 כלי נשק, כולל מכונות יריה".

כן הציע להחמיר בעונשין ולקבוע בעד החזקת נשק — שבע שנים, ובעד נשיאת נשק — עשר שנים, כדי שעבריין ההולך לגנוב מכונית וידע שעליו להשאיר את הנשק ב־בית, אחרת, אם ייתפס, יקבל עשר שנים לא בעד גניבת מכונית, אלא בעד נשיאת הנשק.

בהמשך דבריו לא קיבל מר שפירא את הדעה שהשופטים רחמנים. בשיפוטם, טען, יש תמיד נסיבות המחייבות ומצ־דיקות את החלטותיהם. בחברה דמוקרטית, הדגיש, יש לתת אפשרות לנאשם להגן על עצ־מו. „אני שואף לכך", אמר, „שבמדינה יהיה לא רק אגף לתביעות, אלא גם אגף לסני־גוריה".

חוק המושבים

מר שפירא התייחס גם לויכוח סביב חוק המושבים ואמר שההצעה שהוגשה לאישור הכנסת תהיה טובה בהרבה מההצעה שהוצעה מקודם. כדוגמה הזכיר כי סכסוך שהיה ל־אחרונה בין חבר מושב אחד לשני, או בינו לבין מוסדות המושב, יתב־רר לפני שופט מקצועי, אמנם גם נציג המושב השתתף, אבל השופט הוא שהכריע.

מר שפירא הצדיק את התביעה שראשי עיריות לא יעסקו בשום עבודה נוספת כי לדעתו צריך ראש עיריה לעבוד 24 שעות בשרות ל־עירו.

לעומתו, טען, יכולים חברי כנסת לעסוק בניהול מפעלים או לעבוד כעורכי דין — על אף התמיהה שגישה זו עוררה בציבור. ככה זה בכל העולם וזה תואם גם את חוק הכנסת, נימק.

אשר לעומס בבתי המשפט אמר כי במשרד המשפטים פעל רבות להר־חבת בתי המשפט ולתוספת בתי משפט נוספים. אולם זה לא יפתור את הבעיה כשבתי משפט חייבים לעסוק באלפי תיקים של תאונות דרכים. „הצענו על כך" שהביטוח הלאומי ישלם פיצויים בעד תאונות דרכים. אולם לכך קמה התנגדות מחברות הביטוח, שקודם טענו כי הם מפסידים מביטוח תאונות מכו־ניות, ואילו עתה החליטו לתבוע שנאפשר להם להמשיך להפסיד." — אמר.

מר שפירא נשאל גם הרבה שאלות בתחום הפוליטי, בקשר לדברי דיין שהצעתו מובילה למדינה דו־לאומית, השיב שמוטב לשאול את דיין עצמו. אולם „אם רוצים לשמוע דעתי — כל הזי שאפתי לחיות במדינה יהו־דית ולא במדינה שהרוב היהודי בה הוא 60 אחוז", אמר.

בירעם ואיקרית

לענין בירעם ואיקרית אמר אין לדרוש מהממשלה לשנות הדברים, בשלב הנוכחי. גם אינני מוכן לבדוק עכשיו אם נהגו נכון לפני 25 שנה. עם זאת סיפר כי כשר המשפטים השקיע הרבה עבודה בעצה עם ראש הממשלה בנושא תשלום פיצויי הוגן לערבים תושבי מזרח־ירושלים אשר רכוש לא־ניידי (קרקעות) להם ב־תחום מדינת ישראל. נתגבשו ה־צעות, אולם לא ייעשה לביצוע כל עוד לא בא השלום.

המשטרה לא פינתה בכח את המחתימים

מאת סופר „הארץ" לעניני משטרה

המשטרה לא פיזרה בכוח את ה־מחתימים נגד החזרת השר שפירא להפקידו כשר המשפטים ביום ה' שעבר — אמר דובר משטרת מחוז תל־אביב, רב פקד עמוס אריכא.

הדובר הוסיף, כי השוטרים ביקשו רק מהמחתימים לשנות את מיקומו של שלט שלדבריהם הפריע לתנועת העוברים ושבים. המחתימים פעלו בשלושה מקומות ברחוב דיזנגוף ד־הדובר ציין, כי השוטרים פנו רק לקבוצה שפעלה במקום אחד.

הצעירים סיפרו, כי השוטר שפנה אליהם ביקש ב־8 בערב ביום ה' רשיון לקיום הפגנה ומשהוסבר לו כי אין זו הפגנה התקשר למוקד ובירר את הדבר. הוא ביקש שישנו מיקומו של שלט שלדבריו הפריע לתנועת העוברים ושבים. והם עשו כן. אחרי רבע שעה הגיעו למקום שני פקחי עירית תל־אביב מלווים בשוטר שהרחיקו את המחתימים. הם איימו שיחרימו את השלטים הרשי־מות ושיקנסו את הנוכחים ב־100 ל"י כל אחד.

הונחה אבן־פינה ל־500 מעונות לסטודנטים באוניברסיטת חיפה

התורם י. פדרמן: אין מקום למלחמת מעמדות

מאת סופר „הארץ" בחיפה

קריאה נגד מלחמת מעמדות ו־בעד איחוד כל שכבות העם וכל הכוחות הבונים והיוצרים בו, תוך עידוד יוזמת הפרט בכל השטחים, לשם הקמת חברה בעלת ייחוד במדינת ישראל — השמיע מר יקותיאל פדרמן ביום ו', בטכס הנחת אבן פינה לבניין של 500 מעונות סטודנטים באוניברסיטת חיפה.

המעונות מוקמים בכספי תרומה של 2 מליון ל"י של משפחת פדרמן. שותפיו של פדרמן במפעל יעאסבס — משפחת עפרון — הודיעו באותו מעמד על תרומה בסך של מליון ל"י לקרן מילגות לסטודנטים יוצאי צבא.

מר פדרמן הכריז, כי הדאגה לשכ־בות הנחשלות בעם ולאלה שהמזל לא שפר להם איננה פריביליגיה ל־קבוצה אחת „אלא זאת חובת כול־נו". לאוניברסיטאות במדינה תפקיד נכבד בהקמת חברה אשר לא תדע מחסור, עוני ומצוקה ואשר לא יהיו בה מיוחסים או נחותי דרגה. את היעדים החברתיים אפשר יהיה ל־השיג על־ידי פיתוח כחות ידע, בטכנולוגיה, חקלאות, כלכלה תע־שיה ומסחר ועל־ידי עידוד יוזמת הפרט בכל השטחים.

שר האוצר מר פנחס ספיר, שהו־דיע על השתתפות מקבילה של ה־ממשלה בתקציב בעתות הסטודנטים, הזכיר את פעלו של מר יקותיאל פדר־מן בשליחות לרכישת נשק ב־1948. הוא הדגיש כי פדרמן היה הראשון שהכניס את ישראל על מפת התיירות בהיקף מודרני רציני על־ידי הקמת רשת של בתי מלון תוך גילוי יוזמה וחזון.

הרמטכ"ל: צה"ל שוקל

(סוף מעמוד 1)

התעצמות: תוספת אמצעי לחימה על־ידי רכש ויצור עצמי, אחזקה: אחזקת כל הציוד הנרכש, הפעלתו והבניה הדרושה לשם כך — בניית מתקנים, מחסני חירום וכל הכרוך בקיום העצמה שרכשנו. החלק ה־שלישי — בטחון שוטף. ההתעצמות היא למעלה מחמישים אחוז של התק־ציב. ופחות כמחציתו מוקדשים ל־הוצאות שוטפות, כמו אחזקת ה־ציוד, קיום הצבא והבטחון השו־טף.

איני צופה כל אפשרות להפחית בתחום ההתעצמות ואחזקת הציוד, לפיכך זאת ניתן לחסוך בתחום ה־בטחון השוטף והאחזקה השוטפת.

אנו מגדילים בהעבדה את חלקו של הייצור — גם בתחמושת, בחלקי חילוף ובפריטים חשובים של כשר־ בות נשק — לעשות הלכשר בבקאות גרים.

לבחינת החלוקה לזרועות יש ל־צה"ל שיטה של עדיפויות שעמדה במבחן השנים האחרונות ולא יחול בה שינוי. אני רואה שני כחות הכרעה — חיל האויר והשריון, וגם בתוך התחום של שני כחות מכרי־עים בעדיפויות — למכוסים ולסב־קים. בתכניות הרב־שנתיות שלנו אנו מתכוננים להמשיך ולחזק את שני אלה — לבנות חיל אויר חזק, בעל כח תקיפה, ולהמשיך ולבנות עוצבות משורינות בעלות עוצמת מכה חז־קה — כל זאת תוך איזון נכון עם שאר החילות.

ההתארגנות החדשה

לבני: העדיפויות שציינת יחייבו חסכונות בתחומים אחדים. התוכל לומר מה לא נקנה, איזה כסף לא נו־ציא, כדי שיהיה לנו הכסף הדרוש להתעצמות באויר ובשריון?

ר/א אלעזר: החסכונות הצפויים הם בביטול השליש שמניתי בהרכב תקציב הבטחון — הבטחון השוטף. צפויים לנו חסכונות. יש לנו כוונה חיובית. לא ללכת בדרך של קיצוצים פה ושם במבנה הקיים, אלא להת־ארגן מחדש בהתאם לרגיעה הצפויה בתקופה הקרובה.

ההתארגנות מחדש צריכה לאפשר לנו להקל על החברה ועל המשק. במידה מסויימת עשינו זאת בשנה שחלפה על־ידי צימצום שירות המי־לואים. נמשיך בזה גם בשנה הבאה — נצמצם עוד את המילואים ונצ־מיד... לגמרי למסגרת של החוק שירות הבטחון ולא לעבור עליו.

נצמצם צמצום דרסטי את גיוס הרכב האזרחי לשירות המילואים וכך נוריד מטרד רציני מהמשק. אנחנו שוקלים, במגמה חיובית, את קיצור שירות החובה לגברים. אני חושב, שישנם סיכויים של קיצור השירות בשלושה חודשים. הדבר מותנה עדיין בכמה בדיקות וכן בהמ־שך מצב הרגיעה, אבל זו המגמה.

גאוד: אתה בטוח שהדברים ה־אלה לא יפגעו בסיכויים של צה"ל?

ר/א אלעזר: נעשה את ההתאר־גנות הזאת כך, שהיא תצמצם את ההוצאות הנוספות בשירותים, תצ־מצם את המפקדות העורפיות ואת ה־שירותים. לא רק שלא נפגע בשום אופן בכיונים, אלא נעשה זאת תוך הגדלת היחידות הלוחמות והמוצבה העיקרית של צה"ל.

שינוי שיטות לחימה

לבני: האם באיכותים יבואו לידי ביטוי הניסיון והלקחים של דרכי ה־לחימה שלנו, בהשוואה למלחמת ששת הימים?

ר/א אלעזר: התשובה חיובית. צה"ל הוא צבא שונה כיום באמצעי הלחימה שלו וגם בכמות אמצעי ה־לחימה. זה הביא לשינוי בתפיסת ה־לחימה. נדרשו לנו כמה שנים לייסם את כל הלקחים, הארגוניים והאופ־רטיביים של מלחמת ששת הימים, והם באים היום לידי ביטוי בארגון היחידות, בבנבה שלהן ובשיטות הפעולה. אני רואה בשינויים האלה תהליך מתמיד שיימשך גם בשנה הבאה.

הרענון את הפיקוד

לבני: בתקופה האחרונה היו חי־לופים רבים בצמרת הפיקוד. מהי המדיניות בתחום זה?

ר/א אלעזר: היו חילופים רבים — ועוד יהיו. התהליך לא נבחר. המדיניות היא שאנחנו חייבים להקים רוטציה מתמדת בפיקוד צה"ל, כדי לרענן את הפיקוד, כדי לקדם צעי־רים וכדי לאפשר התקדמות בלתי־פוסקת. אנשים צעירים כבאים רעיון חדשים, מקבלים תפקיד באח־ר וח הכוחות הנוסף לצה"ל.

ITT
SCHAUB-LORENZ

מחלקה מיוחדת לשרות ומכירה לעולים חדשים פטורים ממס.
הסוכן הבלעדי לישראל: כנורי בע"מ ת.א. רח' פרץ 4

מת ד"ר אלפרד פויכטוואנגר

ד"ר אלפרד פויכטוואנגר שמת ב־שבוע שעבר בציריך כבן 72, היה אחד האנשים הבולטים של העליה הגרמנית שהגיעה ארצה החל מ־1933.

אמנם הוא לא נטל חלק בחיים ה־ציבוריים, אך אף על פי כן תרם תרומה בולטת לנוף הכלכלי של ארץ־ישראל דאז, כאשר יחד עם יע־קב יפת ז"ל ודוברס לוי ז"ל היה כמייסדיו של בנק יעקב יפת ושות'. נוסדו אז מספר בנקים על־ידי בנק־אים עולים מגרמניה שהבולטים בהם היו בנק יפת ובנק אלרן. היו אלה בנקים פרטיים מסוג שלא היה ב־ארץ־ישראל דאז, והם מילאו תפקיד חשוב בטיפול בענייניהם הפינאנסיים של עולים מגרמניה, שרבים מהם היו בעלי אמצעים והיו זקוקים לייעוץ ב־דבר העברת רכושם לישראל והשי־קעתו כאן. היום אף אחד מ„בנקים גרמניים" אלה אינו קיים עוד בצור־תו המקורית. אחרי מותם המוקדם של יעקב יפת ודוברס לוי, היה אל־פרד פויכטוואנגר הראש הבלעדי של בנק יפת, שהיה בהנהלתו מוסד פר־טאגטי מצליח וזריז.

משפחת פויכטוואנגר עסקה במשך דורות אחדים בבנקאות בדרום גר־מניה וגם ד"ר פויכטוואנגר היה איש כספים מוכשר ביותר בכל רמ"ח אבריו ובאשר החליט ב־1957 להי־פרד ממפעל חייו בארץ־ישראל, נעל־מה מן הזירה הבנקאית דמות מקורית ובודדה. ד"ר פויכטוואנגר עקר עם אשתו לשוויץ והוא התגורר בצי־ריך עד יום מותו, אך שמר על די־רתו בתל־אביב ובילה כל שנה חד־שים אחדים בישראל, בה גרים יל־דיו הבוגרים.

ד"ר פויכטוואנגר, שנולד במינכן, היה אדם בעל השכלה רחבה. הוא לא שכח את השפות הקלאסיות ואת ה־ספרות הגרמנית שלמד בגימנסיה ב־עיר הולדתו, ושיחתו הנבונה והמהי־רה היתה מהוללת בציטטים קולעים. על אף שהיה שומר מצוות ויודע את ספר התפילה, התקשה משום מה לרכוש לעצמו עברית כשפת דיב־בור. בשנים הראשונות של המדינה השתתף מדי פעם ב„הארץ" במאמ־רים מלאי רעיונות על הבעיות הפי־נאנסיות של מדינת ישראל הצעירה.

ג. ש.

שלם מראש ותזכה בהנחה ניכרת

מנויי "הארץ" המשלמים באמצעות הבנק אשר מועד הפרעון של המנוי שלהם חל החודש, מתבקשים לפנות עד 15 לח.ז. עם תלושי התשלום לאחד מסניפי הבנקים:
בנק לאומי, בנק דיסקונט, בנק הפועלים, בנק לסחר־חוץ, בנק המזרחי ובנק קופת־עם.
תשלום דמי המנוי במועד מקנה הנחה ניכרת בדמי המנוי.
מנויים שעדיין אינם משלמים באמ־צעות בנק — יפנו לקבלת פרטים ל"הארץ", מח' ההפצה והמנויים, ת.ד. 233 תל־אביב.

הארץ

במלאת שלושים לפטירת יקירנו

צבי ינובר ז"ל

תערך אזכרה וגלוי מצבה ביום שלישי כ"ו באלול תשל"ב (5.9.72) בשעה 16.00, בבית העלמין הישן בנתניה.
אוטובוס יצא מבית גורקי, רח' סמילנסקי 6, נתניה.

תודתנו נתונה לכל מנחמינו בכתב ובע"פ.

אשתו: בתיה
בניו: משה (מוקי) ורן יעוט

לאלי הלפן
ולכל בני המשפחה

אתכם באבלכם בהלקח מכם ראש המשפחה

ד"ר פ. הלפן ז"ל

ש. הורוביץ ושות'
וכל עובדי המשרד

יקירנו

דב בן יעקב רוזן ז"ל

מלודז'
נפטר לאחר מחלה ממארת בגיל 50
כ' אלול תשל"ב (30.8.72)

המתאבלים: אשתו ובניו
המשפחות מאיר מנבפתי"ב
אבי־רש (קניג) מירושלים
ד"ר רוזן־עמרמי מכפ"ס

לטוביה לביא
מנהל חברתנו

השתתפותנו באבלך במות

אמך ז"ל

חברה לפתוח תל־אביב בע"מ
ההנהלה ועובדיה

לטוביה לביא
סמנכ"ל חברתנו

השתתפותנו הכנה באבלך במות

אמך ז"ל

עובדי אתרים

לטוביה לביא
סמנכ"ל אתרים

קבל נא את תנחומינו הכנים במות

אמך ז"ל

מגדי פורת
מנכ"ל החברה הממשלתית לתיירות

למר **משה לוינסון**

אתך אנו באבלך בהלקח ממך

אמך ז"ל

חנינא בידרמן — בטוחים בע"מ

למשה לוינסון ומשפחתו

אתך אנו באבלך
במות האם

פסיה פולינה לוינסון ז"ל

קואופרטיב הגמל החו...
חיפה

להברנו **בנימין פויכטונגר**

השתתפותנו הכנה בצערך על פטירת אביך

ד"ר אלפרד פויכטונגר ז"ל

אגוד גפן היין
ע"י התאחדות האכרים בישראל

במלאת שנתיים לפטירתו של יקירנו הבלתי נשכח

אליהו (אלי) פיליפזון ז"ל

תתקיים אזכרה ביום שני, כ"ה באלול תשל"ב (4.9.72) בשעה 5.00 אחה"צ בבית העלמין בצור־שלום.

המשפחה האבלה

לנורית ירדני

אתך באבלך על מות

אמך

חבריך במערכת „רמזור"
המשמרת הצעירה
ובית ברל

במלאת ארבע שנים למותה של יקירתנו האהובה הבלתי נשכחת

טניה בן אבי (קולפ) ז"ל

נעלה אל קברה ונתייחד עם זכרה

מחר יום שני כ"ה באלול תשל"ב (4.9.72) בשעה 4.00 אחה"צ בבית העלמין האזורי (בגבול בת ים חולון).
נפגשים ליד השער הישן.

המשפחה

תודתנו נתונה

לכל המוסדות, האישים והידידים שהביעו את תנחומיהם בכתב ובעל־פה והשתתפו בצערנו במות אמנו היקרה

הרבנית
חנה טולידאנו ז"ל
(לבית אבואלעפיה)

בניה: אברהם, יוסף, אליהו, יצחק, שמואל ומשפחותיהם
בתה: שולמית מטלון־טולידאנו ומשפחתה

אנו משתתפים בצערו של חברנו

אריה ברט

במות עליו

אמו ז"ל

אגד
ההנהלה והחברים

החברה הישראלית לטרקטורים וציוד בע"מ
סניף חיפה

אבלה על מות

יעקב אלפסי ז"ל

מנהל מחסנו לשעבר

ההנהלה והעובדים

לחיה ליפן

משתתפים באבלך הכבד במות עליך

אמך ז"ל

רבלון (ישראל) בע"מ
ההנהלה וחבר העובדים

ליעקב רויכמן ובני ביתו

השתתפותנו בצערכם הרב במות
הרעיה והאם

נחמה ז"ל

מפעלי נייר אמריקאיים
ישראליים בע"מ

אנו מתאבלים על מותו של

ד"ר אלפרד פויכטונגר ז"ל

חבר הדירקטוריון של חברתנו במשך עשרות שנים

ומביעים את רגשי השתתפותנו העמוקים
למשפחה השכולה

הדירקטוריון והמנהלה
של
מגדל־בנין חברה לבטוח בע"מ

בצער רב וביגון קודר אנו מודיעים על מות יקירנו

סגן יהודה תמיר ז"ל

שנפל בעת מילוי תפקידו

ההלויה תצא מבית הוריו, רח' המלכים 19, צין התכלת נתניה, היום, יום ראשון, כ"ד אלול תשל"ב 3.9.72 בשעה 4 אחה"צ לבית הקברות הצבאי, בשכונת בן־ציון נתניה

הוריו: הדסה ויהושע תמיר
אחיו: עמי
אשתו: יעל תמיר לבית הדרי
חותנו: שמואל הדרי

בצער רב אנו מודיעים על פטירתה של אשתנו, אמנו, סבתנו ואחותנו היקרה

אטקה קרומינסקי (וידיצקי) ז"ל

לבית ליסטופד—ממלבה
בשנת ה־71 לחייה

הלויה תצא היום, יום א', כ"ד אלול תשל"ב (3.9.72) בשעה 1.00 אחה"צ מבית ההלויות הלידוני רח' דפנה 5 תל־אביב לבית העלמין האזורי בגבול בת־ים חולון

המשפחות המתאבלות:
קרומינסקי, וידיצקי וליסטופד

יקירתנו

ליאה רוזן־שורץ

שחקנית התיאטרון של מקס ריינהרדט
איננה

הלויה תצא היום, יום ראשון, כ"ד אלול תשל"ב, 3.9.72, בשעה 3.00 אחה"צ מבית ההלויות הלידוני, רח' דפנה 5 ת"א לבית העלמין היכן ברח' טרומפלדור ת"א
אוטובוס יעמוד לרשות הבאים

ידידיה ומוקיריה

אנו כואבים את מותו ללא עת של

אברהם צוונציגר

עובד ותיק שלנו

העובדים והמנהלים של
„משוף" בע"מ
וחברה א"י לאוטומובילים בע"מ

בצער רב וביגון עמוק הננו מודיעים על פטירתו הפתאומית של יקירנו

יואל ווייט בן יצחק

ההלויה תצא מחר, יום שני, כ"ה באלול תשל"ב, 4.9.1972, מבית החולים רמב"ם חיפה בשעה 3.00 אחה"צ לבית העלמין החדש שליד כפר סמיר, חיפה

בתו: אירית
אחיותיו, אחיו (ארה"ב)
ומשפחות: ווייט, גולדשמידט, פז, ביטסון, מרש
וכל שאר בני המשפחה

לפני

במלאת שבעה, השתתפותנו בצערך על מות בעלך

יעקב חכם ז"ל

משק תלמי־יפה

טופז חדש
חומר הפלא החדש — לנקוי תנורים והברקתם

לבריאות ונקיון — פזכים ראשון!

אליפות העולם
המשחק האחרון
מאת משה צ'רניאק

לבן: ספאסקי שחור: פישר
המשחק ה־21, הגנה סיציליאנית.
1. ה4, ג5; 2. פ—ו3, ה6; 3. ד4, ג:ד4; 4. פ:ד4, א6; 5. פ—ג3, פ—ג6; 6. ר—ה3, פ—ו6; 7. ר—ד3, ד5;

כאן קיימות דרכי משחק שונות. הבטוחה שבהן היא 7... מה—ג7 כדי לעבור לשיטת „סכוונינגף" עם ד6, ר—ה7, 0—0, ר—ד7. פישר, המקדים את יריבו ב־3 נקודות יכול להרשות לעצמו שיטת משחק פעורה יותר.

8. ה:ד5, ה:ד5;
לא לטובתו המשך 8... פ:ד5; 9. פ:ג6 ובעקבותיו ר—ד4.
9. 0—0, ר—ד6; 10. פ:ג6

אם זהו ההמשך הנכון הרי שכל השיטה של הלבן איננה יעילה. החלפת הפרש מחזקת את עמדתו של השחור במרכז ומוותת לטובתו את הטור ב'.

10... ב:ג6; 11. ר—ד4, 0—0; 12. מה—ו3, ר—ה6;

מכין את המסע ג5. השחור משלים עם פירצת הרגלים שלו באגף המלך אך שומר על זוג רציו וזוכה ליזמה במרכז ובטור ב'. רעיון דומה מוכר לנו באחת הגוסחאות של הפתיחה הסקוטית.

13. צ—ה1

אפשר להמתין עם מסע פושר זה. יותר דחוף 13. פ—א4; הלבן אינו חושש מפני 13... ר—ו4! כי אז ר:ו6 וזוכה בכלי.

13... ג5; 14. ר:ו6, מה:ו6; 15. מה:ו6, ה:ו6;

עמדה זו התקבלת גם מפתיחה הסקוטית. הסיכויים הם שקולים עם עדיפות זעירה לשחור.

16. צ"א—ד1, צ"ו—ד8; 17. ר—ה2?!

מה יותר טבעי מאשר להעביר את הרץ ל־ו3 להתקפה נוספת על הרגלי ד5? אך לתמרון מתבקש זה יש גם נקודת תורפה ומסעיו הבאים של פישר חושפים אותה. כפי שנראה בהמשך היה עדיף 17. ר—ו1 ובעקבותיו 31 ר"ו—ד2; או 17. ב3 ואחר־כן פ—ה2 — 31 — 51.

הצמדות אחרי 18... ג4!
פישר
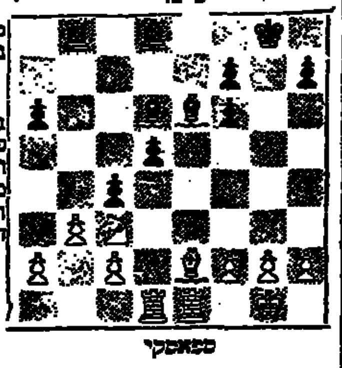
ספאסקי

17. צ"א—ב8; 18. ב3, ג4;
מכה חזקה. כיצד יתגונן הלבן מפני האיום ר—ב4? אם 19. פ—א4 (או 19. פ—ב1) אז 19... ר—ו5 וזוכה ברגלי. ואם 19. ר—ו1 אז 19... ר—ב4; 20. צ—ה3, ד4; 21. צ—ה3+, מ—ו8; 22. פ—ה4, ד3; עם עדיפות השחור.
19. פ:ד5!

כאשר לספאסקי נשקפת סכנה חמורה הוא בדרך כלל יודע להתמודד עמה. גם עתה הוא מוצא את הדרך הטובה ביותר. סידרת ההחלפות הבאות היתה מחושבת היטב.

19... ו:ד5; 20. צ:ד5, ר:ה2+; 21. מ:ה2, צ:ד5; 22. ר:ג4, צ—ד7; 23. ר:א6

אולי היה עדיף לחזור על הכאת רגלי זה ושמור על הצריח מפני חילופין, דבר שהיה מאפשר סיכויי נגד לא מבוטלים. למשל: 23. ר—ד3, צ:ג2; 24. צ—ה4 עם איומים שונים, כגון: צ—ג4+ ואחר־כן צ—ה4.

23... צ:ג2; 24. צ—ה2, צ:ה2; 25. ר:ה2, צ—ד8; 26. א4, צ—ד2; 27. ר—ג4

יתכן, כי ספאסקי ויתר לקבלת עמדה זו משום שחזה כי אסור לשחור להכות ב־ו2. למשל: 27... צ:ו2? 28. א5, צ—א2; 29. א6, מ—ו8; 30. ב4, צ—א4; 31. ב5, צ:ג4; 32. ב6 והלבן זוכה. אך פישר מצליח לעצור את הרגלים הלבנים בעוד מועד וזוכה בעדיפות ברורה.

27... צ—א2; 28. מ—ו3, מ—ו8; 29. מ—ה3, מ—ה7; 30. ו4?

מסע חפוז שרק מסייע לשחור, יותר מדוייק 30. מ—ה3 ובעקבותיו ז3, ו3 ומ—ו4. אין זה ברור אם היתה לפישר אפשרות לפרוץ עמדה זו.

30... ו5!
יוצר רגלי חופשי בטור־ח'.

31. ז:ו5, ו6; 32. ר—ו8, ה6; 33. מ—ו3, מ—ד6; 34. מ—ה3.
הלבן, בעמדת הגנה סבילה, אינו יכול לפתח שום יוזמה נגדית.

34... צ—א1; 35. מ—ז2.
אחרת יבוא 35... צ—ז1 והרגלי החופשי ח' יתחיל „לרוץ".

35... מ—ה5; 36. ר—ה6, מ—ו4; 37. ר—ד7, צ—ב2; 38. ר—ה6, צ—ב2; 39. ר—ג4, צ—א2;

פישר אינו ממהר. המשך 39... מ:ה5; 40. א5 היה מעניק ללבן סיכויי נגד כלשהם.

40. ר—ה6, ה5;

המשחק הופסק בעמדה זו וספאסקי נכנע בלי להמשיך. הדרך לנצחון פשוטה למדי: השחור ממשיך מ—ג4 ובעקבותיו ה3+. על המסע הכפוי מ—ו1 יבוא צ—א1+ ר"צ—ו1. הרגלי ה2 נופל ונוצרה רשת־מט שאין להיחלץ ממנה.

התוצאה הסופית בתחרויות היתה 12½:8½. פישר ניצח ב־7 משחקים, הפסיד 3 (כולל אי־הופעה במשחק השני). 11 משחקים בתיקו.

מימצאים נוספים בשקמונה
אלגביש: דרושים מתנדבים

(ע). שרידי מיבנים, רצפות פסיפס מרהיבות ביופיין ושלל כלים מהתקופה הביזנטית נחשפו בימים האחרונים במרגלות תל שקמונה שבמבואות חיפה.

ד"ר י. אלגביש, המנהל את החפירות במקום מסר, כי העיר הביזנטית שהחלו בימים אלה בחשיפתה השתרעה על פני שטח של כ־200 דונם, והיתה מיושבת בצפיפות. לפי המימצאים מסתבר, כי היו בה שני אזורים — אחד למגורים ואחד למסחר. שקמונה חרבה במחצית המאה השביעית לספירה, כאשר פלשו לארץ חילות ערב. מתוך השרידים הרבים שנחשפו והאפר הרב שנמצא בחורים, מסתבר כי בעיר השתוללה דליקה גדולה וכי התושבים נמלטו ממנה. על הבריחה המבוהלת מעידים כלי בישול שנשארו על התנורים התכשיטים הרבים שנמצאו פזורים בכל אתר ואתר.

ד"ר אלגביש מסר עוד כי היה רוצה לחשוף קטעים נוספים של העיר עד תום עונת החפירה זו שתסתיים בסוכות. אך לשם כך הוא זקוק למספר רב של מתנדבים שיעזרו לו בחפירה.

בעונת החפירה הבאה שתחל בעוד כ־10 חודשים, מסר ד"ר אלגביש, שיש בדעתו לחשוף קטעים נרחבים של העיר ולאחר מכן לשמר אותם בצורה כזו שקהל יוכל לבקר במקום.

הוא אמר, כי הוא מקווה שיעלה בידו לגייס בין 200 ל־300 מתנדבים לעונת החפירות הבאה כדי שיוכל לבצע את תכניתו.

המדור לתיאטרון תובע ביטול צנזורה על מחזות

המדור לתיאטרון שליד המועצה הציבורית לתרבות ולאמנות פנה אל שר החינוך בהמלצה לבטל לאלתר את הצנזורה על הצגת מחזות — החלטה על הפנייה התקבלה בישיבה מיוחדת של המדור שזומנה בשבוע שעבר לדיון בנושא זה.

בהחלטת המדור נאמר: „לאור העובדה שהציבור הישראלי בשכבותיו הרחבות הוכיח עצמו כצרכן תיאטרון בוגר, המכיר מקרוב את התיאטרון וכתייחס אליו יחס ביקורתי בלתי אמצעי; לנוכח ההיתכנות בקיום רב־שיח מתמיד בין הקהל לתיאטרון, לשם קידום היצירה והעמקת המשמעות התרבותית והחברתית של התיאטרון; וכן לאור המציאות הישראלית המעידה על אחריותו ובגרותו של קהל היוצרים בתיאטרון — שהרי רק פעמיים מאז קום המדינה נפסלו הצגות על ידי הצנזור — נראה לנו, שהמשך קיום הצנזורה על מחזות הוא מעשה אנאכרוניסטי, הפוגע ביוצרי התיאטרון ובציבור צרכני התיאטרון וכובל את חופש המחשבה והביטוי של היוצר ואת חופש השיפוט והבחירה של הקהל.

„יש לציין, כי החוק הקיים בארץ הוא חוק מנדטורי מיושן, אשר נחוק על ידי שלטון קולוניאלי לתנאי ארץ של ילידים ואשר בארץ־האם שלו כבר בוטל.

„גם המועצה הציבורית לביקורת סרטים ומחזות, הפועלת לפי חוק זה, המליצה בזמנו על ביטול הצנזורה על מחזות", נאמר בהחלטה.

הישג לישראל באיגוד הבין־לאומי לשירותי רווחה

(ל.ע.מ.). ד"ר מ. א. קורץ, מנכ"ל משרד הסעד, חזר לארץ בסוף השבוע, לאחר שייצג את ישראל בכינוס האיגוד הבין־לאומי לשירותי רווחה סוציאלית, שהתקיים החודש בהאג. כן השתתף כנציג ישראל בועידת שרי הסעד של אירופה. בועידה הבין־לאומית לשירותי רווחה סוציאלית, שדן בנושא „מדיניות סוציאלית בתנאי שינוי דמוגרפי", נבחר ד"ר קורץ בבחירות חשאיות, כחבר הוועד הפועל של האיגוד הבין־לאומי. בחירה זו, בה השתתפו נציגי 75 מדינות ובהם מדינות אסיה ואמריקה, נחשבת להישג חשוב של משלחת ישראל בוועידה זו. בכינוס הוחלט לערוך ועידה עולמית בישראל בקיץ 1975.

ד"ר נבנצאל — מנהל סמינרים למבקרי מדינה

(ע). מבקר המדינה, ד"ר א. נבנצאל, נבחר פעם נוספת לשמש כמנהל המדעי של הסמינרים שיערכו בשנה הבאה באירופה למבקרי מדינה מתפתחות.

ד"ר נבנצאל שב ביום ו' מוינה, שם השתתף במושב מועצת המנהלים של הארגון הבין־לאומי של מבקרי המדינה.

פרס לכנר שלמה מינץ

(ע). — הכנר הישראלי הצעיר (15) שלמה מינץ זכה ביום ד' בפרס ראשון בלימודי כנור בקונסרבטוריון המפורסם של ג'נבה במסגרת השערים המיוחדים שהתנהלו שם על־ידי הכנר הנריק שרינג. נוסף להיותו ראשון בין תלמידי הקורס, ניגן שלמה מינץ בקונצרט מיוחד שנערך באולם הקונסרבטוריון בסיום הקורס, את הקונצ'רטו לכינור מאת צ'ייקובסקי. „לשלמה מינץ צפוי עתיד מזהיר כסולן לכינור", הכריז שרינג בהגישו לשלמה שי כינור יקר־ערך ועתיק, אותו רכש במיוחד.

שלמה מינץ עלה לארץ עם הוריו מבריה"מ לפני שלוש שנים.

מחאה על עריכת קונגרס הקואופרציה בפולין

מאת סופר „הארץ"

מחאה על ארגון הקונגרס הפנימי הקרוב של הקואופרציה בפולין, שלחה קבוצת פעילי הקואופרציה היהודית בפולין היושבת עתה בישראל לארגון העולמי של הקואופרציה בלונדון.

בתזכיר נאמר כי ממשלת פולין דחקה בשנים שלאחר מלחמת העולם השנייה את היהודים מהנהלת המרכז הכלכלי ומהנהלות הקואופרטיבים. כתוצאה מהדחות אלו נוצרה באירגונים אלו רוח עוינת ליהודים שאילצה אותם לעזוב את מקומות עבודתם והרוב עלה לישראל.

כותב התזכיר, ד"ר צבי פרנס מאירגון נכים ומקבלי גימלאות מפולין בישראל, מדגיש כי בגופים הכלכליים הללו נשאר הון יהודי ניכר בצורה של הון מניות של חברים ובצורה של הון רזרבי שערכם לפי המאזן הגיע ליותר מ־5 מיליון דולאר. ד"ר פרנס מוסיף במכתבו כי הממשל הפולני לא רק שלא הסכים להחזיר את ההון ליהודים שיצאו מהמרכז הכלכלי ומהקואופרטיבים, אלא גם סרב לשלם לחברי הקואופרטיבים את הזכות לפנסיה של נכים או את הגמולי זיקנה.

תיירת בת 23 התלוננה אתמול במשטרת תל־אביב, כי צעיר ניסה לבצע בה מעשה מגונה. הדבר היה אתמול ב־4.30 אחר־הצהרים בדירתה ברחוב אוסישקין בתל־אביב. בעת מאבקה עם הצעיר נחבלה קל בראשה. נודע כי הצעיר מוכר למשטרה.

2300 כלי נשק נמסרו בצפון בחודש החנינה

(ע). 2300 כלי נשק נמסרו לתחנות המשטרה במחוז הצפון במשך חודש החנינה — מסר ביום ו' דובר מחוז הצפון, סגן ניצב אמיר פרי. מר פרי מסר, כי לפי הערכתו נשארו עדיין כמויות נשק בלתי חוקי במגזר הערבי אשר לא נמסרו למשטרה.

בסיכומים ובבדיקות ראשונות מסתבר, שמרבית הנשק נמסר על־ידי תושבים יהודיים, וכמעט כולו כשיר לשימוש.

בין כלי הנשק שהוחזרו היו גם מרגמות, מכונות ירייה ופגזים.

גורמי בטחון הביעו ביום ו' את הסברה, כי ראוי להאריך את תקופת החנינה בשבועיים כדי לאפשר לתושבים ששהו בחו"ל להחזיר את נשקם, וכדי לנסות להשפיע על אותם בני מיעוטים המחזיקים עדיין נשק בלתי חוקי, למסרו למשטרה.

הפילהרמונית יצאה לסיור בדרום אמריקה

הפילהרמונית יצאה אור ליום ו' במטוס מיוחד של אל על למסע הופעות גדול ביבשת אמריקה. התזמורת תופיע באמריקה הדרומית, בארה"ב ובקנדה תחת שרביטו של המנהל המוסיקלי זובין מהטה. רק בקונצרט אחד, בניו־יורק ינצח על התזמורת לאונרד ברנשטיין.

* (ע). מהדורה נוספת של 20 אלף עותקים של הספר חודש תשרי בשפה הרוסית יצא לאור בימים אלה על־ידי הוצאת ספרים לעניני חינוך בכפר חב"ד. הספר מכיל דינים ומנהגי חגים וביאור דיני חודש תשרי והימים הנוראים.

* בכנס נציגי המושבים הקבוצים, של הליברלים העצמאיים שנערך בתל־אביב, הוחלט לפנות לשר התיירות מ. קול בבקשה שיתגבר בממשלה להצעת־החוק שמטרתה לאסור את העבודה השכירה בהתיישבות העובדת.

* הרכב רשימת המועמדים של המפלגה הליברלית העצמאית לכנסת השמינית לא יוכרע הפעם על ידי ועדת מינויים, אלא על ידי מוסד מרכזי — ועדה זו גובשה בוועדת המכינה לוועידת ל"ע, שנתכנסה בראשו של מר י. ברקאי, בתל־אביב.

מגיע לו בגילו

עם העברת המפעל לעיירת פיתוח, החליט יצחק שהוא לא זז מתל־אביב. על כל פנים לא בגילו. הוא לקח את הפצויים ועבר למפעל פרטי דומה בדרום תל־אביב, בכספי הפצויים החליט שמגיעה לו סוף סוף מכונית חדשה, בגילו. הוא סר ל„דוקף" ליד ביתו בגבעת רמב"ם ושם מסר מודעה: „קונטסה 1300 למכירה". על המודעה חזר שלוש פעמים ולפני שעמד לפרסם אותה בפעם הרביעית מכר את המכונית. עתה נוסע יצחק בפיז'ו 404 ואין ספק שזה מגיע לו בגילו.

מסתבר שפרסום ב„דוקף" הוא פתרון שכדאי להשיב עליו. (מ)

900 תביעות הוגשו נגד מעסיקים ופועלים מהשטחים
בגלל עבודה שלא באמצעות שרות התעסוקה

מאת עמוס הדר סופר „הארץ"

כ־900 תביעות נגד מעבידים בישראל על שהעסיקו פועלים מהשטחים בצורה בלתי מאורגנת ונגד פועלים השטחים שנתפסו עובדים בישראל ללא רשיון, הוגשו במחצית השנה הראשונה של 1972 על־ידי שרות התעסוקה.

בימים אלה הופצו בשטחים רבבות כרוזים בהם מתבקשים הפועלים לא לצאת לעבודה בלתי מאורגנת השוללת מהם תנאים סוציאליים. כן כתוב בכרוזים כי פועלים שייתפסו ללא רשיון עבודה יועמדו למשפט.

עוזר שר העבודה לענייני השטחים, מר שלמה אמיר שביקר אתמול בעזה, מסר כי ברבע השני של 1972 חל גידול במספר פועלי השטחים המועסקים בתחומי ישראל והגיע ל־50 אלף. זאת, על אף החלטת הממשלה להגביל את מספרם ל־40 אלף. מר אמיר מסר כי 38,300 עובדים הועסקו מטעם שרות התעסוקה והיתר בצורה בלתי מאורגנת.

נעמן קובל על ההדרת מוצרי חרסינה מסין

(ע). מוצרי חרסינה שמקורם בסין עממית מופצים בימים האחרונים בשוקי הארץ לאחר שהגיעו לישראל דרך גשרי הירדן.

בית החרושת נעמן, העוסק אף הוא בייצור כלי חרסינה, פנה למשרד המסחר והתעשיה בדרישה לפעול נגד שיווק התוצרת הסינית.

בטאון המפעל המוסר על כך מציין, שלסברות שבית החרושת נעמן הורים נגעו מתופעה זו, הרי היבוא הסיני המגיע מירדן בתנאי דמפינג מרועים, עלול לפגוע בייצור הישראלי.

קינן הגיש עתירה נגד פסילת מחזהו

(ע). הסופר התעתועאי עמוס קינן הגיש ביום ו' לבית המשפט הגבוה לצדק עתירה להוציא צו על תנאי נגד המועצה לביקורת סרטים ומחזות, שתנמק מדוע לא תבטל את החלטתה לאסור את הצגת מחזהו חברים מספרים על ישו.

בעתירה, אליה צורפו הצהרים של ראש הפקולטה לתיאטרון ואמנות באוניברסיטה תל־אביב, פרופ' משה לזר, ושל פרופ' אריה זקס מהאוניברסיטה העברית בירושלים, הובאה בפני השופט התורן א.מ. מני, אולם הוא לא נענה לבקשה, והחליט להעבירה לדיון בפני הרכב רגיל של שופטים.

שגריר אוסטריה סיים כהונתו

(ע). שגריר אוסטריה ד"ר צזר אנטסבר, סיים ביום ו' ארבע וחצי שנות כהונה בישראל אשר בהן חלו ביחסי ישראל — אוסטריה שיפור ניכר, העמקה והתפתחות חיובית בכל השטחים. ד"ר אנטסבר התמנה לשגריר ארצו בבולגריה והוא אמר לכתב עתיים לפני צאתו, כי הוא שבע רצון מאד מהשיפור הרב שחל בכל השטחים ביחסים בין שתי המדינות.

בבית המשפט המחוזי בתל-אביב-יפו

תיק עזבונות 3437/71

בענין: עזבון המנוח ד"ר ישראל ברודנר. שנפטר ביום 21.6.1972.

המבקשת: צצילה (צילה) ברודנר, ת.ז. 423616 מתל־אביב, רחוב עוריה מן־האדומים 4, ע"י ב"כ ש. רובינשטיין, עו"ד, מרחוב יבנה 22, תל־אביב.

הזמנה

להוי ידוע כי הוגש לבית המשפט, בתיק המפורט להלן, בקשה למתן צו המכריז על ירושה והנני מזמין בזה כל אדם הטוען שיש לו טובת הנאה בעזבון שההכרזה המבוקשת מתיחסת אליו והרוצה להתנגד לה, להגיש תוך 15 יום מיום פרסום ההזמנה זו, התנגדות לאותה ההכרזה שאם לא יתן בית המשפט צו כטוב בעיניו.

דוד ולק, שופט
רשם בימ"ש המחוזי

חדש!
10% הנחה
[עד החגים]

לרגל פתיחת קו הייצור החדש ב"חרסה"
הנחה על אריחי חרסינה וקרמיקה
ומרצפות קרמיקה. עיצוב: פרמג'אני

HARSA
תוצרת „חרסה"
סולכור מפיצים בלעדיים

תצוגה מתמדת של חדרי אמבטיה ומוצריהם
ב"מטבחי רגבה"-אבן גבירול 30, ת"א
וכל סוכנויות "רגבה" בארץ

שם

טיולי „אגד דן תיור" בסוכות
באוטובוסים ממוזגי אויר

3 ימים סיני — —.200 לירות כולל חצי אירוח 10% הנחה לילדים.

1 יום מצדה — —.30 לירות למבוגר, —.24 לירות לילד. המחיר כולל עליה וירידה ברכבל ודמי כניסה לאתר מצדה.

1 יום בקעת הירדן — כולל סיור לאורך ישובי הבקעה — —.30 לירות למבוגר, —.24 לירות לילד — המחיר כולל כניסה לאתר „כוכב הירדן".

פרטים והרשמה בכל משרדי „אגד תיור" ו„אגד דן תיור" ואצל סוכני הנסיעות.

ההנהלה

בת-שבע מציגה
פסול בתנועה

מיצירות האמן
דוד מוריס
מקבוץ עין-השופט

מבחר מגוון של פסלי קרמיקה וקישוטים
המשנים את צורתם בהתאם להעמדתם

באולם
מתקיימת תערוכת
רישומים מקוריים
של האמן
היצירות תימכרנה במסגרת
מבצע החג
15.9.72–25.8.72

לקראת החגים! בקומת המתנות מבחר מגוון של מתנות חדשות ומקוריות לכל מטרה ולכל המשפחה

אורי־אבנר

בת-שבע חב לאומנויות בע"מ
רחוב פרוג 9 פינת פרישמן 38 טלפון 67 23 23 – 36 69 24

שנה טובה שנה טובה
שבוע החג בשופר-סל

זה ידוע בקול-הבשר הטוב בשופר־סל

רולדה חזה הודו מעושן	הק"ג	18	12.98
רולדה הודו עם תבלינים	הק"ג	10	6.48
פולקס עוף	הק"ג	8.50	6.48
נקניקיות וינר (ענק)	530 גרם	2.39	1.99
נקניקיות פיקניק	110 גרם	.95	-.84
פילה דני כחול	454 גרם	3.30	2.89
אגסים ספדונה (גודל 6—5½)	הק"ג		1.18
תפוחי עץ אורליאנס (גודל 7½—7)	הק"ג		1.58
ענבים דבוקי	הק"ג		1.18
מפיות שולחן „איריס" 120 יח'		2.30	1.99
מגבות נייר 2 יח'		3.40	2.99
שקיות אוכל „גל" 50 שקיות		.95	-.75
שקיות לאשפה „גל" 20 שקיות		1.49	1.—
מטלית רצפה „כתר"		1.60	1.35
ביצפז „טוכים" 3 ליטר		4.99	4.49

משקאות „כרמל מזרחי"

ברנדי	„לורד", בק. 62 ס"ל	9	8.45
וודקה	אקספורט בק. 75 ס"ל	9.40	8.75
ורמוט	לבן/אדום	3.65	3.45
עבדת	לבן/אדום בק. 75 ס"ל	3.40	3.20
דבש	„אינגבר" 450 גרם	2.48	2.25
שוופס	(כל המינים) 1 ליטר	.90	—.85
מיץ תפוחי עץ	(ממכבש) „נאות"	1.05	—.89
סנטה רוזה	„גת", קופ. 560 גרם	1.15	1.—
רסק תפוחי עץ	„פרי העמק" קופ. 560 גרם	.85	-.75

DURALEX

מבחר כוסות	„דורלקס"	1.62	1.10

במחירים מוזלים לקראת החגים
כלי בית
במבחר רב — תוצרת הארץ ותוצרת חוץ

שופר-סל
SIS

פרסום א. אריאלי

המחירים בתוקף עד יום ו' 22/9, מחירי הבשר עד יום ו' 15/9, מחירי הפירות עד יום ה' 8/9

מכتوب من الأمل

מילווה קצר מועד

השבוע, ביום רביעי, תונפקנה הסדרות הבאות:

הסדרה	המחיר לציבור ל־1000 ל״י	הכנסה שנתית לאחר ניכוי מלוא מס הכנסה
ל־18 חודשים	936.45	9.125%
ל־12 חודשים	958.72	9.000%
ל־6 חודשים	979.64	8.750%
ל־3 חודשים	990.21	8.500%

הרכישה-בכל המוסדות הבנקאיים
ואצל חברי הבורסה לניירות-ערך

הזמנות המוגשות עד יום ג׳ ותיענינה מזכות קדימה לגבי ההנפקה השבועית.

בנק ישראל

טיסות אל על נמשכות על־אף הסאנקציות שהטילו הפקידים

מאת אדיר קיסרי, סופר „הארץ" לענייני תעופה

הסאנקציות שהטילו 1500 פקידי אל־על, בהפסיקם לעבוד שעות נוספות, לא פגעו עד כה בלוח הטיסות של החברה. להוציא איחורים קלים — עד חצי שעה — המריאו כל המטוסים ליעדיהם, בהתאם ללוח הזמנים הרגיל.

על ביום ו׳ אחר־הצהרים, עם כניסה שביתת השעות הנוספות לתוקפה, הכריאו שלושה מטוסים לא איחורים. אמש בוצעו תשע טיסות באיחורים קלים בלבד. היום יהיה אחד הימים העמוסים ביותר של השנה, בו מתכננת אל על המראתם של 18 טיסות. מהנהלת החברה נמסר, אף שצפויים איחורים קלים, יוצאו כל הטיסות כמתוכנן.

„פגיעה במשמעת ההסתדרות"

סמוך לתחילת השביתה, ביום ו׳ ב־2.00 אחה"צ, הגיע מיו"ר האיגוד המקצועי בהסתדרות מר יהושע השציינה, מכתב לחברי ועד העובדים. בפנייתו, שנוסחה בחריפות רבה, הוא ציין כי „ההסתדרות אינה יכולה להשלים בשום פנים ואופן עם נוהג שוועד העובדים ינקוט באמצעים שפעולים לשתק את התעופה האזרחית בכל רגע ובכל נושא הנראה לו. לצערי לא נענתם לסיכום שהתקבל בפגישה עמכם בהסתדרות והחלטתם, למרות הכל, להפעיל סאנקציות. פעולה זו מהווה הפרה חמורה של הסכם העבודה היא פגיעה במשמעת ההסתדרות".

העובדים הבכירים מודעים שיבושים

בהתקבל מכתבו של מר ושצינה התכנסו ועד עובדי ניהול, מנהלים טכניים ומהנדסים (העובדים הבכירים מדרגה 16 ומעלה) לדיון מיוחד. בתום הדיון יצאו חברי ועד העובדים הבכירים בקריאה לפקידים הכפופים להם לחזור לעבודה רגילה ולקבל את מרות ההסתדרות. כך בכך הודיעו העובדים הבכירים למנכ"ל אל על על רצונם להשוות שכם ולעזור בהפעלה לזה הזמנים של אל־על. אגף כוח אדם של החברה שובץ בעובדים בכירים — ביניהם סמנכ"לים, ראשי אגפים ומנהלי מחלקות — בתורנויות בתחנות לוד, ובהדרכות והאספקה והזמנות. עזרתם של עובדים אלה מנעה שיבושים בהפעלה לוח הטיסות של אל על.

כלל העובדים לא מזדהים עם הפקידים

נראה כי הסאנקציות של הפקידים אינן זוכות בתמיכה מצד חברי העובדים האחרים באל־על: הטכנאים, עובדי בתי־המלאכה, צוותי האוויר והיילים ממשיכים בעבודתם הרגילה מאחר ולא נענו להזדהות עם הפקידים.

דובר אל־על מסר לסופר „הארץ", כי השנה נוקטת החברה עזרה של אמצעי ייעול למניעת הסטריכה. במסגרת צרכי החברה עובדה תוכנית כל עבודת שעות נוספות, המצמצמת את מספרן לכל מגזרי הפעילות ולכל המקצועות בחברה. „מעגת ועד הפקידים", הוסיף הדובר, „כי שעות נוספות מהוות חלק מעיקרו הכולל של העובד — מופרכת מיסודה". הדובר אמר עוד, כי מצידה זכאית החברה — בהתאם לחוזה העבודה הכללים המקובלים — לקבוע סדרי עבודה הנראים לה כיעילה וטובה. אין כל התחייבות מצד החברה לציבור לעובד או לקבוצת עובדים כי תוענק להם מכסה קבועה על שעות נוספות, הנהפכות לכפין תוספת שכר קבועה.

היום לפני הצהרים מתכנס המזכירות הכרכזת של ההסתדרות לדיון בהתנהגות מסילי הסאנקציות והחליט על האמצעים שתנקוט בהם. לא מן הנמנע כי הודעת תחליט להסיר את הגנתה המקצועית מקבוצת העובדים האמורה, אם יוסיפו להפעיל סאנקציות. ביניים נותק המגעים בין הנהלה אל־על לבין חברי ועד הפקידים.

פ. קופל — בראש חברה־בת של חב׳ מקורות

מאת סופרו הכלכלי של „הארץ"

חברת מקורות עומדת להקים חברה־בה לביצוע ולהעמיד בראשה את מר פ. קופל, לשעבר המפקח הכללי של המשטרה. החברה הרכז בידיה את כל עבודות הביצוע הקבלנות, שהיו מרוכזים עד כה באחד מאגפי החברה.

מקורות, מלבד היותה חברת מים, עוסקת בשנים האחרונות גם בעבודות קבלניות של סלילת כבישים, בניית בתים וכו׳. הדבר מעורר מרירות בקרב חברות קבלניות אחרות, בעיקר בסולל בונה, הטוענת שדבר זה אינו הייעוד של החברה.

---וַיֵּלֶךְ שֶׁפִי •) (במדבר כ״ג, ג׳)

•) מִסְתַּבֵּר שֶׁהָלַךְ בְּקַלּוּת בְּמַדְרְסֵי שָׁפִי וַתְּמוּרוֹתָיו. תֵּל־אָבִיב, רְחוֹב בַּלְפוּר 13, מוּל הַדַּסָּה. טל. 284889

אמרו סליחות ליד הכותל הקטן

מאת גדעון אלה, סופר „הארץ" בירושלים

תפילת סליחות רבת משתתפים נערכה אמש ביוזמת ראשי המפד"ל בעיריית ירושלים ליד הכותל הקטן (סמוך לבית הרצוג). שדיירו פונו בראשית מארס לבית מלון).

התפילה, שבה השתתפו חברי תנועת הנוער בני עקיבא וחוגים המקורבים למפד"ל, נערכה כאות מחאה על ההחלטה לשפץ את הבית הרעוע ליד הכותל הקטן.

אישים בגדה מכינים הקמת אוניברסיטה

מאת סופר „הארץ"

קבוצת אישים ואנשי חינוך בחברון ושומרון הקימה ועדה מכינה לייסוד אוניברסיטה בגדה.

עד כה היו קיימים חילוקי דעות בין אישים לראשי עיריות על מיקומו של המוסד. עתה נראה כי אנשי הקבוצה, ביניהם ראש עיריית חברון שייח' מוחמד עלי ג'עברי וראש לשכת החינוך ברמאללה ד"ר עבאס אלקורס, מקווים ליישב את חילוקי הדעות ולגשת להקמתה של האוניברסיטה בהקדם.

אנהאר אל חטיב חזר בירדן

אתמול חזר בירדן מושל ירושלים לשעבר, אנואר אל־חטיב. מר אל־חטיב שהה בירדן חודש ימים וניהל שיחות עם המלך חוסיין וראשי הממשל שם. זה ביקורו הראשון של אל־חטיב בירדן מאז 1967.

מנכ"ל משרד החוץ ביקר בגדה

מנכ"ל משרד החוץ, מר גדעון רפאל, ביקר לפני כשבוע בגדה. בין השאר שוחח עם אנשי הממשל הצבאי ועם אישים מקומיים. נודע כי בשיחות הציע אחד האישים לחתוך בין ישראל לירדן. נאמר לו כי הצעתו תלקה בחשבון בבוא העת.

הורים הפגינו; ייפגשו היום או מחר עם קולק

מאת גדעון אלה, סופר „הארץ" בירושלים

100 נציגי הורים של תלמידי ביה"ס שרת בשכונת קרית משה בירושלים, ערכו שלשום הפגנה שקטה ליד לשכת ראש העירייה, מר טדי קולק.

ההורים תובעים להעמיד לרשות בניהם את ביה"ס פרנקשטיין החדש שהוקם בשכונה ולא רק שש כיתות כמבו, כפי שקבעה עיריית ירושלים. נציגי המפגינים נתקבלו על־ידי מ"מ ראש העיר, מר חיים פרינגר, והגישו לו תביעתם. הוא הבטיח להורים, כי ראש העירייה (שחזר רק שלשום מהוויל) ייפגש אתם לפגישה היום או מחר.

מחר ייפגשו נציגי ההורים עם חברי ועדת החינוך של הכנסת.

מחר שביתת אזהרה כללית באילת

מאת סופר „הארץ" באילת

היום בשתייצת הארכה שנתן אירגון הגג של כל ועדי העובדים באילה בענין מחירי המזון.

אם לא יחול שינוי בעמדות הממשלה, תוכרז מחר שביתת אזהרה לשעתיים שתקיף את כל מקומות העבודה, המפעלים, בעלי המלאכה והעסקים באילת. מר צבי טמבן, מזכיר מועצת פועלי אילת, שהיה בין נציגי אילת בועדה למחירי המסוכות של חברת ארקיע, מסר אתמול לסופרנו כי העלאה ב־20 אחוז, כפי שהיא מתבצעת כיום בטיסות, גבוהה מדי ובמיוחד אמור הדבר לגבי תושבים הצריכים לממן סכום זה מכיסם.

הרוג ופצועים בתאונה בבאר־שבע

(ע). אדם אחד נהרג ו־4 אנשים נפצעו, בהם שניים קשה, בתאונת דרכים שאירעה ביום ו׳ אחה"צ בבאר־שבע, בצומת דרך מצדה ורחוב ביאליק־בסקי. ההרוג הוא צבי הכט, בן 62, כוותיקי באר־שבע.

המכונית בה נהג המנוח נפגעה על־ידי משאית, נהוגה בידי יוסף וקנין ממרכבה השחר, שהיתה בדרך לבית החולים עם אדם שנפגע בתאונת עבודה.

כן נפצעו קשה אשת המנוח, לובה הכט, בת 55, תושבת בקם קשלי רבן, בת 33, הן אושפזו בבית החולים הברכזי לנגב וכפי שנמסר, אין חשש לחייהן.

שני נוסעי המשאית, מאופיק עבדול המיד כבליה שברצועה והער בן 16, סמי ברהני, נפצעו קל.

ילד נדרס למוות על־ידי טרקטור

(צ.) — ילד בן 8 מכפר יעבץ, שבשרון הצפוני, נדרס ביום ו׳ לי כוות על־ידי טרקטור שנסע בשביל סמוך לפרדס. הילד, יונתן שינבל, נפצע קשה והועבר לבית־החולים מאיר בכפר־סבא, שם מת מפצעיו. נהג הטרקטור, גם הוא תושב כפר יעבץ, נעצר לחקירה.

ילד נהרג מפגיעת טנדר

(ע). — אביגל רוזנשטיין, בן 11, מגבעת־עדשים שליד עפולה נהרג ביום ו׳ אחה"צ מפגיעת טנדר שעה שנסע על אופניו במושב. התאונה אירעה בדרך עפר הילד הועבר במצב קשה לבית החולים המרכזי בעפולה, שם מת כעבור שעתיים.

הלימודים החלו ביום ו׳ וכן החלו חיים חדשים לתלמיד כיתה א׳ בביה"ס אישים. לפי הבעת פניו — לא ניכר שהוא מאושר מן המצב החדש...

שנת הלימודים תשל"ג החלה ללא שיבושים

מאת סופרת „הארץ" לענייני חינוך

כ־900 אלף תלמידים החלו שלשום את לימודיהם בחינוך היסודי והעל־יסודי. שנת הלימודים תשל"ג החלה ללא שיבושים, לאחר שהסתדרות מורי היסודיים החליטה ברגע האחרון להסיר את איומה להשבית את כיתות א׳, ד׳ ו־ט׳ בגלל אי הענות משרד החינוך לתביעותיה להפחתת הצפיפות בכיתות.

מכל המחוזות בארץ הגיעו אמש דיווחים, כי תרגיל ההערכה לקראת פתיחת שנת הלימודים, שנערך לפני כשבועיים, איתר את הבעיות העיקריות ורובן נפתרו. 30 הסיבות הביניים החדשות נפתחו השנה ללא תקלות או הפגנות הורים על רקע האינטגרציה של תלמידים משכבות שונות, כפי שקרה בשנים הקודמות להנהגת הרפורמה.

שנת הלימודים החדשה החלה אתמול במזרח ירושלים. במסגרת החינוך היהודי לומדים השנה 11,300 תלמידים ב־414 כתות ואילו בתי־כון — 600 תלמיד.

ביום הראשון לפתיחת שנת הלימודים ביקר שר החינוך, מר יגאל אלון, במוסדות החינוך בעיירה יהוד וסקר את הישגיה. השר הדגיש כי השנה מתוכננת והרחבות ניכרת בהכשרת כורים והשתלמותם וגידול של 30% במספר הנרשמים לסמינרים, שעשוי לפתור את בעיית המחסור במורים בשנים הבאות. בתשל"ג לא ייערך לראשונה הסקר להלמידי כיתות ח׳ ובמקומו יונהגו שיעורי יעוץ והכוון. כן תופעל הכתבנת ההדרכה של כתות הבגרות.

בסוף דבריו התייחס לתופעות שליליות שנתגלו בקרב קבוצה קטנה של תלמידי על־יסודיים כמו התמכרות כבירות, סדיר בצה"ל, עישון סמים, אלימות והפקרות מינית.

השבתות

בבית־ספר „חב״ד"-בנצרת עילית הושבתו הלימודים 60 התלמידים בארבע כיתות, מפני שלמרות הבטחות הרשות המקומית למשרד החינוך לא נבנתה כיתה כמאיכת להוראה. בכפר זיתים השביתו הורים את המוסד המקומי, מפני שהרשות המקומית לא נענתה לדרישתם לסלול כביש. 50 תלמידים במגבתיה לא החלו ללמוד על רקע מאבק תבילות ובית־ספר צור בלום בקרית ביאליק הושבת על־ידי הורים, שטענו כי מבנה בית ספר זה אינו מתאים להפקידה. בנוף ים השביתו הורים כתה ב׳, בטענה שהרעות של המורה יגרום לשיבוש הלימודים באמצע השנה.

הורי מרחב כפר ביתן שבמגב הצפוני יעלו היום לירושלים עם ילדיהם — תלמידי ביה"ס הממלכתי דתי האזורי, כדי למחות על אי הכללת ילדי קיבוץ סער בחטיבה הביניים שנפתחה באזור.

DIGGING UP THE BIBLE LANDS
By
RONALD HARKER
The Bodley Head Archaeologies

הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים・תל־אביב・חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

הערב בטלויזיה
משדר עירות
מטעם
משרד התחבורה
והמועצה הלאומית
למניעת תאונות.

המועצה הציונית בישראל
משרד החינוך והתרבות
מרכז ההסברה
התאחדות הסטודנטים בישראל
מועצת תנועות הנוער

המשמרות הצעירות
דור ההמשך
של המפלגות
קוראים לנוער ולסטודנטים בישראל
להתכנס
לעצרת מחאה
על גזרת כופר התעודה המוטלת על יהדות בריה"מ

בהשתתפות מר **אבא אבן** — שר החוץ
מר מרדכי בר־און — יו"ר מחלקת הנוער והחלוץ בסוכנות היהודית

העצרת תתקיים ברחבת הכותל ביום שני כ"ה אלול תשל"ב 4.9.72 בשעת 12.30

בואו בהמוניכם

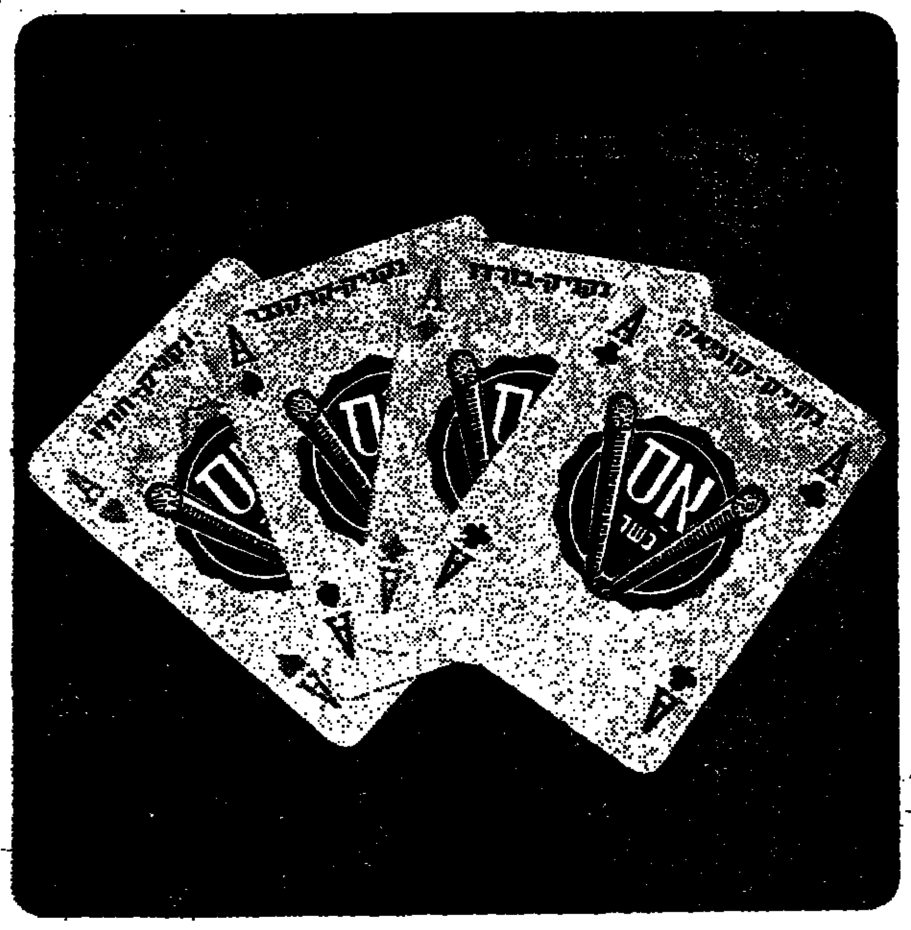

נקניקי אם-„הקלף החזק"
בבל מסיבה ואירוע.
„המוצר הנבחר לשנת 1972"
„הקניה הטובה לשנת 1972"

הלוח הכפול
ממנדים: 14, 15
הכל בכל בלוח
בלוח הכפול

יונייטד טורס
טיולים מיוחדים בחגים
אוטובוסים ממוזגים — הדרכה בעברית
3 ימים לאילת ושארם־א־שייך 200 ל"י
יציאה 8.9
1 יום לרמת הגולן 25 ל"י
1 יום למצדה 30 ל"י
לילדים הנחה
פרטים והרשמה:
תל־אביב: אלנבי 3, טל. 50131, 50537
חיפה: נורדוי 5, טל. 665656
ירושלים: טל. 222187
נתניה: טל. 24009

השבוע בלוטו
בהגרלה מס׳ 36/72
מינימום פרס ראשון
75,000 ל"י
מחר המועד האחרון
למסירת טפסי הלוטו!

בלמלאת 5 שנים לפטירת יקירנו
שלום אקרמן ז"ל
נעלה לקברו ונתיחד עם זכרו
בבית הקברות הצבאי בכפר סבא, מחר יום שני כ"ה אלול
תשל"ב 4.9.72 בשעה 5.00 אחה"צ.
המשפחה

החברה לפיתוח עכו העתיקה
באה להודיע על פתיחת
העיר הצלבנית התת־קרקעית
זאהר המרהיב היחיד במינו יחנך על־ידי כב׳־שר התיירות, הד״ב יהודה שערי, היום, יום א׳ כ״ד באלול תשל״ב (3 בספטמבר 1972) וממחר, כ״ה באלול תשל״ב (4 בספטמבר 1972), יהא פתוח לתושבי ישראל ותיירי העולם.
שעות הביקור: בימי חול, שבמגת הגיס בעונת הקיץ (15 ביוני — 15 בספטמבר): מ־9 בבוקר עד 6 בערב, בעונת החורף (15 בספטמבר — 15 ביוני) מ־9 בבוקר עד 5 אחה״צ. בימי ו׳ וערבי חגים — מ־9 בבוקר עד 1 בצהריים. בראש השנה ויום כפור האתר סגור.
הכניסה ליד סניף הדואר של עכו העתיקה. מול מסגד אל־ג׳אזר.
כרטיסים נמכרים בכניסה לאתר. (כולל מלון המכבית)
ליחיד – 2 ל״י קבוצות (מעל 15 איש) – 1 ל״י תלמידים – 1 ל״י קבוצות תלמידים (מעל 15 תלמידים) – 70 אג׳ חיילים – 1 ל״י – כבי חיילים (מעל 15 איש) – 70 אג׳.
מסלול העיר הצלבנית התת־קרקעית
מוסכל על־ידי עיריית עכו

לבל יפו תבצע זאת!
מתנה לכל אחד!
שעון מתוצרת שוויץ
כשי חינם לכל קונה מכונת כביסה
סונו-ווקס אמריקה
אצל: לבל, יפו שד׳ ירושלים 29
שיא השכלול סונוקס אמריקה

NEMESIS
By
AGATHA CHRISTIE
First Time In Paperback!
A FONTANA Paperback
הפצה בלעדית
סוכנות סטימצקי
ירושלים・תל־אביב・חיפה
נמל תעופה לוד
להשיג בכל מקום

התאחדות הסטודנטים בישראל
מחר, יום ב׳, 4.9.72, בשעה 12.30
ברחבת הכותל המערבי
תתקיים
עצרת מחאה
כנגד גזרת כופר הנפש בברית־המועצות
העצרת מאורגנת ע״י המועצה הציונית בישראל בשיתוף עם ארגוני נוער והתאחדות הסטודנטים בישראל
ציבור הסטודנטים בארץ נקרא לקחת חלק בעצרת
הסעות יצאו מהקמפוסים: ת״א — 9.30, בר־אילן — 9.30, באר־שבע — 9.30, טכניון — 8.30, חיפה — 8.30
סטודנט, קח חלק פעיל במאבק אחינו בברית־המועצות כנגד משטר העבדות במאה ה־20!